

2 CD

Tippek-trükkök: 20 oldalon

Windows, Excel, Outlook, IE, hardveres fortélyok

92

1495 Ft, előfizetéssel 1047 Ft XIX. évfolyam, 1. szám, 2007. január

A nagy tévépárbaj LCD vs. plazma

52

Az év programjai

CHIP szoftverválogatás: így hozza ki gépéből a legtöbbet!

2006 legjobbait megtalálja a CD/DVD mellékleten

42

TELJES VERZIÓ

Profi
3D modellező

TELJES VERZIÓ

Windows-
tuning

TELJES VERZIÓ

Komplett
internetes
biztonság

Tökéletes biztonság
a CHIP olvasóinak

A legjobb
vírusirtó

TELJES VERZIÓ

Nagy kvízzjáték 65
Több százezer forint nyereség!

10 biztonsági veszély

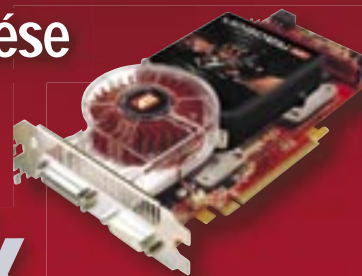
...amelyekre soha nem gondolt volna

Hihetetlen rések a firmware-ekben, az USB-kulcsokban, a biztonsági csomagokban, a digitális kamerákban...

102

Processzorok tehermentesítése

Akár 40-szer gyorsabb PC-k

16

TESZT

▶ Zenét hallgatna? 56

68 MP3-lejátszó megatesztje

▶ **Az ideális játék-PC:**

8 konfiguráció tesztje 66

**Tesztelje és tartsa meg!
TFT monitorok!** 69

Erősítés a CHIP-nél

Harangozó Csongor
főszerkesztő

Kedves Olvasónk!

Decemberi számunk felettébb ambiciózus tervek megvalósulásáról tanúskodik: összegyűjtöttük az év során felhalmozódott ötleteinket, számba vettük tapasztalatainkat, s ezek alapján a lap számos részét átfazoníroztuk. Miért is vártunk volna az újévig?

Mindeközben persze rendszeres párbeszédet folytattunk olvasóinkkal, akik így aktív részeseivé váltak a CHIP megújításának.

Röviden a változásokról: először is megerősítettük az *aktuális témákkal* foglalkozó rovatunkat. Ezentúl minden hónapban közel 25 oldalon számolunk be a digitális világ történéseiről. A cikkekben a korábbiaknál bőségesebben fordulnak elő a megértést segítő illusztrációk, kizárólag a CHIP-ben megjelenő exkluzív ábrák, diagramok, különleges összehasonlítások, független szakértői vélemények.

Természetesen továbbra is teljes körűen és a leghitelesebben informáljuk olvasóinkat a hazai piacon beszerezhető termékek jellemzőiről. Ám újdonság lesz, hogy az *összehasonlító tesztjeinknél* ezentúl egy-egy extra oldal ad majd muníciót az olvasónak vásárlási döntéseihhez. Áttekinthetően kiemeljük a legjobb termékeket, sorra vesszük, hogy mire érdemes odafigyelni a vásárlásnál, s látványos grafikai megoldásokkal segítjük az eligazodást a termékdömpingben. Szerkesztőink kertelés nélküli, bátor kritikáit vagy éppen elismerő sorait a jövőben ugyancsak itt, keretes írásként formájában találják majd meg olvasóink. Hardverbemutatóink is gazdagodtak, ezeket mostantól gyors értékelésekkel is kiegészítjük, s a kínáló alternatívák felsorolásával is fűszerezzük.

Látványosan változott az újság gyakorlat rovata is. Minden korábbit felülmúló mennyiségben gyűjtöttünk össze olyan tippet-trükköket, amelyek gördülékenyebbé teszik a számítógép használatát, gyorsítják a Windowst, egyszerűsítik az egyes alkalmazások futtatását, vagy éppen a hardverek világához adnak jól használható ötleteket. A tippet illusztrációk sora teszi még érthetőbbé.

A *CD- és DVD-mellékletünkre* is egyre több és még hasznosabb, teljes változatú programok kerülnek majd, s e téren a közeljövőben még számos kellemes meglepetéssel rukkolunk ki.

Mindezzel persze korántsem fogyunk ki az ötletekből, ezért megígérhetjük, hogy a következő számaink folyamatosan szolgálnak majd meglepő újdonságokkal. Az olvasókkal való együttműködés világossá tette számunkra, hogy mely témákról és milyen tálalásban olvasnak a legszívesebben.

Legyen tehát Ön is jól tájékozott a magazinból, és használja a jövőben is a CHIP-et a digitális világ iránytűjeként!

Reméljük, hogy újításaink elnyerték a tetszését, s természetesen továbbra is várjuk észrevételeit és javaslatait a chipmagazin@chip.hu címre.

csharangozo@vogelburda.hu

AKTUÁLIS

- 15–33 Hírek a hardver, a szoftver és a kommunikáció világából**
- 15 Nyerő taktika a spamek ellen**
- 16 A processzorok váratlan megmentője**
A PC központi egysége egy igazi svájci bicska: mindenre képes, mindent felügyel, és mindent elér. De vajon ki siet a segítségére?
- 22 Vége az LCD-k legfőbb hibájának!**
Pergő sportközvetítések, tüzes akciójelenetek – mindez pengeélesen. A CHIP bemutatja az új LCD-optimalizálási technikákat.
- 28 Új generációs USB, WiMax, Wibree**
Az elmúlt évben felpezsdült az élet a vezeték nélküli technológiák területén. Utánajártunk, hogy mely szabványok és termékek számítanak biztos befutónak.
- 32 A néplaptop**
November elején megszületett az első működő prototípusa a világ – és különösen a harmadik világ – gyermekeinek szánt százdolláros laptopnak.
- 34 Blu-ray és Cell: bukik-e a Sony?**
Blu-ray, Cell processzor, HD képminőség – a Play Station 3 a legkeményebb csúcstechnikát hivatott becsempészni az otthonokba.
- 38 Szép, új web: értelmes világháló**
A sláger most a Web 2.0, azonban a háttérben már elkezdtek lefektetni a világháló következő generációjának az alapjait is. Óriási ugrás elé nézünk.
- 40 A betervezett bukás**
November 14-én bemutatkozott az amerikai boltokban a Zune, a Microsoft iPod-gyilkosként beharangozott hordozható médialejátszója.
- 41 CHIP radar: Videokodekek**

CÍMLAPON

- 42 Az év programjai**
Összegyűjtöttük az idei szoftvertermés legjavát – főként az ingyenes kategóriában kutatva. A gyakorlatban ezek igazi kincsek bizonyulhatnak.

TESZTEK, TECHNOLÓGIÁK

- 48 Blu-ray testközelben**
Teszteltük az első asztali Blu-ray lejátszót, a Samsung BD-P1000-t.
- 52 LCD vs. plazma. A nagy tévépárbaj**
A képcsövek uralma lassan végéhez közeledik. Az LCD és a plazma harca fogja eldönteni, ki lesz az új uralkodó a televíziók világában.
- 55 Konfigurációajánló**
Sorozatunkkal számítógép- vagy alkatrészvásárláshoz igyekszünk segítséget nyújtani olvasóinknak.
- 56 Megateszt: 68 MP3-lejátszó tesztje**
Mindenki a legszebb hangú, remek külsővel rendelkező, sokat tudó és jól hordozható MP3-lejátszóra vágyik – segítünk megkeresni ezt a készüléket.
- 62 Új grafikus kártyák**
Nem feltétlenül kell mindig a legdrágább és legújabb VGA kártyát választanunk – SLI vagy CrossFire kiépítéssel könnyedén skálázhatjuk számítógépünket.
- 66 Az ideális játék-PC**
A játékgépek a PC-s ipar nehézfűi – kompromisszumnak helye nincs, mindennek tökéletesnek kell lennie a hibátlan eredményhez – a 8 legjobbat hasonlítottuk össze.
- 72 Médiaátjátszók: meglepő különbségek!**
A családi tévézések a csatornakinálattal növekedésével a távirányító birtoklásáért folytatott harccá fajultak. A médiaátjátszók azonban elhozják a teljes leszerelést.

CHIP válogatás: az összes program a CD/DVD mellékleten

Az év programjai

Válogatásunk az idei szoftvertermés legjavát tartalmazza – főként a freeware kategóriában kutatva. Olvasóink számos olyan alkalmazást találnak majd közöttük, amelyek jelentősen megkönnyítik a mindennapi PC-s teendőiket, ám eddig még csak nem is hallottak róluk. A felsorakoztatott szoftverek többsége ingyenes, vagy rendelkezésre áll funkciógazdag demó változatuk.

Védelem a legújabb hackertrükkök ellen

10 biztonsági rés

Meg vagyunk győződve róla, hogy biztonságos a rendszerünk? Nagy hiba! A profi hackerek tudják a módját, hogy miként jussanak át bármelyik számítógép biztonsági vonalain. Ám ha ismerjük a trükköket, megvédhetjük magunkat a támadások ellen – méghozzá roppant egyszerűen. A CHIP most tíz olyan veszéllyel ismerteti meg az olvasót, amelyekről nagyon valószínű, hogy eddig még csak nem is hallott, s azonnal ezek elhárításának leghatékonyabb módszereivel is szolgálunk.

A nagy tévépárbaj

LCD vs. plazma

A képcsövek uralma lassan végéhez közeledik. Az LCD és a plazma harca fogja eldönteni, ki lesz az új uralkodó a televíziók világában. De a trónt csakis a legjobb technológia nyerveheti el. A tét több millió nappali és évente 200 millió vagy annál is több televíziókészülék feletti uralom. A CHIP utánajárt, hogy milyen új módszereket vetnek be a szembenálló felek, és hogy jelenleg a piacon pontosan milyen sikereket ért el az LCD és a plazma.

CHIP INFO

Terjesztés
Tel: 888-3421, -22 Fax: 888-3499, terjesztes@vogelburda.hu
Általános információk: chip@vogelburda.hu
Testztlabor: Köhler Zsolt zskohler@vogelburda.hu
Webhely: www.itmediabolt.hu
www.chipmagazin.hu

A lemezmelléletek tartalomjegyzéke →

a 6-11. oldalon

Termékindeks	
3D kártyák: MSI Radeon RX1950Pro, ASUS Radeon EAX1950Pro CrossFire, BFG GeForce 8800GTS	62
Adattároló: Western Digital MyBook 320GB	83
Alaplap: ECS 6100SM-M	82
Biztonsági kulcs: ReturnStar PC E-Lock	86
Blu-ray: Samsung BD-P1000	48
CPU hűtő: ASUS Silent Square Pro	84
Hangrendszer: JBL Encounter	85
Hordozható médialejátszó: COWON iAudio A2, Vosonic VP8360, MELE PMC-200, Archos AV700, Creative Zen Vision:M 30 GB, Apple iPod 30 GB (5.5G)	75
Konfiguráció: EndWare Intel Basic Core2 Duo rev2	55
Alien Computers Sirius 3 MOD, QWERTY X-Gamer, Vision Computers PC, CHS PC Optima Light Gamer, Mikland CHIP Gamer, Aqua Gamer PC, Fujitsu Siemens Scaleo H, Albacom Activa-Standard ChipPC, FEFO Scienic 4100 Model-2	66
Médiaátjátszók: ADS MEDIA-LINK, D-Link DSM-520, KISS DP-600, Pinnacle ShowCenter 200	72
Pinnacle Soundbridge Network Music Player MT1000	86
MP3-lejátszó: Megateszt: 68 MP3 lejátszó	56
Samsung YP-K5	83
Navigációs eszköz: HP iPAQ rx5730	85
Noteszgép: Toshiba Portégé R200	80
Acer Ferrari 1005 WTMi	82
Toshiba Satellite A100-183	84
PDA: Fujitsu-Siemens Pocket L00X N560	80
Acer C530	84
Tápegység: FSP ZEN FSP300-60GNF	86
TFT monitor: HANNS HNI98D	87
Tv-tuner: Pinnacle PCTV Dual Hybrid Pro PCIe	87
UMPC: ASUS R2H	80

Tipppek-trükkök: több mint 20 oldalon

Teljesen megújult a CHIP Gyakorlat rovata! Több mint 20 oldalon foglalkozunk egyrészt kiemelt és részletesen bemutatott témákkal, mint például az új Firefox, az ingyenes Web 2.0 alkalmazások, a HTPC-építés, beüzemelés, vagy épp a Flash animáció készítés.

Ezen felül 8 oldalon pedig koncentráltan csak Windows, Excel, Outlook, IE, hardveres fortélyokat, titkos kombinációkat, gyorstippeket gyűjtöttünk össze – mindez gyors és hathatós segítség a számítógépes mindennapokhoz.

Processzorok tehermentesítése

Akár 40x gyorsabb PC-k

A PC központi egysége egy igazi svájci bicska: mindenre képes, mindent felügyel, és mindent elér – éppen ezért nem minden területen képes tökéletes teljesítményre. A fejlesztők persze felismerték a gondot, és különféle speciális számológási feladatokat átvállaló célhardverek tervezésébe fogtak. Áttekintjük, hogy milyen sikerek érhetők el a legújabb GPU-k használatával.

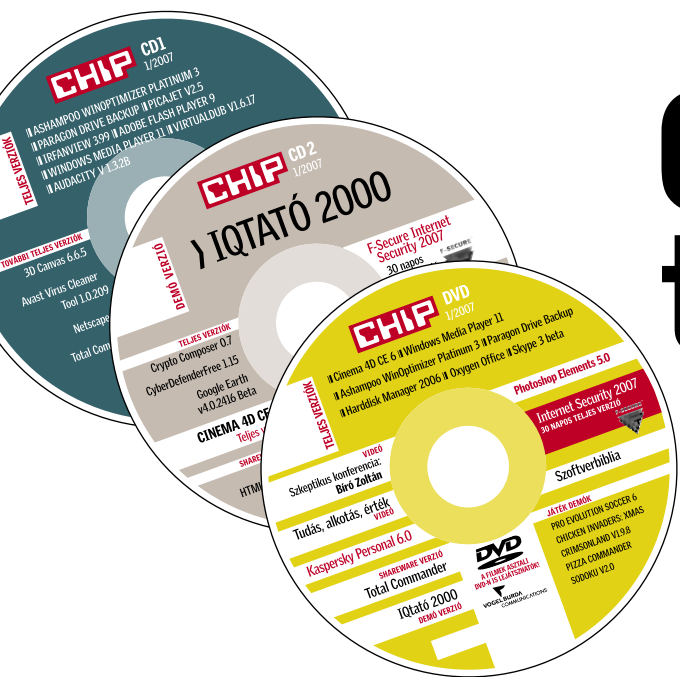
- 75 PMP: Az útravaló mozi**
Ugyan a felsőkategóriás MP3-lejátszók is elboldogulnak a filmekkel, ám akik komolyabb filmélményre vágnak, jobban járnak egy személyi média-lejátszóval.
- 80 PDA, UMPC vagy notebook?**
Lapzártakor megérkezett a szerkesztőségünkbe az első kipróbálható ultramobil PC. Rögön be is neveztek egy versenybe a PDA-val és a notebookkal.
- 82 Bemutatók**
Rövid, de tartalmas összefoglalókat és alternatívákat is ajánló minitesztet a legújabb hardverek és a szoftverek világából.
- 90 Dobogásaink**
Eredmények a tesztközpont adatbázisából. A legjobb videokártya? Az olcsó noteszgépek favoritjai? A CHIP segít a döntésben.

GYAKORLAT

- 92 Tipppek & trükkök**
PC-felhasználóként mindennapjainkhoz tartoznak a számítógéppel kapcsolatos nehézségek. Tippjeink az ilyen esetek megoldásához kínálnak gyors és hathatós segítséget.
- 100 Az új Firefox**
A Firefox 2.0 valóban sokat tud. Cikkünkben az új böngésző további tulajdonságairól, valamint optimális használatáról olvashatnak.
- 102 Védelem a legújabb hackertrükkök ellen**
Meg vagyunk győződve róla, hogy biztonságos a rendszerünk? Nagy hiba! A profi hackerek tudják a módját, hogy miként jussanak át a PC biztonsági vonalain.
- 107 Freeware & open source**
Alrovatunkban mindig az adott hónap freeware és open source terméséből választjuk ki a legérdekesebbeket – ezeket lemezmellékletünk is tartalmazza.
- 110 Web 2.0: Minden ingyen**
A Windows immár a múlté, a jövő a Web 2.0-é: szövegszerkesztés, táblázatkezelés, asztal – mindezek ingyenesen megtalálhatók az interneten.
- 114 Macromedia Flash – 10. rész**
Sorozatunk utolsó két részében az XML fájlok használatával ismerkedünk. Először az XML szerkesztésének szabályait és a CSS használatát ismerjük meg.
- 118 HTPC-s tipppek, trükkök**
Cikkünkben olyan apróságokkal foglalkozunk, amelyek feltétlenül szükségesek egy HTPC építéséhez, ám a felhasználói kézikönyvekből mégis kimaradtak.
- 122 Légből kapott jelek**
A drót nélküli hálózat a szabadságából adódóan igencsak sebezhető. Megfelelő beállítása és üzemeltetése odafigyelést és néhány hatásos trükköt igényel.
- 124 Szól a (web)rádió**
Az egyik olvasói levélre reagálva bemutatjuk, hogyan, milyen programmal lehet az internetes rádióadásokat a merevlemezre rögzíteni.
- 126 Digitális nővérek**
Megindult az egészségmegőrzés, a gyógyítás és az IT összefonódása. Nincs messze az a pillanat, amikor az új eszközök forradalmasítják ezt a területet.

EGYÉB ROVATOK

- 3 Vezércikk**
- 6 Tallózás CD-/DVD-mellékletünk programjaiból**
- 12 Olvasószolgálat**
- 128 Impresszum**
- 130 Előzetes februári számunkból**

CD- és DVD-tartalom

2007-es első számunkban, az elmúlt év legnépszerűbb programjait gyűjtöttük össze mellékleteinkre. Külön érdekesség lehet olvasóink számára az Ashampoo WinOptimizer rendszeroptimalizáló program. Szerkesztőségünk havi ajánlata az Adobe Photoshop Elements 5.0.

WINOPTIMIZER PLATINUM 3

Tökéletes rendszer

TELJES VERZIÓ

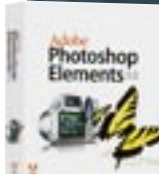
●● Állandóan tökéletes kondícióban tartani számítógépünket nem kis feladat! Ahogy egyre szaporodnak a programok, úgy csökken a merevlemezemen a Windows operációs rendszer teljesítménye, lassul az egész gép, és végül szinte már használhatatlanná válik. Ennek megelőzésére számtalan kisebb-nagyobb programot kell együttesen alkalmaznunk, amelyek közül néhány nem mindig kompatibilis a másikkal. Van azonban egy másik út, mégpedig az, ha egy komplett alkalmazást használunk a fenti problémák kiküszöbölésére. Erre való az *Ashampoo WinOptimizer Platinum* változata, amelybe a lehető legtöbb optimalizáló modult próbálták belesűríteni a programozók. Nézzük, melyek is ezek? Merevlemez-optimalizálás, a *Registry* tisztítása, az internetkapcsolat optimalizálása, fájlmenedzselés, titkosítás. Mindehhez járul egy egyszerűen átlátható és meglehetősen egyszerű kezelőfelület is, és haladó felhasználók számára van egy mindenre kiterjedő menüválasztó is.

A program első használatakor érdemes a *Cleaning Tools* opciót választani, ezzel kitörölhetjük a feleslegessé vált fájljainkat, és a *Registry*-t is megtisztíthatjuk. Nem hiányozhat az internetes szemét eltakarítása sem (sütik, jelszók és kalandozásaink nyomainak eltüntetése). A *Tuning* menüpontban finomra hangolhatjuk rendszerünket, és egyben optimalizálhatjuk is a merevlemezünket. Ha nem szeretnénk mindig „kézi gázzal” használni a programot, sokat segíthet a *StartUp Tuner* opció, amely indításkor automatikusan betölti a WinOptimizert.

ADOBE PHOTOSHOP ELEMENTS 5.0

Képparazsló

30 NAPOSTELJES VERZIÓ

●● Előző számunkban került terítékre az *Adobe* legújabb fejlesztése, a *Lightroom*, amelyet profi fotósok számára fejlesztettek ki. Most egy kezdő és középhaladó felhasználóknak készített programot, az immár ötödik változatát megérett *Photoshop Elements*-et mutatjuk be. A fotószerkesztő egyesíti a tudást az egyszerűséggel, mindezt egyetlen cél érdekében: hogy segítségünk legyen fotóink retusálásában, katalogálásában és kreativitásunk korlátlan kiélésében. A szokványos képhibákat akár egyetlen kattintással kijavíthatjuk, de ha kicsit is tapasztaltabb fotósok vagyunk, akár mindent manuálisan is beállíthatunk (pl. az alul- vagy túllexponált képek fényértékeinek módosítását, illetve a szokásos piros szemek eltüntetését is). A *Photoshop Elements* főként a digitális kamerát használók számára készült, így letölthetjük vele a képeinket.

HARD DISK MANAGER 2006

Merevlemez-mindenes

TELJES VERZIÓ

●● A *Hard Disk Manager* egy sokoldalúan használható merevlemez-menedzser program. Alapvető szolgáltatása a partíciókezelés és -szerkesztés. A bootmenedzser segítségével többféle operációs rendszert használhatunk egyszerre. Így akár 16 operációs rendszerünk lehet egyetlen gépen. Az adatokat tartalmazó partíciókat (FAT16/32/32x, NTFS, Ext2/3 FS Reiser FS) átméretezhetjük.

HOLIDAY & EVENTS DESIGNER

Egyszerű kiadványszerkesztő

TELJES VERZIÓ

●● Mire olvasóink mostani számunkat kézhez kapják, már csak néhány napra van a karácsony és az óévbúcsúztató. Ilyenkor eredeti ajándék lehet egy saját készítésű üdvözlőkártya vagy egy meghívó a szilveszteri vacsorára. A *Holiday & Events Designer* egy igen egyszerű, pont ezekre az alkalmazásokra és feladatokra kihegyezett kiadványszerkesztő program. Szerencsére nem csak saját fantáziánkra kell hagyatkoznunk, megannyi mintafájl mellékeltek, ezeket szinte pillanatok alatt tudjuk átalakítani egyéni ízlésünk szerint. Nemcsak meghívókat, szórólapokat, de névjegykártyákat, és egy kis ügyesség árán akár néhány oldalas egyszerű kiadványokat is „varázsolhatunk” vele.

Ez azonban sajnos kissé nehéz és aprólékos munka, de valljuk be, a program első-sorban nem is erre való. Tehát nem valami-féle Indesign-klón, hanem az egyszerű, de mindennapos feladatok ellátására alkalmas szoftver. Ha meguntuk a beépített hatalmas grafikai gyűjteményt, természetesen bármilyen digitális fotót vagy grafikát is importálhatunk. A *Text Art* modullal pedig kiváló minőségű logókat és grafikai elemeket tervezhetünk, a beépített effektus park segítségével (árnyékolás, színátmenetek, átlátszóság, torzítás és speciális effektusok garmadája került terítékre). Ezeket akár el is menthetjük természetesen, későbbi felhasználás végett. A mintafájl modult pedig folyamatosan bővíthetjük az *Events Designer* weboldaláról, havonta. Regisztráció: <http://www.bluesquad.co.uk/vnu/holidayevents/register>

Programok telepítése

Olvasóink többször érdeklődtek már, hogyan telepíthetik a lemez mellékleteinken szereplő teljes verziós programokat. A regisztrációhoz internetes elérés szükséges, amelynek az útvonalát a programok mappájában lévő licenccserződésben találhatják (.word dokumentum). Az internetes formanyomtatvány kitöltése után e-mailben kapják meg a szükséges telepítőkódokat. Bármilyen telepítési probléma esetén forduljanak szerkesztőségünkhöz, a *lemez-melléklet@chiponline.hu* e-mail címen.

GOOGLE EARTH V4.0.2

Globális megfigyelés

TELJES VERZIÓ

●● A *Google Earth* programot látványos műholdfelvételek, háromdimenziós megjelenítés, részletes keresés, speciális és részletes adatbázis és tucatnyi extra szolgáltatás jellemzi. Az online virtuális térképen pár méteres felbontást is elérhetünk, de első-sorban a nagyobb városok és nevezetesebb természeti látványosságok valódi háromdimenziós megjelenítését teszi elérhetővé a program havi frissítéssel.

ADOBE FLASH PLAYER 9

Multimédialejátszó

TELJES VERZIÓ

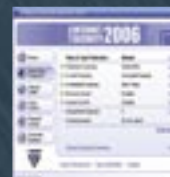

●● A *Flash* talán az internetes világ egyik legnagyobb találmánya. A kezdeti, egyszerű animációkat létrehozó program mára ipari szabvánnyá nőtte ki magát. Nézzük, mit nyújt a legújabb, immár az *Adobe* cég által fejlesztett változat. A felhasználók sokat panaszkodtak a biztonsági hibákra, ezeket végre orvosolták véglegesen. Hála a program motor teljes átírásának és optimalizálásának.

F-SECURE INTERNET SECURITY 2007

Folyamatos ellenőrzés

30 NAPOS TELJES VERZIÓ

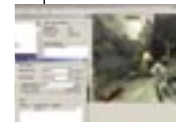

●● Az *F-Secure* nemcsak teljes körű védelmet nyújt a hagyományos vírusfenyegetések ellen, de folyamatosan, valós időben figyel a számítógép legtitkosabb történéseit is. Észleli a gyanús műveleteket, valamint eltávolítja a kockázatos jelentő szoftvereket (természetesen ehhez az engedélyünket is kéri). A legtöbb vírusirtó reaktív észlelési technológiájával ellentétben az *F-Secure* valós idejű felismerő rendszert használ,

VIRTUALDUB V1.6.17

Szélesvásznú álmok

TELJES VERZIÓ

●● A *Virtual Dub* egy népszerű videodigitalizáló és -szerkesztő program. AVI fájlokkal dolgozik, de az MPEG1 formátumot is kezeli, illetve sokféle szűrővel is együttműködik (ezeket dinamikusan bővíthetjük, alaphoz egy feliratozó és egy fényeffektus-kezelő tartozik a programhoz). Különösen hatékonyan lehet a *Virtual Dub* bal nagyméretű videofájlokat tisztítani, feliratozni, átméretezni és szerkeszteni.

IRFANVIEW 3.99

Képszerkesztés mindenkinek

TELJES VERZIÓ

●● Sokan szeretik az *IrfanView*-t, hiszen kicsi, gyors, hatékony – emiatt kis *Photoshop*-nak is hívják – és mindemellett még ingyenes is. Végre kijött a legújabb verziója: nézzük meg, mit is tud a program. Megújították az effektusokat, többek között elmosást, píxelesítést hajthatunk végre. Szabadon variálhatunk a színekkel: csökkenthetjük és növelhetjük a színmélységet, és lehetőség van a teljes színcserére is. Képeinkből diavetítést állíthatunk össze (talán ez volt mindig is a legnépszerűbb funkciója), amelyet számos beállítási lehetőséggel konfigurálhatunk.

Fotóinkat tartalmazó mappánk képeiről pillanatok alatt miniatűröket tud készíteni a program. Több mint 41 grafikus formátumot tud megjeleníteni (jpeg, gif, bmp, dib, rle, pcx, png, tiff, tga,ras/sun, ico, avi, wav, mid, rmi, wmf, emf, pbm, pgm, ppm, iff/lbm, Photo-CD stb.), ezeket érdemes az *Opciók* menüpontban hozzátársítani. Így azután a *Windows*-ból ezeket a fájlokat az *IrfanView*-ban nézhetjük meg. A program legfontosabb újdonsága a PDF-exportálási lehetőség, amely már nagyon hiányzott belőle.

Programok a CD-ken

AZ ÉV PROGRAMJAI

Teljes verziók

Ashampoo WinOptimizer Platinum 3
Paragon Drive Backup
3D Canvas 6.6.5
Addax 1.3
Avast Virus Cleaner Tool 1.0.209
Bandwidth Monitor
BixData Desktop 2.6
Napis Maker
Partition Zapper 1.2
PPMate 1.6.3
RegAuditor 2.2
WindowsCare Personal 2.2.1.681
CDRoller v6.4
Daemon-Tools v4.08
Elcro Encrypter

Rádasként csak a DVD-n!

FIREFOX 2 KIEGÉSZÍTÉSEK

Teljes verziók

Cinema 4D CE 6.0
Ashampoo WinOptimizer 2007
Diino 4
Paragon Hard Disk Manager 2006
Holiday & Events Designer
MAGIX Ringtone Maker 2006 Silver
Netviewer one2one
Embedded Web Browser 14.61
ArtRage v2.2
Photobie v2.8.8
PicaJet v2.5 B471
Audacity v 1.3.2B
iTunes 7.0
Adobe Flash 9.0
Artisan CD & DVD Burner 3.12
Avant DVD/DivX Player 2.16
Windows Media Player 11
VirtualDub v1.6.17
GOM Media Player 2.0.12.3375
Crypto Composer 0.7
CyberDefenderFree 1.15
DesktopZoom 1.5
Director
Fast Torrent
FreeMeter v2.8.2
Google Earth v4.0.2416 Beta
GSpot 2.60 B3

KASPERSKY PERSONAL 6.0

SZKEPTIKUS KONFERENCIA: BÍRÓ ZOLTÁN

GTTSZ KONFERENCIA: TUDÁS, ÉRTÉK

Játékok

Railroad Tycoon Deluxe
Pizza Commander
Pro Evolution Soccer 6
Chicken Invaders
Defcon
Absolute Evil
Sudoku v2.0
Bloodmaster v1.0
Crimsonland v1.9.8
Sid Meier's Railroads
Sam and max: Culture Shock
Virtual Villagers v1.01
FIFA Manager 07

CHIP TELJES VERZIÓ

Világok harca

A CINEMA 4D professzionális megoldást kínál a térbeli modellezés és animációsfilm-készítés művelőinek. Hatalmas teljesítménye és egyszerű, intuitív kezelhetősége miatt.

Olvasóinkban valószínűleg felvetődik a kérdés, hogy mire is használhatunk egy háromdimenziós szerkesztőprogramot, hiszen a hétköznapi életben úgy tűnik, nem igazán vesszük hasznát az effajta „varázslatoknak”. Ha azonban kicsit is komolyabban vesszük a témát, rájövünk, hogy például az építészeti látványtervezésben megkerülhetetlen az ilyen programok használata. Akkor mi is a Cinema 4D? Egy építészeti- és grafika-specifikus, minőségi képek és animációk elkészítésére alkalmas „high-end renderer” program, amelynek alapját a legmodernebb kortárs háromdimenziós technológia képezi.

Alapoktól kezdve

Megszokhattuk, hogy egy háromdimenziós szerkesztőprogram használatát elsajátítani és komolyabb munkákat készíteni vele akár hónapokat vehet igénybe. Ez azonban most nem igaz, mivel a Cinema 4D rendkívül egyszerűen kezelhető, hála a renderelés szinte extrém sebességének és a program szerény tárolóigényének. A mozgó objektumok segítségével életet vihetünk az építészeti és animációs jelenetekbe (felépíthetünk egy felújításra váró házat lépésről lépésre, valóságosan megmozgathatjuk virtuális lényeinket).

A többszálú tervezés (*Multithreading*) és végrehajtás révén a háttérben számolhatjuk ki a végleges képeket. A beépített szabványos *Shading* eljárás mellett a valós idejű *Texture-Mapping* segítségével megvalósíthatjuk a modellezés során a textúrák, átlátszóságok, fényességek ellenőrzését, mindezt speciális grafikus gyorsítókártya és feltűnő sebességsökkenés nélkül. (Mindenesetre egy nagyobb projekt számára mindenképpen érdemes beszerezni egy új generációs grafikus kártyát is). A *MIP-* és *SAT-Mapping* funkciók, amelyek csak sokkal drágább programokban találhatók meg, megakadályozzák a textúrák remegését a háttérben, a végső rendereléskor.

Építsünk virtuális világot

Egy virtuális világ létrehozásához először is a minimál objektumokat kell megterveznünk. Ebben igen sok segítséget nyújt a Cinema 4D (a program mappájában számos mintafájl található olvasóink), az alapdomok mellett bonyolultabb térbeli alakzatokat is fellelhetünk, és szinte minden objektumot a végletekig át is szabhatunk. Külön érdekesség a címkézés és a rétegek használata eme kezdeti fáziskor, ami sok felesleges munkától ment meg minket. Amikor beépítettük a virtuális teret, két választásunk van. Vagy kifestjük az alakzatokat, vagy animáljuk azokat.

Színes tintákról álmodunk

Alakzataink kifestéséről a *BodyPaint* modul gondoskodik. Első látásra ez egyszerűnek tűnik, de ha figyelembe vesszük, hogyan látunk egy tárgyat a való világban, már ez is nagy kihívás, ha tényleg komolyan törekszünk a valósághűségre. Maszkokat és filtereket alkalmazhatunk, és az esetkezelést is aprólékosan beállíthatjuk (ez olyan, mint egy 3D Photoshop). Azonban vigyázni kell, mert ha a „festés” során valamit elrontottunk, az a végső rendereléskor elég rosszul fog kinézni. Érdemes figyelni a fény- és árnyékhatások alkalmazására.

Animáció és renderelés

A Cinema 4D talán a legegyszerűbben kezelhető animációs modul rendelkezik: ha egyszer már próbáltunk bármilyen videovágó szoftvert, akkor szinte percek alatt megbarátkozunk vele. Azért valljuk be, ez nem annyira egyszerű, mert itt három dimenzióban kell mozgatnunk a tárgyakat. Projektünk végső változatának eléréséhez érdemes több, úgynevezett „teszt renderelést” kipróbálni (a kis felbontású előnézetet alkalmazni). A Cinema 4D ebben különösen gyors, hála a programkód optimalizálásának. Így gyorsan ellenőrizhetjük végső munkánkat, és rengeteg időt is megspórolhatunk.

Quad-PCI Express felépítés – több monitoros élmény

ASUS P5W64 Professional

Az ideális megoldás több monitorhoz

A találoán Wall Street Quartet becenévre hallgató ASUS P5W64 Professional négy PCI Express bővítőhellyel rendelkezik, így akár nyolc monitor kezelésére is képes. Az új alaplap kiválóan használható például a pénzügyi szektorban, ahol több monitor szükséges a piaci számok figyelésére, de ideális minden olyan területen, ahol hasonlóak az elvárások a monitorok számát illetően. A PCI Express bővítőhelyek támogatják a nagysebességű ki- és bemeneti kontrol kártyákat is, biztosítva ezzel azt az egyedülálló rugalmasságot és kompatibilitást, mely páratlan megoldássá teszi a P5W64 Professional alaplapot.

▲ Dolgozzon akár 8 monitorral

Remek platform 975X chipsethez és a kétmagos processzorokhoz

Az Intel 975X chipsetjére épült P5W64

▲ Stack Cool 2 – zajmentes és hatékony hűtés

8-fázisú tápkialakítás

A 8-fázisú tápkialakítás kevesebb hőt termel más hagyományos szerkezetű eszközöknél. Csökkenti a bemeneti áram- és a kimeneti feszültségigadozást, így a processzort és a feszültségszabályozó modulokat (VRM – voltage regulation modules) megóvja a túlzott igénybevétel veszélyeitől. Ez a megoldás képes a gyors átmeneti reagálásra és arra a stabilitásra, ami különösen akkor térül meg amikor a CPU-nak több áramra van szüksége, például nagy terhelésnél vagy túlhűzésnél.

▲ 8-fázisú tápkialakítás 15°C-kal alacsonyabb hőmérsékletet biztosít

Professional támogatja az Intel legerősebb processzorait, köztük a fejlett Intel Core™2-t és a jövőbeni többmagos CPU-kat is. Az ATI CrossFire többkártyás GPU technológiájával és a kétcsatornás 8 GB DDR2 800 memóriával rendelkező P5W64 Professional minden erőforrás-igényes alkalmazást képes kiszolgálni.

Bővíthetőség a jövőbeni frissítésekhez

A P5W64 WS Professional két PCI slottal, két IEEE 1394a porttal és nyolc USB 2.0 porttal rendelkezik, ezen felül pedig megtalálható rajta nyolc Serial ATA-II 3 Gb/s port is, így akár két RAID tömb is létrehozható rajta. Nagyfokú rugalmasságának köszönhetően a vadonatúj alaplap készen áll a PC-k forradalmát követő új korszakra.

Zajmentes hűtés

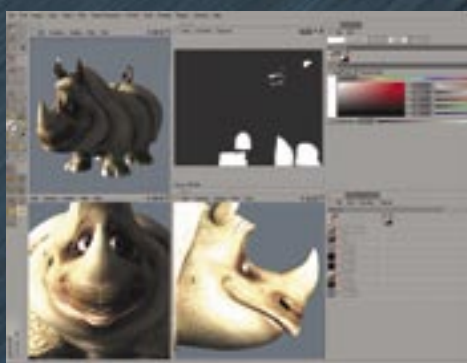
A Stack Cool 2 egy ventilátor nélküli zajmentes hűtési megoldás, melyet kizárólag az ASUS kínál. Hatékonyan vezeti el a kritikus részek által gerjesztett hőt a NYÁK másik oldalára, így biztosítva a hatékony hőelvezetést. Az eredmény pedig akár 20°C-kal alacsonyabb hőmérséklet.

Specifikáció:

- LGA775 socket Intel® Pentium Extreme Edition/ Pentium D/ Pentium 4/ Celeron CPU-hoz
- Intel® Core™2 Extreme négy- és kétmagos processzorok támogatása
- Intel 975X + Intel ICH7R chipsetek
- 1066/800MHz FSB
- 4 x DIMM, max. 8GB, DDR2 800/667/533, ECC és non-ECC un-buffered memória
- 4 x PCI Express x 16 slot, 2 x PCI 2.2
- Kettős Gigabit LAN
- 8 x Serial ATA 3 GB/s port
- 2 x IEEE 1394a
- 8 x USB 2.0 port

KEZELŐFELÜLET: átláthatóság és egyszerűség

BODYPAINT: kifestjük a rinocéroszt

ANIMÁCIÓ: minden tárgyat megmozgatunk

IQTATÓ 2000

Ügyviteli rendszer

DEMÓ VERZIÓ

Az Iqtató egy olyan ügyviteli programrendszer, amely cégformától és cégmérettől függetlenül alkalmas a titkárnők, titkárságok, irodák munkájának hatékony számítógépes támogatására. Segítségével nemcsak az iratnyilvántartás válik „percre készé” és bármikor lekérdezhetővé, de a telefon-, név-, cím-, határidő-, feladat- és projektnyilvántartásokkal, valamint a program egyéb szolgáltatásaival komplex megoldáshoz jutunk az irodai adminisztráció gyors, pontos elvégzésére.

Milyen előnyei vannak az Iqtatónak a hagyományos iratkezeléssel szemben? A tárolt adatok több tízezer irat esetén is azonnal elérhetőek. Az elektronikus keresés lehetővé teszi, hogy akár adattörredék (névrészlet, fél telefonszám, szótörredék) esetén is a program pillanatok alatt megtalálja a keresett iratot, nevet, céget, telefonszámot. A program két fő részre tagolódik: az **Iqtató SQL** egy moduláris felépítésű komplex ügyviteli rendszer, míg az **Iqtató 2000** az univerzális és önkormányzati modul alapja, de emellett az elektronikus postai feladójegyzék postázási előkészületek időigényét is csökkenti.

TUDOMÁNY

Szkeptikus konferencia

VIDEÓ

Senki nem örül annak, ha hamis bankjegy kerül a tárcájába, függetlenül attól, hogy aki átadta a pénzt, jóhiszemű volt-e, vagy egy pénzhamisító bandához tartozik. Ha felismerem a hamis pénzt, mielőtt kiadnám, a károm anyagi természetű, de ha az jön rá, akinek fizetni akarok vele, annak messzemenő következményei lehetnek. Örülöm kell tehát, ha valaki figyelmeztet, hogy a pénz hamis, ne fizessék vele.

Nos, az áltudományok esetében is valami hasonló történik. Tudományos teljesítményként adnak el elméleteket, gyógyító eljárásokat, találmányokat. Egyes esetekben a megtevéshez jó zínvonalú, a nem szakember hitelesként fogadja el, esetleg másoknak is beszámol róla, és restelkedik, ha kiderül, hogy hamis tanokat terjeszt. De nagy valószínűséggel nem derül ki, hisz többnyire laikusokkal találkozunk. Ha megvettük a mágneses varázsdobozt vagy a holografikus nehévízlabdacskot, akkor szegényebbek, rossz esetben betegberek is lettünk.

Sajnos ma az áltudományok nagyobb teret kapnak, mint a valódiak. Talán azért, mert a pénzhamisítást a törvény bünteti.

TUDÁS, ALKOTÁS, ÉRTÉK

GTTSZ vitafórum

VIDEÓ

Olvasóink ismét érdekes vitasorozatba pillanthatnak bele. Most a **GTTSZ** (Gazdálkodási és Tudományos Társaságok Szövetsége) 2006. októberi vitafóruma került a középpontba. Témája a kutatás-fejlesztés és a Magyar Köztársaság Kormányának innovációs középtávú stratégiája. Mióta Magyarország az Európai Unióba került, igen sok dolog átértékelődött a magyar gazdaság területén. Mit kezdünk a meglévő magyar szellemi potenciállal, hogyan kamatoztatható ez a többnyelvű Európai Unióban, milyen minőségű a jelenlegi oktatás? Mennyire van értéke a magyar megközelítésű „alkotásoknak”, találmányoknak és fejlesztéseknek? Be tud-e kerülni a magyar gondolkodásmód és értékideál a nyugat-európai közgondolkodásba és tudományos műhelyekbe? Előadók: **Boda Miklós, Kroó Norbert**, résztvevői és felszólalói: **Böhm János Ferenc, Pálinkás Jenő, Marcsák Oszkár, Szepessy Sándor, Balla Károly, Nagy Ferenc, Szegner László, Zettner Tamás, Róbert László, Tóth Endre, Tétényi Pál, Pálos László, Bánfalvi József, Turcsány Mihály.**

COFFEECUP HTML EDITOR 2007

Grafikus webszerkesztő

30 NAPOS TELJES VERZIÓ

Az internet hőskorában csak karakteralapú szerkesztőkkel, mint például a mindenki számára ismerős **Notepad** szerkeszthettük a weboldalainkat. Ahogy fejlődött a webprogramozás, és a képek, valamint animációs elemek használata is egyre népszerűbb lett, úgy került egyre közelebb a megvalósításhoz egy grafikus alapokon álló szerkesztő kifejlesztése.

Erre több ilyen megoldás született az elmúlt évek során. A **CoffeeCup HTML Editor** talán az egyik legegyszerűbben elsajátítható HTML-szerkesztő, amely egyaránt alkalmas a kódszintű, valamint a grafikus szerkesztésre is. Találhatunk a programban képnézetet, konvertáló modult, valamint egy **SiteManagert**, de a **CoffeeCup** magas szintű DHTML, CGI és JAVA támogatást is kínál. A **CoffeeCup**ban kétféle módon készíthetünk weboldalakat. A **Code Editor**-ban a HTML szabványokat fejből ismerő webmesterek számára nyújt segítséget. A **Visual Editor** a grafikus felületek kedvelői számára készült (főként a dizájnereknek): ebben egy profi WYSIWYG (What You See Is What You Get) felületen dolgozhatunk.

PRO EVOLUTION SOCCER 6

A labda zsonglőrei

DEMÓ VERZIÓ

A **Konami** valószínűleg japán egyik legnépszerűbb kiadója, persze ha a foci programjára, a **Pro Evóra** gondolunk. Az Európában oly divatos FI-

FA sorozatnak annak idején, kb. 3 éve, igen nagy vetélytársa lett az általa felkarolt foci sorozat (ott **Winning Eleven**-nek hívják). Habár kissé egyszerűbb grafikával rendelkezett (mivel konzolátíratként jelent meg a jó öreg PC-nken), de a játékelmény mindenért kárpótolt minket. Harcos FIFA-rajongók lettek renegátok néhány PES-bajnokság lejátszása után. Aki igazi fociszimulátorral szeretett volna játszani, valószínűleg nem a FIFA mellett tette le a voksát.

Nézzük az újdonságokat: a kapus végre majdnem úgy tud védeni, mint **Buffon**, persze ehhez nem árt egy profi gamepad (valószínűleg csak mazochisták játszanak billentyűvel focit manapság). Új cseleket próbálhatunk ki, de itt figyelmeztetnék mindenkit, a gép intelligenciáját kissé feltüpozták, így hiába cselezgetünk **Ronaldinho**-val, nem mindig jönnek be a brazil stílusú lövések. Érdemes ezért – ha valaki még nem próbálta volna – alapfokon kezdeni a labdakergetést.

DAEMONTOOLS V4.08

Emulátor

TELJES VERZIÓ

A **DaemonTools** egy „öszvér” program, mivel nem egy valódi CD-író, hanem egy DVD- és CD-emulátor. Egyszerre négy darab virtuális meghajtó emulálására alkalmazhatjuk. A program további lehetőségei: cue, bin, iso, ccd (CloneCD), bwt (Blindwrite), mds (Media Descriptor File), cdi (Disjuggler), nrg (Nero ImageDrive) adatok kezelése és mentése, valamint gyors kiírása.

BRAINWAVE GENERATOR

Agyhullámokon lovagolva

SHAREWARE VERZIÓ

A **BrainWave Generator** egy különleges program. Első megközelítésben különböző frekvenciájú hangokat hozhatunk létre vele, amelyek segítenek a meditációban vagy az ellazulásban (a sztereo térben elhelyezett zajokkal és zörejjel operál), amely a speciális amplitúdójú agyhullámokat szimulálva (alpha, delta, theta) serkenti agyunkat.

SAM AND MAX

Kövess a fehér nyulat!

DEMÓ VERZIÓ

Talán ez az a játék, amelyvel mindenki játszott körülbelül 16 évvel ezelőtt. A pucér nyúl és a pszichopata kutya nyomozó páros szinte minden számítógépes játékost meghódított annak idején. Íme most végre visszatértek! **Sam & Max** eredetien örült kalandjait **Steve Purcell** képregényfirkász zeninek köszönhetjük. Ez végre egy méltó adaptáció. Az első játék, a **Hit the Road**, legendás lett annak idején, sajnos azonban a beígért folytatások soha nem jelentek meg, a kiadó és a készítő belső ellentétei miatt. 2006-ban azonban újjászületett a két állati nyomozó, a játék most **Culture Shock 1** névre hallgat.

A divatos fejezet alapú játéktrendek miatt (mint a **Half Life 2** például) havonta kapunk egy-egy megoldandó bonyolult bűnügyi feladatot bundás barátaink számára. Sajnos, mivel dobozos verzióban nem kapható a játék, ezt a tranzakciót interneten bonyolíthatjuk le, kb. 10 dollárért, dombornyomású kártyával. A játék immár 3D-ben tündököl, habár szerencsére megőrizte a kétdimenziós rajzfilmet idéző előd minden bajját. Persze azért itt is találhatunk remek modern grafikus effektusokat, és a karakterek is meglepően jópofák.

AVAST VIRUS CLEANER TOOL

Tisztítótűz

TELJES VERZIÓ

Manapság, ha nincs valamilyen védelmi rendszerünk, a gépünk percek alatt bajba kerülhet. Fontos adataink eltűnése és sérülése pedig akár karrierünket is tönkretelheti. Szakemberek állítják, megfelelő vírusvédelem nélkül néhány perc alatt ellephetik és megbéníthatják gépünket az interneten keresztül beáramló vírusok és férgek. Az **Avast** egy könnyen használható és meglepően gyors vírusirtóprogram.

AVANT DVD/DIVX PLAYER

Alternatív DVD-lejátszó

TELJES VERZIÓ

Ha valaki DVD filmeket akar manapság lejátszani egy számítógépen, sajnos kompromisszumokra kényszerül: vagy a két nagy vetélytárs közül választhat (**WinDVD**, **Power DVD**), vagy keres egy alternatív megoldást. Ez általában nehéz feladatnak bizonyul. De végre itt egy érdekes és kellemes felületű DVD-lejátszó program, amely még a DivX filmeket is hajlandó bemutatni. AVI-t, MPEG-t, WMV-t is kezel.

3D CANVAS 6.6.5

A negyedik dimenzió

TELJES VERZIÓ

A **3D Canvas** egy valószerű és egyszerűen kezelhető 3D modellező és animációs program. A Canvasban 3D-s primitív modellekből komplex objektumokat készíthetünk könnyedén, és kihasználhatjuk a csontváz animáció (skeleton animation) és az inverz kinematika minden előnyét. Készíthetünk 3D-s primitív alakzatokat is, amelyeket az **Object Building Tool**-ban a végtelenségig átszabhatunk és bővíthetünk, akár több

objektum egybeolvasztásával is. Ki is festhetjük őket, majd animálhatjuk azokat, de ne feledkezzünk meg a háttérkről és a fényekről sem. Ezután jöhet a „renderelés”, amely meglehetősen gyorsan készíti el más programokhoz képest. (Ha nagyfelbontású fotorealistikus változatot szeretnénk, ehhez sajnos upgrade-elni kell a programot.) A kész animációkat pedig akár AVI formátumba is menthetjük el. Kezdők számára mindenképpen ideális megoldás, az 3D szerkesztés alapjainak könnyed elsajátítása miatt.

Program a DVD-n! Program a CD-n!

DIINO 4

Online publikálás

TELJES VERZIÓ

A biztonságimásolat-készítés, akár DVD-re végezzük, akár pedig a hálózaton keresztül, nem mindig problémamentes. Tökéletes megoldások általában csak nagyobb cégnél fordulnak elő, de úgy tűnik, hogy a **Diino** valami hasonlót tud nyújtani olvasóink számára az online világban. Képes akár 25 GB-nyi anyagot archiválni és feltölteni a hálózatra, mindezt 2048 bites titkosítással. Ha például digitális fotóinkat szeretnénk gépünkön publi-

kálni, akkor automatikusan készít egy **My Photo Album** mappát, amelyet később bélyegképként böngészhetünk, meg is oszthatjuk őket természetesen, de az eredeti képeket csak a megfelelő jelszó birtokában tudják letölteni a látogatók. Kedvenc zeneszámaink részére a **Diino** felajánl egy **My music** opciót, amelyben MP3 fájljainkat gyűjti össze, ezeket szintén megoszthatjuk másokkal az interneten, hasonló titkosítással egyetemben. Különlegesen tűnik a program beépített titkosított levelezőfunkciója is.

NETSCAPE 8.1.2

A király visszatért?

TELJES VERZIÓ

Ki emlékszik még az internet hőskorának első professzionális böngészőjére, a **Netscape**-re? Sokáig, pontosan az **Internet Explorer** betámadásáig ez volt az etalon. Sajnos az „internetboom” tündöklése után, pontosabban a bukásakor eltűnt a sülyesztőbe. De íme a király visszatért: manapság már a **Firefox** motorja hajtja, és felvértezték kortárs testvérei friss tudásával is.

Most érdemes eredeti Microsoft szoftverrel telepített számítógépet vásárolni!

HP COMPAQ NX7400

- Intel® Celeron® M 430 (1.73Ghz/533 IM)
- 256MB RAM
- 60 GB merevlemez
- 15,4" WXGA
- DVD+/-RW, WLAN
- 2 év gyári garancia szakszervizünkben

+ Windows® XP Home
+ Microsoft Office Basic Edition 2003

nettó 199 900 Ft
bruttó 239 880 Ft

Rufusz Computer
1117 Budapest, Bercsényi u. 19.
Telefon: (36) 1 203 0382
Fax: (36) 1 381 0420
www.rufusz.hu

Se kép, se hang

Notebookvétel előtt

A mostani CHIP magazinban több tesztet is olvastam a laptopokról, mobil processzorokról. Laptopvásárlás előtt állok, lassan egy hónapja elkezdtem a körbenézést, kérdezősködést és informálódást, azonban a tapasztalatom a következő: a boltokban szinte mindenre azt mondják: ilyen jó, olyan szuper. Odáig jutottam, hogy az árkategóriámban (max. 180 000 Ft) bizony kemény kompromisszumokat kell majd kötnöm, de a sok ellentmondó internetes vélemény miatt már azt se tudom, mit vegyek. A gép elsősorban iskolai felhasználásra, másodsorban otthonra, asztali gép kiváltására kéne. Szeretném

O.-T. Dániel

CHIP Általában én is csak azt tudnám javasolni, hogy nézze meg alaposan a készülékeket. Hallgassa meg több boltban is az eladók véleményét, és gondolkozzon el a hallottakon. Azt ajánlom, hogy lapozza fel a CHIP magazin 2006/9-es számát, és olvassa el az olcsó notebookokat összehasonlító tesztünket – ez értékesebb lehet az internetes véleményeknél is!

Pontos választ, hogy X vagy Y notebook jó vétel-e egy másikhoz képest, nem szívesen adunk, mert lehet, hogy

„Valamiért nem akar bekapcsolni a számítógémem, csak kb. a negyvenedik indításra. Nem értem, mi lehet a gond, de biztos, hogy nem az érintkezéssel van baj.

Mikor bekapcsolom, a számítógép ellenőrzi a lemez meghajtókat, a ventilátorok is elindulnak, de innentől se kép, se hang.

A képernyő sem kapcsol be ilyenkor. „

nekünk X tetszik jobban, másnak meg Y. Az egyik olcsó, a másik drága, az egyikben sok a RAM, a másikban meg van DVD-író, és így tovább. Mások az igények, a gépre szánt pénz is más – mi ezért csak a legkritikább esetben adunk olyan tanácsot, hogy tessék Y-t megvenni, mert az jó. Mindenkinek magának kell eldöntenie, hogy melyek az igényei, és mennyit hajlandó költeni laptopra. A döntés megkönnyítésében tesztjeink segítenek.

Nem kezdő kérdés!

Nagyon kezdő kérdéssel fordulok Önökhöz, de hát valamikor el kell kezdeni! Az Evolution

N. Zoltán

KIMENŐ LEVELEK: a küldő szerverre a levelezőprogramok SMTP szervertként hivatkoznak

levelezőklienset használom, és az ingyenes e-mail szolgáltatók (Freemail, Citromail) leveleit le tudom tölteni például a pop3.citromail.hu-n keresztül, de küldeni nem tudok. Mit kell kitöltenem az SMTP kiszolgálónál?

KETTŐS KAPCSOLAT: egyes routereken, hardveres tárfalakon két WAN port található (Netgear FVS124G)

egy gépen. Például egy ADSL-t és egy kábelt. Kérlek, tájékoztassatok a lehetőségekről, és ha jelent meg cikkek ebben a témában, akkor annak helyéről és idejéről is.

E. Attila

CHIP Windows XP alatt csak hálózati kártyás, széles sávú kapcsolat párosítható, de ehhez is egy registry-bejegyzést kell módosítani. A következőképpen: a regedittel a HKEY_LOCAL_MACHINE\SYSTEM\CurrentControlSet\Services\NetBT\Parameters ág alatt létre kell hozni egy RandomAdapter és egy Single-Response duplaszót, és ezek értékét 1-re állítani. Ennek hatása egyetlen fájl, illetve adatcsomag-sorozat letöltésekor nem

érezhető, csupán egymástól független kapcsolatok esetén (pl. torrentes vagy többszálú letöltésnél). Ha LAN-t és modemet használunk, akkor kell egy router, és akkor is csak backup vonalként használható a modem az ADSL kiesése esetén. Az SMC SMCBR14VPN EU-hoz külső modem is csatlakoztatható, és a Draytek routerek egyes típusain is található modemhez való soros port (forgalmazója a Gamaxnet).

Elképzelhető, hogy van olyan proxyszerver, amely egyetlen PC-n megoldja ezt a problémát, de mi még nem láttunk ilyen programot, az küldje be nekünk, közzé fogjuk tenni az információt!

NTLDR is missing

Figyelmetlenségem okán ledaráltam a WinXP/SP2 gépemről az NTLDR fájlt. Ezek után a rebootot követően a „NTLDR is missing” üzenetet kapom. Az a kérdésem, ha ezt az elsődleges winchestert egy másik XP gépbe secondaryként rakom be, akkor átmásolva az NTLDR fájlt, orvosolható-e a hiba, vagy azért ez nem ennyire egyszerű? Az újratelepítés szinte szóba sem jöhet mint megoldás.

Köszönettel: B. István

CHIP Igen, működni fog, de megoldható szerelés nélkül is: elindítjuk a PC-t a Windows telepítőlemezével, majd a menü megjelenésekor R betűt nyomunk, belépve a Recovery Console-ba. Megadjuk az admin jelszót, majd a parancssorból átmásoljuk a C-re az NTLDR és NTDETECT (ha kell) fájlokat a COPY e:\i386\ntldr c:\ parancssal. Itt „e.” a CD/DVD-meghajtó betűjele.

Ne felejtjük el fontos adatainkat rendszeresen elmenteni!

DVD hangminőség

PC-n nézem DVD filmjeimet. A K-lite kodekcsomag 1.52-es változata van fenn, lejátszó-

nak pedig a Windows Media Player Classicot használnám, mert ott a szűrők szekcióban az AC3Filter segítségével be tudom lőni az általam használt hangrendszert. Csak van

DVD MINŐSÉG: az LFE (Low Frequency Effect) használatával az effektcsatorna hangja az első hangszórókra keverhető

egy szépséghiba: ha merevlemezemen lévő filmet nézek, tökéletes a Media Player Classic, de ha lemezzel akarok nézni valamit, már a PowerDVD 6-ot kell igénybe vennem, mert hogy ilyenkor a Classicban valamiféle hangtöredeztést észlelek. A PowerDVD 6-nál nincs ilyen problémám, tisztán lead mindent, csak hogy ott nem tudom beállítani a 2.0 Stereo+SW konfigurációt, így nem olyan élvezhető a hangzás. Hol lehet a hiba? A Power DVD-ben be tudnám-e állítani valahol, hogy az AC3Filtert preferálja kimenetként? Vagy a Classicban kellene valamit beállítanom, hogy lemezzel futtatásakor is ugyanolyan hibátlan legyen a hang, mint merevlemezről?

N. Dániel

CHIP A PowerDVD 6, ha jogtiszta, akkor a Konfiguráció alatt (Ctrl+C), az Audio fülön lehet kiválasztani a Speaker Environmentet – itt 2 vagy 4 hangszóró lesz a célravezető. Az Advanced gombra nyíló ablak Misc. fülén pedig az LFE állítható, ezt bejelölve rákeveri a mélynyomó jelét az első két hangszóróra. Ha ez nincs ki-

választva, akkor valószínűleg a hangkártya Cen/Sub kimenetén adja ki a jelet, ezért a hangkártyát és a hangszórót is be kell állítani a Vezérlőpult alatt. Lehet, hogy az MPC rákeveri az első két csatornára, ezért szól ott jobban.

Ettől függetlenül: a különféle kodekcsomagok helyett az ffdshow-t, az AC3Codecet, a Media Player Classicot, no meg a DirectVobSubot (a feliratokhoz) ajánljuk. Ezekon kívül semmi más nem kell az AVI és MPEG fájlok lejátszására!

Egy számítógépből kettő

A probléma az, hogy a sulinkban a hallgatói laborban „keves” a gép (soha nem elég), és sok a tanuló. Azon bajlódom, hogy hogyan lehetne egy gépre 2 monitort, 2 egeret, 2 billentyűzetet kötni. Nem a hardverrel van a gond (2 kimenetes videokártya vagy 2 külön videokártya már nem nagy ügy, USB-ből is akad négy), hanem programot nem találok rá. Két virtuális gépet kellene kezelni. Wordöt, Excelt, ritkán Accesst használunk, így nem nagy a terhelés. Jogosultsági problémák nincsenek, ugyanazt a könyvtárszerkezetet nyugodtan használhatják. Régen ernyőre külön kártyát készítettek, de túllépett rajta a technika: ISA, később PCI felületen kezelték a 2 billentyűzetet, egeret, monitort!

Tisztelettel: Szabó Gábor

CHIP Sajnos a Buddyt szállító cég már nem létezik, így új verzió sem jelent meg tőlük, hasonló programot pedig más nem gyártott. A virtuális gépeket manapság kliens-szerver alapon használják, ám ez esetben is kell legalább egy vékony kliens, amely a szerverről bootol be, onnan tölti be és használja az operációs rendszert. Ekkor legfeljebb csak a merevlemez lehet

megspórolni, tehát a különálló, felügyelt PC-k megoldást jelentenek. Ha netán mégis létezne erre a feladatra készült program, és kedves olvasóink közül valaki ismeri a nevét, kérjük, küldje be nekünk!

Hiányzó DLL

Amikor a gépem bejelentkezett és betölt mindent, akkor kiad egy hibaüzenetet: „A következő fájl nem tölthető be: CMICNFG3.CPL a megadott modul nem található”. Erre a dologra kérek segítséget.

L. Richi

CHIP Ez a fájl a C-Media hangkártya vezérlőpult alatti ikonjának (ha tetszik, programjának) az állománya, a Windows pedig azt jelzi, hogy nem találja. Lehet, hogy kitöröltött. A hibát vagy a telepítőlemezről való visszamásolással, vagy a hangkártya szoftvereinek törlésével és ismételt telepítésével lehet megszüntetni. Más esetekben, ha csak egy DLL hiányzik vagy hibás, akkor a www.dll-files.com címről tölthetjük le.

A PDF mindenkié

Novemberi számunkban azt írják a Novapdf lite 2.5 ismeretűjében, hogy „PDF fájlok létrehozása eddig kizárólag az Adobe programokkal volt lehetséges”. Én remek PDF fájlokat hoztam létre Open Office-szal. Ezek szerint az Open Office is Adobe program?

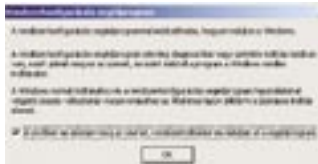
B. I. József

CHIP Természetesen nem, a cikk írója vélhetően arra gondolt, hogy nagyon sokáig csak az Adobe Acrobat tudott PDF-et létrehozni, és egy kicsit „feldicsérte” a NovaPDF-et, mintha az lenne az első nem Adobe program, amely képes erre. Amióta az Adobe publikussá tette a formátumot, nagyon sok cég készített és készít PDF-létrehozó (nyom-

tató), konvertáló és egyéb kezelő segédprogramokat.

Jön az IPv6! Vagy már itt is van?

Már sokat olvastam arról, hogy az internet jelenlegi protokollja, az IPv4 már nem felel meg a jelenlegi követelményeknek, és le fogják váltani

HA KELL AZ IPV6: telepíteni könnyű, eltávolításához egy újraindítás kell

az IPv6-tal. Azt szeretném megkérdezni, hogy mikorra várható ez a váltás, vagy már meg is történt, csak nem tudtam róla? Azt tudom, hogy már használnak IPv6-ot, ezért ezzel kapcsolatos a másik kérdésem: honnan lehet azt tudni, ha egyáltalán ez lehetséges, hogy milyen protokollt használ az a kapcsolat, amellyel éppen dolgozom?

F. Gábor

CHIP Az IPv6 fejlesztése már évek óta zajlik, az első kód-darabokat az ezredforduló előtt írták meg Linux alá, majd Windows alatt is működött már 1998-ban. A kísérletek után 2000-ben kezdték el használni a szabványt, amely elsőként az internet fő gerinc-hálózatán működött, és még ma is szép lassan „csúszik lefelé”. Az átállás folyamatos, és az IPv4 ugyan tökéletesen működik, ám az IPv6-nak van néhány előnye: több címezhető végpont (felhasználó, szerver), automatikus konfigurálás (jobb, mint a DHCP), okosabb multicast (címezés), nagy adatcsomagok (hatékonyabb adatátvitel), gyorsabb routolás (kisebb válaszidők), jobb hálózati szintű biztonság. Az alkalmazások jelenleg ugyanúgy futnak IPv4-nyel,

mint IPv6-tal, az újabb verzió támogatását az operációs rendszernek és a programnak kell biztosítania, már ami miniket, végfelhasználókat érint. Jelenleg a legtöbb hálózat egymás mellett használja a kettőt, ha pedig az operációs rendszer támogatja, akkor csak a programon múlik. Tehát: ha az alkalmazás fel van készítve az IPv6-ra, és semmi más nem áll az útjába, akkor azt fogja használni. Az internetszolgáltatók eszközei már fel vannak erre készítve.

Windows XP alatt a parancssorba a netsh interface ipv6 install parancsot kell írunk, ha legalább az SPI fent van, gépünk már támogatni fogja az IPv6-ot.

Minden 40. nyer!

Valamiért nem akar bekapcsolni a számítógémem, csak kb. a negyvenedik indításra. Nem értem, mi lehet a probléma, de biztos, hogy nem az érintkezéssel van baj. Mikor bekapcsolom, a számítógép ellenőrzi a lemez-meghajtókat, a ventilátorok is elindulnak, de innentől se kép, se hang. A képernyő sem kapcsol be ilyenkor.

L. Zoltán

CHIP A hibát a rossz érintkezésű ATX csatlakozó, a hibás alaplap vagy tápegység okozhatja, esetleg a kilazult VGA kártya. Az is lehet, hogy valami Resetben tartja a gépet (talán maga a VGA kártyát, próbaként kicserélni a tápegységet és ellenőrizni a ház csatlakozóit).

Ha a gép ezután is hezitál, ki kell szerelni az alaplapot a házból, és külön kipróbálni. Ha így megjavul, akkor az alaplap valahol hozzáért a házhoz. Ha nem, lehet, hogy az alaplapot kell kicserélni.

Lassan indul

A számítógémem bootolási idejét hogyan csökkenthetem? Néhány hónappal ezelőtt a Windowst

újratelepítettem, de a betöltés teljesen lelassult. Már akkor lassabban állt fel a rendszer, mikor még más program el sem indult. Ugyanezen a gépen korábban mindenféle programmal együtt csak valamivel hosszabb időt vett igénybe a működésre kész állapot, mint egy perc. Hogy használni tudjam a gépem, összesen 190 másodperc szükséges a teljesen működőképes rendszerhez. A három percből a leghosszabb idő kb. 2 perc, amikor a víruskereső logója megjelenik, és ott áll és áll. Mit tehetek?

I. Gyula

CHIP Azt hiszem, hogy a víruskereső automatikus frissítése keresi az interneten az új adatbázist, és ez okoz nehézséget neki. Pontosabban keresné, ha a Windows nem keresne hálózati kapcsolatokat a nem is feltétlenül működő hálózaton. Az induláskor lassan betöltődő programok oka manapság a kémprogramok aktivitása: ezek indulnak, hátráltatják a vírusirtót, amelynek kint marad a logója – ez esetben a friss rendszer miatt az előbbi tartom valószínűbbnek.

A Windows bootolásának gyorsításáról a CHIP magazin 2006/9-es számában volt szó.

Az MSCONFIG a menő

A gépem állandóan kikapcsolt magától és azonnal újraindult. Elvittem szervizbe és most mindig egy rendszerkonfigurációs segédprogrammal indul el. Minden be van jelölve, amit betölt a segédprogram. Visszatérhetek az eredeti állapothoz vagy akkor félok, hogy visszatér a probléma megint?

Tisztelettel: Cs. Zoltán

CHIP Ha a kikapcsolást és újraindulást egy fent lévő program okozta, akkor nem értem, miért van minden bekapcsolva. Az eredeti állapotban valami nem töltődik be, akkor az nem okoz ilyen hatást. Az indításkor megjelenő ablakban meg kell jelölni az indításra utaló kér-

dést, így az nem jelenik meg a következő rendszerinduláskor.

Törlődő dátum

Az a probléma merült fel, hogy a dátumot hiába állítom be a BIOS-ban, minden újraindításnál elállítódik. Mit lehet tenni?

Előre is köszönöm: P. Tibor

CHIP Lehet, hogy az alaplap eleme merült ki, ha viszont új az alaplap, akkor rosszul lehet beszerelve a házba: hozzáér valahol, ezért nullázza az időt. Ha új elemmel, a házból kiszerve is ugyanezt teszi, akkor sajnos az alaplap hibás, cserélni kell.

Eső után köpönyeg

A gépemben lapul egy GeForce Titanium 4200-as. Sajnos csak lapul, mert nem tudom használni. Eddig nem volt semmi gond. Kb. 3 hónapja a gépem vacakolt és túlmelegedett, instabillá vált és lekapcsolt. Miután vettem egy új hűtőt a CPU-ra és megkentem ezüsttel, ahogy kell, visszatettem a Titanium-ot is, de nem megy ki jel a monitorra, csak az alaplap integrált videovezérlőt tudom használni. Amikor a VGA kábelt átdugom a GeForce csatlakozójába, akkor az indításkor hallható teszthang nem jelez hibát (2 csipogás), de jel nem megy ki mégsem...

F. Zsolt

CHIP A BIOS-ban az Onboard VGA-t ki kell kapcsolni (Disabled), így az alaplap az AGP-s kártyáról fog indulni. Az is lehet, hogy kimozdult a helyéből, ezért nem ismeri fel az alaplap – ekkor átkapcsol az integrált kártyára, és az is lehet, hogy sikerült összekenni valahol a kártyát: az ezüstpaszta vezeti az áramot. Talán annak letörölgetésével el fog indulni még. Ha nem, más PC-ben kell kipróbálni, és ha ott működik, akkor az alaplapot is átvizsgálni. Az instabilitás utáni leállítás nem feltétlenül a CPU-tól, a VGA-tól is lehetett, ezért nem kizárt, hogy leégett.

Nyerő taktika a spamek ellen

Manapság már az összes e-mail egyharmada tartalmaz digitális jelölést annak igazolására, hogy honnan is érkezik – ez pedig nagy segítség a kéretlen levelek özöne és a hamis e-mailek elleni háborúban.

□ A spamre utaló jeleket általában megtalálhatjuk az üzenetek fejlécében – méghozzá az e-mail azon, sokszor figyelmen kívül hagyott részében, amely információt ad az üzenet világhálón keresztül megtett útjáról, a küldő e-mail klienséről, és részletesebb leírást nyújt a küldőről és a címzettéről. Végre két olyan technológia is megvetette a lábát, mellyel hitelesíthető az e-mail forrása, így kiszűrhető a hamisított címről érkező levél-szemét.

Eltérő utak, azonos funkció

A *Sender ID* és a *Domain Keys* azért készült, hogy a felhasználók azonosíthassák a spamet és a hamis e-maileket. Ez utóbbiak olyan üzenetek, melyek előszeretettel tüntetik fel hamisan a forrásukat (például egy megbízható céggént), hogy ezzel átverjék a gyanútlan felhasználókat.

Egy tipikus spam vagy adathalász (phishing) támadás esetén – mint amilyet a közelmúltban a Raiffeisen Bank nevében indítottak Magyarországon (lásd az Aktuális rovat 33. oldalán) – a támadók egy valószínűleg látszó domainnevet (általában egy nagy bankét, vagy épp az ebay-ét) használnak, hogy ezzel győzzék meg az embereket, hiteles üzenetről van szó.

Hogy ezzel felvehessük a harcot, az internet struktúráján kell változtatni (bár nem nagyon). A két technológia eltérő megközelítést alkalmaz: más módon ellenőrzik az e-mail forrását, és ezt az információt megkeresik az internet „telefonregiszterében”, a domainnév rendszerben (DNS).

AMI SOSEM VÁLTOZIK: akár tradicionálisnak is nevezhetjük azt a trükkös módszert, amikor a feladó neve rejtély marad

Hogyan segítik a felhasználók a spammereket?

□ Az e-mailek használók 48 százaléka még mindig azt hiszi, hogy „leiratkozhat” a kéretlen levelekről azzal, hogy válaszol a spammereknek.

□ Az e-mailek használók 35 százaléka továbbra is minden további nélkül megadja e-mail címét a fórumokon.

Forrás: Yahoo!

A *Sender ID* – melyben a *Microsoft* két korábbi projektje összegződik, a *Caller ID* és *Sender Policy Framework* – ellenőrzi az üzenet forrásának (ami a fejlécben található) numerikus címét egy olyan listán, amin a levél forrásául megjelölt domain tulajdonosa által jóváhagyott e-

mail szerverek szerepelnek. A szervezeteknek nagyon egyszerű alkalmazni a *Sender ID*-t: csupán azonosítaniuk kell az e-mail szervereiket, és ezt az adatot közzétenni a DNS rekordjukban.

A *DomainKeys* ezzel szemben nyilvános kulcsú titkosítást használ. A nyilvános kulcsú eljárás során két kódsor készül – egy, ami az üzenetet titkosítja, és egy másik, ami visszafejti. Általában a kulcspárt elkészítő tulajdonos a pár egyikét titkosként kezeli (ez a privát kulcs), a másikat viszont közzéteszi (ez a nyilvános kulcs). Úgy ellenőrizhetjük az üzenetet, amit a cég privát kulcsával írtak alá, hogy a nyilvános kulcsot használjuk a cég DNS rekordjából.

Az *AOL*, a *Google*, a *Microsoft Network* és a *Yahoo!* már használja e technológiákat a spam kiküszöbölésére. 2006 közepén e cégek találkoztak

Hatékony lépések a spam ellen

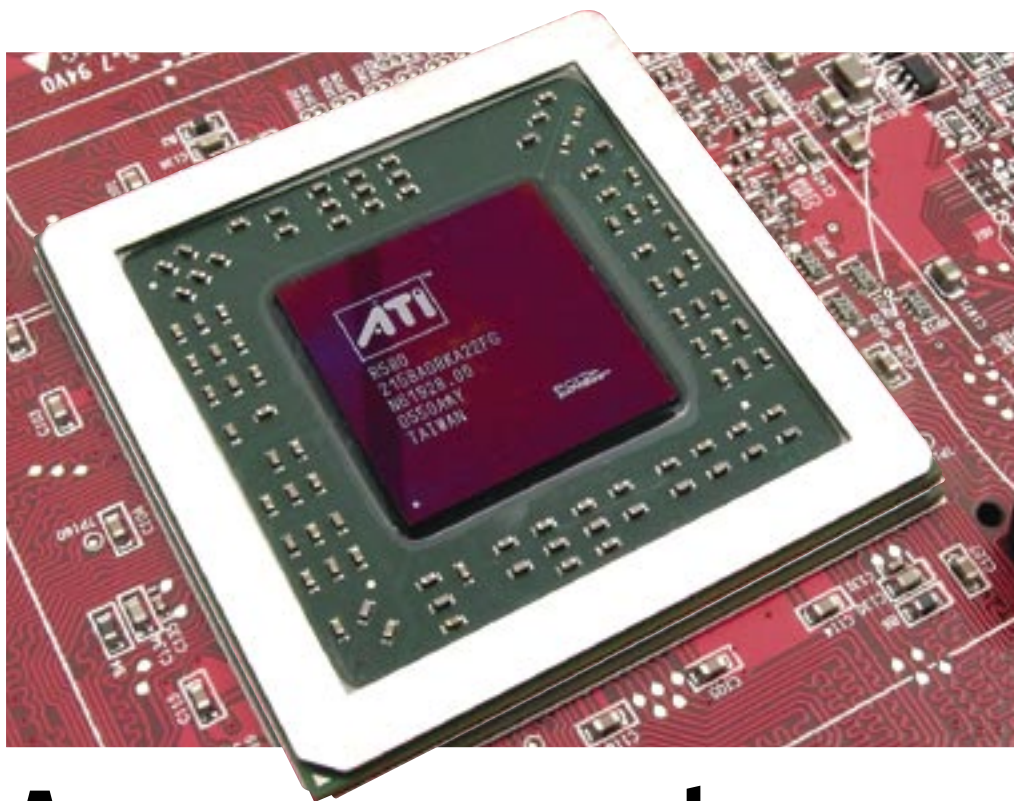
Persze ezen új technológiák használata mellett mást is tehetünk a spam ellenében. Készíthetünk külön fiókokat a barátoknak, ismerősöknek és külön a munkának, emellett létrehozhatunk egy „eldobható” címet (arra az esetre, amikor egy weboldal, -szolgáltatás használatához regisztrálnunk kell, vagy online vásárolunk). Ideális esetben persze az sem ártana, ha az e-mail szolgáltatónk *Sender ID*-t vagy *DomainKeys*-t használna.

az internetszolgáltatókkal az éves *E-Mail Authentication Summit*-on (E-mail Hitelesítési Találkozó). Ezen elhangzott a *Microsoft*tól az a kijelentés, hogy immár több mint 2,4 millió domain tette közzé azokat az információkat, melyek a *Sender ID*-hez szükségesek, míg az ezt megelőző két évben csupán 20 ezer! Mindeközben a *Yahoo!* – a *DomainKeys* készítője – napjában egymilliárdot juttat el a címzettekhez a *DomainKeys* technológiával szignálva.

Nem tökéletes ellenszer, de...

Az e-mail üzenetek forrásának ellenőrzése egymagában nem oldja meg a spamproblémát, de kifejezetten hasznos eszköz azon csalók ellenében, akik úgy tüntetnek fel egy e-mailek, mint ha az legitim forrásból származna – így vesznek rá például arra, hogy kiadjuk az adatainkat.

Csöndes Áron ■

A processzorok váratlan megmentője

A PC központi egysége egy igazi svájci bicska: mindenre képes, mindent felügyel, és mindent elér – éppen ezért nem minden területen képes tökéletes sebességet nyújtani. De vajon ki siet a segítségére?

A processzort joggal nevezik a számítógép központi egységének, ám bármennyire is furcsán hangzik, nem minden adat megy keresztül rajta. Ilyen tehermentesítő egység a DMA, azaz *Direct Memory Access*, amelynek segítségével a perifériák a processzor kikerülésével érhetik el a központi memóriát.

Az első ismertebb, kifejezetten a speciális számolási feladatokat átvállaló célhardver az asztali PC-k világában a jól ismert *3dfx Voodoo* volt. Ez a kártya saját memóriával rendelkezett, és a 3D-s képpalkotáshoz szükséges számításokat végezte el a CPU helyett. Az idő múlásával a 3D gyorsítók egyre többre voltak képesek, megjelentek az egyre bo-

20-40x-es hihetetlen gyorsulás?

A *Folding@Home* GPU-ra átirított változata egyelőre kizárólag a *Radeon X1900*-as osztályú kártyák tulajdonosainak kiváltsága. A szoftvert fejlesztők válasza erre a megjelenéskor roppant egyszerű és egyenes volt: jelenleg egyedül a 48 pixel árnyalóval dolgozó (az *X1900GT* és az *X1950Pro 36*-tal) GPU-k nyújtanak megfelelő teljesítményt. Ez a jelenlegi legerősebb *X1950XTX* esetében nem kevesebb, mint 375 GFLOPS-os sebességet jelent, aminek tudatában nem is hihetetlen a 20-40x-es gyorsulás a hagyományos,

x86-os CPU-k sebességéhez képest. Természetesen az *NVIDIA* is rendkívül komolyan veszi a GPU-k általános célú felhasználását, amire kiváló példa, hogy a legújabb, DX10-es, egyesített shaderarchitektúrára épülő G80 bemutatóján a látványos játékok mellett fizikai gyorsítást és egyéb, általános célú felhasználást is bemutatott. Ami pedig a sebességet illeti – az ATI R580-ban dolgozó 48 pixel shader teljesítménye összemérhetetlen a G80-ban található, 1350 MHz-en járatott, 128 általános célú shaderprocesszor erejével.

nyolultabb, előre leprogramozott funkciókat gyorsító egységek (pl. T&L egység), aztán néhány évvel ezelőtt megjelentek a szabadon programozható shaderok is.

Az árnyalók apróbb, egyszerű programokat futtatnak, amelyek kétféle műveletre képesek: a *vertex*, azaz poligon műveletekre, és a *pixel* effektetekre. Egy mai GPU-ban ezekből a shaderokból már akár 48-at (+8 vertex) is találunk egymás mellett, hiszen az ezekre az egységekre kiosztott feladatok többnyire masszívan párhuzamosíthatók. A bonyolultságuk is rengeteget fejlődött az elmúlt két évben, és komplex, akár több ezer soros programok futtatására is alkalmasak, ráadásul már nem szükséges gépi kódban programozni őket, hiszen akár C kódot is lefordíthatunk shadereken futó kóddá. Az árnyalók egyetlen gondja a nagyfokú kihasználatlanság, hiszen olyankor is „pihennek”, amikor igenis nagy szükség lenne rájuk.

Általános célú árnyalók

Az angolul *GPGPU* (*General Purpose Graphics Processing Unit*) rövidítés azt a törekvést takarja, amely a shaderok és a GPU-k nagyobb fokú kihasználására irányul. A már több éve felismert probléma kutatásában akadtak ugyan érdekes fordulatok, azonban egyetlen esetben sem sikerült még a nagyközönség számára is hasznos és elérhető programot alkotni.

Az ATI által is támogatott *Stream Computing* projekt éppen ezen próbál változtatni, így tagjai olyan speciális vagy akár mindennapos területeken használatos programokat próbálnak gyorsítani a GPU-k segítségével, amelyek eddig teljes mértékben a CPU-ra támaszkodtak. Ehhez több kritériumnak is meg kell felelnie a feladatnak, hiszen a shaderok csakis számukra ideális esetben képesek hatékonyan és gyorsan működni. A PC-k felépítéséből adódóan a GPU-khoz adatot juttatni

FIZIKA ÉS LÁTVÁNY A G80-AS GPU-VAL: minden vízcsepphez külön számolt fizika tartozik (mellesleg a látványnak sem utolsó)

és azt onnan visszaolvasni nem túl egyszerű. A *PCI Express* sín szerencsére már mindkét irányban egyaránt nagy sávszélességet kínál, ám az időzítések nem a legjobbak, így kisméretű csomagokban mozgatni az adatokat a rendszermemória és a GPU között nem szerencsés. Elsőként a GPU shaderit kell megfelelően felprogramozni, majd egy nagyobb adathalmazt feltölteni a fedélzeti videomemóriába, amelyhez a GPU már rendkívül nagy sebességgel fér hozzá. A kész adatok is ide kerülnek, amelyeket nagyobb csomagokba szervezve kell visszajuttatni a rendszernek, hogy kihasználhassák a PCIe relatív nagy sávszélességét.

A feladatnak is ehhez a működési elvhez kell igazodnia. Leginkább olyan problémák gyorsíthatók hatékonyan a GPU-k shaderjeivel, amelyek részfeladatai masszívan párhuzamosíthatóak és *SIMD* (*Single Instruction Multiple Data*) elven hajthatók végre. Ennek értelmében a shaderet egyszerű felprogramozzák a szükséges feladatra, majd ugyanezt a műveletsort végzik el az összes, aktuálisan feltöltött adaton. Ilyen elven működnek az *MMX*, a *3DNow!* és az *SSE* egységek is a mai modern processzorokban. Ezek pedig már bizonyítottak, ma már elképzelhetetlen lenne egy *SSE* nélküli CPU-n futtatni mai programokat.

HPC az asztalon

Ideális esetben az eredmény minden képzeletet felülmúló:

egy feladatok akár 40-50-szer gyorsabban hajthatók végre ugyanazon a gépen – a változás mindössze a GPU-k aktív használata. A feladatok közt pedig rengeteg már ismert és a hétköznapi életben is gyakran használt program van. Ilyenek például a különböző (pl. video, hang stb.) ki- és betömörítések vagy a komoly matematikai számításokat igénylő feladatok, mint például a professzionális modellezés, a fizikai számítások vagy éppen a *Folding@Home*.

Éppen ez utóbbi aktuális 2006 végén. A bármely gépen futtatható program, amely az emberiség fejlődése érdekében kutat meghatározott dolgokat (pl. idegen létforma, gyógyszerek, időjárás stb.) a GPGPU projekt keretében az elsők közt jelent meg GPU-ra optimalizált változattal. Az új, ATI Radeonokat támogató program az elődjéhez képest akár 40-szer gyorsabb feldolgozási sebességre képes, amit szimplán a CPU-k vagy CPU-magok sokszorozásával csak hatalmas összegek árán lehetne megoldani.

Az ATI (és a G80-nal kezdődően már az *NVIDIA* is) professzionális területeken jelenlévő fejlesztőkkel is együtt dolgozik pl. az olajkutatásban, de részben már a *Microsoft* is használja ezt a lehetőséget legújabb, *Vista* operációs rendszerében, ahogy az ATI-nak és az *NVIDIA*-nak is feltett kérdése, hogy a későbbiekben a játékok fizikáját is ily módon tegyék még élethűbbé.

Erdős Márton ■

OKI INNOVÁCIÓ

A legkisebb és -olcsóbb színes A3-as nyomtató

Az OKI november elején Budapesten mutatta be Európa legolcsóbb és legkisebb színes lapnyomtatóját, a LED nyomtatófejekkel felszerelt C8600-as modellt. A készülék ára az eddig megszokott A3-as színes nyomtatók árának nagyjá-

ból a fele. A C8600 alapkészülék alacsony ára sok vállalkozás számára először teszi elérhetővé a nagy teljesítményű, A3-as méretű színes nyomtatást. A csendes és relatíve kisméretű készülék a helyszűkével küzdő cégek számára is ideális lehet. A C8600 egyenletes papírtovábbítása, és kétoldalas nyomtatási képessége további pozitívum. A készülék A6-tól A3 méretig, 200 g/m² papírvasztagságig képes nyomtatni, és akár 1,2 m hosszú reklámcsíkokat is elő tud állítani.

MAGYAR INTERNETES ZENEBOLT

SONGO: zenék otthonra

Egy újabb zenebolt nyílt Magyarországon, SONGO néven (www.songo.hu). Az econet.hu leányvállalata, az eMusic Kft. által fejlesztett internetes zenebolt 199 Ft-ért kínálja a letölthető számokat. A kiválasztott zenéért mobiltelefonnal, bankkártyával, illetve banki átutalással is fizethetünk. A zeneszámok első fél perce ingyenesen meghallgatható. Jelenleg mintegy 60 zenei kiadvál van szerződésük, a legnagyobb külföldiektől kezdve (Sony BMG, EMI, Warner, stb.) a magyar kiadókig. A „Gyorsvásárlás” fize-

tési megoldással regisztráció nélkül, egy SMS elküldésével, azonnal megvásárolható a kiválasztott dal. Ami a technikai részleteket illeti, a hangminőségre nem lehet panasz, mivel a dalok 192 Kbit/s bitrátán kódolt WMA-ban hozzáférhetők. A kínálat az ígéretek szerint folyamatosan bővül, de már most több száz ezres mennyiség érhető el. A DRM-ről annyit, hogy a számokat 10-szer írhatjuk CD-re, és korlátlanul másolhatjuk hordozható eszközünkre (a kiadható licenccel száma 3).

RÖVIDEN

GYÁRTJÁK AZ IPHONE-T

Az Apple régóta várt iPod-telefon modellje a hírek szerint gyártási fázisba jutott – derült ki egy pénzügyi jelentésből. A gyártó nem más, mint az iPodokért is felelős Foxconn, amelynek 12 millió iPhone-t kell legyártania jövő év első negyedére. Várhatóan a január 8-án kezdődő MacWorldön mutatják be a készüléket.

INTEL-NVIDIA BARÁTSÁG

Irányváltása után az NVIDIA már az Intel Core 2 platformokat tekinti elsődlegesnek az AMD-ATI ellenében, ehhez tökéletesen passzol a cég előrelépése, miszerint jövőre új, kifejezetten Intel platformra fejlesztett, integrált (remélhetőleg DX10-es) lapkakészlettel jelentkezik a GeForce-ok atyja.

KEVÉS AZ ATHLON

Az AMD-ATI Dell-lel kötött egyezségét sokan félve nézték, miszerint emiatt akár hiánycikké is válhatnak az újabb Athlon 64-es CPU-k. Noha az AMD ezt tagadta, egyre több kereskedő panaszkodik a rossz, akadózó ellátásra, akik az AMD politikáját okolják, mely szerint állítólag az AMD minden erőforrását a nagy cégek ellátására fordítja.

JÖVŐRE ÚJ IRODA

A hosszas, sokszor nyílt tesztüzem után véglegesítette Office 2007 programcsomagját és Windows Vista operációs rendszerét a Microsoft, így mindkettő megjelenhet 2007 januárjában, ám a lokalizált változatokra még várunk kell néhány hónapot.

A LEGGYORSABB KAPCSOLAT

Ugyan manapság mindenhol a zsinór nélküli kommunikáció van előtérben, az IEEE fényes jövőt jósol a kábeles Ethernet szabványnak is. Egy tanulmány szerint van igény a 100 Gbit-es sebességre, amely 2010-re elérhető lesz optikai és normál összeköttetésen keresztül is.

MICROSOFT AZ ALACSONYABB FOGYASZTÁSÉRT

Pénztárcakímélő Vista

A Microsoft és az amerikai állam felmérései alapján egyértelművé vált, hogy a számítógépek energiatakarékos üzemmódjait kevés cégnél használják ki hatékonyan. Sajnos a munkaidő lejártával a legtöbb gépet nem kapcsolják ki a dolgozók, sokszor csak a monitort vagy még azt sem, ami igencsak rossz hatással van a cég áramfogyasztására. Mivel ez csak ritkán történik szánt szándékkal (valaki valamilyen nagyobb fájlt tölt le számítógépére), és legtöbbször pusztán figyelmetlenség, a Microsoft azt tervezi, a Vista-ban alapértelmezetté teszi, hogy 1 óra inaktivitás után a gép magától kikapcsoljon. Sajnos, a CHIP tesztlaborban végzett tesztek is alátámasztották, hogy sokszor nem aktív a dinamikus órajel-szabályozás (Cool'n'Quiet és EIST), sőt az egyéb energiagazdálkodási lehetőségek sincsenek az adott

géphez igazítva, ami felesleges többletköltséget okoz a cégeknek.

A kutatás azt is kimutatta, hogy sokan azért nem kapcsolják ki a gépüket, csupán kijelentkeznek, hogy másnap, munkakezdetkor azonnal rendelkezésükre álljon a számítógép, és ne kelljen kivárni a hosszú indulási folyamatot. Ez megint csak beállítási problémákat vet fel,

hiszen a manapság már elterjedt S3 Suspend üzemmód lehetőséget ad arra, hogy kvázi kikapcsolt, rendkívül kevés áramot fogyasztó állapotból akár 1-2 másodperc alatt felébredjen a PC.

A Vista éppen ezért kifejezetten támogatni fogja a különböző Suspend (felfüggesztett) állapotokat, a dinamikus órajel-szabályozást, ezek távoli menedzselhetőségét és a ReadyDrive, ReadyBoost és előtöltés technológiákkal a gyorsabb rendelkezésre állást. Ha mindezek együttesen aktívak, egy több száz gépes hálózat esetében igencsak nagy összegek spórolhatók meg éves szinten (a környezetvédelemről nem is beszélve), így a Microsoft az üzleti szférában kifejezetten ajánlani fogja az új operációs rendszer használatát. A fogyasztás csökkentésére kiváló példa a General Electric, ahol egy ségesen minden gépen és monitoron beállítottak minden lehetséges energiagazdálkodási opciót, amivel egy év alatt 2,5 millió dollárt spórolt meg.

MICROSOFT XBOX LIVE

Begyűjtött rakéták

A Sony PlayStation 3 érkezése előtti hetekben a Microsoft begyűjtötte a nagyjából egy éve piacon lévő (hazánkban hivatalosan másfél hónapja forgalmazott) Xbox 360 játékkonzol rakétáit. Ez az új, húzóérőnek számító játékok (Gears of War) mellett a kiegészítő HD DVD-meghajtót és a Live szolgáltatás masszív bővítését jelenti.

A Live szolgáltatás fő célja eddig a közösségépítés volt, emellett a játékosok ranglistáját és a játékokkal kapcsolatos híreket, képeket, kipróbálható változatokat tartalmazta, ám a Microsoft mostantól sokkal többet kínál ezen a hálózaton keresztül. A frissítést követően a Live szolgáltatás keretében már kezdetkor is mintegy 1000 órányi nagyfelbontású film és tévéműsor érhető el. A tévéműsorokért egyszer kell fizetnünk, ezután bármikor megnézhetjük őket,

míg a filmeket csakis kölcsönözni lehet. Már az első gondok is felmerültek az új szolgáltatással kapcsolatban, méghozzá a beépített merevlemez szűkös kapacitása miatt. Az Xbox 360-hoz maximálisan 20 GB-os HDD kapható, ám a HD adások pillanatok alatt megtöltik ezt a helyet. Az MS már dolgozik egy nagyobb, 80-120 GB-os kiegészítőn (vagy kicserélhető a keretbe szerelt, 2,5 colos merevlemez).

FRISÍTETT APPLE NOTEBOOKOK

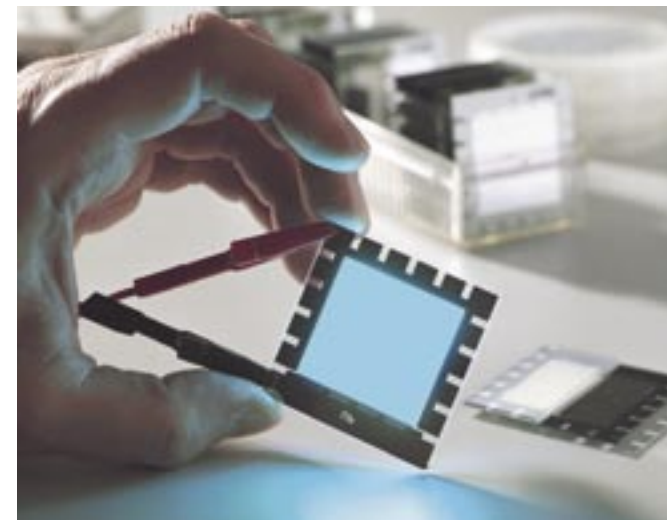
Új MacBook

Az Apple is leváltotta a notebookjaiban használt Yonah kódnevű Core Duo processzorokat az újabb, gyorsabb és alacsonyabb fogyasztású Core 2 Duo CPU-kra. A frissítés után a három modell ára nem változott, így a 300 ezer forintos változatban továbbra is 1,86 GHz-es, míg a 357 ezer és a 413 ezer forintos, erősebb konfigurációkban 2 GHz-es Merom processzorok dolgoznak. A két nagyobbik modellnél további változtatásokat is eszközölt az Apple, így a merevlemez mérete 80, illetve 120 GB-ra nőtt, és a rendszermemória mérete is megduplázódott 1 GB-ra. A MacBookok a frissítés után még versenyképesebbek lettek, ami jót tehet a szélesebb körű elterjedésnek, noha a felhasználók többsége még mindig idegenkedik a Windowstól eltérő (ám a legtöbb felhasználó szerint jobb) operációs rendszertől.

LED-EK A SZOBAVILÁGÍTÁSBAN

Fémszál helyett dióda

A technikai fejlesztéseknek köszönhetően a fénykibocsátó diódáké, vagyis a LED-eké lehet a jövő a világítás terén. Szakértők szerint a LED-es égők két éven belül gazdaságosabbá válnak, mint a hagyományos izzók. A hagyományos villanyégők hatásfoka rendkívül alacsony, mindössze 5%, vagyis a hozzájuk érkező energia 95%-a hővé alakul át. Ezzel szemben a LED hatásfoka majdnem 100%, mert nem a fémszál izzása, hanem a félvezető rétegen áthaladó elektronok alacsonyabb energiaszintre kerülése révén keletkezik fény. A LED fogyasztása emiatt töredéke egy izzóénak, ráadásul élettartamában is messze jobb: a 100 000 üzemóra napi 8 óra folyamatos használat mellett is 35 éves élettartamot jelent, egy átlagos égő 1000 üzemórájához képest. A LED egyedül a fényerő terén marad alul, de vannak már 117 és 130 lumen/W-os kísérleti LED-ek

ORGANIKUS LED: nappal átlátszó, éjjel világító ablak

AMD ÉS DELL

Szerverek Opteron alapokon

A többi nagy szervergyártó után immár a Dell is „megadta” magát: az Oracle OpenWorld konferencián Hector Ruiz (az AMD ügyvezetője) és Michael Dell együtt jelentették be, hogy a Dell több új, kilencedik generációs szervere is Opteron alapokon működik majd. A PowerEdge 6950 névre hallgató négyfoglaltos, illetve a PowerEdge SC1435 kétfoglaltos, rackbe szerelhető eszközei szervesen illeszkednek az eddig kizárólag Intel processzoros termékvonalba. A Dell technológiai igazgatója hangsúlyozta, hogy az új modellek szervesen illeszkednek a cég azon irányvonalába, amellyel igyekszik a nyers számítási sebesség helyett a legkedvezőbb teljesítmény/watt aránnyal rendelkező szervereket kínálni ügyfelei számára.

vékony, átlátszó, rendkívül flexibilis világító felület. A 60 dollár (kb. 11-12 000 Ft) körüli ár most még sok egy ilyen villanyégőért, de ez évente a felével csökken, így két év múlva valószínűleg 3000 forintért már megvásárolható lesz. Ez a befektetés egy éven belül megtérül, kiváltképp olyan helyeken, mint az üzletek és a raktárak, ahol egész nap világítanak.

INTEL ÜTEMTERV

Jövőre mindent olcsóbban

Az Intel nemrég kiszivárgott ütemterve alapján rengeteg újdonságra számíthatunk 2007 első felében. A főszerepben továbbra is a Conroe mag szerepel, így ez dolgozik az E4000-es családba sorolható CPU-k esetében is. A „négyesek” az 1066 MHz helyett 800 MHz-es processzoroldali buszt kapnak, és nem támogatják a VT-t és a vPro-t. Sajnos az ennél is olcsóbb, eddig Celeron néven ismert processzorok világában még nem ismertek a változások – egyesek szerint érkezik az egymagos E1000-es Conroe-L széria, az ütemterv azonban nem említi ezeket. Ellenben várható az E2000-es (E2160 és E2140) kategória, amelyek duplamagosak lesznek, de csak 1 MB L2 cache-t tartalmaznak, és érdekes módon, az E4000-esekkel ellentétben minden technológiát és platformot támogatni fognak (Viiv, vPro, VT stb.).

A HÓNAP SZÁMA

Egy szingapúri tizenéves megvádoltak azzal, hogy más vezeték nélküli internetes kapcsolatát használta annak előzetes engedélye nélkül. A kísértés nagy, mivel a legtöbb noteszgéppel és digitális kézi számítógéppel manap-

keríti a Helytelen számítógéphasználat elnevezésű rendeletben megfogalmazottakat. Az esetről hírt adó szingapúri lap szerint a fiatal a laptopját használta fel a büntetés elkövetéséhez. A vádlott egyelőre szabadlábban védekezik

800 ezer

ság gyerekjáték mások hálózata felépíteni (és a legtöbben nem ügyelnek ezek biztonságára). Ez bizony odakinn olyan büntetésnek minősül, amiért akár három év letöltendő börtönbüntetést is adhatnak – szerencsére csak Szingapúrban. A 17 éves fiatal lesz az első, akit azzal vádolnak, hogy

800 000 forintos óvadék ellenében. Amennyiben elítélik, három évet is a börtönben tölthet, és közel 1 500 000 forint értékű bírságot kell fizetnie. Hát, el sem tudjuk képzelni, hogy mi lenne, ha Magyarországon is hasonlóan szigorú törvényeket léptetnének életbe...

ÉGETŐ NOTEBOOKPROBLÉMA

Felrobbantott PC

Speciális körülmények között idézték elő egy notebook li-ion akkumulátor kigyulladásos meghibásodását a PC Pitstop tesztlaborjában. A hónapok óta tartó akkumulátorbotrány több millió notebooktulajdonost érint, már rengeteg akkumulátort cseréltek biztonságos változatra, ám ez az első eset, hogy végignézhetjük, amint a laptop akkumulátora kb. 500 Celsius fokra hevülve, robbanások közepette szabályosan megsüti az egész gépet. A videón jól megfigyelhető, ahogy a hőségtől sorra robbannak fel a cellák, egyre nagyobb füstöt és hőt termelve – amit még megközelíteni is veszélyes. A video a www.pcpitstop.com/pcfsafety/video.asp címen tekinthető meg. A probléma időközben akkora méreteket öltött, hogy az IEEE szabványhivatal máris a gyártás szigorításán dolgozik.

Havi bosszúságaink

3D relativitás

» A konfigurációjánálunkban szereplő összeállítás 3D képességei – illetve azok hiánya – juttatja eszünkbe a VGA-ellenállókat, azaz a gyenge 3D teljesítményt önámítással kompenzáló felhasználók kicsiny, ám hangos körét.

Megesik, hogy internetes fórumokban igyekszünk hardveres ügyekben segíteni embertársainkon, és persze gyakori kérdés, milyen konfiguráció lenne a legjobb játékra egy adott keretből. Sokak még azt is elhiszik nekünk, hogy a „valami nagyon olcsót, úgyis csak játékokra kell” mondat csak boltost rémisztgetni jó, a számítástechnika valósága pont ellenkezően működik. Így megkezdődhet egy építő, és baráti hangvételű vita arról, hogy az illető jelenlegi és várható kedvező játékaik minimum milyen VGA kártyát igényel-

céja, hogy minél többen megvegyék a programjukat, ezért annak nem csak az éppen aktuális csúcshardveren kell játszhatóan futnia, de gyengébb vagy régebbi gépeken is. Ebben a kérdésben a számítási teljesítmény a meghatározó, ugyanis az határozza meg, mennyi idő kell egy adott számítógépnek, hogy kiszámolja a megjelenítendő 3D képet. A gond csak az, hogy az idő, a minimálisan megkövetelt 25 képkocka/másodperc miatt nem növelhető korlátlanul, így ha egy adott számítógép nem bírja a tempót, csökkenteni kell a számítási feladatokat annak érdekében, hogy a játék folyamatosan futtasson. Tehát a modern játék jól futhat

regébbi, gyengébb gépen is, ha jól írták meg, de ezért áldozatokat kell hozni. Csökkenteni kell a felbontást, és a látványelemeket (a rajzolat részletessége, fények-árnyékok élet-hűsége, látástávolság, stb.). Aki nem látta a játékot teljes pompájában, annak ez nem feltétlen veszteség, hiszen a történet, pályaszerkesztés, irányítás stb. nem változik – legfeljebb nem érti majd, miért dicsérik annyian a megjelenítés minőségét. Azonban aki akár csak képen látta már, mire lenne képes a 3D motor, rögtön érezni, és bánni fogja a különbséget.

De a száraz elméletnél talán többet ér egy kis gyakorlati bemutató: ugyanaz a játék egy csekély 3D tudással és erővel felvértezett, valamint egy modern utasításkészletet használó erős 3D kártyával megjelenítve. Hogy melyik, melyik? Az e-mailben helyes megfejtést beküldők között kisorsolunk egy modern, közep-kategóriás videokártyák.

Győri Ferenc ■

INTELLIGENS TÁMADÁSOK

A reklámok bosszúja

Az utóbbi hónapokban újfent megugrott a kéretlen levelek és a reklámok száma, amelyeket az akár naponta frissülő szűrők sem képesek hatékonyan visszaverni. Mindez a spamkészítők leleményességére vezethető vissza, akik egyre újabb és újabb trükköket eszelnek ki, hogy eljuttassák a kéretlen reklámmot a felhasználóhoz. A kimutatások szerint a 2005-ös évhez képest idén 120%-kal több kéretlen levél ér célba, ami hatalmas növekedés, tekintve, hogy a szűrők is fejlődtek időközben.

A legfejlettebb spamek már képesek magukat megvédeni, vagy egyenesen hatástalanítani az antispyware programokat. Jó példa a spamek fejlődésére, hogy régebben a kéretlen leveleket csak egyszerű küldték el egy címre a megfelelő programmal, azonban ma már elemzik az elutasítást is, és ehhez igazodva változtatják meg a levél tárgyát vagy tartalmát, hogy a levelet újraküldve mégis áttörjék a

védelmi vonalainkat. A *Borderware* védelmi szolgáltatásokat fejlesztő cég egy már régóta ismert problémára, a képként elküldött spamre keresi a megoldást.

Ezeket kiszűrni nagyon nehéz (minden kép letiltása ma már elképzelhetetlen), ám a cég új védelme képes lesz a digitális ujjlenyomatok felismerésére, és OCR egységet is tartalmazni fog. A spammelők azonban már erre is felkészültek, így például az OCR becsapására több szisztémát is kidolgoztak. Ilyen lehet az ember számára még olvasható, ám a program számára felismerhetetlen karakterek használata, avagy az animált gif fájlok, amelynek legtöbbször csak az első képét elemzik az OCR-es spamszűrők, így arra nem kerül semmi. Ezt követi a többi kép, ahol a reklám szerepel.

A spamek száma várhatóan továbbra is rohamosan nőni fog, ami a levelezőszerverek nagyobb leterheltségével jár.

EGY BRILIÁNS ÖTLET

Bluetooth-os óra

A Sony Ericsson bemutatott egy karórát, amely Bluetooth-on keresztül kap információt a mobiltelefonról. Az *MBW-100* értesít a nem fogadott hívásokról, SMS-ekről az OLED kijelzőn, de vibrál is. Használható hívások elutasítására, ezzel is elősegítendő a HTML és a flash egymáshoz közeledését és jobb integrációját. Az Adobe vezető szoftvertervezője, Kevin Lynch elmondta, a cég életében ez az eddigi legnagyobb nyílt forráskódra vonatkozó megegyezés.

A kóddal felszerelve a Mozilla máris belekezdett egy új, nyílt forráskódú projektbe Tamarin néven, amely a Firefox jelenlegi JavaScript értelmezőjét, a Spider Monkey-t fogja leváltani. Az Adobe és a Mozilla dolgozói által fejlesztett modul a tervek szerint 2008 első felére készül el.

ADOBE-MOZILLA

Flash és Firefox

A flash technológiáért felelős Adobe és a második legnépszerűbb böngészőt, a Firefoxt készítő Mozilla megegyeztek, hogy a program későbbi változatai tartalmazni fognak flash kódrészleteket is, ezzel is elősegítendő a HTML és a flash egymáshoz közeledését és jobb integrációját. Az Adobe vezető szoftvertervezője, Kevin Lynch elmondta, a cég életében ez az eddigi legnagyobb nyílt forráskódra vonatkozó megegyezés.

A kóddal felszerelve a Mozilla máris belekezdett egy új, nyílt forráskódú projektbe Tamarin néven, amely a Firefox jelenlegi JavaScript értelmezőjét, a Spider Monkey-t fogja leváltani. Az Adobe és a Mozilla dolgozói által fejlesztett modul a tervek szerint 2008 első felére készül el.

DISPLAYPORT HDCP-VEL

Erősödik a HDMI ellenfele

A HDMI ellenében induló, annál alacsonyabb licencdíjakat kínáló *DisplayPort 1.1*-es változata már támogatja a HDCP másolásvédelmet, amely elengedhetetlen a nagyfelbontású HD tartalmak lejátszásához. A VESA által fejlesztett szabványt az AMD-ATI, a Dell, a HP, az Intel, a Lenovo, az NVIDIA és a Samsung is támogatja. A HDCP mellett a DisplayPort 1.1 saját másolásvédelemmel is rendelkezik *DPCP (DisplayPort Content Protection)* néven, továbbá a 2.0-s változat (amely kompatibilis marad az 1.1-gyel) már egyéb újdonságokat is tartogat, amelyekre szükség is lesz, hiszen a DVI és D-SUB leváltását célzó törekvésekben az ellenfelek is erősek. A szabványnak az UDI-val is fel kell vennie a harcot, noha ez utóbbi a legkevésbé aktív az elmúlt időszakban.

MAXIMÁLIS FELBONTÁS: az Epson TW1000 immár 1080 soros felbontásra képes

EPSON

Új házimozzi-projektorok

Szinte teljes házimoziprojektor-kínálatát megújította az Epson a téli szezon előtt. Négy új modelljének bemutatásával a cég gyakorlatilag a teljes piacot lefedte, az egyszerű kezeléssel, kompakt „mindent az egyben” termékek kerestül az igényes felhasználók számára készült, 1080p-s felbontású félprofi megoldásig.

A sorozat legkisebbe az EMP-TW1000-et leváltó *TW1000*. A 854x480-as felbontású projektort, DVD-lejátszót és sztereó hangrendszert tartalmazó készülék mellé egy 80"-os vászon is jár.

A „hagyományos” kivételök közül az *EMP-TW620* és *TW700* már valódi HD ready készülék: mindkettőt 1280x720 pixeles

LCD panelekkel látták el, és *Epson Cinema Filter* és *Active Iris* technológiával szerelték fel, amelyeknek köszönhetően – az ígéretek szerint – a kisebbik 5000:1-hez, a nagyobbik 10000:1-hez kontrasztarány elérésére képes.

A sorozat csúcst az *EMP-TW1000* jelenti, amelynek különlegessége az 1920x1080 pixel felbontású, *Crystal Clear Fine* technológiájú LCD panel – amelynek köszönhetően az 1080p-s anyagokat is teljes felbontásban képes megjeleníteni. A kisebb modellekben is alkalmazott eljárások képességeiben bízza a TW1000 esetében már 12000:1-hez kontrasztarányt ígér az Epson.

APPLE A LEVEGŐBEN

iPod-dokkoló a repülőjáratokon

A piacot évek óta uraló *iPod* zene- és videolejátszó újabb lépést tett a totális világalom felé, amire a vetélytársak csak nehezen lesznek képesek válaszolni. A nagyobb repülőtársaságok, így az *Air France*, a *Continental*, a *Delta*, az *Emirates*, a *KLM* és a *United* 2007 közepétől minden üléshez iPod-dokkolót kínálnak utasainak, amelyekkel nem csupán lejátszójukat tölthetik repülés közben, hanem az előttük lévő LCD kijelzőn nézhetik saját filmjeiket, videóikat. Ez igencsak nagy lépés az Apple számára, főképp, hogy épp most jelent meg a *Microsoft Zune* lejátszója is, amelyet komolyan kell vennie az iPod atyjának. Az Apple már a légitársaságok előtt is együtt dolgozott befolyásos autós cégekkel, aminek köszönhetően ma már az amerikai autók 70%-a iPod-kompatibilis.

A KIMSOFT karácsonyi ajánlata

Akcio (amíg a készlet tart)	Adobe Acrobat 7 Std. Hun. /Up. 108 300,- / 36 000,-
Adobe Creative Suite 2 Hun Prem + iPod nano 389 000,-	Adobe Acrobat 7 Prof. Hun. /Up. 169 900,- / 59 700,-
Britannica Hungarica Világenciklopédia 13 325,-	Adobe Creative Suite 2 Hun Prem + iPod 389 000,-
CorelDRAW Graphics Suite X3 Upgrade 62 900,-	Adobe Premiere Pro 2 / Upgr. 284 900,- / 77 600,-
MS Office 2003 SBS (magyar) 65 500,-	Akadémiai MoBiMouse Plus (német is) 15 600,-
Norton Antivirus 2007 for WinXP magyar 9 800,-	AutoCAD LT 2007 / Upgrade 299 900,- / 109 900,-
Recognita Omnipage Pro 14 27 920,-	Borland Delphi 2006 Professional 307 900,-
SUSE LINUX 9.3 Hun + 10.1 Intern. DVD 9 167,-	Crystal Reports 11.0 Developer 181 500,-
Ulead MediaStudio Pro 8 for Win32 86 600,-	EuroOffice 2005 Prof. (Akcio!) 22 500,-
Visual Studio 2005 Professional (Lic. + CD) 167 400,-	FineReader Pro 8.0 Prof. 30 400,-
Szoftver újdonságainkból	InstallShield Prof. v12.0 426 200,-
ACDSee 9.0 Photomanager 9 000,-	Macromedia Dreamweaver 8 142 900,-
Adobe Acrobat 8 IE Std. /Prof. 112 400,- / 177 800,-	Magix Audio Cleaning Lab 11 (Új!) 5 825,-
Magyarország e-Atlasz 1.5 8 250,-	MathCAD 13 single International Win. 319 900,-
MS AutoRoute 2007 Europe 11 800,-	MS FrontPage 2003 Hun. 52 480,-
MS MapPoint 2006 European 85 900,-	MS Visual Studio Standard 2005 Win32 83 900,-
Nero 7 Reloaded (CD és DVD író program) 16 500,-	MS SQL Server 2005 Developer Ed. 13 600,-
Norton Internet Security 2007 WinXP Hun. 13 600,-	NOD32 Antivirus (1 év frissítéssel) 9 750,-
Norton Internet Security 2007 Hun. (3 user) 21 200,-	Norton Antivirus 2007 Hun. /Upgr. 9 800,- / 8 900,-
PaintShop Pro XI 18 900,-	Norton Save & Restore 1.0 / Upgr. 16 900,- / 12 700,-
PDF Converter Professional 4.0 21 900,-	Norton Internet Security 2007 magyar 13 600,-
PDF Transformer 2.0 Pro 19 000,-	Norton SystemWorks 2006 / Upgr. 21 200,- / 16 900,-
QuarkXPress 7 Passport for Win & MAC. 333 330,-	PL/SQL Developer 7.0 (Single user) 39 600,-
SmartDraw 2007 Suite / Upgrade 51 700,- / 23 400,-	PowerDVD 7 Standard / Deluxe 14 200,- / 19 800,-
Sony Vegas v7.0 Win. + DVD Production Suite 153 500,-	TextPad 4.7 for Win32 7 992,-
Multimédia CD-ROM-ok	UltraEdit v12.0 10 500,-
MS Flight Simulator X Deluxe Hun. 14 800,-	Visio 2003 Prof. /Upgr. (magyar) 127 970,- / 66 000,-
Arcanum DVD könyvtár 1./2./3. (egyenként) 13 333,-	MS Visual FoxPro 9.0 Prof. (License + CD) 109 900,-
Angol-magyar Országig nagyszótár 15 192,-	Visual Objects 2.8 Pro (letölthető vált) 129 900,-
Manó sorozat tagjai (egyenként) 1 667,-	Windows XP Home / Prof OEM 21 170,- / 34 200,-
	VMWare Workstation 5.5 Win. (letölthető) 42 200,-

A közötti árak nem tartalmazzák a 25%-os áfát, és a helyszíni üzembe helyezés költségeit.

Norton Antivirus 2007 for WinXP magyar (5 user) 31 400,-
MS Office 2003 SBS (Magyar, dobozos vált.) 65 500,-

KimSoft '99 Szoftverkereskedelmi Kft.
 1118 Budapest, Hegyalja út 70. fszt. 2.
 Telefon: 319-0219, 319-8973, 319-8967 Fax: 319-9760
 Részletesebb ismertetőkért, teljes árjegyzékért tekintse meg honlapunkat az Interneten: www.kimsoft.hu

Az érintés hatalma

Használjon TouchScreen (érintőképernyős) információs tornyot!

Rendkívüli lehetőség!
Kioszk 399.000 Ft-ért!
Most próbálja ki!
 Használt, kitűnő állapotú kioszkok eladó!

Felszereltség:

- 17" os TouchScreen LCD
- A4-es hőpapíros nyomtató
- kártyafutató

Az ár az ÁFA-t nem tartalmazza.

BankSoft
 Számítástechnikai Rendszerfejlesztő Kft.

Cím: 1140 Budapest, Angol u.32.
 Telefon: 363-7142, Fax: 363-0342
 E-mail: info@banksoft.hu
 Internet: www.banksoft.hu, www.touchscreen.hu

BankSoft Kamatoztassa tudásunkat!

Vége az LCD-k legfőbb hibájának!

Pergő sportközvetítések, tüzes akciójelenetek – mindez pengeélesen. Az új optimalizálási technikák segítségével LCD televíziók képernyőjéről végre teljesen eltűnik minden zavaró elmosódás. A CHIP megmutatja, hogyan...

Tóth átíveli a labdát Torghellének, Torghelle végigvzeti a pálya szélén, ló és... A meccs folytatása csak nehezen követhető. A labda csóvát húzó aszteroidává vált, a pálya saras mocsárrá, és a játékosok is nehezen felismerhetők.

Sok LCD televízió sajnos csak így lehetett figyelemmel követni a világbajnokságot, és még mindig így jelennek meg a futballmeccsek a legtöbb LCD képernyőn. Hiszen ezek az eszközök a mozgó képrészleteket nem minden esetben tudják olyan élességgel megjeleníteni, mint a plazma- vagy CRT tévék.

Ennek legfőbb oka az, ahogy a bejövő jelet az elektronika egy többlépcsős folyamat során feldolgozza: egyfelől a váltóssoros videóból progresszív felépítésű anyagot készít, másfelől a képet átméretezi, a legtöbb masinánál pedig még valamilyen mértékű zajsűréssel is számolnunk kell. Ehhez korábban még az is hozzáadódhatott, hogy egyes gyártók a 16 ms-os

válaszidejű paneleket túlzottan agresszív overdrive-val igyekeztek tévészere alkalmassá tenni. Végül pedig az SDTV felbontású digitális tévéadásoknál gondot okozhat az is, hogy a rendelkezésre álló 4,5 Mbit/s sávszélesség esetenként – például éppen a focimeccsekénél – kevésnek bizonyul.

Szerencsére két olyan megoldás is van, amely javíthat a helyzeten. Mindkettő azon alapszik, hogy szemünk a gyors változásokat nem tudja elég gyorsan feldolgozni, illetve hogy agyunk hajlamos élesnek érzékelni egy homályos képet akkor, ha azt csak néhány századmásodpercnyi ideig látjuk. (Bár a moziban a képet minden esetben borotvaélesnek látjuk, nagyjából minden második képkocka szándékosan elmosott, homályos.)

Az LCD televíziókészülékek gyártói tehát két utat is találtak az emberi szem kicselezésére: a sötét váltóképek bevezetését, illetve a képek számának megkettőzését.

TECHNOLÓGIÁK ÉS ELNEVEZÉSEK			
Gyártó	Technika	Elnevezés	Státusz
Hitachi	Sötét képkocka	Flexible Black Data Insertion	bejelentve
JVC	Dupla képréssítés	Clear Motion Drive	sorozatgyártásban
LG	Dupla képréssítés	Perfect Motion Drive	sorozatgyártásban
Loewe	Dupla képréssítés	truD	sorozatgyártásban
Philips	Sötét képkocka	Scanning Backlight/Clear LCD	sorozatgyártásban
Samsung	Dupla képréssítés	Smooth Motion Driver	sorozatgyártásban
Sharp	Dupla képréssítés	truD	sorozatgyártásban
Toshiba	Dupla képréssítés	Active Vision M100	sorozatgyártásban

A sötét oldal

A sötét képkockák beillesztése alapesetben egyszerűen a háttérvilágítás ki- és bekapcsolásával lehetséges, ám nem ez a legjobb megoldás. A Philips ki-finomultabb módszert használ: a *scanning backlight* eljárás lényege az, hogy az elektronika a világítást soronként és egymás után kapcsolgatja ki-be – ezzel is mintegy imitálva a CRT monitorok pásztázását. Ezzel a megoldással a képpontok felvillanási időtartama mintegy harmadára csökken.

A módszernek persze háttulütője is van: elég drága az alkalmazása, mert a rövidebb megvilágítási időtartam miatt

nagyobb fényerejű és értelemszerűen drágább fényforrásra van szükség. A Philips ezért már nem is hidegkathódos (CCFL), hanem melegkathódos fluoreszkáló lámpákat (HCFL) épít be a tévéibe, amelyek a tipikusnak mondható 350–450 cd/m² helyett 550 cd/m² fényerő elérésére képesek. Emellett elképzelhető, hogy az érzékenyebbek látják a vibrációt (pontosan úgy, mint ahogyan a hagyományos CRT tévék esetében).

Rádupláznak

Az LCD TV-gyártók nagyobb része a képréssítés duplázásában látja a megoldást (az első 120 Hz-es LCD TV-t a JVC készítette, még 2005 végén). A tévébe épített képfeldolgozó processzorok ilyenkor plusz feladatot kapnak, mivel annak nem lenne értelme, hogy 120 Hz-es képréssítés mellett minden második ciklusnál a kép változatlan maradjon. Ilyenkor az elektronika az interpolációhoz hasonló számítást, mozgáskompensációt végez: közbülső képkockákat számol ki, majd iktat be. Szemünk egyetlen képkockát így csak feleannyi ideig lát, ezért az összhatalas egy sokkal élesebbnek tűnő képet eredményez.

A KÉT FILOZÓFIA A Philips a sötét képkockák beillesztése mellett tette le a voksát, a Samsung pedig megduplázza a képréssítést

Képbábrázolás és képérzékelés

Valóság

A szem automatikusan követi a mozgó tárgyat és élesnek érzékeli azt.

éles

Régi LCD technológia

Az LCD a mozdulatokat viszonylag hosszú ideig megjelenített képekre bontja, a mozdulat elmosódik.

életlen

Új LCD technológia 1

Sötét képkockák: a sötét képkockák beszűrésével mindegyik kép sokkal rövidebb ideig látható, így élesen jelenik meg.

Sötét jelenetek

éles

Új LCD technológia 2

A képréssítés megduplázása: az interpolizált köztes képek beszűrésével jelentősen csökken a mozdulatok elmosódottságának mértéke.

Kiszámított kép

éles

Az eljárás minden gyártónál ugyanaz, persze a technológiának mindenki saját nevet adott. A táblázatban a jelenleg alkalmazott képjavítási eljárások áttekintését találhatjuk, valamint megtudhatjuk, hogy milyen technológia rejlik a név mögött.

Mindez a gyakorlatban

Ennyit az elméletről, de mire képes a két eljárás a gyakorlatban? Ennek is rögvést utánajártunk tesztlaborunkban: a scanning backlightot alkalmazó, 37

colos Philips 37PF9731D/10-t és a képréssítés megkettőzésével operáló 40 hüvelykes képátlójú Samsung LE40M71B-t hasonlítottuk össze. Egy „hagyományos” LCD tévével összehasonlítva a különbség mindkét masina esetén jól látható volt, az új technológiával készült megjelenítők egyértelmű dicsőségére. A két „újgenerációs” készülék között viszont már csak alig találunk egy leheletnyivel tisztább, élesebb képet adott, de ez betud-

ható akár a méretkülönbségből adódó előnyének is. Egyértelmű, hogy a jövőben a gyártók e két módszer valamelyikét alkalmazzák majd – sőt azt is megkockáztatjuk, hogy előbb vagy utóbb hibrid, azaz a két technológiát együttesen használó masinák is megjelennek. Bár nálunk csak most kezdenek elérhető áron megjelenni LCD tévék, nyugatabbra már a teljes-HD, vagyis az 1080p felbontással próbálják cserére bírni a vásárlókat.

RÖVIDEN

GÁZTURBINA A MOBILOKBAN

Mi az, ami akkora, mint egy érme, de egy laposelem energiájának tízszeresét biztosítja? Naná, hogy a mini gázturbina! Ne csodálkozzunk, ha a jövőben erről fognak többek közt mobiltelefonjaink és noteszgépeink működni. A prototípus már kész, és 10 wattot képes termelni.

DÍJNYERTES ALKOHOL

A sokak által kedvelt Alkohol 120% – amivel könnyen és biztonságosan készíthetők biztonsági másolatok a CD-kről és DVD-kről – rangos díjat nyert. A 2006-os Epsilon Díj birtokosa lett, amit az Európai Shareware Konferencián osztottak ki. Az Epsilon Díj az adott év legjobb shareware-ének jár.

HÍZIK AZ ALMA

Az Apple operációs rendszere egyre nagyobb piaci részesedést tudhat magáénak. 31 százalékkal nőtt 2005 novemberében, azaz egy év alatt. Így az OS X teljes piaci részesedése jelenleg 5,39 százalék.

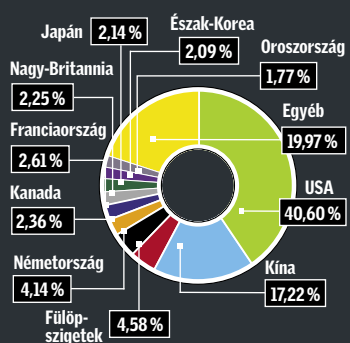
A BIZTONSÁGOS WEBÉRT

A világ legnagyobb tudományos és technológiai magazinja, a Popular Science az „Év legjobb újdonsága” díjjal jutalmazta a biztonságos keresést és böngészést lehetővé tevő McAfee SiteAdvisor-t. A Site Advisor naponta több százmillió kattintás során nyújt útmutatást, kiegészítésként ingyenesen letölthető a Firefoxhoz.

KONVERTÁLJ, AHOGY TETSZIK!

Legyen az AVI, DivX, FLV, RM vagy VOB, az Any Video Converterrel szinte bármilyen videoformátumból bármilyen videoformátumúvá át tudjuk konvertálni a mozgóképet. Ráadásul a kimeneti profilokat iPodhoz és PSP-hez szabott-ra is állíthatjuk. Az Any Video Convertert egyszerű használni, és támogatja a batch konverziókat, amit sokan fognak értékelni. Mindezt teljesen ingyenesen teszi.

Hacker-jelentés 2006

Meglepő: Oroszországból kevesebb támadás érkezik – az Egyesült Államok és Kína vezet a listát

Forrás: Kaspersky

A 10 legveszélyesebb spammer

- Alex Blood / Alexander Mosh / AlekseyB / Alex Polyakov, Ukrajna
- Leo Kuvayev / BadCow, Oroszország
- Michael Lindsay / iMedia Networks, Egyesült Államok
- Ruslan Ibragimov / send-safe.com, Oroszország
- Amichai Inbar, Izrael
- Pavka / Artofit, Oroszország
- Vincent Chan / yoric.net, Hong Kong
- Alexey Panov – ckync.com, Oroszország
- Jeffrey Peters – JTel / CPU Solutions, Egyesült Államok
- Tim Goyetche / Bulkarn.com, Kanada

Forrás: SpamHaus

TOP 5 VÍRUS

- 1 Email-Worm.Win32.NetSky.q
- 2 Email-Worm.Win32.Warezov.dn
- 3 Email-Worm.Win32.Bagle.gen
- 4 Email-Worm.Win32.Scans.gen
- 5 Email-Worm.Win32.Warezov.ev

Forrás: Kaspersky Lab, 2006. október

BIZTONSÁGI MONOPÓLIUM

A Windows Vista blokkolja a többi biztonsági csomagot?

Most, hogy a Microsoft annyit fáradozott a Windows biztonságossá tételén, ez nagyjából sikerült is neki. Ám lehetséges, hogy Európában nem kerül majd forgalomba. Ez ám az élet firtora! Ugyanis ha az EU mérvadó bizottsága helyt ad a Symantec és a McAfee abbéli panaszának, hogy a Microsoft kizárja őket a versenytől, akkor a szoftveróriás megint gondba kerülhet.

Csak a Microsoft nyújthat biztonságot?

A probléma az, hogy a Kernel Patch Protection néven emlegetett Vista biztonsági funkció megakadályozza a Windows kernelhez való hozzáférést. Ez üdvös a tekintetben, hogy a rosszindulatú kódokat és hackereket gátolja, ugyanakkor a biztonsági csomagok működését is akadályozza! A Microsoft eme újdonsült védelmi funkciója miatt a Symantecnek például esélye sincs arra, hogy például a viselkedés alapján azonosítsa az ártó kódokat. Mostanáig a Symantec közvetlenül elérte a kernelt, így felügyelhetette a számítógép minden egyes műveletét. Ha azonban nincs hozzáférés a kernelhez – szól a panasz –, a cég nem alkalmazhatja ezt a védelmi mechanizmust. A Symantec tehát egy nyílt interfészt vár a Microsofttól, hogy

továbbra is hozzáférése legyen a kernelhez.

De most következik csak a csavar a történetben. Ugyanis nem minden biztonsági cég tartja problematikusnak a Vista megoldását. Például a Sophos közleményében tudatta, hogy nem szükséges elérni a kernelt ahhoz, hogy hatékonyan megvédjük a PC-t. Ráadásul a Symantec és a McAfee a Windows Biztonsági Központot is erősen kritizálja, amelyet az XP SP2-vel ismerhettünk meg, és amely a Vistában is helyet kapott. Gyakorlatilag ez már annyira összefonódott az új operációs rend-

szerrel, hogy lehetetlen egy alternatív védelmi rendszerrel kiváltani vagy arra lecserélni. Ez a biztonsági cégek szerint ugyancsak hátrányos – a Microsoft számára pedig kétségtelen előny. Amennyiben tehát a felhasználó ennek ellenére vesz egy biztonsági csomagot, és telepíti azt, nemcsak két biztonsági központot kap, hanem néha ellentmondó biztonsági figyelmeztető üzeneteket is. Nehéz most még megmondani, hogy e viták hogyan érintik majd a felhasználókat, mivel az EU bizottság csak akkor lép majd, ha a Microsoft terméke a piacon lesz.

VISTA BIZTONSÁGI KÖZPONT: nem távolítható el és nem helyettesíthető

DRIVER PROBLÉMA

Veszélyes Wi-Fi a laptopban

Egy „Johnny Cache” nevű szakértő egy kritikus, több millió felhasználót érintő hibára bukkant. A Broadcom chippel szerelt vezeték nélküli (Wi-Fi) hálózati kártyák egy driver puffer-túlszordulás alapú hibáját kihasználva a rosszindulatú hackerek könnyedén megszerezhetnek bármilyen

adatot számítógépünkről. Hatalmas szerencse, hogy a hibára egy jószándékú szakértő talált rá, így először a Broadcomot értesítette, aki rögtön elkészítette a javítást. Ezt melegen ajánlott a legtöbb Dell, HP, Gateway notebook, valamint a Linksys kártyák tulajdonosainak azonnal telepítenie.

Új biztonsági kockázatok

MOBILVÍRUS-VESZÉLY

Az okostelefonok terjedésével mára bárki találkozhat mobilvírusokkal, és az informatikailag alulképzett felhasználók sokasága csak tovább növeli a veszélyt. A számos kényelmi szolgáltatást nyújtó operációs rendszer pedig egyenesen gyenge láncszemnek tekinthető.

Megoldás: használjunk védelmi szoftvereket okostelefonunkon is!

GOOGLE CODESEARCH

A Google újdonsült keresőmotorja segít a hackereknek a biztonsági rések felfedezésében. Manapság egyre több jelentés érkezik az open source programokban fellelhető biztonsági résekről, így nem árt elővigyázatosnak lenni: hamarosan megjelennek az ezeket kihasználó kódok.

Megoldás: Töltsük le a legújabb frissítéseket az open source alkalmazásainkhoz!

MICROSOFT OFFICE

A Microsoft kiadott három javítást az Office biztonsági réseihez. Amíg a Vista és az Office 2007 elterjed, a vállalatnak még az előző verziókat kell frissítenie. Ami nem felesleges, hiszen e népszerű irodai csomag milliók gépein kapott helyet, és az ártó kódok ugrásra készek!

Megoldás: Telepítsük a frissítéseket!

FÓRUMMOTOROK

Az internetes fórummotorok jelenleg a célkeresztben vannak. Egyes levelezőlistákon az Invasion Power Board, a Woltlab Burning Board és a phpBB számos sebezhető pontját.

Megoldás: Vigyázzunk azokkal a fórumokkal, ahol a motor nincs rendszeresen frissítve!

VESZÉLYES VIDEÓK

Vírus a filmben

Az online rosszfiúk azzal kísérleteznek, hogy ártó kódot építsenek be a különböző videoformátumokba. A McAfee figyelmeztette elsősorban a Windows-felhasználókat, hogy W32/Realar nevű féregre bukkant a Real Media fájlokban. A fertőzött videó nem használ ki semmilyen sérülékenységet a Real One vagy Real lejátszóknak, de egy hiperlink rosszindulatú weboldalra mutat. Amikor a médiafájl megnyitjuk, az áldozatot a fertőzött fájl egy ártó weboldalra tereli, ahol a site az IE egyik hibáját kihasználva támadást intéz a gép ellen. Ezek a próbálkozások azért is veszélyesek, mert manapság egyre többen néznek videókat a gépükön. Ahol pedig a közönség óriási, ott hamarosan felüti a fejét a hiszékenységre vagy hozzá nem értésre alapozott ártó szándék is...

MESTERI TRÓJAI

Hamis antispayware

Ötletekben az internetes maffia kifogyhatatlan. Néha egészen elképesztő húzásai vannak, most éppen egy kémprogramirtónak álcázott kémprogrammal álltak elő. A SpySheriff készítője, a SunBelt Software egy új szoftvert, a PestCapture-t kínálja a kémprogramok ellen. Azonban alyett, hogy leszámolna ezekkel, a program maga telepít trójait a gépünkre! Azaz, akárcsak a Spy Sheriff annak idején, ez a program is meglehetősen ártalmas tevékenységet folytat. Miután felferült a rendszerünkre, két módon téveszt meg bennünket: egyfelől – roppant pófátlan módon – 80 dollárt kér, hogy életre szóló frissítést vásároljunk, másfelől nem távolítja el a spyware-eket és reklámprogramokat, hanem éppen hogy telepíti őket.

CHIP
nyereményklub

A CHIP magazinban szereplő játékokkal, vetélkedőkkel, olvasói kutatásunkkal, hírlevelünkkel havonta értékes nyereményekhez juthat. Ne legyen tehát rest, fejtse meg rejtvényeinket, s csatlakozzon Ön is nyereményklubunkhoz.

December havi nyerteseink:

Olvasói kutatásunk résztvevői közül 1-1 CHIP magazin ajándécsomagot nyertek:

Ungi Péter Csaba, Kétpó
Ulviczki József, Újszász
Bakó Imre, Miskolc

Tesztelje és tartsa meg játékunk nyertesei 3 db Samsung CLP-300 típusú nyomtatót próbálhatnak ki.

Kollár Norman, Sopron
Singer Balázs, Budapest
Suscsák János, Göd

Nyerteseinknek szívből gratulálunk!

SAMSUNG

CHIP

Szeretne előfizetni, de nem szeretne előre fizetni?

Új részletfizetési lehetőség, új előfizetőink részére!

Éves CHIP előfizetés 4000 Ft értékű választható ajándékkal, már 9990 Ft befizetésével!

Tökéletes
biztonság a
CHIP
olvasóknak
ajándék

I. részlet: 9990 Ft	1,2,3.	lapszám + a választott ajándék
II. részlet: 4990 Ft	4,5,6.	lapszám
III. részlet: 2990 Ft	7,8,9.	lapszám
IV. részlet: 1990 Ft	10,11,12.	lapszám

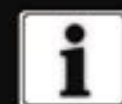
1 éves előfizetési ár: 19 960 Ft

A megrendelés menete:

Fizesse be az újságban található csekket és írja a megjegyzés rovatba a kiválasztott ajándék nevét vagy sorszámát. Az ajándékot 1 hónapos átfutási idővel postázzuk! Ajánlatunk a készlet erejéig érvényes! A január 13-ig beérkezett befizetések esetében a 12 lapszámra szóló előfizetés a 2007/2-es lapszámmal indul.

Az akció érvényes: 2007. január 23.

A részletek befizetéséhez szükséges csekket a kiadó biztosítja. Kérjük, az aktuális részletek befizetéséhez küldött csekket határidőben történő befizetését. Az esedékes részlet befizetésének hiányában az éves előfizetés leállításra kerül, a korábban befizetett részletek visszafizetésére nincs mód. További részletekért kérjük forduljon a kiadó Terjesztési osztályához. Az ajánlat kizárólag új előfizetőkre vonatkozik.

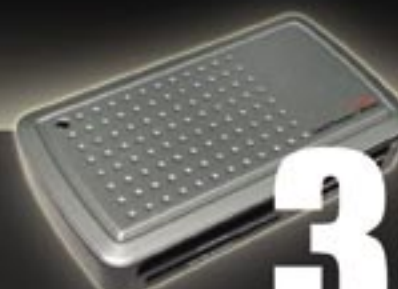
06 (1) 888-3421, 06 (1) 888-3422
terjesztes@vogelburda.hu
www.itmediabolt.hu

1. Logitech Deluxe
Billentyűzet
(fekete)

2. Webkamera

3. 52 in 1
kártyolvasó
(SM/XD/SD/MMC/
MS/MSPRO/MD)

4. Bluetooth
USB
adapter

5. Genius
mikrofonos
fejhallgató

Új generációs USB, WiMax, Wibree

Az elmúlt évben felpetzdült az élet a vezeték nélküli technológiák területén: egyre több friss technológia, új szabvány és eszköz jelent meg. Bemutatjuk röviden a legfontosabbakat.

A vezetékes kapcsolatok ideje lassan lejár: hamarosan elfelejthetjük a szobákat behálózó drótokat. A különféle vezeték nélküli technológiáknak köszönhetően könnyen, gyorsan és legfőképpen mindenhol elérhetjük az internetet, illetve a lakásunkban található elektronikus eszközök is szabadon kommunikálhatnak egymással, ami például az intelligens házak vagy „okos ruhadarabok” esetében alapkövetelmény.

Perifériáknak: Wireless USB

Amíg a Bluetooth és a hasonló szabványok rövid távú, viszonylag lassú adatátvitelt nyújtanak, addig az új Wireless USB már számottevő – 3 méteres hatótávolságon belül 480, 10 méter alatt pedig 110 Mbps – sávszélességet ígér. A WiFi-hez képest is impozáns sebesség mellett az új technológia alacsonyabb energiafogyasztású, így a csatlakozó eszközök akkumulátorait sem veszi oly mértékben igény-

be. A vezetékes változathoz hasonlóan egy USB központhoz 127 periféria kapcsolódhat. 2005 májusában jelent meg az 1.0-s szabvány, ám a piacon még csak minimális számú kiegészítő érhető el. Szerencsére

a már meglévő USB eszközök az új „vezeték nélküli világban” is használhatóak maradnak, köszönhetően az ún. vezeték nélküli huboknak, amelyek az átjárást biztosítják a két kapcsolat között.

Laptopokba: 802.11n

Bár a végleges verzió még nem készült el (a várakozások szerint csak 2007 második negyedévére várható), elsősorban az Intelnek (amely a Santa Rosa platformban már 802.11n-es adaptert kínál majd) köszönhetően már a karácsonyi szezonban piacra kerülnek az 1.0 és 1.06-os 802.11n szabványnak megfelelő WLAN-adapterekkel felszerelt noteszgépek. Többek között az Acer, a Lenovo, a Dell, az Apple és az ASUS kínálatában is szerepelnek ilyen modellek, és a cégek ígérete szerint ezek a termékek a végleges szabvány elfogadása után is működőképesek maradnak – az ASUS egyenesen garanciát vállalt ilyen típusú hálózati eszközök szoftveres vagy hardveres upgrade-jére.

Az új hálózati típus az eddigi szabványokkal – 802.11a/b/g – szemben megnövelt sebességet és nagyobb biztonságot ígér. A szabvány első verzióján alapuló

Új személyi hálózatok: Wibree

A sok, gyakran egymással is versengő szabvány közül a Wibree a legújabb, amit október elején jelentett be a Nokia. A cég szerint ez a kapcsolat annyira kevés energiát igényel, hogy akár gombelemes eszközökkel (órák és különféle hordható szenzorok) is használható.

Az új megoldás a különösen alacsony energiaigény mellett sok előnnyel nem rendel-

zik, ráadásul több, a Bluetooth esetében hasznos technológia is hiányzik belőle. Ezek közül a legfontosabb az energiaigényes frekvenciaugrás, ami kiküszöböl az amúgy is foglalt 2,4 GHz-es sávon jelentkező interferenciát.

Mivel mind az adatátvitelben (1 Mbps), mind a hatótávban (ez az 1 Mbps 10 méteren belül érvényes csak) elmarad a Bluetooth mögött, a Wibree célja nem az előbbi leváltása, inkább az előbbiekben említett eszközök „bevonása” a WPAN-hálózatba. Elemzők szerint azonban kérdéses, hogy a Bluetooth-alapú eszközök elterjedése után a piacon van-e igény egy újabb rádiós hálózatra.

MUNKA A SZABADBAN: bárhol dolgozhatunk

hardverek 2006 tavaszán jelentek meg, ezekkel 150 Mbps-os valós sebességet értek el, ami ugyan elmarad a tervezett 540 Mbps-os sávszélességtől, de így is gyorsabb a ma elérhető rendszereknél.

A 802.11n teljesítménye elsősorban a MIMO (multiple-input, multiple-output) megoldásnak köszönhető: a több antennával dolgozó rendszer egyszerre két-három útvonalon is kommunikálhat egymással – ráadásul a csatornák szélességét is az eddigi 20 MHz-ről 40 MHz-re növelték, gyakorlatilag megkétszerezve az átvihető információ mennyiségét.

Széles körben: WiMAX és a jövő mobiljai

A legnagyobb területet lefedő WAN és MAN hálózatok területén két technológia versenyez: a mobiltelefonok oldaláról érkező 3G és utódai (3.5G és így tovább), valamint a WiMAX (Worldwide Interoperability for Microwave Access) néven ismert

802.16 szabványú rendszer. Az előbbiek már most meglehetősen széles körben elterjedtek – a 3G-ként ismert UMTS hálózaton 384 kbps-os letöltési sebességre számíthatunk, a 3.5G-nek nevezett HSDPA elvileg 3,6 Mbps-ra is képes. A feltöltési irányban a HSUPA technológia hivatott a sávszélességet növelni. Ezen technológiák nagy előnye, hogy az amúgy már szinte teljesen kiépített GSM mobilhálózatokra épülnek, így a felhasználói bázis már most meglehetősen kiterjedt.

A WiMAX esetében 50 km-es hatótávolságra és akár 70 Mbps sávszélességre számíthatunk (természetesen ez utóbbi távolság- és terepfüggő). A technológia számos előnnyel rendelkezik a versenytársakhoz képest, így például rendkívül egyszerűen kiépíthető a segítségével egy terület internetes lefedettsége – az Intel szerint ezzel kiválthatja például a DSL vonalakat is.

Rosta Gábor ■

WINDOWS VISTA

Nincs több kalózkodás!

Az egész ipart sokkolta, amikor a Microsoft bemutatta a Software Protection Platformnak (szoftvervédelmi platformnak) elnevezett rendszerét az újdonsült Vistához. Bár az mindenki számára tiszta volt, hogy a szoftveróriás minden eddiginél keményebben kívánja felvenni a harcot a szoftverkalózkodás ellen, a tervezett lépés mégis mindenkit megrázott és felháborított.

Ennek értelmében ugyanis, aki megvásárolja a Vista OEM változatát egy PC-vel, csakis erre a számítógépre telepítheti a rendszert.

A következőkben egyértelmű: amennyiben a felhasználó új hardvert vásárol, csak három napja lesz újraaktiválni a rendszert. Ha nem él ezzel a lehetőséggel, a Vista csak a böngészőtölti be, amellyel aktiválhatunk. Aki pedig lecserél olyan fontos alkatrészeket, mint például az alaplap, telefonon keresztül kell aktiválnia és jeleznie ez irányú szándékát. Érdekes, hogy az RC2-ben van egy kerülőút, amellyel legalább az adatainkat visszaszerezhetjük. Az explorer.exe-t az IE7-n keresztül is be-

hívhatjuk, így a kezelőfelület újra elérhető lesz, de egyik program sem fog elindulni. A Windows XP-hez hasonlóan egyébként a Vistát is aktiválni kell 30 napon belül. Másként a fentebb említett megszorítások lépnek életbe.

A Microsoft rendszeresen figyelmezteti majd azokat, akik kalózmásolatot telepítettek a gépükre. Ezek kulcsát blokkol-

ni fogja a cég, hogy ezzel a legális változat megvásárlására kényszerítse őket. Ráadásul a funkcionalitásban is korlátozva lesz a Vista. Az új Aero felület nem indul el, sőt a ReadyBoost gyorsítófunkció és a kémprogramellenes Defender is „sztrájkolni” fog.

Összegezve: egyértelmű, hogy a Microsoft véget akar vetni a kalózkodásnak, de ezekkel a tervezett lépésekkel vevőket veszíthet. Csak reménykedni tudunk abban, hogy mire a Vista széles körben (értsd nem csak a vállalati felhasználók számára) is elérhetővé válik, rugalmasabb lesz a korlátozásokkal – vagy szembesülhet azzal, hogy sokan nem váltanak a Windows legújabb változatára, hanem megmaradnak az XP-nél.

DIGITÁLIS SLR A FUJITÓL

Kétszeres pixelerő!

A Fujifilm új FinePix S5 pro esetében most már a magas képminőségre is ügyeltek, nem csak a pixelek számára – és ezzel új minőségi alapokat fektettek le. Két fajta pixel van a készülékben: 6 millió S- és ugyancsak ugyanennyi R-pixel (így az érzékelőlapka pixelszáma 12,3 megapixel). Az S-pixel rögzíti a témát normál fény-

viszonnyal, az R pixel ugyanazt a képet kevesebb fényvel. A kettő kombinációjának eredménye egy rendkívül kontrasztos kép. A készülék a többi képességében követi a jelenlegi trendet: kétszeres zajcsökkentés egészen ISO 3200 érzékenységgel, arcfelismerő AF (10 arcra), a legrövidebb záridő 1/8000 mp.

ONLINE OFFICE HÁBORÚ

A Microsoft a Google babérjaira tör

Ha mostanában egy költői képpel kellene illetni a Microsoftot, az alvó óriás megfelelő lenne. A cég túl sokáig hagyta figyelmen kívül a webet. És most gőzerővel küzd az elveszett piaci részesedés visszaszerzéséért. Azóta persze a Google létrehozott egy óriásbirodalmat – sokkal többet egy „szimpla” keresőmotornál.

A Google Maillel, a határidőnaplónak megfelelő Calendarsal, a webalapú Writely szövegszerkesztővel, a táblázatkezelő Spreadsheettel a Google gyakorlatilag egy szinte teljes Office-szal látja el a webet és a felhasználókat – teljesen ingyen.

Amikor aztán a Microsoft kihelyezte az Office 2007 webalapú verzióját az internetre, hogy bárki megismerkedhessen vele és tesztelhesse azt, mindenki számára nyilvánvalóvá vált, hogy a ma-

mutcég sem képes a marketing eme fajtája nélkül elleni. Így már az sem ért senkit túl nagy meglepetésként, hogy Alan Yates, a Microsoft üzleti részlegének a feje azzal az ötlettel játszadozik, hogy a kezdők Office-aként emlegetett és OEM-ként adott Works-öt felteszik a webre, mindenki számára elérhetően. Ennek pedig van értel-

me, és – igenis! – jó húzásnak tűnik. Hiszen a Windows XP-hez hasonlóan, az OEM szoftverek csak elenyésző profitot termelnek a szoftveróriásnak. A Microsoft mindössze 2 dollárt keres egy OEM-szoftveren.

Ami az online Works sikerében sorsdöntő lesz, legalábbis a Google szóvivője szerint, hogy a Windows Vistaéval és az Office 2007-ével.

(aminek bevételeiből finanszírozza a webes alkalmazást). Ugyanis, ahogy a Google bizonyította, a felhasználók elfogadják a hirdetéseket, ha azok relevánsak számukra. Ráadásul két további nehézség is felmerül. Az egyik az, hogy felhasználók milliói rendelkeznek már most is a hirdetésmentes Works-szel, ugyanis azt új PC vásárlásakor a gép mellé kapták. A második probléma az, hogy nincs mindenkinek elegendően gyors netkapcsolata. Persze ezek a problémák egyáltalán nem akadályozzák meg a Microsoftot abban, hogy belépjen ebbe a szegmensbe. Egy Microsoft alkalmazott már ki is kotyogta a nyilvánvalót: „Az online Works egyértelműen meg fog érkező, sokkal előrébb tartunk ebben a projektben, mint azt sokan gondolnák.” Tavasz előtt azért ne számítsunk rá, mivel jelenleg a Microsoft két dinoszaurusz méretű (és hatású) termék piaci bevezetésével van és lesz elfoglalva: a Windows Vistaéval és az Office 2007-ével.

SZÁRNYASZEGETT MÁSODIK

Pánik a Yahoo!-nál

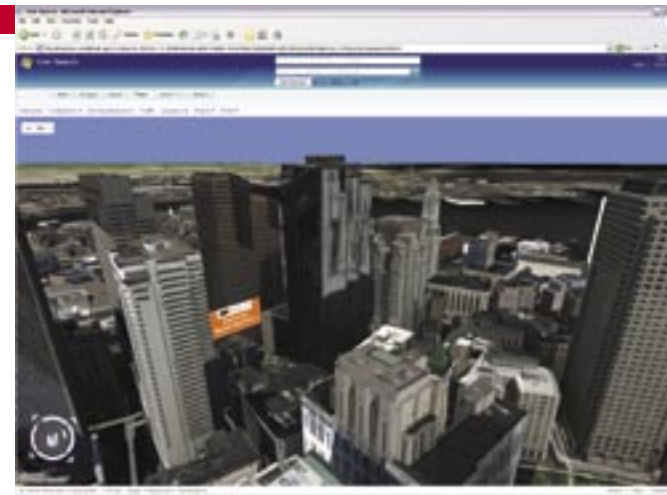
Szegény Yahoo!, úgy tűnik, folyton a második helyre szorul az internetbiznisz örök nyertesé, a Google mögött.

Most már biztos, hogy ez nem csupán érzés, amit a Google marketingesei sugallnak nekünk – kiszivárgott ugyanis a Yahoo! egyik igazgatójának a belső levelezőlistára küldött szösszenete (ez a 2006 már csak ilyen kiszivárgós év...), amely brutális ösztönéssel támasztja alá ezt. A *Peanut Butter Manifesto* („Mogyoróvaj Kiáltvány”) címen elhíresült levelet a *Wall Street Journal* hozta le egy az egyben, és mi tagadás, a szerző, *Brad Garlinghouse* elég vadul kongatja benne a vészharangot. Azt eddig is láttuk, hogy a Yahoo! lelemaradozik a versenyben, és mintha nem tudna mit kezdeni a lázas sietséggel felvásárolt webkettes sztároldalakkal (a Flickr-rel, *del.icio.us*-szel és a többivel, amelyek bekebelezésével úgy tűnik, csupán

annyi célja volt a cégnek, hogy megelőzze a Google és a Microsoft felvásárlási akcióit), a gyorsan hírhedt lett kiáltvány azonban minden sejtésünket alátámasztja.

„Elvesztettük a szenvedélyes győzni akarást” – jelenti ki Mr. Garlinghouse a levélben, és máris sorolja, mi nem megy úgy a Yahoo!-nál, ahogy kéne. Hiányzik a fókusz, a jól meghatározott, egy-egy vállalati stratégia (ami van, az a címben idézett mogyoróvajra hasonlít: vékony rétegben a kenyéren mindent le akar fedni, mégis ízetlen – remélhetőleg az igazgató úr a cégvezetésben jobb, mint a hasonlatok kitalálásában...), túl sok a bürokrácia, nem tudja a jobb kéz, mit csinál a bal. (És mit csinál a bal? Házon belüli konkurenciát a jobbnak.) Persze megoldási terv is van: súlyos átalakítások, kiszállni mindenből, ami nem a *core business* része, a vezetés teljes átszervezése... És legalább 15–20%-os létszámleépítés.

Hogy nagyarányú reformokat indít-e el a kiszivárgott levél, vagy egy igazgató csendes kirügását, egyelőre kérdéses – mindenesetre jellemző, hogy a Yahoo!-nak pont egy ilyen sztorival sikerült pár napra elhódítani a címlapot a Google-től.

BOSTON VIRTUÁLIS BELVÁROSA: a Zip Realty hirdetés valódí

MSN VIRTUAL EARTH 3D

Forradalom a térképeknél

A *Microsoft Virtual Earth 3D* nevű szolgáltatása novemberben forradalmi újítást hozott az internetes térképek világába. Az internetes böngészőhöz letölthető alkalmazás a *Microsoft Live Search* részeként a kétdimenziós légi felvétel és a 45°-os madártávlat mellett háromdimenziós rendelt városképeket tár a felhasználó elé. A meglévő térképszolgáltatásokat, mint az üzletek listáját vagy a közlekedési információkat és útvonalakat bármelyik felületre ki tudja vetíteni. A 3D-s játékok virtuális valóságára emlékeztető épületek között a felhasználók szabadon „repülhetnek”. A városkép, úthálózat és domborzat azonban valóságosan létező 15 amerikai nagyváros, mint például Seattle, Los Angeles vagy Atlanta rajzolt másolata.

a *Vexel* megvásárlásával vált lehetővé. A *Vexel* légi kamerával rengeteg képet készített a városok felett, és a képeket kézi feldolgozás helyett futósalagszerűen, automatizálva dolgozták fel. Ennek köszönhetően a 3D-s környezet előállításának költsége a több mint 1 millió dollár helyett pár százezerre csökkent.

Ezzel az élvonalbeli fejlesztéssel a Microsoft a *Google*, a *Yahoo* és az *AOL* szolgáltatásaival versenyez, elhódítva a felhasználókat, hirdetők egyaránt. A hirdetői csoportja kiemelt célpont, ugyanis a 3D-s térkép az internetes hirdetést egy újabb szintre kívánja emelni. Egy másik, játékokon belüli hirdetésekkel foglalkozó cég és technológia megvásárlásával a készítőkhöz bárhol képesek grafikát elhelyezni a 3D-s környezetben. Egy ház tetején például a Zip Realty virtuális óriásplakátjával találkozhatunk.

KÍNAI YOUTUBE

Ellenőrzött videók

A *China.com* kínai internetszolgáltató elindította YouTube-szerű online videoszolgáltatását, a *Vchina.com* címen. Sajnos azonban a korlátozás erre az oldalra is vonatkozik, így a felhasználók nem tölthetik fel saját videóikat a weboldalra, csakis a szolgáltató által kínált tévéműsorokat nézhetik. Öröm az ürömben, hogy a szolgáltatás ingyenes, valamint a *China.com* rengeteg licenccel rendelkezik, így széles választékot nyújthat a szigorúan megfigyelt kínai webezők számára.

LENOVO

Új ThinkPadek

Két új modellel bővítette első-sorban üzleti felhasználók számára készített *ThinkPad* szériáját a *Lenovo*: a széles képernyős *ThinPad T60 Wide*-dal, és az *X60 Tablet*-tel.

Az első modell az eddigi T sorozatot egészíti ki egy szélesvásznú, 15,4"-es, WXGA vagy WSXGA+ felbontású monitorral rendelkező notebookkal (a *Lenovo ThinkPad* számítógépeire eddig inkább a 4:3-as monitorok voltak jellemzők). A többi modell megújításával párhuzamosan ebben a gépben is immár *Core 2 Duo* processzorok dolgoznak, ezenkívül opcionálisan

WWAN (3G-s) hálózati kártyával, valamint 802.11n adapterrel is felszerelik őket.

A másik újdonság az *X60t* elnevezésű tábla-PC, amely *Core Duo LV* processzort, 1 GB memóriát és SXGA vagy XGA felbontású érintőkijelzőt kapott (az utóbbi nemcsak tollal, de ujjal is kezelhető). A *T60W*-hez hasonlóan ezt is 802.11n kompatibilis (legalábbis a jelenlegi szabványtervezetnek megfelelő) hálózati adapterrel látták el, sőt opcionálisan WLAN adapterrel is rendelhető.

A *Lenovo* régebbi, *X41t* nevű tabletjéhez képest az *X60t* egy kicsit vastagabbra sikerült, de a két masina közötti különbség nem számottevő. Az új modell méretei 27,4×24×2,5 cm, tömege pedig 1,7 kg, négy darab 1,9 kg-os, nyolc cellás akkumulátorral.

NVIDIA-ÚJDONSÁGOK

Egy lépés a jövőbe

Az *NVIDIA* – a Vista-hoz igazítva – 2007 első felében rengeteg újdonságot tervez bevezetni. Ahogy az várható volt, a rendkívül jó visszhangot kapott *G80*-as családot lefelé is kiterjeszti a közép- és alsó kategóriába, ahogy integrált vezérlők megjelenése is várható *Intel* platformon. Egy másik ide kapcsolódó és hasonlóan fontos bejelentés, hogy már készül a *ForceWare X* meghajtó a *Vista* végleges változatához. A *IO.18* vagy *IO.25*-ös számozású driver teljes mértékben kihasználja már a *DirectX 10*-es API-t, emellett pedig egy teljesen új kezelőfelületet is kap.

Az *AMD-ATI*-nál az *ATI* név el-tűnik a chipkészletekről, helyette a lapkakészletek *AMD X, T, G, V* és *M* jelöléseket kapnak, így például a felső kategóriás *RD580*-ból *580X* lesz, az *M* a mobiljt jelenti majd, a *G* pedig az integrált grafikát.

Processzorok	bruttó	Memóriák	bruttó	Alaplapok	bruttó
Athlon64 3200+ (S 939) OEM	15.540	DDR400 512MB Kingmax 2év	10.320	ASUS A8N SLI-SE/ASUS/KE	21.380/15.800
Athlon64 3500+ (S 939) BOX	22.300	DDR400 512MB Samsung 2év	10.800	ASUS A8N32/ASUS/VM	17.480/13.820
Athlon64 3500+ (AM2) BOX	23.880	DDR400 1GB Kingmax 2év	20.820	ASUS P5PE-VM/PS/02-SE	13.880/12.920
Athlon64 3800+ (AM2) BOX	29.400	DDR2-677 512MB Samsung 2év	13.440	ASUS P5LD2-VM SE	23.400
Celeron D (S 775) 3.2GHz BOX	16.800	ParDrive: 150/20/40	1.780/1.880/1.180	ASUS M2NPV-MK	18.800
Intel P4 (S 775) 2.8GHz BOX 2x2MB	23.840	3D Avix: 1G/2G	1.090/1.120	ASUS M2V-TVM	13.800
Intel P4 (S 775) 3.4GHz BOX 2x2MB	42.800	4D Olympus: 1G	3.890	MSI K1N SLI-2F	28.200
Intel P4 Core 2 Duo 1.86GHz BOX	43.800	Merevlemezek	bruttó	Msi K1VM-V	14.840
		Seagate 160/250/320/400/500/750	bruttó	Gigabyte 2ev M55plus 630	24.800
		Maxtor 160/250/320	bruttó	LG 16000 16000	18.800/20
		Western 160/250/320/400/500/750	bruttó	LG 16000 16000	18.800/20
		Maxtor 160/250/320/400/500/750	bruttó	ASUS 16000 16000	18.800/20
		Western 160/250/320/400/500/750	bruttó	ASUS 16000 16000	18.800/20
		Maxtor 160/250/320/400/500/750	bruttó	ASUS 16000 16000	18.800/20
		Western 160/250/320/400/500/750	bruttó	ASUS 16000 16000	18.800/20
		Maxtor 160/250/320/400/500/750	bruttó	ASUS 16000 16000	18.800/20
		Western 160/250/320/400/500/750	bruttó	ASUS 16000 16000	18.800/20
		Maxtor 160/250/320/400/500/750	bruttó	ASUS 16000 16000	18.800/20
		Western 160/250/320/400/500/750	bruttó	ASUS 16000 16000	18.800/20
		Maxtor 160/250/320/400/500/750	bruttó	ASUS 16000 16000	18.800/20
		Western 160/250/320/400/500/750	bruttó	ASUS 16000 16000	18.800/20
		Maxtor 160/250/320/400/500/750	bruttó	ASUS 16000 16000	18.800/20
		Western 160/250/320/400/500/750	bruttó	ASUS 16000 16000	18.800/20
		Maxtor 160/250/320/400/500/750	bruttó	ASUS 16000 16000	18.800/20
		Western 160/250/320/400/500/750	bruttó	ASUS 16000 16000	18.800/20
		Maxtor 160/250/320/400/500/750	bruttó	ASUS 16000 16000	18.800/20
		Western 160/250/320/400/500/750	bruttó	ASUS 16000 16000	18.800/20
		Maxtor 160/250/320/400/500/750	bruttó	ASUS 16000 16000	18.800/20
		Western 160/250/320/400/500/750	bruttó	ASUS 16000 16000	18.800/20
		Maxtor 160/250/320/400/500/750	bruttó	ASUS 16000 16000	18.800/20
		Western 160/250/320/400/500/750	bruttó	ASUS 16000 16000	18.800/20
		Maxtor 160/250/320/400/500/750	bruttó	ASUS 16000 16000	18.800/20
		Western 160/250/320/400/500/750	bruttó	ASUS 16000 16000	18.800/20
		Maxtor 160/250/320/400/500/750	bruttó	ASUS 16000 16000	18.800/20
		Western 160/250/320/400/500/750	bruttó	ASUS 16000 16000	18.800/20
		Maxtor 160/250/320/400/500/750	bruttó	ASUS 16000 16000	18.800/20
		Western 160/250/320/400/500/750	bruttó	ASUS 16000 16000	18.800/20
		Maxtor 160/250/320/400/500/750	bruttó	ASUS 16000 16000	18.800/20
		Western 160/250/320/400/500/750	bruttó	ASUS 16000 16000	18.800/20
		Maxtor 160/250/320/400/500/750	bruttó	ASUS 16000 16000	18.800/20
		Western 160/250/320/400/500/750	bruttó	ASUS 16000 16000	18.800/20
		Maxtor 160/250/320/400/500/750	bruttó	ASUS 16000 16000	18.800/20
		Western 160/250/320/400/500/750	bruttó	ASUS 16000 16000	18.800/20
		Maxtor 160/250/320/400/500/750	bruttó	ASUS 16000 16000	18.800/20
		Western 160/250/320/400/500/750	bruttó	ASUS 16000 16000	18.800/20
		Maxtor 160/250/320/400/500/750	bruttó	ASUS 16000 16000	18.800/20
		Western 160/250/320/400/500/750	bruttó	ASUS 16000 16000	18.800/20
		Maxtor 160/250/320/400/500/750	bruttó	ASUS 16000 16000	18.800/20
		Western 160/250/320/400/500/750	bruttó	ASUS 16000 16000	18.800/20
		Maxtor 160/250/320/400/500/750	bruttó	ASUS 16000 16000	18.800/20
		Western 160/250/320/400/500/750	bruttó	ASUS 16000 16000	18.800/20
		Maxtor 160/250/320/400/500/750	bruttó	ASUS 16000 16000	18.800/20
		Western 160/250/320/400/500/750	bruttó	ASUS 16000 16000	18.800/20
		Maxtor 160/250/320/400/500/750	bruttó	ASUS 16000 16000	18.800/20
		Western 160/250/320/400/500/750	bruttó	ASUS 16000 16000	18.800/20
		Maxtor 160/250/320/400/500/750	bruttó	ASUS 16000 16000	18.800/20
		Western 160/250/320/400/500/750	bruttó	ASUS 16000 16000	18.800/20
		Maxtor 160/250/320/400/500/750	bruttó	ASUS 16000 16000	18.800/20
		Western 160/250/320/400/500/750	bruttó	ASUS 16000 16000	18.800/20
		Maxtor 160/250/320/400/500/750	bruttó	ASUS 16000 16000	18.800/20
		Western 160/250/320/400/500/750	bruttó	ASUS 16000 16000	18.800/20
		Maxtor 160/250/320/400/500/750	bruttó	ASUS 16000 16000	18.800/20
		Western 160/250/320/400/500/750	bruttó	ASUS 16000 16000	18.800/20
		Maxtor 160/250/320/400/500/750	bruttó	ASUS 16000 16000	18.800/20
		Western 160/250/320/400/500/750	bruttó	ASUS 16000 16000	18.800/20
		Maxtor 160/250/320/400/500/750	bruttó	ASUS 16000 16000	18.800/20
		Western 160/250/320/400/500/750	bruttó	ASUS 16000 16000	18.800/20
		Maxtor 160/250/320/400/500/750	bruttó	ASUS 16000 16000	18.800/20
		Western 160/250/320/400/500/750	bruttó	ASUS 16000 16000	18.800/20
		Maxtor 160/250/320/400/500/750	bruttó	ASUS 16000 16000	18.800/20
		Western 160/250/320/400/500/750	bruttó	ASUS 16000 16000	18.800/20
		Maxtor 160/250/320/400/500/750	bruttó	ASUS 16000 16000	18.800/20
		Western 160/250/320/400/500/750	bruttó	ASUS 16000 16000	18.800/20
		Maxtor 160/250/320/400/500/750	bruttó	ASUS 16000 16000	18.800/20
		Western 160/250/320/400/500/750	bruttó	ASUS 16000 16000	18.800/20
		Maxtor 160/250/320/400/500/750	bruttó	ASUS 16000 16000	18.800/20
		Western 160/250/320/400/500/750	bruttó	ASUS 16000 16000	18.800/20
		Maxtor 160/250/320/400/500/750	bruttó	ASUS 16000 16000	18.800/20
		Western 160/250/320/400/500/750	bruttó	ASUS 16000 16000	18.800/20
		Maxtor 160/250/320/400/500/750	bruttó	ASUS 16000 16000	18.800/20
		Western 160/250/320/400/500/750	bruttó	ASUS 16000 16000	18.800/20
		Maxtor 160/250/320/400/500/750	bruttó	ASUS 16000 16000	18.800/20

OLPC:
a megjelölt
célcsoport és
a jelenlegi
felhasználók

A néplaptop

Elkészült a prototípusa a harmadik világ gyermekeinek szánt százdolláros laptopnak. A mérnöki teljesítmény vitathatatlan, a program szociológiai-gazdasági alaptétele kevésbé.

A számos névváltozáson átesett OLPC (One Laptop Per Child – gyerekenként egy laptop) program történetében fordulópontot jelentett, amikor a prototípus noteszgépen megjelent a prototípus noteszgép elkészültéről szóló internetes hír. Megrendelés is akad már a legkésőbb 2007 elejére sorozatgyártásba kerülő laptopokra. A vita már csak azon folyik, valóban jó célcsoportot jelölt-e meg a tervezet.

Kis pénz – kis notebook?

A B1 jelölésű mininoteszt (mérete 193×229×64 mm, tömege kevesebb mint 1,5 kg) AMD Geode, 1 W teljesítményfelvételű processzor hajtja, amely 366 MHz-en dolgozik, 128 MB DDR 266-os memóriával. Mivel nyilvánvalóan nem veszi fel a versenyt napjaink noteszgépeinek számítási teljesítményével, az operációs rendszer extrakönnyített LinuxBIOS. Adattárolásra fél gigabájtos NAND flashmemória szolgál, optikai egység nincs a gépben. WLAN vezérlőjének köszönhetően a B1 képes társaival összefogva hálózatot alkotni, ám ez önmagában még nem ad elérést az internet szinte végtelen információteréhez.

A gyerekek számára tetszetősnek szánt külső praktikus is, mérsékelt por- és nedvességálló, a mindennapi használatot is jól viseli, és élei lekerekítettek.

Legnagyobb mérnöki bravúrnak a készítő a megjelenítő kialakítását tartják, amely két üzemmódban működhet. A 7,5 colos, 1200×900 pixel felbontású TFT az eredeti célkitűzéseket meghaladva színes, de képes nagy kontrasztarányú fekete-fehér üzemmódra is, amelyben még napfényben is olvasható a tananyag, ebben a módban a képernyő elforgatható e-booknak. Mindezt 35 dolláros darabáron. A videovezérlő különlegessége, hogy kikapcsolt processzor mellett is látható marad a kijelzőn a legutoljára megjelenített kép, így tanulás, olvasás közben rengeteg energiát spórolhat a készülék.

Továbbra is komoly probléma ugyanis az energia-utánpótlás. A villamosságot nélkülöző helyeken a készülék a tápegységbe épített „kurblival” tölthető fel, a készítő az 1:10 munka-tanulás arányt célozták meg, azaz 1 perc töltéssel nagyjából 10 percig működtethető a készülék.

Ha árban – és teljesítményében – nem is mérhető a B1 a hagyományos noteszgépekhez, felszereltségben felveszi velük a versenyt: AC' 97-es hangchip, vezérlőgombok E-book üzemhez (vagy játékra...), nagyfelbontású webkamera, extraméretű touchpad, amely az írást is képes érzékelni, ha mindezen felül szükség lenne még valamire, akad USB port is, amelyhez bármilyen eszköz csatlakoztatható.

Elmélet és gyakorlat

Technikailag a B1 működtethető akár a legeldugottabb kis falucskában is. A kérdés csak az, a falunak van-e rá igénye. Argentína, Brazília, Nigéria és Líbia már előrendelésben is igényt tart a minilaptopokra, bár lehetséges, hogy azok ára az első szériákban akár 140 dollárra is rúg majd. Az indiai kormányzat azonban például úgy nyilatkozott: előbb iskolákra és szakképzett tanárookra van szüksége az országnak, s csak ezután az olcsó laptopokra.

Szemben a csakis iskolában használható számítógépekkel, az OLPC célja, hogy a gyerekeké legyen a számítógép, így magukénak érezzék a tudást is, amit megszerezhetnek általa. Csakhogy ahol a legjobban rászorulnának a fejlődésre, ott másból is hiány van. Ételből, vízből, gyógyszerből, infrastruktúrából. Ezek mindegyike égetőbb hiány, mint a „számítógépesített” képzés. Nem véletlen, hogy a számos afrikai országból eddig csak kettő érdeklődött komolyabban a program iránt (100 dollár két afrikai gyermek egy éves iskolai és étkezési költségét fedezi*), de az ázsiai térségben sem akad sok előrendelő.

Gyorsreagálású erők

Az Intel a kezdetektől elhibázottnak tartja az OLPC célkitűzést, és Intel World Ahead Programjában a „fejlődőbb” országokra koncentrál, ahol a megfelelő infrastruktúra már rendelkezésre áll mindenkinek, a noteszgépek csupán árak miatt nem terjedtek el az oktatásban. A Classmate PC néven terjesztett, i915 és Celeron ULV alapú, flash háttértárat használó, speciális tervezésű mininotebook ára 250 dollár.

Amellett, hogy helyt adnak az OLPC honlapjának, a Wikipedia fenntartói felajánlották a lexikon offline változatát is a projekt számára. Ezzel közel 1,5 millió szócikkhez férhetnek hozzá a tanulók, internetkapcsolat nélkül is. Egyedüli problémát az összeállítás mérete jelenthet, hiszen a félgigás flash meghajtón más adatnak is kell hely, CD-t vagy DVD-t pedig a B1 nem tud lejátszani.

Az amerikai Circuit City is meghirdette a maga százdolláros noteszgépeit. Az eredetileg 680 dollárra árazott, modern noteszgépeket a Walmart egy ideig 300 dollárért árulta. Aki emellett hajlandó volt egy éves VoIP-szerződést is kötni, már valóban mindössze 99,99 dollárért juthatott hozzá a laptopához.

Györi Ferenc ■

*UNICEF adat

VIGYÁZAT, VESZÉLYBEN A BANKSZÁMLÁNK!

Phishingpróbálkozás Magyarországon

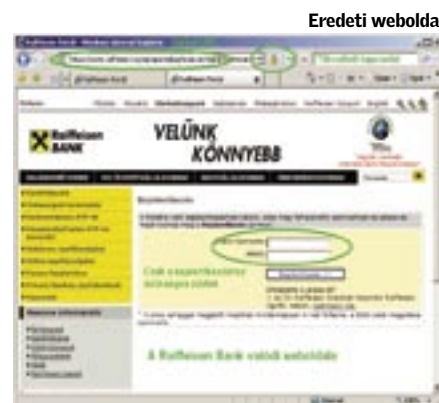
Lapzártánkkor kaptuk a hírt, hogy a Raiffeisen Bank Zrt. nevében adathalászattal próbálkoznak ismeretlen tettesek. Egy igen veszélyes csalásról van szó, hiszen a csalók, adatainkat megszerelve, komolyan megkárosíthatnak ben-

nünket. A VirusHíradó hívta fel a figyelmet a megtévesztő e-mailre, mely látszólag a support@raiffeisen.hu címről érkezett. A levél fejlécét elemezve azonban megbizonyosodhatunk arról, hogy valóban egy holland, feltehetően hackerek által használt zombi-pc-ről indulhatott útjára a levél. A csalók arra kérik a címzettet egy angol nyelvű levélben, hogy látogasson el a bank direktet oldalára, és ott adja meg azonosítóját. Nagyon készségesen meg is adják az oldal címét, azonban ez természetesen nem a hivatalos weboldal, hanem a <http://raiffeisenhu.com/login/>.

Novemberben történt egy kisebb változás a Raiffeisen Bank internetes honlapján – megváltozott a bejelentkezés módja –, és talán ezt próbálták meglovasolni az adathalászok.

A valódi és a hamisított oldal megtévesztésig hasonlít egymásra, az eltéréseket a mellékelt képeken mutatjuk. Bármilyen adatot is adunk meg, a bejelentkezésre kattintva egy angol nyelvű üzenetet kapunk, mely szerint hamarosan ellenőrzik adatainkat.

Ezúton is felhívjuk Olvasóink figyelmét, hogy legyenek nagyon figyelmesek, amikor valaki banki adatokat kér tőlük!

Eredeti weboldal

Hamisított weboldal

Forrás: VirusHíradó

ÚJ VERZIÓ

DivX 6.4: teljes HD-ben!

A mindenki által kedvelt és rendkívül népszerű DivX kodek megújult. A legújabb változatban nemcsak a bugokat orvosolták (például azt, hogy a 6.3 verzió hajlamos volt az összeomlásra), hanem új videoopciók is kerültek bele. A kodek most már támogatja a teljes HD-ben (1080i/p) történő kódolást. Ráadásul a sebességen is javították, sőt az

adaptív zaverszűrő is tovább finomodott – a képzajt és a szemcséket látható minőségromlás nélkül távolítja el. A lejátszó ingyenes, azonban a teljes verzióért 20 eurót kell fizetnünk.

ÚJABB KÉNYSZER

Zenekiadók kontra internetszolgáltatók

„Csökkenő profit, számtalan közkezen forgó kalózmásolat, kevés kereset” – a zeneipar szereti sajnálatni magát, hiszen ez mindig indok a keménykezű fellépéseikre. Legtöbbször ugyanis a gonosz internetre és fájlmegosztásra fogják a veszteségeket. A legújabb próbálkozás az, hogy az internetszolgáltatóktól szeretnének

teremtik meg az illegális adatmegosztás alapját, ezért természetesen kompenzálniuk kell. Hillary Rosen, a RIAA feje szerint nagyon is elképzelhető egy ilyesfajta adó kivetése – azaz az internetszolgáltatók felé kivetett adó nem áll küszöbön. Ráadásul ezt a furcsa ötletet néhány politikus is támogatja, így például Bernd Neumann, a német kulturális miniszter.

HILLARY ROSEN:
a RIAA vezetője

A jövő hálózata – a jelenben
Japán megbízhatóság, japán precizitás

8 portos keyboard/video/mouse switch

corega

Keresse a legközelebbi ATI-partnert!
www.alliedtelesys.hu
Connecting The IP World

- 3 szinten kapcsolható – összesen 512 számítógépet tud irányítani
- Támogatja a Microsoft Intellimouse-t
- Szinkódolt portok (video, billentyűzet, egér)
- Kompatibilis az összes operációs rendszerrel
- Hot-plugable OSD kijelző

Blu-ray és Cell: bukik-e a Sony?

Megjelent a Sony játékkonzolnak álcázott szuperszámítógépe! Blu-Ray, Cell processzor, HD képminőség. A kérdés egyelőre nyitott: vajon megmenti vagy megöli a PS3 a Sonyt?

A PlayStation 3 megjelenése pontosan egy évet késett a fő ellenlábas Microsoft Xbox360-ához, és bő fél évet az eredetileg beharangozott tavaszi premierhez képest. A csúszás okaként a Sony a gyártási nehézségeket jelölte meg, ami akár igaz is lehet, hiszen a gép lelkének számító Cell processzor és a Blu-ray meghajtó elég új és elég bonyolult szerkezet ahhoz, hogy ne legyen egyszerű beindítani a tömeggyártását. Akárhogy is, a Sony nem engedhette meg magának, hogy kihagyja a karácsonyi piacot, és „lesz, ami lesz” alapon piacra dobta a gépet – már amennyit képesek voltak legyártani. Amerikában mindössze 400 ezer darabot (bár egyes elemzők ennek csak a felét tartják valósnak), Japánban pedig alig 90 ezret; ez borzasztóan kevés, és már hónapokra előrevetítette, hogy bizony harc lesz az értékes első példányokért, bármennyire drágák is azok. A PS3 a maga 5–600 dolláros árával a játéktörténelem egyik legdrágább konzolja...

Konzol 3 millióért!

Japánban aránylag rendben lezajlott a premier, a feltűzött rajongók fegyelmezetten állodáltak órákig (súlyosabb esetekben napokig) a játékboltok előtt, a sorszámaikat szorongatva – a nyitáskor aztán a szánalmasnál is kisebb kezdőkészlet órák alatt elfogyott. Amerikában sokkal súlyosabb volt a helyzet: már a premier előtti napon kirabolt boltokról harsogott a sajtó, és az éjfél nyitáskor több bolt előtt tört ki tömegverekedés „ki is állt előrébb a sorban” alapon. Ironikus, és az egész örületre nagyon

is jellemző, hogy a premier utáni napon az eBay és a többi online aukciós házat ellepték a méregdrága PS3-ajánlatok. A nyitás utáni reggel az eBay keresője több mint tízezer (!) eladásra kínált gépet mutatott, általában 2 és 5 ezer dollár közötti áron, de nem egy olyan aukciót is láthattunk, ahol 15 ezer fölött (bő

3 millió forint – belegondolni is szörnyű!) kasszírozott a gépért az eladó.

Lopott ötlet?

Elégedetlen csettinhet az egyszerű vásárló: a PS3 már látványában száz százalékosan nyújtja a „nextgen” érzést. Elegáns dizájn, krómozott és fe-

lete felületek, érintőgombok, tálca nélküli „slot loader” Blu-ray meghajtó, USB és memória-kártya-csatlakozók (Compact Flash, SD, Memory Stick), WiFi, csendes működés (főleg a betonkeverőnek is beillő Xbox360 mellett) – mintha valami cyberpunk filmből érkezett volna a gép. Némi csalódás, hogy HD videokábel nincs a csomagban, azt külön kell beszerezni, ha 1080p vagy 1080i felbontásban akarunk játszani vagy mozizni (filmek – mint például a géphez csomagolt, meglehetősen közepes autóversenyzős vígjáték, a Tallageda Nights – csak az utóbbi felbontásban mennek).

Az új Playstation-kontrollert, a Sixaxis bemutatása óta azzal vádolják, hogy az ötletet a Nintendo Wii térbeli mozgást érzékelő irányítójáról lopták (bár a Sixaxis ilyen képessége jóval korlátozottabb). A Sony persze tagadta ezt, sőt állításuk szerint már a kilencvenes évek óta kísérleteznek ilyesmivel – a Sixaxis akcióban viszont azt a vélekedést erősíti meg, hogy ez a funkció az utolsó pillanatban, pánikszűrés kerületében került a kontrollerbe: alig-alig használják ki a játékok, amelyek pedig igen, annál is elég kényelmetlen a dolog, olyan pedig egyáltalán nincsen, amely kifejezetten a kontroller térbeli mozgása köré építené a játékményt. A mozgásérzékelő funkcióért cserébe az irányító (amely egyébként vezeték nélkül, WiFi-n kommunikál a géppel) elveszítette a force feedback képességét, amelyet szinte minden játék használt (például egy autóverseny ütközésnél, vagy egy akciójáték a hőst ért sérüléskor megrezgettette a kezünkben a kontrollert).

Mi a csuda van az internettel?

A PS3-at nem egyszerű játékkonzolnak, hanem otthoni szórakoztató központnak szánja a Sony, mindenféle médialejátszó funkcióval. A zenelejátszóval nincs is semmi gond, mindenféle formátumot megésszik, szép 3D-s grafikákat generál mellé, és az audio-CD-eket automatikusan le is rippeli MP3-ban a gép merevlemezére, további felhasználásra. Fotónézegetésre szintén remek, a rácsatlakoztatott digitális kamerát gond nélkül felismeri, és látványos 3D effektusokkal tűzdelt slideshow-t generál a képekből. A videolejátszás már nem ennyire tökéletes: persze megy a Blu-ray 1080p-ben, sima DVD-k 480p-ben, MPG, DivX és Xvid fájlok – nem birkózik meg viszont a gép az AVI-val, MOV-val, ASF-fel és WMV-vel, ami azért egy univerzális médiacentertől elvárható lenne.

A gép leggyengébb pontja az internetkezelés. A PS3 játékok nagy online rendszere, a Play-Station Network nagyjából olyan, mint az Xbox Live szolgáltatása (volt az előző generációban), a webböngészés pedig kész katasztrófa: az oldalak rémesen lassan jönnek be (10 másodperctől akár 1-2 percig terjedhet – széles sávonn!), és véletlenszerű lefagyások növelik a béta-érzést. A netezéshez egyébként mindenképpen ajánlott egy USB-s billentyűzet, bár elvileg az alap kontrollerral is neki lehet szaladni. Ha van fejhallgató mikrofonunk, kihasználhatjuk a beépített hangkommunikációs szoftvert (a hangminőség kenterbe veri az Xbox360 hasonló szolgáltatását), sőt, az EyeToy című játékhoz kapott webkameránkkal videochatbe is bonyolódhatunk (más USB webkamerával azonban nem hajlandó együttműködni a gép).

Öl vagy megment?

A világsajtó a Sony várakozásaival ellentétben nem ájult el a

csodagéptől. A játékmagazinok elsősorban a játékkínálaton fanyalognak: a premier napján alig egy tucatnyi játék volt elérhető PS3-on (és ez karácsonyig is csak 20-21-re fog felkúszni), s közülük alig 3-4 kapott a közepesen jobb osztályzatokat a tesztelők-től. A PS3 programozása állítólag pokoli nehéz, nem csoda, hogy a premierre valahogy összekalapált játékok még nem használják ki a gép lehetőségeit. Hiányzik az igazi „killer app”, vagyis az a játék (vagy bármiféle tartalom; a PS2-nél anno a DVD-lejátszás képessége volt ez), amiért az elvakult rajongókon kívül másnak is érdemes lenne gondolkodás nélkül megvennie a gépet. Ez különösen annak fényében fura, hogy a Playstation rendelkezik talán a játékvilág legvonzóbb exkluzív címeivel a Metal Gear Solidtól a Final Fantasy-n át a Gran Turismo-ig – de ezeknek a nagy neveknek a PS3-as verziói-folytatásai legkorábban csak 2007-ben jelennek majd meg. Az átlagvásárló számára fontosabb újságok (mint például a New York Times vagy a Newsweek) szinte kivétel nélkül „szép, szép, de azért nem az igazi” hangulatú cikkeket közöltek a PS3-ról, nem a játék, hanem a Sony számára sokkal fontosabb otthoni szórakoztató központ irányából megközelítve a gépet.

Majd 2009-től...

Nem titok, hogy a Sony veszteséggel áruja a PS3-at – elemzők szerint nagyjából 200 dollárt bukik minden egyes eladott gépen. (Ez bevett dolog a játékiparban, a hasznot a játékok után befolyó licencciják hozzák meg.) A tervek szerint a PS3 eladásai jövőre a Sony teljes nyereségét elviszik (sőt lehet, hogy veszteségesbe fordítják az egész céget), és még 2008-ban is csak a mérleg negatív oldalát gyarapítják – hogy aztán 2009-2010 tájékán az addigra jól felduzzadt PS3-tábor által vásárolt játékok végre elkezdjék termelni a pénzt a Sony-nak (illetve addigra már csökkennek

PS2

PREMIER: 2000. március (JP),

október (US), november (EU)

NYITÓ ÁR: 299 USD

ELADOTT MENNYISÉG: 111,25 millió

PS3

PREMIER: 2006. november (JP, US), 2007 tavasz (EU)

NYITÓ ÁR: 499, illetve 599 USD a kétféle kiserelés

ELADOTT MENNYISÉG: 500 ezer

Xbox

PREMIER: 2001. november (US),

2002. február (JP), március (EU)

NYITÓ ÁR: 299 USD

ELADOTT MENNYISÉG: 24 millió

Xbox360

PREMIER: 2005. november (US), december (EU, JP)

NYITÓ ÁR: 299, illetve 399 USD a kétféle kiserelés

ELADOTT MENNYISÉG: 6 millió

Nintendo Gamecube

PREMIER: 2001. szeptember (JP),

november (US), 2002. május (EU)

NYITÓ ÁR: 199 USD

ELADOTT MENNYISÉG: 21,2 millió

Nintendo Wii

PREMIER: 2006. november (US), december (JP, EU)

NYITÓ ÁR: 249 USD

ELADOTT MENNYISÉG:

500–700 ezer a becslések szerint

annyt a gyártási költségek is, hogy ne kelljen veszteséggel adni a gépet).

A PS3 jóval több a Sony számára, mint egyszerű játékgép: mentőöv az utóbbi időkben gyengén muzsikáló elektronikai, és szórakoztatóipari szekciónak. Ha a PS3 jól megy, az maga után húzza a HD tévék eladásait, az pedig a Blu-ray fil-

mekét; ha a PS3 nem megy jól... Nos, abba az egész Sony bele-rokkanhat. A startpisztoly tehát eldőrdült, a futók elindultak, de a verseny még nyitott, bármi lehet a végeredmény (csak nekünk, szegény európaiaknak kell jövő márciusig várni, hogy saját szemünkkel lássuk, mit is tud a Playstation 3).

Hanula Zsolt ■

Azt beszéljük, hogy...

...AZ IBM EGY SPECIÁLIS TECHNOLOGIÁN DOLGOZIK, amely a kizemelt egyén minden lépését figyeli, rögzíti és analizálja. A sötét jövőt taglaló regények által előszeretettel vizionált „Nagy testvért” az IBM persze nem az egyén szabadságának korlátozása céljából fejleszti, hanem a bűnmegelőzést és a nyomozást kívánja segíteni vele. A *Smart Surveillance System (S3)* olyan komplex, hardveres és szoftveres megoldás, amely valós időben szolgáltat adatokat, akár több, hatalmas adatbázisból összeválogatva az éppen kívánt információkat. A rendszer mesterséges intelligenciája képes kizárólag bizonyos információkra fókuszálni, ráadásul a képi és hang felvételek valós idejű analizálására is alkalmas. Ezen felül az S3 mintákat is keres a meg-

tokban fellelített a számítógépekre több programot is (*Zango Search Assistant, 180Search Assistant, Seekmo és n-CASE*), az internethasználat monitorozása közben irányított reklámokkal, felugró ablakokkal bombázta a tudatlan felhasználókat. A 3 milliós büntetés mellett a bíróság kötelezte a céget, hogy készítsenek egy eltávolító programot, amellyel a felhasználók megszabadulhatnak a kéretlen kémprogramoktól.

...AZ INTERNET NÖVEKEDÉSE AZ UTÓBBI IDŐBEN LEASSULT a 90-es évek végéhez képest, feltéve, hogy abból a szemszögből nézzük, ahonnan a kérdést egy kutatócég nemrégiben megközelítette. Eszerint a legtöbb ember úgy gondolja, az internet egyik húzótemája a szex, ám kimutatták, hogy ma már csupán az internet 1,1%-a pornográf. Ez a szakértők szerint köszönhető a spamszűrők és a szülőök által kontrollálható tartalomszűrés egyre hatékonyabb működésének, mások viszont azzal érvelnek, hogy ez hibás megközelítés, és egyszerűen csak elérte az „egészséges” szintet a pornográf és egyéb oldalak aránya. A keresőkkel végzett kimutatás szerint létezik a biztonságos, internetre kapcsolt PC, amelyet akár kiskorú gyerekek is használhatnak anélkül, hogy a szülőnek aggódni kellene az ott talált tartalom miatt (legalábbis a felnőtt tartalmak terén).

...3 MILLIÓ USA DOLLÁRRA BÜNTETEK EGY ADWARE CÉGET, amiért a felhasználók beleegyezése nélkül fertőzött meg több mint 70 millió számítógépet, és jelentős mennyiségű kéretlen reklámmal árasztotta el azokat. A *Zango* nevű cég régebben *180solutions* néven tevékenykedett, és miután ti-

MEGBÍZHATATLAN HÁTTÉRTÁRAK

Veszélyeztetett adatok

A mágneses elven működő háttértárak megbízhatatlansága közismert és sajnos gyakran tapasztalt probléma. Sajnos, a mai napig egyetlen technológia sem érte el azt a szintet, hogy kijelenthetnénk, fontos adataink tökéletes biztonságban vannak. A néhány éve töretlen népszerűségnek örvendő flashmemóriás tárolókról az a tévhit terjedt el, hogy adattárolási szempontból sokkalta megbízhatóbbak a mágneses vagy optikai elven működő, átlagfelhasználó számára is elérhető megoldásoknál. A *Kürt Zrt.* adatmentéssel foglalkozó, világhírű magyar cég sajtóközleménye azonban éppen ennek ellenkezőjére hívja fel a figyelmet. Az már régóta tudott, hogy a NOR vagy NAND típusú, nem felejtő flashmemóriák celláinak létezik egy maximális újírás száma, amelyet megközelítve egyre megbízhatatlanabbá válik a tároló.

Erre születtek áthidaló megoldások (pl. véletlenszerű írás), a gyártás tökéletesítésével az élettartam is sokat javult, de a probléma nem szűnt meg. A probléma igazán jövőre, a Vistában bemutatkozó *ReadyDrive*, *ReadyBoost* és *Előolvasás* technológiákkal, valamint a *hibrid* és *SSD* háttértárakkal válhat aktuálissá. A *Kürt Zrt.* is halad a korral, így már kidolgozta a flashmemóriáknál használható, a memóriachipet direkt módon elérő adatmentő megoldásoknál. A *Kürt Zrt.* adatmentéssel foglalkozó, világhírű magyar cég sajtóközleménye azonban éppen ennek ellenkezőjére hívja fel a figyelmet. Az már régóta tudott, hogy a NOR vagy NAND típusú, nem felejtő flashmemóriák celláinak létezik egy maximális újírás száma, amelyet megközelítve egyre megbízhatatlanabbá válik a tároló.

NOD32

Vírusirtás: Vista alatt is a leggyorsabb lesz?

A *NOD32* készítője, az *Eset* bejelentette az egyik legnépszerűbb vírusirtó *Vista* alatt is futó változatát. A 2.7-es verzió teljes mértékben támogatja a Microsoft új operációs rendszerét, amelyet néhányan már egyre türelmetlenebbül várnak itthon is. Ebben az új verzióban már egy fejlettebb rootkitvédelem is helyet kap, amelyet biztosan sokan fogadnak majd örömmel. A rootkitek ugyanis a legalattomo-

sabb kórokozók, felderítésük pedig nagy problémát jelent az antivírus cégeknek. Az *Eset* a világon elsőként integrált ilyen funkciót a vírusirtójába, amely nemcsak megakadályozza az ilyen típusú kódok települését, hanem a heurisztikus technológia segítségével felismeri és blokkolja a gépünkre korábban fellelített, aktív rootkitek is. Az *Eset* nem csupán a vírusdefiníciók adatbázist frissíti, minden más komponensre is. Így a jelenlegi felhasználók ingyen jutnak hozzá az újdonságokhoz, azaz a *Vista*-támogatáshoz és a fejlettebb rookitvédelemhez. A frissítés működő internetkapcsolat esetén automatikusan megy végbe. A *Vista* mellett az új verzió támogatja a Windows összes 32 és 64 bites verzióját.

ÚJRATÖLTÉS ÚJ UTAKON

USB-vel tölthető akkuk

Egy brit cég, a *Moixa Energy* bemutatott egy olyan NiMH akkut, mely könnyen újratölthető – elég a PC USB-s csatlakozójába dugni! A ceruzaakkuk minden olyan eszközbe használható, amelyek AA típusú elemmel működnek. Így nincs szükség külön töltőre vagy kábelekre, amikor utazunk. Pár perc töltes után órákig használhatjuk a készülékeket. Az új típusú akkukhoz sajnos csak borsos áron, 12 fontért (kb. 5000 Ft) juthatunk hozzá.

MOBILKATASZTRÓFA

Csődben a BenQ Mobile

A *BenQ Mobile* csődbement. Ennek egyik oka a telefonjaik viszonylag magas ára. Az alkalmazottak elveszíthetik állásukat, ezért a *BenQ* mobilreszlegének vezetője arra kért mindenkit, hogy vásároljanak *BenQ* mobilokat, hogy biztosítva legyen a munkahelyük. Ez azonban nem igaz. Ugyanis a csőd eljárás első három hónapjában már a munkaügyi központ fizette az alkalmazottak bérét, és a vásárolt telefonok ellenértéke a csőd eljárás vezetőjének zsebébe vándorol. Ebből az alkalmazottak semmit

sem látnak. A csőd eljárás végeztével a törvény értelmében a *BenQ Mobile* megszűnik. Az esetleges folytatás attól függ, ki érdeklődik, ki veszi meg a céget. Az alkalmazottak sorsa tehát egy lehetséges vásárló kezében van. Sajnos, azt nem garantálja innentől fogva senki, hogy a garancia és a jótállás érvényesíthető marad azok számára, akik *BenQ* mobilkészüléket vásároltak. A forgalmazó ugyan felelős a termékért, de honnan is szerezhetne cserealkatrészeket?

TRAGÉDIA: veszélyben a BenQ-tulajdonosok

ADATHALÁSZAT

Nincs védelem az új böngészőkben?

Manapság egyre inkább előtérbe kerül az adathalászat, amely nemcsak megkeseríti az átlagfelhasználók mindennapjait, hanem komoly veszélyt jelent személyes adatainkra is (lásd a raiffeisen próbálkozásról szóló hírünket). A két legismertebb böngésző új változatainál, a *Microsoft Internet Explorer 7*-nél és a *Mozilla Firefox 2*-nél is azt ígérték a készítőik, sokkal hatékonyabb védelmet nyújtanak az adathalászat ellen. Egy tanulmány azonban rávilágított arra, hogy egyik megoldás sem nyújt megnyugtató biztonságot, és még a legjobb kiegészítő szoftverek is sok esetben átverhetők, avagy fals riasztást adnak.

Bebizonyosodott, az adathalászat ellen kizárólag programokkal harcolni lehetetlen, így a

Microsoft hadjáratot hirdetett az adathalászattal foglalkozók ellen. Az Európában és Közép-Keleten indított akció keretében 129 perrel élt a Microsoft, kiemelve Törökországot, Németországot, Angliát és Franciaországot. Az egyik első, törökországi ítélet akár precedens értékűnek is tekinthető, itt ugyanis 2 és fél év börtönre ítélték az adathalászt. Emellett többnyire pénzbírságokat kapnak az illegális adatgyűjtők, ami az Microsoft szerint jó figyelmeztetés a bűnözőknek. Sajnos azonban be kell látnunk, hogy sem a kiegészítő szoftverek, sem az óriáscégek hadjáratok nem elegendőek személyes adataink védelmére, így adataink használatkor fokozott figyelemre és elővigyázatosságra van szükség.

AMD 4X4

Az első igazi négymagos processzor

Az *Intel* négymagos x86 processzorának egyelőre nincs ellenfele az *AMD* részéről, igaz, az *AMD* szerencsésére nem is nagyon mutatkozik még igény rá az átlagfelhasználók körében. Az *AMD*-nél persze már gőzerővel folyik a négymagos Athlon fejlesztése, amely várhatóan 2007 harmadik negyedében lát napvilágot. A *4x4*-nek nevezett platform az Athlon FX-es osztályú *Windsor* maggal érkezik, immáron Socket F foglalatot használva. Az *AMD* ez utóbbit nevezi a világ első igazi négymagos processzorának, mondván, hogy az *Intel* csupán egy egyszerű trükköt használt (két különálló Core 2 Duót pakolt egy tokba). A csillagok után elnevezett *Agena*, *Kuma*, *Rana* és *Spica* magoknál jelenik meg valamikor 2007 harmadik ne-

2006 LEGJOBBJAI

Világmegváltó fejlesztések

A *Time* magazin idén is összegyűjtötte az év legfontosabb fejlesztéseit, felfedezéseit, eseményeit és termékeit. A neves amerikai lap szerint a 2006. évi „legjobb találmány” megtisztelő díjat a *YouTube* online videoportál érdemelte meg, hiszen rövid idő alatt lett az egész világon ismert és kedvelt, így ropant gyorsan fejlődik. Nemrég fel is vásárolta a Google, amelyet egyébként maga mögé utasított a *YouTube*, ami már önmagában is szenzációnak számít.

Szép, új WEB: értelmes világháló

A sláger most a Web 2.0, azonban a háttérben már elkezdtek lefektetni a világháló következő generációjának az alapjait is. Gondolkodó, emberi nyelven feltett kérdésre értelmes választ adó mesterséges intelligencia? Nos, ha minden igaz, óriási ugrás elébe nézünk...

A világhálót alkotó dokumentumok milliói és az őket összekötő linkek óriási tudásanyagot alkotnak – a kutatók és erre szakosodott cégek most azon vannak, hogy teljesen új módon hasznosítsák a felgyűlt információhalmazt. Céljuk az, hogy a webből egy olyan, mesterséges intelligenciával felruházott rendszert hozzanak létre, amely jóval kevésbé lesz katalógusszerű, inkább egyfajta kalauzként funkcionál majd az élet minden területén. Ez a rendszer már gondolkodik is, nem csak parancsot követ – kialakítása egyébként több mint fél évszázada foglalkoztatja aktívan a tudósokat.

Utópia lenne?

Ez tehát az, amire Web 3.0-ként utalnak már most, amikor még a Web 2.0 is épp hogy csak betörni látszik a köztudatba (lásd cikkünket a 106. oldalon). A megvalósítás persze még csak a kezdeteknél tart, és már maga az elképzelés is számos szkeptikus reakciót váltott ki. Azonban

egyre többen fejezik ki érdeklődésüket ama technológiák iránt, amelyekkel mindez fantazmagóriából valósággá válhat. És itt bizony olyan óriáscégekről van szó, mint az IBM és a Google, de számtalan kisebb céget is a Web 3.0 úttörői közé sorolhatnánk. Az általuk indított projektek gyakran csak egyetlen praktikus megoldásra összpontosítanak, például a nyaralási javas-

latokra vagy a következő sláger megjósolására.

Egyes elképzelések szerint a jövőben az egyre erősebb rendszerek akár személyi tanácsadóként is működhetnek – például a pénzügyekben –, oktatási konzultációt kínálnak, vagy segíthetnek a továbbtanulni szándékozóknek megtalálni a megfelelő felsőoktatási intézményt.

A Web 3.0-s projektek közös célja, hogy kihasználják az egyre erősebb rendszereket arra, hogy gyorsan és a maga teljességében átfűsüljék a webet.

World Wide Database!

Egyesek már meg is találták a megfelelő nevet, és a World Wide Web analógiájára *World Wide Database*-re keresztelték a következő evolúciós lépést. Ugyanis az összekapcsolt dokumentum összekapcsolt adatokká válnak. A Web 2.0 arra utal, hogy alkalmazásokat (például földrajzi térképeket) és szolgáltatásokat (pl. fotómegosztást) kapcsolunk össze. A Web 2.0-ra klasszikus példa, amikor például egy házbérléssel foglalkozó weboldalt összekötnek a Google Mapsszel egy olyan új szolgáltatás létrehozása érdekében, amely automatikusan megmutatja, hol is helyezkednek el a bérelhető ingatlanok.

Ezzel szemben a Web 3.0-ért, azaz a szemantikus web létrehozásáért küzdőknek egy olyan rendszer jelenti a Szent Grált,

Katonai fejlesztés a civil életben

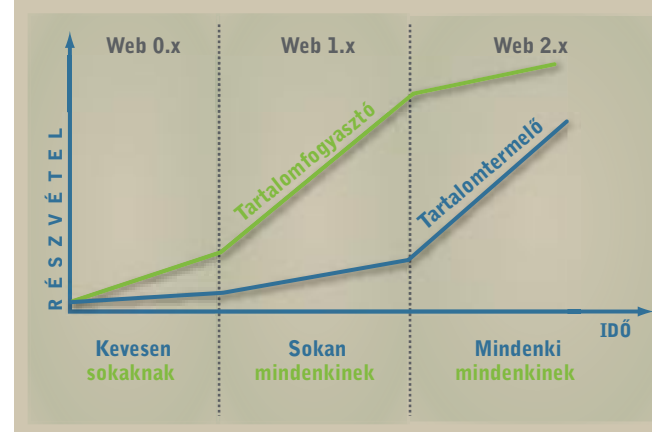
Érdekes, hogy a már említett Radar Networks és a *Metaweb*, amely ugyancsak a Web 3.0 irányvonalát követő termékkel fog előrukkolni (bár egyelőre nem árulták el, hogy pontosan mivel is), eredetileg katonai és hírszerzési célokra fejlesztett alkalmazásokat. A kezdeti kutatásokat az amerikai nemzetbiztonsági hivatal és a CIA pénzelte. Persze a szemantikus web valójában egy bizonyos *Tim Berners-Lee* nevéhez fűződik, a World Wide Web megalkotójá-

hoz, aki már 1999-ben felhívást tett közzé a gondolkodó web létrejöttéért.

A web fejlődése:

A CÉL, HOGY MINDENKI TARTALOMTERMELŐVÉ VÁLJON

amely arra az egyszerű kérdésre, hogy „Meleg helyre szeretnék utazni, 1000 euróm van rá, és egy 11 éves gyereket vinnék magammal, hogyan oldható ez meg?”, komplett, használható választ ad. A mai rendszerekkel egy ilyen keresés órákat vesz igénybe: át kell böngészni a repülőjáratokat, a hoteleket és az autókölcsönzőket, és az egészet egyeztetni kell. A Web 3.0 alatt egy ugyanilyen keresésre ideális esetben egy komplett nyaralási csomagot kapunk válaszul, amely olyan aprólékosan van összeállítva, mintha csak egy utazási ügynök készítette volna!

A hagyományos keresők vége...

Hogy ez pontosan miként fog megvalósulni, és milyen gyorsan ad majd értelmes válaszokat az új rendszer, az az alkalmazott megközelítés függvénye. Egyesek egy teljesen új struktúrában gondolkodnak, amely a mostani web helyébe lépne, mások pedig pragmatikus eszközöket fejlesztenek, hogy a jelenlegi webből bányásszák ki a szükséges információt.

Mindenki egyetért azonban abban, hogy ha ilyen rendszerek jelennek meg, azok azonnal értékesebbnek bizonyulnak majd a mai keresőmotoroknál, amelyek bár milliányi találatot közvetíthetnek, nem válaszolnak közvetlenül a kérdésekre.

Lássunk egy-két előrehaladottabb projektet. A *Radar Networks* például a közösségi oldalak információiban kutat, amelyek lehetővé teszik látogatóiknak, hogy közöljék gondolataikat, észrevételeiket a szállásoktól a filmekig. A Radar által alkalmazott technológia egy következő generációs adatbázisrendszer, amely képes kapcsolatokat, így például két személy kapcsolatának természetét felismerni (kolléga, barát, testvér) és tárolni.

Az ilyen rendszerekben rejlő potencialitást jól példázza a *KnowItAll* keretrendszer, ame-

...Mert a webnek agya lesz!

A web a jelenlegi állapotában a legóhoz hasonlós: sok elemből áll, amelyek összeilleszthetők egymással. A fejlődés következő lépcsőfoka, a Web 3.0 pedig azt a korszakot fémjelzi majd, amikor a gépek már képesek lesznek intelligens dolgokra. Bár a kutatók szerint valószínűtlen, hogy a közeljövőben létrejöhet egy teljes értékű MI rendszer (ha egyáltalán valaha megvalósulhat is...), de tény, hogy a web egyre intelligensebbé kezd válni. Okos webkamerák figyelik a betörőket, a webalapú levelezőrendszerek felismerik a dátumokat és a helyeket – ezek már mind-mind a Web 3.0 előhírnökei.

Elképzelhető, hogy a Web 3.0 létrejöttében nagy szerepe lesz egy hírszerzési hivatalok által támogatott cégnek, a *Cy-corp*nak. E vállalatnál az utóbbi negyed évszázadban azon dol-

goztak, hogy olyan mesterséges intelligenciával működő rendszert készítsenek, amely képes irt vagy beszélt nyelven feltett kérdésekre válaszolni – és gondolkodni! A *Cyc* elnevezésű rendszerbe eredetileg milliányi információmorszát vittek be, hogy a gép tanuljon. Azonban nemrég a *Cyc* kitalálója a Google-nál tartott előadásában arról számolt be, hogy a *Cyc* most már a világhálóról tanul – ez pedig pont a Web 3.0 alapja.

A *Cyc* jelenleg már olyan fejlettségi szinten van, hogy képes kielégítő választ adni például erre a kérdésre: „Mely amerikai várost fenyegeti legjobban az anthrax-támadás veszélye ezen a nyáron?”

Természetesen a többi óriás sem akar lemaradni a web következő forradalmáról. Az *IBM* is szorgosan tevékenykedik ezen a területen, digitális pillanatfelvételt készít arról a hatmilliárd dokumentumról, amely a WWW pornómentes részét teszi ki, hogy piackutatással kapcsolatos kérdésekre tudjon választ adni a legkülönbözőbb cégeknek. A *Web Fountain* nevezett rendszer pedig a fiatalok halálhoz való viszonyát kutatja – a biztosítók megrendelésére. Ilyen módszerrel kutatják továbbá a tévéműsorok népszerűségét is, a műsorugárzók számára (a műsorokhoz fűzött kommenteket elemezve), valamint a zenei weboldalakat figyelve a rendszer képes megmutatni, hogy a következő két hétben előreláthatólag hogyan módosulnak a zenei toplisták.

Most még nehéz megmondani, hogy az olyan rendszerek lesznek-e a Web 3.0 mozgatórugói, mint a *Cyc*, vagy az intelligencia organikusabb módon bukkan-e föl. Ez utóbbira mutat példát a *Flickr* vagy a *del.icio.us*, a *Yahoo* által bekebelezett könyvjelző és fotómegosztó szolgáltatások, valamint a *Digg* nevű hírszolgáltatás, amely a legérdekesebb híreket válogatja össze.

Csöndes Áron ■

WEB 2.0 PARÓDIA: a legismertebb márkanevek logói kicsit másképp

A betervezett bukás

November 14-én bemutatkozott az amerikai boltokban a Zune, a Microsoft iPod-gyilkosként beharangozott hordozható médialejátszója. Ha az eladási adatokat nézzük, a Zune toronymagasan az év bukása.

■ Kora ősszel jelentette be hivatalosan is a Microsoft régóta pletykált médialejátszóját, a Zune-t. Nem mondhatni, hogy ezzel bárkit is megleptek volna: miután az iPod durván letarolta az MP3-lejátszók piacát (világszinten 50, Amerikában 75%-os piaci részesedéssel), és némi túlzással egymaga tette újra divattá és sikeres céggé az Apple-t, nyilvánvaló volt, hogy a redmondiai is lépni fognak. A Microsoft ismét a szokásos forgatókönyv szerint járt el: egy az egyben lemásolták a konkurenciát, belezúfoltak még pár extrát, aztán rádobtak az egészre egy százmillió marketing-kampányt.

Mit tud a Zune?

Nos, elméletben nagyon sok mindent. A Toshiba által gyártott lejátszó 30 gigás merevlemezzel, 3 colos (az iPodénál észrevehetően nagyobb) képernyővel érkezik, előre feltöltött zenékkel és videókkal, beépített FM rádióval és wifivel – mindent a 30 gigás iPod árértékért (250 dollárért), és egy nagyon hasonló kezelőfelülettel. (Igaz, az iPodéra kísérőként emlékeztető navigációs kerék alá a 70-es évek forma- és színvilágát idéző dobozka került...) A háttérben az iTunes microsoftos megfelelője, a Zune Marketplace dolgozik, ahonnan zenéket tölthetünk le pénzért: az ár ugyanannyi, a kínálat egyelőre jóval szűkebb (2 millió dal az iTunes 3,5 milliójával szemben).

A nagy durranás elvileg a wifi kéne hogy legyen, amelyen keresztül képeket (korlátlanul) és zenéket küldözgethetnek

egymásnak a Zune-felhasználók – a zenéket aztán a szerzői jogok felett őrködő DRM algoritmus három meghallgatás után kíméletlenül letörli (hasonlóan azokhoz a számokhoz, amelyeket a Zune Marketplace-ről havi 15 dolláros bérlet fejében korlátlan mennyiség-

ben tölthetünk le). Ez mind jól hangzik, de...

Mit nem tud a Zune?

Meglehetősen érthetetlen módon a Zune épp az olyan dolgokon hasal el, amelyeket elvileg a legkönnyebb lett volna házon belül megoldani. A leját-

szó nem kompatibilis például a Windows Vistával (ezt nyilván javítani fogja egy patch, mire megérkezik a Vista nagyközönségnek szánt változata, de akkor is elég ciki), a Windows Media Playerrel, és nem képes fogadni a Zune Marketplace elődjében, az MSN online zeneboltjában vásárolt zenéket.

Persze mindez csak azután derül ki, miután az ember megveszi a lejátszót, azonban ilyenek (még?) nem sokan vannak. Bár hatalmas reklámkampánnyal, 30 ezer amerikai üzletben indult útjára a Zune, az embereknek nemigen akarózik átváltani a jó öreg iPodról. Az indokok között nem is az imént felsorolt hibák szerepelnek leggyakrabban, hanem az, hogy a Zune egyszerűen csúnya, illetve wifi ide vagy oda, nem tud annyival többet az Apple lejátszójánál, hogy megérje váltani (arról nem is beszélve, hogy az iPodhoz ezernyi kiegészítő kapható, a Zune-hoz pedig egyelőre semmi).

Mégis siker?

A Microsoft a lanyha érdeklődés ellenére sikernek könyveli el a Zune-t. Részükről szinte elhanyagolható, hogy mennyi fogy az első generációból, a lényeg, hogy megvessék vele a lábukat a médialejátszók piacán, megismertessék a néppel a Zune márkanevet, tapasztalatot szerezzenek, és előkészítsék a terepet a második-harmadik hullámnak. Azoktól kell majd az Apple-nek igazán tartania! Az európai, így a hazai premierről egyelőre csak annyit tudni, hogy valamikor 2007-ben esedékes.

Hanula Zsolt ■

Eladási kudarc: a kutyának se kell?

Egy héttel a Zune premierje után megnéztük a legnagyobb online áruház, az Amazon elektronikai osztályának eladási toplistáját,

vajon mennyire viszik a Zune-t. Az eredmény elég kétségbeejtő a Microsoft szempontjából: nem elég, hogy a százas lista első három helyén a két-gigás ezüst Nano, aztán a 30, illetve 80 gigás fekete Video díszleg, az iPod-család további hét tagja előzi meg a legjobban fogyó Zune-t (amely a fekete színű modellel csak a 46. helyen szerénykedik).

CHIP RADAR Videokodekek

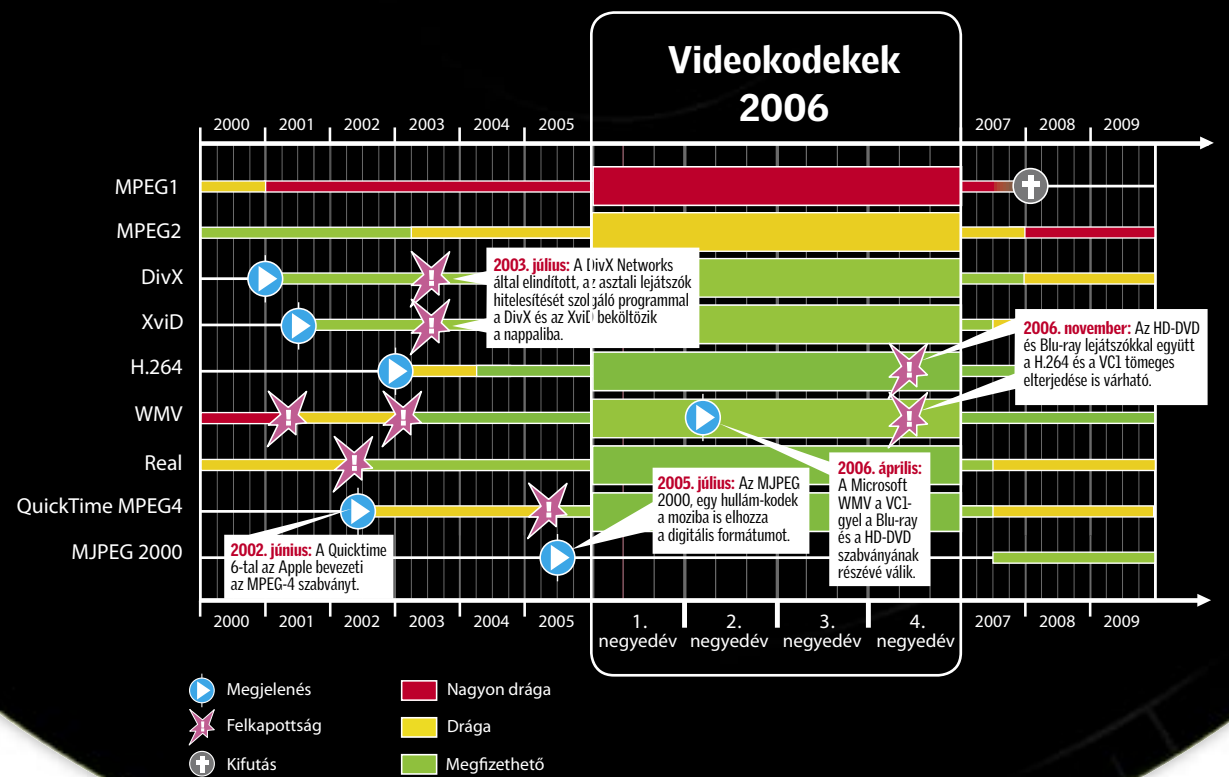
Csúcsminőségű játékfilmek lemezen: miként változtatja meg a Blu-ray és a HD DVD a kodekek világát.

» 2007 végéig az új adathordozóknak köszönhetően a kodekek sorrendje is megváltozik: a VC1 és a H.264 a számítógépek után megjelenhetnek a nappalikban is, leváltva a DivX-et és az XviD-et. Az új tömörítési eljárásokkal összehasonlítva az MPEG2 nyújtotta minőség már nem elegendő, így az a DVD-vel együtt lassan eltűnik a piacról. Ezek mellett már most ízelítőt kapunk a következő generációból: a hullámalapú (wavelet) kodekek, mint pl. az MJPEG 2000 még jobb képminőséget nyújtanak, ráadásul, mivel nem pixelalapon működnek, alacsonyabb bitráták esetében sem blokkosodnak – a kép ehelyett csak életlenné válik. A radar a következőképpen működik: a kék háromszög a kodek piaci

bevezetését, illetve széles körű elterjedését jelzi. A hirtelen megugró népszerűséget rendszerint az adott kodek hardveres implementálása (például asztali lejátszók megjelenése) váltja ki, és ez egyúttal annak a mérőeszközök is egyben, hogy a kodek megfelelő-e a vásárlói tömeg számára. Az oszlopok színe a közvetlen konkurenciával összehasonlított képminőséget jelölik: a piros szín a rossz, míg a sárga az átlagos képminőséget jelenti. A zöld színnel jelöltük a kodek „csúcspontját”, amely minőségi szempontból az ideális választást jelenti. Az oszlop szürkévé válásától a kodek használatát már nem javasoljuk, végleges eltűnését pedig szürke keresztel jelöltük.

H.264 MINDENKINEK: A Nero Recode segítségével ez az új kodek is elérhetővé válik az átlagfelhasználók számára

Az év programjai

Fáradtságot nem kímélve összegyűjtöttük az idei szoftvertermés legjavát – főként az ingyenes kategóriában kutatva. Néhányuk értékes segítőtársnak bizonyult számunkra a napi rutinban – miért lenne ez Önnel másképp?

Jelenlegi összeállításunkban összegyűjtöttük azokat a – többségében teljesen ingyenes – szoftvereket, amelyek igazi kincseknek bizonyulhatnak a gyakorlatban. Biztosak vagyunk abban, hogy bárki, aki átfutja az alábbi listát, talál magának olyan alkalmazást, amely valóban a segítségére lehet a napi munkájában, szórakozásában, de eddig nem is hallott róla. Kezdve az olyan kivételesen ambíciózus projektektől, mint a *Mozilla SeaMonkey*, a kissé viccesen hangzó *EULalyzerig*, amely a végfelhasználói szerződéseket vizsgálja meg, hogy akad-e bennük olyan kitétel, amely sértheti a gépünk biztonságát. Néhány régebbi program is feltűnik, főként azért, mert frissítéseiknek érdemes figyelmet szentelni. De a hangsúly kétségtelenül az újonnan felfedezett gyöngyszemekeken van.

A jó hír ezzel kapcsolatban az, hogy az idei open source- és freeware-termés bővítése. A felsorakoztatott szoftverek többsége tehát ingyenes, vagy rendelkezésre áll egy funkciógazdag demó változatok.

Teljesítményfokozók

A plusz teljesítmény kicsiholása igen kifizetődő. Tegyük a körülményes feladatokat ésszerűbbé (lásd Pure Text)!

CPUFSB

Info: www.cpubsb.de

Platform: Windows 98/ME/2000/XP

Tájékoztató ár: a regisztráció 15 euró

FSB-túlhajtás

Ez a kis program azoknak a tapasztaltabb felhasználóknak készült, akik imádnak pepecselni az előoldali sínrel a plusz teljesítmény kisajtolása érdekében. E kissé spártai eszköz használatának a feltétele az alaplap alapos ismerete, tehát a zöldfülűek fejejtsek el! A profi túlajtók számára viszont lehetővé teszi az FSB-vel való szabad játékot, amit minden bizonnyal értékelni fognak.

NVTweak

Info: <http://nvtweak.laptopvideo2go.com/>

Platform: Windows 2000/XP

Tájékoztató ár: ingyenes

Nvidia kártyák felpörgetése

A korábban *Coolbits* néven ismert program az *Nvidia* grafikus kártyák optimalizálására alkalmas: a *Forceware* illesztőprogramban feltárja a rejtett beállítási lehetőségeket. Túlajtás, AGP-beállítások, ventilátorszabályzás, hőmérsékleti beállítások és így tovább.

Process Explorer

Info: www.sysinternals.com

Platform: Windows 9x/Me/NT/2000/XP/Server 2003/Vista

Tájékoztató ár: ingyenes

Mi fut a háttérben?

Azok, akik eredményesebb munkára akarják fogni a Windowst, gyakran kutakodnak a háttérben futó folyamatok között. Ez a nagyszerű program lehetővé teszi, hogy minden információt megtudjunk a futó folyamatokról: a forrásukat, miért fontosak a rendszernek stb. Sőt grafikont is kapunk a CPU-használat fokáról. Nem véletlen, hogy az igazi profik imádják.

PureText 2.0

Info: www.stevemiller.net/puretext/

Platform: Windows 95/98/Me/2000/XP/2003/Vista

Tájékoztató ár: ingyenes

Egyszerű szövegmásolás webről

Néha a legjobb teljesítményfokozást a legegyszerűbb eszközöktől kapjuk. Igaz ez a *PureTextre* is, amellyel a weblaplakról lehet egyszerűen szöveget másolni dokumentumokba anélkül, hogy az eredeti betűkészleteket és stílusokat is áthoz-

nánk. A *PureText* a vágólapon lévő anyagot megfosztja a formátumsajátosságoktól és a fontoktól. Egy szabadon beállítható gyorsbillentyűvel pedig ezt a letisztított szöveget az aktuális ablakba illeszthetjük. Vajon miért nem képes erre a Windows magától?

RadLinker 2.03

Info: www28.brinkster.com/chrisww1942

Platform: Windows 98/ME/2000/XP és

ATI Radeon kártya

Tájékoztató ár: ingyenes

ATI kártyák optimalizálása

Ez a remek kis szoftver az *ATI* grafikus kártyákhoz nyújt segítséget: képessé válnak túlajtani őket, és speciális beállításokat alkalmazni a különböző programokhoz. Elég a jobb egérgombbal rákattintani az adott program ikonjára (amelyikhez egyedi beállításokat szeretnénk foganatosítani), és a *RadLinkerrel* máris „személyre szabott” beállításokat eszközölhetünk. Nagyszerű a játékok gyorsításához, vagy a tévé- és képképforgató programok gamma- és fényerő-beállításaihoz.

RVM Integrator 1.4

Info: www.ryanvm.net/msfn/

Platform: Windows XP

Tájékoztató ár: ingyenes

SP2-integrálás egyszerűen

Ha évente többször telepítjük újra a Windows XP-t, akkor szükségünk lesz erre az okos kis segédprogramra. Ugyanis ezzel egyszerűen készíthetünk egy olyan WinXP telepítőlemez, amely nemcsak az SP2 javítócsomagot, hanem az utána következő gyorsjavításokat is magában foglalja. Így a WinXP-t teljesen friss állapotban tudjuk azonnal telepíteni, nincs szükség utána a fárasztó töltögetésre.

Biztonság

Ma létkérdés ügyelni a biztonságra. Kémprogramok, vírusok, rootkitek és más ártó kódok keserítik meg életünket.

Advanced WindowsCare v2 Personal

Info: www.iobit.com

Platform: Windows 2000/XP

Tájékoztató ár: ingyenes

Teljes gépszerviz

Ez az ingyenes program 3.5-ös béta verziója egy gombnyomásra teljes biztonsági átfűsülést nyújt: észleli és eltávolítja a kémprogramokat, bezárja a biztonsági résüket, megtisztítja a registryt, rendet rak az ideiglenes és a Windowszal együtt induló programok háza táján. A program a kezdők mellett azon profi számítékeseknek készült, akik nem akarnak egy rakás különböző céllal készült biztonsági programmal pepecselni. Egyértelmű, hogy a *WindowsCare* a *Microsoft OnCare* riválisa kíván lenni, ráadásul még a rendszerünket is képes optimalizálni, törölni az előzményeket és más nyomokat. Bár még béta állapotban van, a sebesség és az alaposág tekintetében egész jó eredményt képes felmutatni.

Avira Antivir PE 7.0

Info: www.free-av.com

Platform: Windows 98/Me/2000/XP

Tájékoztató ár: ingyenes

Vírusirtó ingyen

A vírusirtók közül az *AVG*-t talán már mindenki ismeri. Ennek az alapvető tudású, viszont ingyenes eszköznek az alternatívájaként érkezett meg az *Avira PE*. Leccsiboltabb és felhasználóbarátabb az *AVG*-nél. Kapunk karanténlistát, napló-fájlokat és így tovább. Az ingyenes verzió nem integrálódik a levelezőprogramunkba, és nincs benne kémprogramirtó sem, de stílusos kinézetű, és alapvető védelmet nyújt.

TELJESÍTMÉNYFOKOZÓK

FSB-túlajtás

CPUFSB

Nvidia kártyák felpörgetése

NVTweak

Mik futnak a háttérben?

Process Explorer

Egyszerű szövegmásolás webről

PureText 2.0

ATI kártyák optimalizálása

RadLinker 2.03

SP2-integrálás egyszerűen

RVM Integrator 1.4

BIZTONSÁG

Teljes gépszerviz

Advanced WindowsCare v2 Personal

Vírusirtó ingyen

Avira Antivir PE 7.0

Mit is telepítünk a gépre?

EULAyzer 1.1

Vizsgáld meg tűzfalad!

Leaktest 1.2

Rootkitek lappanganak a gépen?

RootkitRevealer 1.7

Rejtünk el bármit!

TrueCrypt 4.2

Biztonságírás-foltozó

Xpy 0.9.6

PRAKTIKUS ESZKÖZÖK

Mindent lejátszhatunk

K-Lite Codec Pack 2.8

Minden a képszerkesztéshez

Paint.NET

Gyerekjáték az átnevezés

ReNamer 6.0

Csevegj a játékos társakkal

XFire 1.6.5

MÉDIAFÁJLLOKHOZ

A legjobb ripper

Easy CD-DA Extractor 10.0.2

Rend az MP3 fájlok között

GearVolt MP3 1.0.1

A legsokrétűbb konvertálás

MediaCoder

Nagy médiafájl-gyűjteményünk van?

Media Monkey 2.5

Szerkesszünk hanganyagot!

Mp3DirectCut 2.03

Túl lomha a Quicktime?

Quicktime Alternative

Rögzíts adást a neten!

Replay Radio 7

LEMEZKEZELŐ ÉS FÁJLESZKÖZÖK

Ha hely kell a merevlemezem...

CCleaner 1.34

Nem olvassa a gép az NTFS partíciót?

NTFS Reader DOS Boot Disk

Nem tud egy programot rendesen eltávolítani?

ZSoft Uninstaller 2.3.3

INTERNET

Gyorsabb lesz a Firefox

FasterFox

Zenét a Firefoxban!

FoxyTunes 2.0.4

Egyszerűbb a böngészés

Browster 2.0

Az offline böngészés gyönyöre

Webaroo

Mindentudó chatprogram

Miranda IM 0.5.1

ÉRDEKESSÉGEK

Mac a PC-n

FlyaKiteOSX 3.5

Cserélje ki a töltőképernyőt!

BootSkin

EULAyzer 1.1
Info: <http://javacoolsoftware.com>
Platform: Windows
Tájékoztató ár: ingyenes

Mit is telepítünk a gépre?

❑ Ez a funkcióját tekintve igen különös program elemzi a végfelhasználói szerződéseket, amelyek felett mindannyian teljes nyugalommal siklunk át – azaz jelöljük be, hogy elfogadjuk. Persze simán elfogadhunk olyan feltételeket is, amelyeknek már kárát láthatjuk. Az *EULAyzer* egy pillanat alatt bejelöli a kérdéses kifejezéseket, hogy azokat közelebről is megvizsgálhassuk.

Leaktest 1.2
Info: www.grc.com
Platform: Windows
Tájékoztató ár: ingyenes

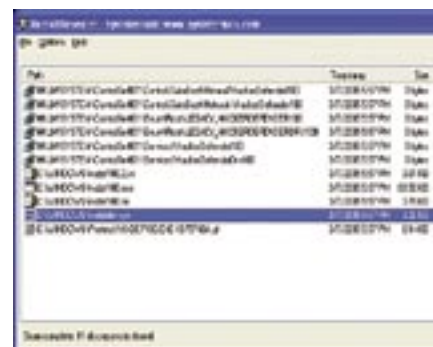
Vizsgáld meg tűzfalad!

❑ A *Leaktest* alapos tesztnek veti alá a tűzfalunkat az internet felől. Ez egyszerű, mégis remek módja annak, hogy teszteljük: az internet felőli veszélyektől védő falunk ép és egészséges-e. A *Leaktest*et készítők *GRC*-nek egyébként webalapú biztonsági tesztje is létezik.

RootkitRevealer 1.7
Info: www.sysinternals.com
Platform: Windows 2000/XP
Tájékoztató ár: ingyenes

Rootkitek lappanganak a gépen?

❑ A rosszindulatú kódok legalattomosabb fajtái a *rootkitek*. A *RootkitRevealer* alapos átfésülést végez, a registry olyan területeit tárva fel, amelyek rejtettek a Windows API-k elől, emellett más anomáliákat is felszínre hoz a rendszerleíró adatbázisban és a fájlstruktúrában, amelyek rootkitre utalhatnak. A program nem a kezdőknek készült, így nem javít meg semmit. Csak rámutat az esetleges rosszindulatú kód jelenlétére.

TrueCrypt 4.2
Info: www.truecrypt.org
Platform: Windows XP/2000/2003/Linux
Tájékoztató ár: ingyenes

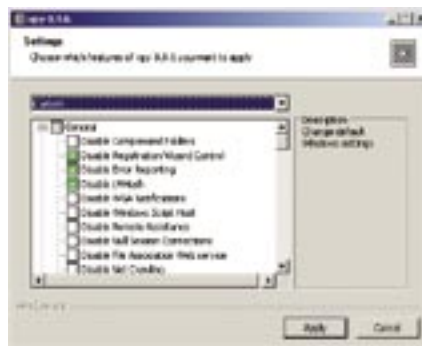
Rejtsünk el bármit!

❑ Ezzel a nyílt forrású titkosító eszközzel elzárhatók a fájlok, mappák vagy akár teljes partíciók. Jelszóval védett virtuális meghajtókat is létrehozhatunk. A titkosítás/dekódolás menet közben kezdődik, amikor elmentjük és elérjük a fájlokat a virtuális meghajtón. Egy kezes varázsló könnyedén átsegít a folyamaton, és körülbelül egy tucat algoritmusból választhatjuk ki azt, ami számunkra a megfelelő biztonság/teljesítmény arányt nyújtja.

Xpy 0.9.6
Info: <http://xpy.whyeye.org>
Platform: Windows
Tájékoztató ár: ingyenes

Biztonságírás-foltozó

❑ Ez az open source widget gyakorlatilag egy biztonságírás-foltozó. Bár kisebb mint 60 KB, a program megakadályozza, hogy a Windows „hazatelefonáljon”, veszélytelen

níti a megkérdőjelezhető szolgáltatásokat, az Internet Explorert és a Media Playert. Az egeret egy menüpont fölé húzva tájékoztatást kapunk a funkciókról. Az *xpy* gyors segítség a Windows „alapértelmezésben” érkező veszélyei ellen.

Praktikus eszközök

Nem játszik le a gépünk egy médiafájl? Ingyen Photoshop-alternatívára lenne szükségünk? Íme a megoldások.

K-Lite Codec Pack 2.8
Info: www.codecguide.com
Platform: Windows 98/Me/2000/XP/2003/XP64
Tájékoztató ár: ingyenes

Mindent lejátszhatunk

❑ Problémáink vannak a letöltött videók lejátszásával? Akkor szinte biztos, hogy szükségünk van a legújabb video- és audio-kodek-gyűjteményre, amelyekkel lejátszható az összes, digitális médiauniverzumban keringő ritka formátum. Az MPEG, a DivX, az Indeo összes típusa, valamint az összes audioformátum (AAC, FLAC stb.) ide tartozik. Az udvarias, ügyes telepítő külön jó pont.

Paint.NET
Info: www.getpaint.net
Platform: Windows XP/2003/Vista
Tájékoztató ár: ingyenes

Minden a képszerkesztéshez

❑ Felfedezetlen gyöngyszem azoknak, akik szívesen használnak olyan ingyenes, open source alternatívákat, mint amilyen az *openoffice.org*. A *Paint.NET* ugyanis épp ennyire nélkülözhetetlen darab. E képszerkesztőben vannak rétegek, speciális effektusok, szabadon testreszabható paletták és még szerkesztési előzmények is. Ráadásul a *Paint.NET* egy olyan robusztus képlabor, ahol nem kell öt lépcsős mélyen turkálnunk a menüben, hogy kiküszöböljük a vörösszem-effektust.

ReNamer 6.0
Info: www.albert.nu/programs/renamer/main.htm
Platform: Windows
Tájékoztató ár: ingyenes

Gyerekjáték az átnevezés

❑ Ha van egy nagy kupac fájlunk, amelyet szeretnénk átnevezni vagy más formátumot adni neki, akkor ezzel a programmal egyszerű szabályokat felállítva automatizálhatjuk a folyamatot. Átnevezhetjük az előtagokat, kivághatunk bizonyos frázisokat és így tovább. Különösen értékelendő, hogy a *ReNamer* mutat egy előzetest, mielőtt magukon a fájlokon végrehajtaná azokat.

XFire 1.65
Info: www.xfire.com
Platform: Windows 2000/XP
Tájékoztató ár: ingyenes

Csevegj a játékosársakkal

❑ Az *XFire* a vérbeli játékosoknak készült: egy chatkliens, amelyet még a legkomplexebb 3D lövöldözős programok

és RPG esetében is használhatunk, hogy kommunikálhassunk a többi játékosal. Nagy előnye a programnak, hogy nyomon követi, melyik játékosársunk tartózkodik online. Játékunk kívül az *XFire* lehetővé teszi, hogy az ismerősünk nevére kattintva beszéljünk az ő általa játszott játékba. A kliens hirdetéseket futtat a felületén, de ez csekély ár a hasznosságához mérve.

Médiafájlokhoz

MP3, videók, konvertálások – napjaink legnépszerűbb állományai és tevékenységei. Bemutatjuk hozzá az eszköztárat.

Easy CD-DA Extractor 10.0.2
Info: www.poikosoft.com/
Platform: Windows 2000/XP/2003/Vista
Tájékoztató ár: 25 euró

A legjobb ripper

❑ Kedvenc ripper és konvertáló programjaink egyike: lerántja az adatokat és a zenét a CD-ről és azt gyakorlatilag bármilyen formátumúra alakítja. Lehetőséget ad továbbá a bitráták meghatározására, a fájlnevezési sajátosságok kialakítására és a metaadatok továbbvitelére.

GearVOLT MP3 1.0.1
Info: www.gearheadforhire.com
Platform: Windows 98/Me/NT/2000/XP
Tájékoztató ár: ingyenes

Rend az MP3 fájlok között

❑ A *GearVOLT* átgondolt és rendszeresen frissített szoftver. A címkéző műveleteket

Ingyenprogramok a legnagyobbaktól

❑ Az okos hardver- és szoftvercégek szeretnék, ha a felhasználók a legtöbbet tudnák kisajtolni a termékeikből, ezért szívesen adnak közre jól használható ingyenes segédprogramokat. Ezek legtöbbször mélyen megbújnak a weboldaluk support szekciójában, de mi előhalásztuk őket.

Abit uGuru
Info: www.abit-usa.com/innovations/uguru.php

Alaplap-túlhajtásra

❑ Ez az *Abit*től származó szoftver rendszer-optimalizáló eszközök gyűjteménye, amely a cég alaplapjait hivatott új sebességre sarkallni vagy csak hatékonyabb működésre bírni. Magában foglalja az *OCGuru* túlajtó szoftvert, a hőmérsékletfigyelő *Abit EQ* segédprogramot, a *FlashMenu*-t (BIOS-frissítésre) és a *BlackBox*ot, amely automatikusan feltérképezi konfigurációnkat, hogy igénybe vehessük az *Abit* szakembereinek a segítségét.

AMD Dual-Core Optimizer
Info: www.amd.com

Gyorsabb játék kétfmagos CPU-kon

❑ Az *AMD* szerint egyes játékoknak csökken a grafikus teljesítménye a kétfmagos rendszereken, mert kikerülnek az időzítésekért felelős Windows API-kat. Ezzel az eszközzel a kétfmagos AMD rendszereken szinkronizálni lehet a hardver időbélyeg számlálókat a játékmenet optimalizálásához.

Gelato 2.0
Info: www.nvidia.com/page/gz_home.htm

Profi 3D renderer

❑ Ez a nagy tudású ingyenes program az *Nvidia*tól szerezhető be, és a *GeForce* GPU-t lebegőpontos számológéppé változtatja, amely a 3D képeket profi részletességgel képezi le. Megbirkózik az élsimítással, a motion blurral, korlátlan felbontásra képes és így tovább. A futtatásához *Nvidia* lapkakészletre van szükség.

Intel Desktop Control Center
Info: www.intel.com/design/motherbd/software/dcc/index.htm

Intel alaplapok mágusa

❑ Az *Intel* alaplapokhoz készült ez a szoftver, amellyel felügyelhetjük a CPU terhelést, hőmérsékletet, memóriahasználatot és így tovább. Ezekkel a tesztekkel megbizonyosodhatunk arról, hogy a rendszer a túlhűzés után is stabil.

Microsoft Windows Memory Diagnostic
Info: <http://oca.microsoft.com/en/winddiag.asp>

Hibás-e a memóriánk?

❑ Része a *Microsoft Online Crash Analysis* csomagnak. A *Memory Diagnostic* egy bootolható CD-t vagy flopit készít, és erről automatikusan indul. Egy vagy két menetben a program teszteli a rendszermemóriát, és jelenti az esetleges hibákat. Még az egyes memóriamodulokban fellépő hibákat is érzékeli, így tudni fogjuk, melyik modult kell cserélni.

Microsoft Windows Power Toys
Info: www.microsoft.com/windowsxp/downloads/powertoy/xppowertoy.msp

Kényelmesebb Windowst!

❑ Minden valamirevaló Windows-felhasználó ismeri a *Power Toys*t, amely ingyenes Windows-kiegészítők sorát kínálja. Azonban ellenőriztük-e, hogy az utóbbi időben milyen újdonságokkal bővültek? A nemrég frissített *SyncToy* két mappát szinkronizál, a minél egyszerűbb beállítás érdekében pedig varázslók segítenek. Az *Image Resizer*el a nagyobb képeket a legtöbb kép helyi menüjéből egy gyors mozdulattal átméretezhetjük például e-mailhez. Végül, az ismert *TweakUI*-t is továbbfejlesztették, így még finomabban szabhatjuk át a desktopot, a menüket és az intéző ablakot.

Nokia PC Suite
Info: www.nokia.hu/id72014.html

Kössük össze a PC-t a telefonnal!

❑ PC-szoftver a Nokiától? Ha újabb mobiltelefonnal rendelkezünk, e szoftverrel összeköthetjük a PC-t és a telefont, így szinkronizálhatjuk a kapcsolatokat, használhatjuk a telefont modemként (laptopal rendelkezők értékelni fogják), áttölthetünk zenét, képeket, fotókat és egyéb fájlokat. Az eszközzel konvertálhatunk MP3-at AAC-be is, amire a telefonoknál gyakran szükség lehet. Sőt akár SMS-t is küldhetünk a PC-ről.

SmartBurn
Info: http://us.liteonit.com/us/index.php?option=com_wrapper&Itemid=152

Optimalizáljuk a CD-DVD írást!

❑ A *Lite-On* optikameghajtó-gyártó készítette ezt az eszközt, amellyel elemezhetjük az újrairható CD/DVD médiát, hogy megállapíthassuk leggyorsabb írási sebességüket, a gyártót és a lemez típusát. Egyes *Lite-On* meghajtók képesek ezt az információt akár arra is felhasználni, hogy optimalizálják az írási teljesítményt – a lemezelemző eszköz viszont mindegyik meghajtón működik.

csoportosan is végezhetjük a fájlok: az újra címkézését, a címkék konvertálását, készítését a lejátszási listákról. Bár nem ennek van a legletisztultabb kezelőfelülete a hasonló funkciót ellátó programok között, de a megfelelő kezekben egy rendkívül alkalmas segédprogram.

MediaCoder
 Info: <http://mediacoder.sourceforge.net>
 Platform: Windows
 Tájékoztató ár: ingyenes

A legsokréteűbb konvertálás

■ Még a pénzt is megérné ez a médiakonvertáló program, annyira átgondolt, sokréteű és könnyen használatba vehető. Bármilyen elképzelhető hang- és videoformátumot átkonvertál bármilyen másikká. Az Ogg Vorbistól az MP4-en keresztül a mobiltelefon formátumig mindennel megbirkózik. Sőt, rendelkezik beépített lejátszóval és a végső kimeneti állományba előre betekinthetünk.

Media Monkey 2.5
 Info: www.mediamonkey.com
 Platform: Windows
 Tájékoztató ár: ingyenes

Nagy médiafájl-gyűjteményünk van?

■ A „mediamajom” egy ritka állat, amelyben egy nagyszerű lejátszó és kódoló ötvöződik egy nagy képességű médiakönyvtár-kezelővel. Különösen alkalmas nagy, különböző típusú médiafájlokból álló gyűjtemények kezelésére, a faszervezetű ábrán egy kattintásra rendezgethetünk album, előadó, dal stb. szerint. Ehhez jön még hozzá a rippelési és kiíró funkció, sőt a hordozható lejátszókra is könnyedén átvihetők a segítségével az anyagok.

Mp3DirectCut 2.03
 Info: <http://mp3directcut.sourceforge.net>
 Platform: 32 bites Windows
 Tájékoztató ár: ingyenes

Szerkesszünk hanganyagot!

■ Ez egy egyszerű, földhözragadt hangfájlvágó, amely remek eszköz a zene vagy a podcastok gyors szerkesztésére. A navigációs gombok teljesen konfigurálhatók, így beállíthatjuk hány frame-et ugorjanak. A szerkesztési műveletek egyszerűen végrehajthatók, tehát tökéletes otthoni hangszerkesztőt kapunk.

Quicktime Alternative
 Info: www.codecguide.com/about_qt.htm
 Platform: Windows
 Tájékoztató ár: ingyenes

Túl lomha a Quicktime?

■ Ha bosszant minket a nélkülözhetetlen QuickTime videolejátszó behemót mérete és memóriaétvágya, akkor próbálkozzunk meg ezzel a soványabb, kevésbé megterhelő lejátszóval. A QT Alternative kevesebb erőforrást igényel, és a legtöbb QT fájl-típust könnyedén lejátszza. Ez az ingyenes program anélkül végzi el a feladatot, hogy számos háttérben futó folyamatot indítana a WinXP-ben.

Replay Radio 7
 Info: www.applian.com
 Platform: Win98/ME/2000/NT/XP
 Tájékoztató ár: kb. 8000 Ft

Rögzíts adást a neten!

■ Szépen kivitelezett hangfelvevő, amelyvel rögzíthetők az interneten sugárzott – streamingelt – audio- és videoanyagok, még hozzá ütemezett időben. Akár gyorsan felvételre is kapcsolhatunk, és a kész anyagot lemezre írhatjuk. A program abban is segítséget nyújt, hogy megtaláljuk az általunk kívánt audióműsorokat. iPod-hoz is remekül használható.

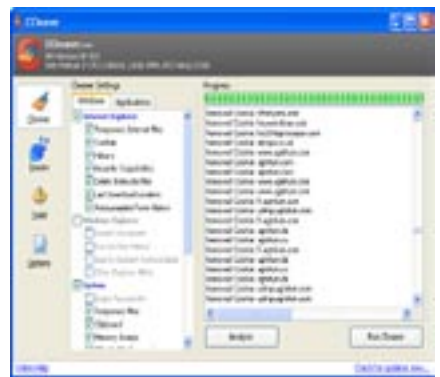
Lemezkezelő és fájleszközök

A merevlemez átfogó karbantartása nélkülözhetetlen teendő. És prezentálunk egy szakszerű alkalmazáseltávolítót is.

CCleaner 1.34
 Info: www.ccleaner.com
 Platform: 32 bites Windows
 Tájékoztató ár: ingyenes

Ha hely kell a merevlemezem...

■ Szerkesztőségünk egyik kedvenc tisztogatója a *CrapCleaner*. Rendkívül ügyes orra van az ideiglenes fájlok és egyéb szemetek felkutatásához, átfésüli a registryt a régi linkekért és hibákért, sőt egy kezes el-

távolító eszköze is van, amely gyorsabban betöltődik a hasonszorú Windows kellék-nél. Akár a Lomtárból is futtatható (jobb gombbal rákattintva). Hatékonyan és gyorsan megszabadít a rendszeresen felgyülemelő szeméttől – mi kell ennél több?

NTFS Reader DOS Boot Disk
 Info: www.ntfs.com
 Platform: Windows NT/2000/XP
 Tájékoztató ár: ingyenes

Nem olvassa a gép az NTFS partíciót?

■ Ez a kis program bootolható flopiról indítható, még hozzá azért, hogy elolvassuk az egyébként olvashatatlant NTFS partíciókat. A programmal előre megtekinthető a fájlokban tárolt adatok némelyike, és az állományokat átmásolhatjuk a FAT partícióba vagy a hálózati meghajtóra. A hosszú fájlneveket is felismeri.

ZSoft Uninstaller 2.3.3
 Info: www.zsoft.dk
 Platform: Windows XP
 Tájékoztató ár: ingyenes

Nem tud egy programot rendesen eltávolítani?

■ Vannak olyan programok, amelyeket nem olyan könnyű eltávolítani a gépről, mindenhol nyomot hagynak maguk után a rendszeren. A *ZSoft Uninstaller* nagyszerű, ingyenes eszköz ezeknek a hátrahagyott

nyomoknak az eltávolítására. Azokat a maradékokat is törli, amelyeket az adott program saját telepítője „kegyesen” meghagy. Az Uninstaller megtalálja azokat az ideiglenes fájlokat is, amelyeket a takarítóprogramok gyakran ott felejtenek. Miután befejeztük idei összeállításunkat, ezt a programot használtuk az alapos takarításra.

Internet

A Firefoxhoz számtalan kiegészítő érhető el, ráadásul az IE7-nél is robbanásszerű növekedés várható a bővítmények terén.

FasterFox
 Info: <http://fasterfox.mozdev.org>
 Platform: Firefox
 Tájékoztató ár: ingyenes

Gyorsabb lesz a Firefox

■ Ez a *Firefox*-kiegészítés előtöltést használ ahhoz, hogy felgyorsítsa a böngészést. Amíg a rendszer tétlen, a *FasterFox* elő-

re betölti az adott oldalon lévő linkeket, így gyorsan végigkattinthatunk rajtuk. A programnak van olyan beállítása, amellyel konfigurálhatjuk a nyitott kapcsolatokat, a gyorsítótárat és így tovább. Még ha az előtöltés számunkra nem is válik be, ezekkel a beállítási lehetőségekkel mélységében elérhetjük a böngészőt.

FoxyTunes 2.0.4
 Info: www.foxytunes.com
 Platform: Firefox
 Tájékoztató ár: ingyenes

Zenét a Firefoxban!

■ Számtalan kiterjesztést használhatunk a Firefoxhoz, de a *FoxyTunes* olyan, amit egyszerűen vétek kihagyni! Ez egy pöttöm zenelejátszó, amely a Firefox ablak alsó fertályán kap helyet, és onnan vezérelhető. A lejátszás így elérhető lesz anélkül, hogy el kellene hagynunk a böngészőab-

lakot. Az egerpointert a sáv fölé helyezve, egy felpattanó mezőben az előadóról és számról is tájékoztatást ad. Ráadásul most már az Internet Explorerhez is létezik egy béta változat!

Browster 2.0
 Info: www.browster.com
 Platform: Firefox és IE
 Tájékoztató ár: ingyenes

Egyszerűbb a böngészés

■ A böngészést jelentősen egyszerűsíti a *Browster*, mert nem kell vaktában linkről linkre vándorolnunk (aztán elvesznünk az útvesszőben...). Elég az egeret a linkek mellett megjelenő *Browster* ikon fölé húznunk, és a felugró ablakban kapunk egy előképet arról, mi vár ránk a link „másik oldalán”, azaz hova vezet bennünket. Ahogy az egeret arrébb húzzuk, az ablak el is tűnik. A program előre betölti a linkeket, így várakoznunk sem kell sokat...

Webaroo
 Info: www.webaroo.com
 Platform: xxxxxxxxxxxx
 Tájékoztató ár: ingyenes

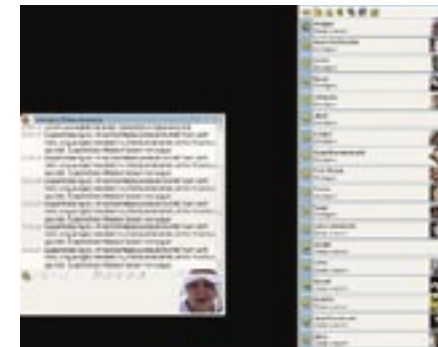
Az offline böngészés gyönyöre

■ Ennek a különleges offline böngészőnek van egy memóriarezidens része, amely rendszeresen frissíti a webtartalmat az offline böngészéshez. Kiválaszthatjuk a site egyes részeit, de az egészét is. Melegen ajánlott a laptopokhoz, amelyeken általában csak ritkán vagyunk netközben, és akkor is keveset. Fantasztikusan ügyes kis program!

Miranda IM 0.5.1
 Info: www.miranda-im.org
 Platform: Windows 98/Me/2000/XP
 Tájékoztató ár: ingyenes

Mindentudó chatprogram

■ Ez egy kisméretű, kisértvágyú azonnali üzenetküldő alkalmazás, amely kompa-

tibilis a legnagyobb hálózatokkal (AIM, Jabber, IRC, ICXQ, Yahoo!, MSN). Nyílt forrású, és fejlesztők százai készítettek már hozzá beépülő modulokat, így hangok, játékok, témák, eseményriasztók épültek bele. A funkcionalitást így kényünkredvünkre alakíthatjuk ki.

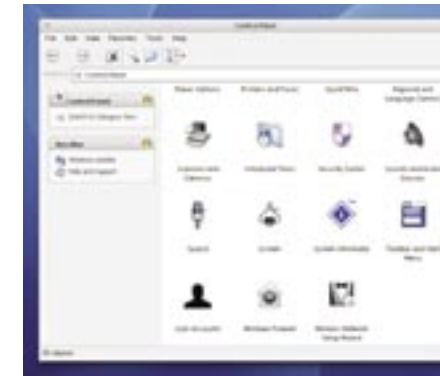
Érdekességek

E programok korántsem tartoznak a nélkülözhetetlen kategóriába, mi mégis szeretjük őket.

FlyaKiteOSX 3.5
 Info: <http://osx.portraitofakite.com>
 Platform: Windows XP
 Tájékoztató ár: ingyenes

Mac a PC-n

■ A Mac felé húz a szívünk? Nos, készült egy alapos kozmetikai készlet WinXP alá, amellyel a teljes Windows kezelőfelület olyanra szabhatjuk, mint amilyen a Mac

OS X desktop. A jól ismert animált ikonok megjelennek a képernyő alján, a hangok ugyancsak ismerősek lesznek az Apple gépeiről, és a legtöbb ablak pedig Mac-szerű kinézetet kap. Aki pedig megunja a felületet, bármikor gyökerestül eltávolíthatja azt.

BootSkin
 Info: www.stardock.com
 Platform: Windows XP
 Tájékoztató ár: ingyenes

Cserélje ki a töltőképernyőt!

■ Több éve ugyanazt a Windows XP nyitóképernyőt bámulja? Unalmas? Akkor itt az idő, hogy lecserélje. A *BootSkin* a *Stardock* ingyenes programja, amellyel könnyedén lecserélhető a bootképernyő. A program fél tucat képernyőt ad a hagyományos változat kiváltására, de a www.wincustomize.com-ról bármikor letölthetünk továbbiakat is.

Csöndes Áron ■

Blu-ray testközelben

Megérkezett a szerkesztőségünkbe az első asztali Blu-ray lejátszó, a Samsung BD-P1000. Rövid ismerkedés után megállapíthattuk, hogy a technológia szép jövő előtt áll, azonban a váltás nem lesz zökkenőmentes.

A lejátszót három megjelenítővel – egy 1920x1200 képpont felbontású, 24 colos TFT monitorral, egy 40 colos, 1366x768 képpontos LCD TV-vel és egy hagyományos televízióval – kapcsoltuk össze.

A készülék dobozában a lejátszón kívül távirányítót, HDMI és néhány analóg kábelt találtunk. Üzembe helyezése és kezelése cseppet sem volt nehezebb, mint akármelyik asztali DVD-lejátszóé – viszont nem a mellékelt HDMI összekötőt, hanem szerkesztőségünk HDMI-DVI kábelét használtuk, lévén hogy a tesztmonitoron csak DVI és analóg bemenetek voltak.

Tapasztalatok

A BD-P1000 sokoldalúságával próbál kitűnni: nemcsak a BD-ROM, hanem a BD-R/RW, a DVD-ROM és a DVD-R/RW lemezeket is kezeli – legalábbis papíron. Specifikációja alapján nem olvassa viszont sem a DVD+R/RW, sem a DVD-RAM lemezeket. Mindezt a gyakorlati próba is igazolta,

sőt! A készüléknek egyes DVD-R lemezekkel is gondjai akadtak, ezeket nem tudta hibátlanul lejátszani. A DVD-ROM koronokkal viszont minden simán ment.

A kezeléssel és a menürendszerrel elégedettek voltunk, a BD-P1000 sebességén viszont még lenne mit javítani: a korongok beolvasása, majd a film indítása egyelőre elég lassú. A lejátszó szolgáltatásai is meglehetősen szerények, ám egy playertől amúgy sem szabad túl sokat elvárni. Még szerencse, hogy az extrák akár utólag is pótolhatók, hiszen a lejátszó szoftvere JAVA-alapú, azaz könnyen és egyszerűen fejleszhető. De ugyancsak a JAVA az, amely az előbb említett sebességbeli problémát okozza. (Ilyesfajta interaktivitást a HD DVD is kínál, mégpedig az iHD révén, amely nem JAVA-, hanem JavaScript/XML-alapú megoldás.)

Mindezt azonban azonnal elfelejtjük, amint elindul a film: a felvételek minősége bőven kárpótol minden egyéb hiányossággal. Nem hiába: 1920x1080 képponton

Pókember csak Blu-ray változatban?

A két szabvány a filmstúdiókat is megosztja: vannak gyártók, amelyek csak egyik vagy csak másik szabványt használják, míg akadnak olyanok is, akik a felhasználóra bízzák a Blu-ray és a HD DVD közti választást. Szerencsére utóbbiak vannak többségben. A Blu-ray kizárólagos táborában a Sony, a HD

DVD-jében pedig a Universal Studiost találjuk. A Walt Disney, a Paramount-Dreamworks, a Warner, a Fox, az MGM, a New Line Cinema, az HBO és a Buena Vista Home a legnépszerűbb filmeket valószínűleg mindkét formátumban kiadja majd.

Ízelítőnek táblázatunkban összeszedtük a november végi megjelenéseket.

éppen ötször annyi adatot tudunk megjeleníteni, mint egy szabványos DVD teljes PAL (720x576 képpontos) felbontását használva. Egy természetfilmmel ezentúl nemcsak a foltok látszanak majd egy állat bőrén, hanem a szőrszálak is, az unalmasabb focimeccs-közvetítések alatt pedig megszámlálhatjuk majd a fűszálakat a pályán. Bár ké-

EGYÉRTELMI FEJLŐDÉS: balra a HDTV, jobbra az SDTV minőségű kép látható

pünk is elég jól mutatja, hogy mennyivel részletesebb képet ad a nagyfelbontású videó, a technológia előnyét igazából személyesen lehet csak megtapasztalni.

Persze az élmény nagyban függ attól is, hogy az első találkozáskor min nézzük a képet. A legnagyobb előrelépést a HD-képes, azon belül is a teljes HD felbontású tévékkel, monitorokkal vagy kivetítőkkel kapjuk, őket követik a sorban az 1366x768 képpont megjelenítésre alkalmas masinák. Normál felbontású plazma- vagy LCD tévén (848x480 vagy kevesebb képponttal) és sima katódcsőves tévén pedig – nem túlzás azt állítani – egyáltalán nem látszik minőségbeli javulás. Próbaképpen a szerkesztőség tévéjével is kipróbáltuk a lejátszót, a várakozásoknak megfelelően a képminőség egyáltalán nem volt jobb, mint közönséges DVD lemezzel.

A BD-P1000 az SDTV formátumú, DVD lemezeket tárolt filmekből is kihozta a maximumot, a felskálázott képanyag érezhetően jobban mutat a tévén, mintha a képet a tévé (vagy monitor) elektronikája számolta volna át nagyobb méretűre.

A hanganyag esetében is van előrelépés, persze ahhoz, hogy ennek hatása valóban érezhető is legyen, szintén több feltételnek kell teljesülnie. Először is szükség van egy jó hangrendszerre (amely a BD és a HD DVD lemezeket használó szabványokat támogatja), másfelől pedig arra, hogy a hanganyag nemcsak Dolby Digital vagy DTS, hanem Linear PCM, Dolby Digital Plus, Dolby TrueHD vagy DTS-HD formátumban is felkerüljön a lemezre. Ezek mellett, hogy a 7.1 csatornás hang tárolására is lehetőséget adnak, a DD+ kivételével veszteségmentesek is. Természetesen a korábbi helyzethez képest a DD+ is sokkal jobb alternatívát jelent, hiszen szemben a DVD-nél 448 kbps-ben maximalizált bitráttával, a stúdiók a BD esetén akár 6, HD DVD-vel pedig akár 3 Mbit/s tömörítést is alkalmazhatnak.

Blu-ray vs. HD DVD

A Blu-ray és a DVD lemezek specifikációja több ponton is eltér – mindez előző számunkból is kiderült. Ha a szórakoztatóelektronika szemszögéből nézzük a dolgot, inkább az a kérdés, hogy mindez hat-e a szolgáltatásokra és a képminőségre, és ha igen, akkor hogyan.

A Blu-ray elméletileg előnyben van, hiszen 66,6%-kal, azaz 10 GB-tal nagyobb tárolókapacitású, és 28 helyett akár 40 Mbit/s bitráttával is használható. Előbbi rövid ideig még talán, utóbbi viszont sem most, sem később nem használható ki – a filmek ugyanis

INVERTER

Áramátalakító – 220 Voltos konnektor az autóban!

Országos viszonteladói hálózatunk bővítéséhez partnereket keresünk!

Alkalmazási példák:

- Laptop / Notebook / PDA / Mini PC
- Villanyborotva / Stecklámpa
- Kamera / Fényképezőgép / Akkutöltők
- Autó / Gépjármű elektronika
- Vitorlázás / Csónak / Yacht
- Kemping / Sátor / Hétfégi ház / Utazás
- Mobil méréstechnika, adatgyűjtés
- Terepen való alkalmazások

Titan inverterek jellemzői:

- kis méret
- precíz áramkör
- túlterhelés elleni védelem
- túlmelegedés elleni védelem
- túlfeszültség elleni védelem
- magas hatásfok
- hibajelzés

<p>HW-75</p> <p style="font-size: 0.7em;">kimeneti teljesítmény: 75W kimeneti fesz.: 220-230V váltóáram bemeneti fesz.: 12V egyenáram</p>	<p>HW-75EA</p> <p style="font-size: 0.7em;">kimeneti teljesítmény: 75W kimeneti fesz.: 220-230V váltóáram bemeneti fesz.: 12/24V egyenáram (automatikus bemeneti fesz. váltás)</p>	<p>HW-200</p> <p style="font-size: 0.7em;">kimeneti teljesítmény: 200W kimeneti fesz.: 220-230V váltóáram bemeneti fesz.: 12V egyenáram</p>	<p>HW-200EA</p> <p style="font-size: 0.7em;">kimeneti teljesítmény: 200W kimeneti fesz.: 220-230V váltóáram bemeneti fesz.: 12/24V egyenáram (automatikus bemeneti fesz. váltás)</p>
<p>HW-150</p> <p style="font-size: 0.7em;">kimeneti teljesítmény: 150W kimeneti fesz.: 220-230V váltóáram bemeneti fesz.: 12V egyenáram</p>	<p>HW-150EA</p> <p style="font-size: 0.7em;">kimeneti teljesítmény: 150W kimeneti fesz.: 220-230V váltóáram bemeneti fesz.: 12/24V egyenáram (automatikus bemeneti fesz. váltás)</p>	Az alábbi eszközökhöz mellékelni szükséges csatlakozó csak 200W-os terhelésig használható! Ennek nagyobb fogyasztók esetén a mellékelt akkumulátoros csatlakozókat kell használni!	
<p>HW-350</p> <p style="font-size: 0.7em;">kimeneti teljesítmény: 350W kimeneti fesz.: 220-230V váltóáram bemeneti fesz.: 12V egyenáram</p>	<p>HW-600</p> <p style="font-size: 0.7em;">kimeneti teljesítmény: 600W kimeneti fesz.: 220-230V váltóáram bemeneti fesz.: 12V egyenáram</p>		

Magyarországi képviselő - nagykereskedés (kizárólag viszonteladók részére):

GOLD COMP Kft.
1149 Budapest, Egressy út 96-98A
Telefon: 4690237; 4690238
Internet: www.goldcomp.hu
email: goldcomp@goldcomp.hu

Felhasználók részére üzenetek: www.goldcomp.hu partnereink oldalai

November végi megjelenések Amerikában		
American Werewolf In London	Universal	HD DVD
ATL	Warner Brothers	Blu-ray
Barry Manilow: Manilow Live!	Image	HD DVD
Behind Enemy Lines	Fox	Blu-ray
Black Hawk Down	Columbia/Tri-Star	Blu-ray
Casablanca	Warner Brothers	HD DVD
Chicago And Earth Wind & Fire: Live: Greek Theatre	Image	HD DVD
Da Vinci Code	Sony Pictures	Blu-ray
Dune	Universal	HD DVD
Fantastic Four	Fox	Blu-ray
Forbidden Planet	Warner Brothers	HD DVD
Forbidden Planet	Warner Brothers	HD DVD
Heart: Alive In Seattle	Image	HD DVD
King Kong	Universal	HD DVD
Kingdom Of Heaven	Fox	Blu-ray
Kiss Of The Dragon	Fox	Blu-ray
Last Samurai	Warner Brothers	Blu-ray
League Of Extraordinary Gentlemen	Fox	Blu-ray
Meet The Parents	Universal	HD DVD
Million Dollar Baby	Warner Brothers	Blu-ray
Mummy	Universal	HD DVD
Mutiny On The Bounty	Warner Brothers	HD DVD
Omen	Fox	Blu-ray
Reds	Paramount	Blu-ray
Reds	Paramount	HD DVD
Speed	Fox	Blu-ray
Superman II	Warner Brothers	HD DVD
Superman Returns	Warner Brothers	Blu-ray
Superman Returns	Warner Brothers	HD DVD
Superman: The Movie	Warner Brothers	HD DVD
Transporter	Fox	Blu-ray
Waterworld	Universal	HD DVD
You, Me And Dupree	Universal	HD DVD

jellemzően csak 12 Mbit/s bitrátával, tehát még bőven a HD DVD limitje alatti bitsebességgel kerülnek a korongokra.

A hangsáv adatait is beleszámolva a HD DVD esetében így körülbelül 130–160 percnyi, a BD lemezek esetében pedig 210–260 percnyi felvétel tárolható egyetlen lemezen. Nem valószínű, hogy a HD DVD esetében a nagyobb játékidő miatt, vagy azért, hogy az extrák is elférjenek a lemezekre, spórolnának a bitrátán a gyártók. Sokkal valószínűbb az a forgatókönyv, hogy a HD DVD és a BD lemezeknél is azonos lesz a tartalom, csak éppen a HD DVD esetében két lemez nyújt-

ja a BD-vel egyenértékű kapacitást. (Idővel persze a HD DVD-ből is csak egyetlen, de kétrétegű lemez lesz a dobozokban – még így is megéri, hiszen a HD DVD előállítás sokkal olcsóbb.) Persze így a BD kapacitása is megduplázható, ám 50 GB már nehezen tölthető meg valóban hasznos és érdekes tartalommal. (Ha mégis, akkor plusz egy HD DVD-vel a probléma megint megoldható.)

Korlátozott szabadság

Mint a DVD lemezek esetében már megszokhattuk, a filmek régiókódosak, vagy legalábbis azok lesznek. A Blu-ray esetében – bármennyire is népszerűtlen a régiókód a felhasználók körében – ez a fajta korlátozás eleve a koncepció része volt, ám a HD DVD esetében már korántsem ennyire egyértelmű a helyzet. Májusban ugyanis a Toshiba bejelentése nyomán még annak örülhettünk, hogy a HD DVD lemezek „valószínűleg”

Mennyibe kerül?

A lejátszó értelemszerűen egyelőre még nagyon drága, a helyzet azonban 2007 derekára, de legkésőbb végére megváltozik majd, addigra ugyanis szinte minden nagyobb gyártó kiegészíti termékpalettáját kéklézeres lejátszóval.

A filmek beszerzése már nehezebb, mivel az előrejelzések alapján Magyarországon nem sok asztali készülék talál majd gazdára, így filmből is kevesebb jut majd nekünk. A pontos hazai árak egyelőre még nem ismertek, valószínűleg azonban sem a HD DVD, sem a Blu-ray korongok nem kerülnek majd többbe, mint annak idején az első DVD lemezek. Azaz, kb. 6–8000 forintos árral kell számolnunk filmenként.

nem tartalmaznak majd „regionális védelmet”. Októberben aztán kiderült a fájó igazság: a HD DVD is régiókódos lesz – 2007 elejétől. Minderre a filmstúdiók nyomása készítette a Toshiba-t. A felháborodás ellenére a filmstúdiók tiltakozása indokolt, hiszen nagyon sokszor előfordul, hogy mire egy filmet bemutatnak Európában, addigra az USA-ban már rég megvásárolható a DVD-s változat. Ki menne akkor be a moziba?

A Blu-ray lemezeknél három régiót különböztethetünk meg, Európa (tehát Magyarország is) Afrikával együtt a 2-es régióban található. Amerika és Kelet-Ázsia (Kína kivételével) az 1-es régióhoz tartozik, míg Oroszország, Kína és minden más ország a 3-as csoportba került. Az, hogy a HD DVD esetében hogyan osztották fel a Földet, egyelőre még nem ismeretes – valószínűleg nem fog alapvetően eltérni a Blu-ray-es csoportosításhoz képest.

Összegzés

Röviden csak annyit mondhatunk, hogy bár a technológia képességeit illetően nincsenek kétségek, és a BD és a HD DVD minősége igencsak meggyőző, még ne rohanjunk a boltokba lejátszót vásárolni. Egyrészt azért, mert az árak egyelőre horribilisek (új a technológia, a Blu-ray egyelőre presztízst jelent, kevés az eladott készülék, és nincs még konkurencia sem), másrészt pedig azért, mert egyelőre műsoros lemezt idehaza nagyon nehéz beszerezni – jóformán csak külföldről (Európából persze) rendelhetünk. Egy jó fél, de inkább egy évet mindenképpen adni kell mind a készülékgyártóknak, mind a filmstúdióknak. A siker viszont garantált.

Higyed Gábor ■

SAMSUNG BD-P1000: már a CeBIT-en bejelentették, de hazánkba csak most érkezett meg

KORLÁTLAN INTERNET
TELEFON-ELŐFIZETÉS NÉLKÜL

3990 Ft*

AMI JÓ, AZ YO

Az élet tele van jó dolgokkal. Köztük a legújabb maga a YO. Itt az új ADSL-szolgáltatás, amely végre minden fajta költöttség, így telefon-előfizetési díj nélkül lehet a Tiéd. Mire vársz még? Érdeklődj új 1, illetve 2 éves akciók ajánlataink után is, hogy végre legyen YO Neked is! YO viszonteladókat keresd a www.yoneked.hu weboldalon!

GTS DataNet

WWW.YONEKED.HU

A nagy tévépárbaj LCD TV vagy plazma?

A képcsövek uralma lassan végéhez közeledik. Az LCD és a plazma harca fogja eldönteni, ki lesz az új uralkodó a televíziók világában. De a trónt csakis a legjobb technológia nyerheti el.

A tét több millió nappali és évente 200 millió vagy annál is több televíziókészülék feletti uralom. A harc egyik biztos vesztesét már most ismerjük: a képcsöves televíziót. Nyilvánvaló, hogy a párbaj a lapos képernyőjű eszközök között fog eldőlni, hiszen majdnem minden második televízió már LCD vagy plazma készülék. A képcsöves eszközök dolga egyre nehezebb, valószínűleg az ilyesfajta technológiát használó termékek néhány éven belül teljesen eltűnnek a boltok polcairól.

A komoly árcsökkenések az LCD és a plazma esetében is meggyorsítják az átmenetet. Természetesen még egyik technológia esetében sem zárult le a fejlesztési fázis, éppen ellenkezőleg: az árak tovább csökkennek. És még a képminőség is érezhetően javítható.

Alfahím, Achilles-sarokkal

Ma már szinte hihetetlen, hogy az LCD-gyártóknak nyolc évvel ezelőtt – egy 15 colos képméretű esetében – még több mint 24 órára volt szükségük ahhoz, hogy a folyékony kristályokat elhelyezzék az üveglapok között. A nagyobb formátumok tömeges gyártására a *One-drop-filling* módszert alkalmazták, amelynek folyamán a LCD folyadékot az összeillesztést megelőzően rácspegettik az üveglapokra. Csak ezt követően osztják fel az anyapaneleket különálló képernyőkre.

Az anyapanelek szintén hatalmasra nőttek: a Sharp legújabb gyárában 2,16x2,46 méteres darabok kerülnek le a gyártószalagról, amelyekből éppen hat darab 52 colos (132 cm) LCD televízió képernyője készíthető el. Szakemberek azonban úgy vélik, hogy ez a növekedés nem lesz tartós: túl drágává válnak a lemezek, ahogy a vákuumkamrákhoz és a rétegbevonatot készítő gépekhez szükséges beruházások is túlságosan megnövekednek. Az OEM-gyártók, mint például az LG, Philips, a Samsung, az AUO és a CMO inkább az olcsóbb termékek még gyorsabb előállítását tartják fontosnak. A Sharp is nagy fejlődést mutat: a Kameyama 2-ben, a legnagyobb kijelző-előállító gyárban a panelek ma már kétszer akkora sebességgel haladnak a gyártósor futószalagján, mint a két évvel korábban megnyitott Kameyama 1 gyárban. Ahogyan a mellékelt grafikon is mutatja, erre nagy szükség is van az elmúlt 6-8 hónapban ugrásszerűen megnövekedett kereslet miatt.

Olcsóbb és jobb – az új összetevőknek köszönhetően

Az LCD-k esetében a különösen magas anyagköltségekből is le kell faragni. Ezért a szakemberek éppen azon dolgoznak, hogy a színszűrők számára kialakított, rétegbevonatot készítő drága gépeket tintasugaras módszerrel helyettesítsék, és ezt a feladatot részben már sikeresen meg is oldották.

Habár az előállítási költségek lefaragása fontos láncszem a gépezetben, nem szabad elfeledkeznünk arról sem, hogy a felhasználók felől a minőség javítására is nagy igény jelentkezik. Hiszen a piacon betöltött domináns szerepe ellenére az LCD-nek is vannak gyenge pontjai, amelyek miatt a képsorok – főleg akkor, ha SDTV felbontású TV-t vagy filmet nézünk – láthatóan rosszabb minőségben jelennek meg, mint a képcsöves készülékeken.

Ennek a problémának a megoldására azonban különböző javítási technológiákat fejlesztettek ki, amelyek egymást követően integrálódnak majd a sorozatokba, mind jobb és jobb képminőséget, remélhetőleg hamarosan a CRT technológiával megegyező biztosságot. Az eddig használt hideg katódos fénycsövek (CCFL) helyett például meleg katódos fénycsövek (HCFL) lépnek színre, amelyeket LED vagy OLED fényforrásokkal kombinálva igazán látványos eredményeket érhetünk el.

LED-ek a megvilágításhoz

Középtávon majdnem minden gyártó a mai lámpák LED-ekkel való kiváltására voksol, mivel azok sokkal tisztább színeket produkálnak. Például olyan mélyvöröset, amely nem narancsszínűnek látszik. Jelenleg csak kétfajta LED háttér-világítású televízió létezik: egy bántóan drága Sony a japán piac számára és az új Samsung LC-40 M91B. Azonban a fénydiódák is egyre olcsóbbak. Mivel egyidejűleg a fényerejük is nő, kevesebb lámpára van szükség. Ezen túlmenően az elmúlt hónapokban több eljárás is született, amelyek segítségével jobban kihasználható a fény. Ezért az *Insight Media* piackutatói úgy becsülik, hogy a LED-ek hamarosan széles körben elterjednek – lehetséges, hogy még 2007 folyamán. A tökéletes képalkotáshoz azonban további kutatási pénzek befektetésére van szükség a megfelelő területeken.

Nagyjából három év múlva, amikor a LED-ek talán már felváltották a katódcsöveket, újabb fényforrás lép színre: a lézer. A lézer hatékonyabb, mivel a sugárzása ellenőrzöttebb (az energia valóban arra fordítódik, amire kell), és ezáltal természetesen olcsóbb is.

Az LCD-gyártóknak azonban más harctéren is harcolniuk kell: az LCD készülékek tulajdonosai régóta panaszkodnak a gyors

mozgóképek által keletkezett elmosódottság és szellemkép miatt. Ez okból a legtöbb nagy gyártó most a képrfrissítési frekvencia megkettőzését választja (bővebben lásd *Új technológiák az LCD-kben* című írásunkat). Az elkövetkező két éven belül az LCD-k esetében a 120 hertzes képméltési érték válik szabvánnyá.

Talán a legkomolyabb probléma továbbra is a gyenge kontraszt. A fekete LCD képernyő jelenleg még nem tökéletesen sötét: a fény oldalirányú szóródását nem sikerült teljesen kiküszöbölni. Ez okozza azt is, hogy a képminőség gyengül, ha nem szemből, hanem oldalról nézzük az LCD-t. Nem szabad, hogy a legújabb generációk csodás kontrasztértékei megtévesszenek: dinamikusan változó háttérvilágítással dolgoznak, vagyis a sötét képek esetében csökken a fényerősség.

Ez azonban csupán a teljesen sötét képek esetében segít. A gyártók a különböző eljárások továbbfejlesztésén dolgoznak. Legújabb és legradikálisabb a Sharp megoldása, amely tökéletesen fekete képpontokat ígér, még abban az esetben is, ha a képernyő más részei fényárban úsznak. A cég az új technológiával állításuk szerint 1 000 000:1-es kontrasztarányt ért el, ami kissé túlzásnak hangzik, különösen mivel ilyen szélsőséges érték megállapítására nincs még mérőeszköz. Bár a pontos technológia még nem ismert, igen valószínű, hogy a fekete drasztikus „elmélyítése” egy speciális szűrőrétegnek köszönhető.

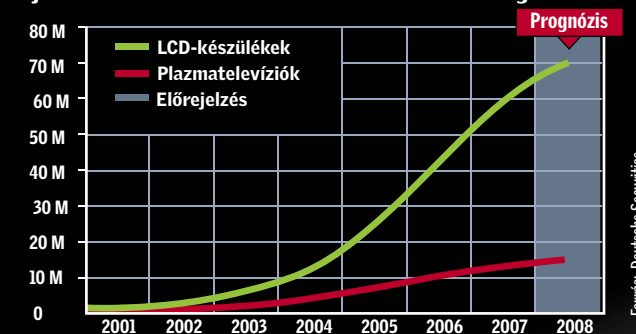
50" fölött a plazma a nyerő

Az első plazmakészülékek tíz évvel ezelőtt megfizethetetlenek voltak. Manapság a nagyáruházakban 2–300 000 forintot kell értük fizetni – és a minőségük is sokkal jobb, mint az elődeiké. Mégis nagy nyomás nehezedik a plazmákra, mivel az egy métert meghaladó nagyságú LCD-k is egyre jobban előre törnek. 37 colos plazma kijelzőt már csak a Panasonic készít, a többi cég termékpalettája 42 colról indul, de igazán az 50 colnál nagyobb kategóriára koncentrálnak, ahol kisebb a verseny és stabilabb az árak.

Míg jelenleg 11 gyártó készíti nagy formátumú LCD képernyőket, a plazma esetében a gyártók száma csökkent. A Mitsubishi, a NEC, az AUO és a CPT már feladta a küzdelmet. Már csak a japán Panasonic, Hitachi, Pioneer, valamint a koreai Samsung és

Előretörnek a lapos televíziók

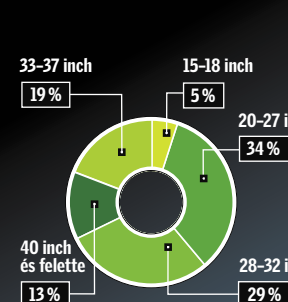
Új készülékek összesített értékesítési mértéke világszerte

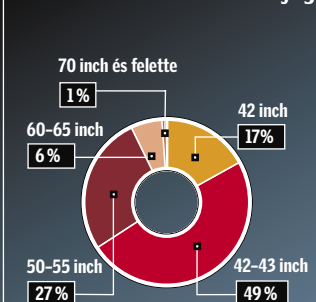
Forrás: Deutsche Securities

A képcsöves készülékek mindkét utódjának nőnek világszerte az eladásai, de az LCD készülékek egyértelműen vezetnek a versenyben. LCD televíziók esetében a 20–40 colos képméretű modellek a legkeresettebbek, az e feletti méretben pedig a plazmakészülékek dominálnak.

LCD 2008: kicsi és finom

Plazma 2008: a méret a lényeg

Forrás: Sophtus

„Az **LCD** lesz a 21. század domináns képernyő-technológiája.”

Katsuhiko Machida, a Sharp elnöke

„A vásárlók a **plazmát** részesítik előnyben, különösen akkor, ha már mind a két technológiával megismerkedtek.

Masaaki Fujita, Panasonic-AV vezető

LG van versenyben. A gyártási folyamat, amely az LCD esetében több szempontból is megfelel a félvezetők gyártási folyamatának, a plazma esetében nagy mértékű hővel, anyagszükséglettel és áramfelvétellel jár.

A Panasonic és a két koreai cég évente nyit új gyárat, és ugyanebben a ritmusban váltogatják egymás között a piacvezető

szerepet. Azonban a Hitachi és a Pioneer is összeszedte végre a bátorságát, és nagy összegeket áldoz a termelés növelésére. Az elmúlt években jelentős mértékben javítottak a gyártási folyamaton. Az üvegformák égetéséhez eleinte 800 fokra volt szükség, időközben ez 400 fok alá csökkent. Speciális fedőrétegekkel az előlap drága szűrőin is spórolni lehet. Az elektronika is olcsóbbá vált, amióta a teljes kép egy menetben jelenik meg.

Persze akadnak még kényes pontok. Mivel a plazmaképernyő gázzal töltött cellákkal dolgozik, a képpontok kicsinyítése nehezen oldható meg – ezzel egyidejűleg ugyanis a fényerő is drasztikusan csökkenne. Az egyetlen járható út a hatékonyság növelése, azaz a minél jobb lumen/W arány elérése. Jelenleg a wattonkénti 2,2 lumen a maximum, a 3,5 lumen elérése a következő cél, és egy kissé még távolabbi az 5 lm/W.

Erősségek és gyenge pontok

	LCD	Plazma
Előnyök	<ul style="list-style-type: none"> • Jobb felbontás • Alacsonyabb áramfogyasztás • Kisebb hőbocsátás 	<ul style="list-style-type: none"> • Szélesebb színspektrum • Erősebb kontraszt
Hátrányok	<ul style="list-style-type: none"> • Szűkebb színspektrum • Életlen mozgás régebbi típusoknál • Gyenge kontraszt 	<ul style="list-style-type: none"> • Alacsonyabb felbontás • Világos termekben erősen kép • Nagyobb tömeg • Nagyobb áramfogyasztás

Alternatív megoldások

	SED	OLED	RPTV
Technológia	CRT-hez hasonló technológia, de minden pixelhez külön elektronforrással	Szerves fénykibocsátó diódák	Projektoros televízió
Fejlesztő	Toshiba, Canon	Epson, LG-Philips, Samsung, Sony	Epson, TI, Sony, JVC
Állapot	A termelés beindulását 2007 végére tervezik, a nagyobb darabszámú gyártás 2008-ra várható	Már is igen felkapott, kisebb méretben, a mobiltelefonok és MP3-lejátszók piacán	Már is nagy számban gyártják az amerikai piac számára, és helytakarékosabb modelleket fejlesztenek
Előnyök	Nagyon jó kontraszt, természetes színek, jó mozgásábrázolás	Olcsó előállítás, jó mozgásábrázolás, csekély tömeg	Nagyon olcsó termelés nagy képátló esetében is
Problémák	A gyártása még túl költséges	A világítóanyagok élettartama még túl rövid egy tévékészülék számára	Nagy helyigény, a lámpák sok hőt termelnek, a színek nem élethűek
Kilátások	Kiváló minőségű elit tévékészülékek, kis szériákban	Egyszerű felépítésének köszönhetően potenciális LCD-utód	LED-del, lézerrel, keskenyebb kivitelben még sokra viheti

Több/nagyobb fény teljes HD-t hozhat

A wattonkénti 5 lumen fényerő elérése a gyártók elemi érdeke is, hiszen ahhoz, hogy a HDTV mind népszerűbb és népszerűbb legyen, olyan relatív kisméretű és persze olcsó tévékre van szükség, amelyek nemcsak a 720p-s, hanem az 1080i-s teljes felbontást is képesek megjeleníteni.

Az USA-ban egyre nagyobb azon tévéadások száma, amelyek 720 sorosak, s előbb-utóbb a teljes HD felbontású műsorok is megjelenhetnek. Az 1080 soros felbontásra ennek ellenére már nem kell várni, a boltokban ugyanis már kaphatóak az első Blu-ray lemezek.

Így idővel egyre kisebb méretben lesz elérhető az 1080 soros felbontás. Jelenleg nagy méretben is közel 20%-kal csökken a fényerő, ha a méret megtartása mellett 720 sorosról 1080 soros felbontásra váltunk. A legtöbb gyártó ezért egyelőre csak 50 hüvelykes méret felett kínálja a teljes HD felbontást.

A hatékonyság azonban másképpen is kihasználható: a Samsung új modelljei egy speciális szűrő segítségével például világos helyszíneken is nagyon jól láthatók.

A következő évek elsődleges célja a további költségcsökkentés, hiszen csak így lesznek nagyobb tételben eladhatóak a nagy képátmérőjű készülékek. A Panasonic jövőképe szerint a vásárlók az eddigi hagyományos 28–32 hüvelykes (72–82 cm-es) képméretnél többet igényelnek már: a 40–50 hüvelyk válik tipikussá.

Teljes leszerelést!

A tények figyelembe vételével elmondhatjuk tehát, hogy semmi szükség további fegyverkezési versenyre, a két technológia minden bizonnyal békésen megélhet egymás mellett. Valószínűleg még hosszabb távon sem tudja majd egyik vagy másik technológia kiszorítani a másikat, csupán arról van szó, hogy a határ – amely alatt LCD-t, fölött pedig plazmát érdemes vásárolni – az egyre nagyobb képátló felé tolódik majd el. A kínálat szerkezetváltozását az indukálja, hogy a kisebb méretben már most is, de hosszú távon még látványosabban az LCD tévék ára lesz kedvezőbb. ■

PC-kirakós

Sorozatunkkal számítógép- vagy alkatrészvásárláshoz szeretnénk segítséget nyújtani olvasóinknak. Ennek érdekében hol mi magunk állítunk össze elméletben számítógépeket, hol más cégek már létező konfigurációit vesszük górcső alá.

Mivel mostani számunk egyik fő tesztjében játékkonfigurációk szerepelnek, egy viszonylag egyszerű munkagépet szerettünk volna becézni konfigurációajánlónkba. Jó pillanatban került elénk a *PC-Webshop* reklámja, amely nettó 99 000 forintért kínált Core 2 Duo processzorral szerelt konfigurációt. Mi sem természetesebb, mint hogy azon nyomban látni kívántuk a gépet belülről is. Egy rövid telefonbeszélgetés után nem sokkal meg is érkezett a meghirdetett, ám – már szokásosnak tekinthető – kérésünkre operációs rendszerrel kiegészített számítógép.

Elmélet

Legyünk őszinték: szigorúan általános-középkisiskolai vagy irodai munkára egy Core 2 Duo már túlzás. Ugyanakkor egy otthoni gép váratlanul más feladatokkal is

szembesülhet, ráadásul tulajdonosa vélhetően nem akarja majd a közeljövőben lecserélni, legfeljebb bővíteni. És erre tökéletesen alkalmasnak tűnt már első látásra is az összeállítás. Ha hirtelen játékgéppé kell avanszálnia, ahhoz is elég némi plusz memória és egy tisztes VGA kártya, az integrált képkalkító felváltására.

A takarékoság jegyében ugyanis nincs benne külön VGA kártya, az ASUS VIA P4M890-es chipkészletében elrejtett S3G UniChrome Pro gondoskodik a 3D műveletekről – bár gondoskodása igen behatárolt. Hiába kezeli a készlet a Core 2 Duo processzorokat, a VGA vezérlője legfeljebb a nosztalgiaira hajlamosak számára képviselhet némi kétes értéket. Mindez azonban mit sem számít egy munkagép esetében, így nem is róttuk fel hibának, azonban elgondolkodtunk azon, vajon mi történik majd a Vista eljövetelkor. A

Vista RC2 könnyedén települt, hagyományos, 2D megjelenítésével, a chipet azonban nem ismerte fel, mivel nem akadt hozzá megfelelő meghajtóprogram (bár már készül a VIA honlapjának tanúsága szerint). Másik megközelítési lehetőség a lapon található PCIe X16-os sín felől, tetszőleges VGA kártyával.

Az 512 MB memória még a UniChrome által kiharapott 32 mega után is kényelmesen elég egyszerűbb irodai programcsomag futtatásához, film- vagy zenelejátszáshoz. A jó minőségű, DDR2-800-as memóriamodul sajnos az alaplap kissé szűkös határai miatt csak 533 MHz-en dolgozik, de ez nem okozott igazán komoly lassulást. Az egyedülálló modul a későbbiekben könnyen bővíthető a második memóriahely feltöltésével.

A háttértár takarékos, ám munkára ideális: 80 GB, a legújabb SATA szabványok szerint, a biztonsági mentésekről pedig a Pioneer 16-szoros DVD-írója gondoskodik.

Az alkatrészeknek az ASUS minitornya ad szállást és munkahelyet; a TM-551 kellemes, közép-elegáns modell, elülső kivezetésekkel, valamint a cég által tesztelt és megfelelően tartott 300 W-os tápegységgel, ami könnyedén kiszolgálja az összeállítást.

Végül néhány szó az operációs rendszerről. Ez alkalommal ugyan nem hivatkozhatunk arra, hogy a Windows alatt sokszor több játék fut, mint Linux-disztribúciók alatt, de továbbra is igaz, hogy az országban a Windows terjedt el munkára, és iskolákban is azt tanulják a diákok, így legális OS-ként az XP Home OEM volt a magától értetődő választás.

Gyakorlat

A ház dobozában DVD-tok lapult, benne az alaplap meghajtólemeze és kézikönyvecske, hátoldalán alkatrészlista.

A ház szellős, a kábelek kötegelve és a házhoz rögzítve álltak, külön házventilátort ugyan nem kapott az összeállítás, de nem is volt rá szükség, még a csúcsra járatott CPU mellé is elég volt a gyári hűtés.

A BIOS-ban normális, ám rendezett beállításokat találtunk, a Windows alatt friss meghajtóprogramok fogadtak. Az EIST-et ez alkalommal sem engedélyezték, ahogy az autofrissítéseket is letiltották (előbbi működése az energiatakarékos, utóbbi a biztonság miatt lenne fontos), de a rendszer-visszaállítást nem. Valamiért az első USB csatlakozók bekötése nem lett tökéletes, csupán 1.1-es sebességgel üzemeltek, így a tesztcsomagot inkább a hátlapi panelen keresztül másoltuk fel. Mint már szó esett róla, 3D-ben nem jeleskedett az összeállítás, de a hagyományos számításokban tökéletesen meglátszott a processzor ereje.

Győri Ferenc ■

EndWare Intel Basic Core2 Duo REV2

Alaplap:	ASUS P5VD2-MX
CPU:	Intel Core 2 Duo E6300
Memória:	512 MB Kingmax DDR2-800
HDD:	80 GB Samsung SpinPoint T133 HD300LJ
ODD:	Pioneer DVR-111D
Ház:	ASUS TM-551
Táp:	ASUS (Bestec) 300W, PFC
OS:	Windows XP Home OEM
Garancia:	3 év
Összesen:	142 300 Ft
Mérési eredmények	
MP3-kódolás:	2:43
AVI-kódolás:	9:46
PCMark04:	5151 pont
3DMark03:	145 pont

Vélemény: Izmos gép megbízható alkatrészekből, csakis munkára, kedvező áron.

Megateszt: 68 MP3-lejátszó

Mindenki csodálatos hangú, remek külsővel rendelkező, sokat tudó és jól hordozható MP3-lejátszóra vágyik – mi most segítünk megkeresni ezt a készüléket. Tesztlaborunkban három termékkategóriában 68 készülék versengett egymással az elsőségért.

Az angol királynőnek, George W. Bushnak és nem mellékesen a Föld több millió lakosának is van. Mi másról beszélhetnénk, mint az iPodról, a világ legnépszerűbb MP3-lejátszójáról. Pedig az iPod nem feltétlenül a legjobb: a hangminőséget, az elemélettartamot vagy a szolgáltatásokat tekintve (de még méretben is) találunk nála jobbat a piacon. Mindazonáltal a remek külső és a divathullám mellett az iPod két szempontból verhetetlen: az egyik a – hazánkban sajnos még nem elérhető – iTunes, amely megváltoztatta az emberek elképzelését a zenevásárlásról, a másik pedig a kezelhető-

ség: nincs még egy eszköz, amelynek használata ennyire magától értetődő volna. Akármennyire is népszerű azonban az Apple lejátszója, kihívója is bőven akad.

A hatalmas kínálatból kiválasztani a megfelelő MP3-lejátszót bizony nem egyszerű – ne dőlünk be sem a jól csengő márkanevnek, sem az érdekes külsőnek. Az első és legfontosabb kérdés, hogy mire akarjuk használni a lejátszót: egyszerű, masszív lejátszóra van-e szükségünk, amelyet sportolás közben is nyugodtan tudunk használni, vagy egy komolyabb kapacitású modellre, amelyen teljes zenegyűjteményünk is elfér?

Esetleg valamire a kettő között? Attól

CHIP Álomlejátszó

Sok versenyzőnél találtunk említésre méltó tulajdonságot – ám több gyenge ponttal is találkoztunk. Az általunk elképzelt „álommodell” a következőképpen nézne ki: a *Trekstor iBeat Organix* hangminőségét a *Sony NW-E407* elemélettartamával (54:10), a *Creative Zen Vision:M* képességeivel kombinálja – mindent ötvözve az *Apple iPod nano* méretével, külalakjával és kezelhetőségével. A mérnököknek tehát bőven van még mit fejleszteni – addig is kíváncsian várjuk a *Microsoft* új termékét, a *Zune*-t!

függően, hogy milyen célra szeretnénk használni hordozható lejátszónkat, érdemes a flashmemóriás és a merevlemezes készülékek közül választani. Ennek megfelelően három kategóriában teszteltük a lejátszókat:

- ▶ Kisméretű, flashmemóriás lejátszók 1 GB-os kapacitással (körülbelül 200 szám tárolására);
- ▶ MP3-lejátszók 2 és 8 GB-os kapacitás között (körülbelül 400–1500 zeneszám tárolására);
- ▶ Nagyméretű MP3-lejátszók legalább 20 GB-os kapacitással (több mint 4000 zeneszámmal).

Alapos tesztelés után mindhárom kategóriában hirdettünk győztest. A legjobb pontszám eléréséhez a készüléknek hangminőségben, szolgáltatásokban, kivitelben, kezelhetőségben és természetesen hordozhatóságban is jól kellett teljesítenie. A legjobb vétel díját azoknak a készülékeknek ítéltük oda, amelyek a „jó” vagy a „legjobb” kategóriába tartoznak, mégsem terhelik meg igazán a pénztárcánkat. És hogy mindenki megtalálja a számára legmegfelelőbb készüléket, minden részpontszám szerint is kiemeltük a legjobbakat:

- ▶ A legjobb hangminőségű lejátszó
- ▶ A „legkitartóbb” modell
- ▶ A legtöbbet tudó készülék
- ▶ A legjobb formatervezésű lejátszó

KISCSOPORT

1 GB-ig: igazi Zsebibaba

Az 1 GB-os határig terjedő flashmemóriás lejátszók különösen népszerűek kedvező árak és kis méreteik miatt. Sajnos ebben a kategóriában találni azokat a szuperolcsó készülékeket is, amelyek azután a legnagyobb csalódást okozzák később vásárlóiknak. Ez nem azt jelenti, hogy valamennyi olcsó készülék rossz lenne, de nem árt vigyázni. Az olcsó húsnak híg a leve mondás itt is igaz, a túlságosan olcsó lejátszók sokszor nem elég tartósak, kezelőszerveik gyakran elromlanak. A hatalmas termékpalettából azokat a lejátszókat igyekeztünk összeválogatni, amelyek valóban a legjobbak.

CHIP Samsung YP-T8 Z: A *Samsung* lejátszója, amely ebben a kategóriában első helyezést ért el, elsősorban remek hangminőségének köszönheti magas pontszámát. Egyedül a kicsi maximális hangerő miatt voltunk kénytelenek pár

pontot levonni. A lejátszó nyújtotta szolgáltatások és az elemélettartam is a legjobbak közé tartozik, igaz, mindkét szempontból vannak a piacon nála jobban teljesítő lejátszók.

CHIP SanDisk Sansa c140: Átlagosnál nagyobb méretén kívül erre a kedvező árú lejátszóra igazán nem panaszkodhatunk – igaz, különösebben jónak sem mondható. 15 órás üzemideje közepes, kezelhetősége is jó – ám különösebb extrákat ne várjunk tőle.

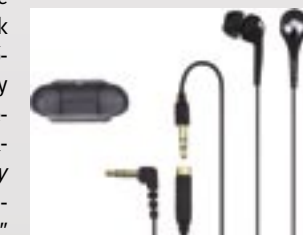
CHIP Trekstor i.Beat organix: Valamennyi flashmemóriás lejátszó közül egyértelműen a *Trekstor* hangminősége a legjobb. Különösen imponáló teljesítmény ez egy ennyire kicsi készüléktől. A tesztelők véleménye szerint a szubjektív tesztet nagymértékben segítette a jó minőségű *Sennheiser* fülhallgató, amely gyári tartozék, de a műszeres mérés is tökéletesen egyenletes frekvenciaátvitelt mutatott. Az *i.Beat* különlegessége, hogy két fülhallgató-kimenete is van – ráadásul a dupla terhelés sem korlátozza jelentősen a lejátszó használhatóságát, hiszen a 44 gramm tömegű készülék közel 24 órára működésre képes.

CHIP Sony NW-E407: Azok számára, akiknek egy teljes napi folyamatos zenehallgatás sem elég, jó választás lehet a *Sony NW-E407*. Tesztünk során a készülék 54 órán keresztül játszott vissza folyamatosan MP3-as zenét (a *Sony* saját *ATRAC* kódolását használva ezt sikerült 55 órára növelni)! Ha azonban a hangminőséget vesszük alapul, a *Sony* már nem teljesít ilyen jól. Gyakorlatilag lehetetlen egyenletes frekvenciamentet kicsiholni a lejátszóból. A hangszínszabályzó majdhogynem használhatatlan, egyedül a basszusállításnál teszi rendesen a dolgát. Természetesen a hangoskönyvek lejátszásánál a hangminőség nem alapkövetelmény, sokkal fontosabb a hosszú üzemidő – és a *Sony* pontosan ebben a legjobb.

CHIP iRiver U10: Az *U10* esetében a tervezők valószínűleg úgy gondolkodtak, hogy a formaterven nem szabad spórolni. Ennek köszönhetően ezzel a lejátszóval kiválthatjuk ismerőseink irigységét. A zongorára emlékeztető színű fényes fekete előlap nagy részét a kijelző foglalja el, a hátlap pedig fehér színű. A navigációs és kezelőgombok az oldalakon kaptak helyet, így nem zavarják az összképet. A lejátszó mellé a dobozban még egy törlőkendő is jár – szükségünk is lesz rá a zavaró ujjlenyomatok eltávolítására. Az *U10* esetében szeren-

Javítható hangzás

▶ A legtöbb MP3-lejátszó dobozában megtalálható fülhallgató legfeljebb erős közepes minőségűnek tekinthető (általában ez az első kiegészítő, amin egy cég spórolni próbál). Szinte valamennyi készülék hangzásán érezhetően javíthatunk egy jobb füles beszerzésével. A *CHIP* magazin ajánlata a *Sony MDR-EX* sorozat szilikonos „fülbudugós” sorozata, amely nemcsak hatékonyan zárja ki a külvilág zajait, de hangerőben

SONY MDR-EX71SL: kifejezetten iPodhoz ajánlva

és minőségben is bőven túlszárnyalja a dobozban található modelleket. Figyelmeztetés: a *Sony* termékei kedvelik a „basszust”, így az amúgy is mélyhangra optimalizált hangzásképek esetén már természetellenes „hordóhangot” kaphatunk.

Zene a telefonból

▶ Nem feltétlenül van szükségünk dedikált MP3-lejátszóra, ha utazás közben is szeretnénk zenét hallgatni. Egyre több olyan mobiltelefon kerül ugyanis a piacra, amely remekül megállja a helyét ezen a területen is. Ezek a készülékek megfelelő méretű (gyakran bővíthető) memóriával, minőségi fülhallgatóval és a közönséges lejátszók szolgáltatásait biztosító szoftverrel rendelkeznek.

NOKIA N91: merevlemezes mobil zenekedvelőknek

A *CHIP* 2006/09-es számában már vizsgáltuk ezeket az eszközöket – akkor a *Sony Ericsson Walkman* sorozatának tagjai nyerték el legjobban tetszésünket. Véleményünk szerint az alsó kategóriában a *W300i*, a középkategóriában pedig a *W810i* a legjobb választás. A drágább készülékek esetében a *Nokia „N”* szériáját ajánljuk: a kifejezetten zenére optimalizált *N91*-es telefon például 8 GB-os mini merevlemezzel rendelkezik.

Röviden: három kategória

1 GB-ig

- ▶ Könnyű, flashmemóriás lejátszók, kevés funkcióval
- ▶ Egyre népszerűbb kategória

2–8 GB között

- ▶ Kisméretű, rengeteg szolgáltatást kínáló lejátszók, flash- vagy mini HD alapon
- ▶ Gyorsan bővülő kategória

20 GB felett

- ▶ Nagyméretű, nagyon sok szolgáltatást nyújtó kategória
- ▶ Nehezebb, merevlemezes megoldások
- ▶ Várva várt lejátszók tartoznak ide

séget tekintve már nem ilyen jó a helyzet – a készülék ugyanis hajlamos a torzításra, különösen nagyobb hangerőn.

NAGYCSOPORT 20 GB és felette: igazi óriások

Ez a kategória a valódi óriásoké, amelyek legalább 20 GB-os kapacitással rendelkeznek. Ekkora tárhelyen már több hétre elég zenét is magunkkal cipelhetünk – valamint itt van először értelme jó minőségű filmeket tárolnunk (egy normál mozifilm körülbelül 5–600 MB tárhelyet igényel). Ennek megfelelően ezek között a készülékek között már nemcsak egyszerű MP3-as eszközöket, hanem személyi médialejtszókat (PMP – Personal Media Player) is szép számmal találunk.

Cowon iAudio X5L: Az X5L legyőzte az összes konkurens MP3-lejtszót, kiváló hangjának, óriási üzemidejének (közel 33 óra) és rengeteg szolgáltatásának köszönhetően. Zenehallgatáson, kép- és filmnézésen kívül a Cowon még rádiót is tartalmaz. Az aprócska joystick és a három vezérlőgomb segítségével pedig könnyen kezelhető.

Creative Zen Vision:M: Remek ára mellé – kisebb testvérehez hasonlóan – a Vision:M is rengeteg funkciót kínál. Tucatnyi hang- és videoformátum, diavetítő funkció, 32 állomásos FM rádió, mikrofon, különféle programok, tévékimenet és így tovább. Sajnos a rengeteg szolgáltatás meglehetősen sok helyet foglal: a Vision:M nemcsak vastag, de elemélettartama (11:20 óra) sem éppen kiemelkedő.

Archos Gmini 402: A nagykapacitású lejtszók közül a legjobb hangzással a Gmini 402 rendelkezett. Nemcsak műszerrel, hanem saját fülünkkel „mérve” is kiérdemelte a maximális pontszámot. Hasonlóan meg voltunk elégedve a szolgáltatásaival is: a 2,2 hüvelykes kijelzőjén még filmeket is megnézhetünk. Sajnos 11:30 órás üzemideje átlagon aluli, ami meglepő egyéb képességeihez képest.

Apple iPod: Kiseb, könnyebb és szebben is néz ki, mint a Creative Zen Vision:M, ráadásul felhasználóbarátságához sem férhet kétség: az Apple iPod legnagyobb hátránya kevés szolgáltatása (alapesetben sem hangot felvenni, sem rádiót hallgatni nem tudunk vele, de még a saját filmek feltöltésénél is külön szoftverre van szükségünk az átközléshez), hangminősége pedig közepes.

MP3-lejtszók (2–8 GB-ig)

Termék	Összpontszám	Pontszám (0-100)										Technikai adatok		
		Tárhelykapacitás (GB)	Hangminőség (25%)	Hordozhatóság (25%)	Kézelhetőség (25%)	Kapacitás (5%)	Kézelhetőség (5%)	Vonalszintű bemenet	Mikrofon	Akkumulátor	Méret (mm)	Tömeg (kg)	Tömeg (kg)	Tömeg (kg)
1 Cowon iAudio 6	89	70 000	93	72	97	100	77	4	●	●	●	17:30 h	76×35×19	59
2 Samsung YP-K5Q	87	66 000	96	100	86	65	77	2	●	●	●	33:00 h	46×97×19	105
3 Apple iPod nano II 8 GB (MA497)	85	79 990	79	97	87	79	67	8	●	●	●	24:30 h	39×90×7	40
4 Cowon iAudio F2	84	50 000	73	82	98	87	77	2	●	●	●	20:35 h	34×71×20	38
5 Samsung YP-Z5Q	84	62 500	94	90	88	64	67	2	●	●	●	25:30 h	43×90×12	57
6 iRiver H10 (6 GB)	83	58 000	94	57	93	90	82	6	●	●	●	11:35 h	96×55×15	96
7 Creative Labs Zen Micro Photo	83	65 000	88	62	87	100	72	8	●	●	●	16:05 h	51×85×18	108
8 Creative Labs Zen V plus (4 GB)	82	58 000	86	67	83	98	72	4	●	●	●	17:10 h	43×68×16	45
9 MSI Mega Player P640	82	42 000	81	67	98	87	59	8	●	●	●	14:05 h	46×96×13	71
10 Creative Labs Zen V	79	36 000	86	68	83	82	72	2	●	●	●	17:20 h	43×68×16	45
11 Archos Gmini XS 100	79	27 000	98	54	94	64	90	3	●	●	●	13:15 h	92×44×14	78
12 Apple iPod nano (4 GB)	79	64 990	82	75	85	74	67	4	●	●	●	15:25 h	40×90×7	44
13 Archos 104	77	48 000	77	55	100	73	92	4	●	●	●	11:55 h	43×92×14	78
14 SanDisk Sansa e270	77	75 000	61	74	88	84	90	6	●	●	●	20:55 h	44×89×13	75
15 Samsung YP-U2 Q (2 GB)	77	28 000	91	71	87	49	91	2	●	●	●	13:30 h	82×24×13	25
16 SanDisk Sansa c150	76	30 000	86	63	80	74	69	2	●	●	●	15:00 h	78×34×23	47
17 MSI Mega Player 536	74	40 000	84	48	89	74	72	4	●	●	●	10:05 h	60×96×15	95
18 Creative Labs Zen Micro (5 GB)	73	79 000	100	47	72	72	82	5	●	●	●	11:00 h	84×51×19	106
19 Transcend T.sonic 610	72	26 000	68	78	78	59	87	2	●	●	●	16:10 h	34×70×16	35
20 Philips GoGear HDD1620	70	55 000	77	65	77	59	69	6	●	●	●	17:55 h	53×88×16	89
21 Sony NW-A1000	63	55 000	52	63	80	52	69	6	●	●	●	13:55 h	55×88×19	107
22 Sony NW-E005	61	36 000	47	72	75	44	74	2	●	●	●	13:40 h	79×25×14	24
23 Philips PSA615	56	60 000	52	45	72	48	77	6	●	●	●	10:15 h	72×72×27	103

Gmini XS 100
Meggyőző hangminőség

YP-K5Q
Huszonöt órnyi kitarás

Zen Micro Photo
Nagy tudású, felhasználóbarát készülék

MP3-lejtszók (20 GB és felette)

Termék	Összpontszám	Pontszám (0-100)										Technikai adatok		
		Tárhelykapacitás (GB)	Hangminőség (25%)	Hordozhatóság (25%)	Kézelhetőség (25%)	Kapacitás (5%)	Kézelhetőség (5%)	Vonalszintű bemenet	Mikrofon	Akkumulátor	Méret (mm)	Tömeg (kg)	Tömeg (kg)	Tömeg (kg)
1 Cowon iAudio X5L (30 GB)	92	95 000	86	100	92	91	95	30	●	●	●	32:40 h	104×62×23	188
2 Cowon iAudio X5 (30 GB)	87	95 000	88	69	95	95	95	30	●	●	●	14:30 h	104×61×17	151
3 Archos Gmini 402 Camcorder	86	82 000	92	57	100	97	87	20	●	●	●	12:20 h	106×61×18	160
4 Archos Gmini 402	85	82 000	100	52	99	91	87	20	●	●	●	11:30 h	106×61×18	160
5 Archos Gmini XS 202	83	58 000	88	79	88	71	100	20	●	●	●	22:45 h	59×76×20	119
6 Creative Labs Zen Sleek Photo	82	75 000	93	65	84	93	68	20	●	●	●	17:55 h	59×101×17	157
7 Archos Gmini XS 202S	82	58 000	88	78	87	71	100	20	●	●	●	22:00 h	59×76×18	123
8 Creative Labs Zen Vision:M	82	65 000	92	50	92	100	68	30	●	●	●	11:20 h	104×62×19	164
9 Apple iPod 80 GB (MA448FD)	81	129 990	77	73	92	87	68	80	●	●	●	21:15 h	62×103×14	156
10 Teac MP-8000	77	72 000	72	59	93	81	92	20	●	●	●	9:10 h	94×61×18	141
11 Apple iPod Video 30GB (MA146FD)	76	99 990	79	62	87	78	68	30	●	●	●	14:30 h	103×62×11	136
12 Cowon iAudio M5	76	65 000	86	56	89	65	95	20	●	●	●	13:25 h	61×104×20	144
13 Philips GoGear HDD6320	67	70 000	68	66	71	60	82	30	●	●	●	19:00 h	104×64×17	157
14 Sony NW-A3000	64	70 000	51	68	78	54	71	20	●	●	●	21:20 h	103×65×21	180

Gmini 402
A nagyobb Archosból a legjobb

Zen Vision:M
A Creatív dobozkája rengeteg szolgáltatással rendelkezik

GoGear 6320
A Philips jól néz ki, de hangminősége csak közepes

● Csúscategória (100–90) ● Felsőkategória (89–75) ● Középkategória (74–45)

CHIP KOMPAKT: MP3-teszt

Vásárlási tippek

✓ Flashmemória vagy HDD
A kisebb méretű és flashmemóriás lejtszók elsősorban az aktívabb felhasználók számára ajánlhatók. A szilárdtestmemória rázkódásra egyáltalán nem érzékeny. A merevlemez előnye hatalmas kapacitása, így a nagy zenegyűjteménnyel rendelkezők számára ajánlhatók elsősorban.

✓ Fájlformátumok
A legtöbb készülék nemcsak az MP3-at, hanem a WAV és WMA fájlformátumokat is le tudja játszani – más formátumok azonban csak ritkábban támogatottak.

✓ Gyors letöltés
Ma már elengedhetetlen, hogy valamennyi lejtszó USB 2.0 vagy Firewire csatlakozóval rendelkezzen – több giga zene átmásolása a lassabb USB 1.0-n keresztül órákat venne igénybe.

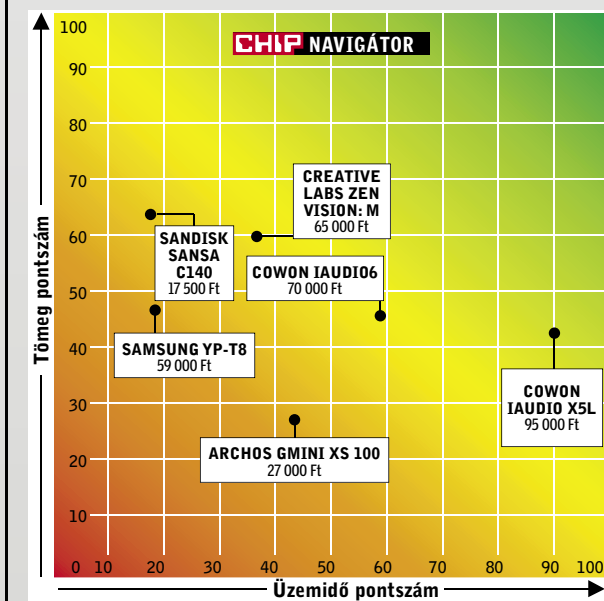
✓ Fülhallgató
Több esetben is bebizonyosodott, hogy a fülhallgató a gyenge pont. Ha tehát a hangminőség igazán fontos, a lejtszóval együtt érdemes egy komolyabb fülhallgató beszerzését is megejtetnünk.

✓ Hangzásvilág
Ellenőrizzük, hogy a lejtszó rendelkezik-e szabadon állítható EQ-val: ennek segítségével ugyanis saját személyes ízlésünkhöz (és fülhallgatónkhoz) állíthatjuk készülékünk hangzását.

✓ Töltő
A legtöbb új MP3-lejtszó már az USB kapcsolaton keresztül is tölthető – sajnos ezért sok cég nem is csomagol melléjük hálózati adaptert. Amennyiben gyakran és sokat utazunk, érdemes egy ilyen is beszerezni, hiszen ennek hiányában csak számítógép mellől fogjuk tudni feltölteni lejtszónkat.

A vásárlók a könnyű, hosszú üzemidejű lejtszókat keresik

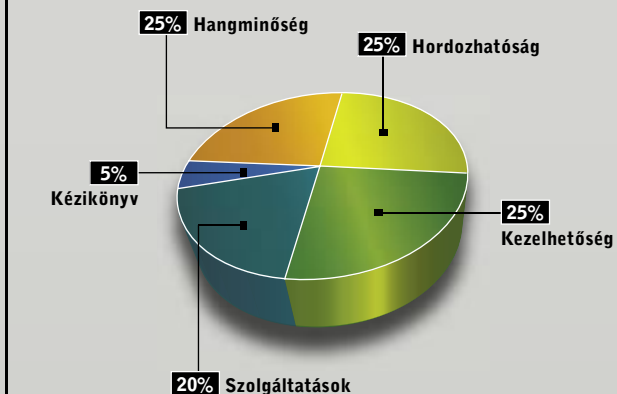
► A hosszú ideig tartó zavartalan zenehallgatáshoz nagy kapacitású akkumulátorra van szükségünk. Sajnos az akkuk élettartama egyenesen arányos méretükkel és tömegükkel is, így minél tovább bírja egy lejtszó a, általában annál nehezebb is. Az alábbi ábrán a legjobban teljesítő és legkedvezőbb árú modelleket helyeztük el, tömegük és üzemidejük (az adott kategóriához viszonyított) pontértéke alapján – minél jobb egy tehát egy készülék hordozhatósága, annál közelebb került a jobb felső (zöld) sarokhoz.

Kerülendő! Kompromisszum Ideális

ÍGY TESZTELTÜNK

Egy MP3-lejtszó legfontosabb szolgáltatása a zenelejtszás – mégpedig lehetőleg utazás közben. Ennek megfelelően erre a két jellemzőre fektettük a legnagyobb hangsúlyt (a két érték együtt az összpontszám 50 százalékát teszi ki). A hangminőséget speciális műszerrel és szubjektív úton (hallás után) is vizsgáltuk. A hordozhatóság alatt a méret és a tömeg mellett az elemélettartamot is figyelembe vettük. Ezen kívül a szolgáltatásokat, a kezelhetőséget és végül a kézikönyvet/leírást is pontoztuk.

Röviden

1 Samsung YP-T8 Z:
A YP-T8 Z első helye a rengeteg funkcióval, kezelhetőséggel és használhatóságának köszönhető. Egyetlen hibájaként kicsit magas ára róható fel.

2 SanDisk Sansa c140
Kedvező áráért cserébe egy könnyen használható, hosszú üzemidejű és jó hangminőségű lejtszót kapunk – kár, hogy nagy mérete lerontja az összképet.

3 Cowon iAudio 6
Kiváló hangminőség, rengeteg szolgáltatás és könnyű használhatóság. A 17,5 órás elemélettartam egyszerűen kiváló.

4 Archos Gmini XS 100
Az XS 100 hangminősége nagyon jó, és könnyen is kezelhető – sajnos monokróm kijelzője és szolgáltatási szintje miatt nem szerzhette meg az első helyet.

5 Cowon iAudio X5L
A közepes hangminőségért cserébe kiváló üzemidőt kapunk – szolgáltatási szintje és kezelhetősége is nagyon jó.

6 Creative Zen Vision:M
Ugyan üzemideje alacsony, de 30 gigás tárhelyével, számtalan lehetőségével és baráti árával a Creative modellje remek választás.

Sok Radeon GeForce-t győz?

A felsőkategóriás látvány az igazán gazdag kiváltsága – vagy elég, ha csak jól választjuk meg a VGA kártyánkat? CrossFire-be kapcsolt X1950Prókat zártunk közös ketrecbe a kisebbik GeForce 8-cal.

PC-s játékok készítői számára igazi rémálom a számítógép rugalmassága és az emiatt elengedhetetlenül fontos skalázhatóság (hogya régebbi vagy gyengébb gépek tulajdonosai is megvegyék a játékot), ami sok esetben a játék motorján is megfigyelhető. A fejlesztők ugyan a megjelenéskor várható átlagos konfiguráció teljesítményére írják a játékot, ám a multiplatformos fejlesztésnek hála egyre több esetben találkozhatunk a „Next Generation” opcióval, amely megköveteli a jóval magasabb 3D teljesítményt. Ám nem feltétlenül kell mindig a legdrágább és legújabb VGA kártyát választanunk – SLI vagy CrossFire kiépítéssel könnyedén skalázhatjuk, bővíthetjük számítógépünket.

A legkisebb GeForce 8

De kezdjük a kontrollcsoporttal, a legfrissebb GeForce széria második, kisebbik tagjával, a 8800GTS-sel. A G80-as, Di-

rectX 10-es GPU-ra épülő kártya egyértelműen felsőkategóriás. Ezt támasztják alá a paraméterei is: a 96 univerzális shader processzor, a 640 MB memória 320 bites buszon és természetesen a magas órajelek is. A 8800GTX-hez képest minden területen gyengített GTS ára is kedvezőbb, ám még így is ijesztően magas, ezért a pénzért időtálló, rendkívül gyors videokártyát kapunk, amely még

legmerészebb álmainkat is felülmúlja, legyen szó bármely mai vagy közeljövőben megjelenő játékról.

CrossFire helyesen

Mindeközben az ATI sem pihent, és míg lázasan dolgozik a G80 ellenfelül szánt R600-as GPU-n, végre útjára bocsátotta RV570-es modelljét, néhány régóta hiányolt képességgel. A 80 nm-es gyártás-

Az új CrossFire árnyoldalai

Az új CrossFire ígéretes és régóta várt fejlesztés. Problémát okozhat azonban a kártyákat összekötő híd beszerzése, mivelhogy az ATI törekvése ellenére egyes cégek a kiélezett árversenyre hivatkozva nem mellékelik ezt a kártyák dobozában. A CF hidat az MSI-nél például külön kell beszerezniük, az ASUS kártyájánál pedig kénytelenek vagyunk odafigyelni arra, hogy legalább egy-

szer a néhány ezreszel drágább CrossFire kiserelésű változatot válasszuk.

Noha az ATI úgy hirdeti az új generációs CrossFire-t, hogy 2048x1536-os felbontás alatt egyelőre elegendő egy híddal összekapcsolunk a kártyákat, a teszt során bebizonyosodott, hogy ez nem így van, vagyis kénytelenek vagyunk két összekötő kábelt szerezni a CrossFire bekapcsolásához.

CHIP Túlerő ellenében

Sajnálhatjuk, hogy az ATI-nak nem sikerült időben piacra dobni az X1950Prót, hiszen egy kifejezetten versenyképes, hasznos újdonságokat tartalmazó modellel, igencsak versenyképes áron. A késés miatt sajnos olyan ellenszenves trükköt is be kellett vetnie a cégnek az X1900GT-k életben tartásához, amely véleményem szerint helytelen, és a vásárlók részéről jogos felháborodást vált ki (a későbbi kiadású X1900GT-k közt találni lassabb, 512 MHz-es magórajelen működő példányokat).

Mivel az X1950Pro egyedi GPU, reméljük, hasonló trükkre nem lesz szüksége az ATI-nak a kereslet kielégítése céljából. A CrossFire szoftveres oldalért felelős részlegnek pedig ideje lenne komolyabban venni a munkát, hogy végre ajánlható opció legyen az SLI ellenében a CF, és ne kelljen azt mondanunk, ami a mostani tesztben abszolút helytálló, hogy a GeForce 8800GTS sokkal jobb választás, mint két X1950Pro.

technológiával készült GPU a manapság a figyelem középpontjába került felső-közép mezőnyt célozza meg, így a sokat ígérő technikai paraméterek mellett meg-

Termék	MSI Radeon RX1950Pro 256E	ASUS Radeon EAX1950Pro CrossFire	BFG GeForce 8800GTS
Beküldő	Expert	ASUS	Ramiris
Információ	www.expert.hu	hu.asus.com	www.ramiris.eu
Tájékoztató ár	56 950 Ft	251 490 Ft	138 900 Ft
Garancia	3 év	3 év	5 év
Műszaki adatok			
Grafikus mag	RV570	RV570	G80
Fedélzeti memória mennyisége, buszsebessége	256 MB GDDR3, 256 bit	2x256 MB GDDR3, 256 bit	640 MB GDDR3, 320 bit
Grafikus mag órajele	574 MHz	574 MHz	500 MHz*
Memória órajele (effektív)	1364 MHz	1364 MHz	1600 MHz
Shader (vertex/pixel)	8/36	2x 8/36	96**
Pixelfutószalagok/ROP egységek száma	12/12	12/12	20/20
Mérési eredmények			
Rendszerfogyasztás (nyugalmi/legnagyobb)***	128/200 W	145/272 W	135/281 W
3DMark06 - default futás	4756 pont	7882 pont	8066 pont
Call Of Duty 2 1.2 - 1280x1024, HQ, 4AA/8AF	33,7 fps	38,8 fps	51,8 fps
Call Of Duty 2 1.2 - 1600x1200, UQ, 4AA/16AF	24,7 fps	11,2 fps	38,3 fps
Company of Heroes - 1280x1024, HQ, 4AA/8AF	17 fps	18,1 fps	39,5 fps
Company of Heroes - 1600x1200, UQ, 4AA/16AF	11,5 fps	12,5 fps	27,1 fps
F.E.A.R 1.03 - 1600x1200, HQ, 4AA/8AF	33 fps	48 fps	59 fps
NFS:Carbon - 1280x1024, HQ, 4AA/16AF	25,8 fps	28,3 fps	39,3 fps
NFS:Carbon - 1600x1200, HQ, 4AA/16AF	18,7 fps	19,1 fps	28 fps
Quake4 - 1600x1200, HQ, 4AA/8AF	87,4 fps	113,7 fps	119,4 fps
TR: Legend - 1280x1024, NextGen 4AA/8AF	26,2 fps	28,7 fps	60,8 fps
TR: Legend - 1600x1200, NextGen 4AA/16AF	22,8 fps	21,1 fps	46,1 fps

*A shader CPU-k órajele 1200 MHz. **Egységes shaderarchitektúra. ***A kisebb érték a jobb.

lehetően agresszív árazású. A viszonylag sikeresnek mondható X1900GT-t leváltó kártyával mutatkozott be az új CrossFire technológia is, amely végre felveheti a

versenyt az NVIDIA immár kiforrottan tekintethető SLI-jével.

Az RV570-es chipbe már integrálták a „compositing engine” elnevezésű egység-

Vásároljon most WRT54GL routert és nyerjen 256MB-os USB pendrive-ot!

LINKSYS
A Division of Cisco Systems, Inc.

CP
Computer
Legjobb vétel

WRT54GL
kábelnet és ADSL internet megosztás,
4 portos switch, WIFI (54Mbps),
RTR Linux belső szoftver

Vásároljon 2006. december 31-ig Linksys WRT54GL routert!

Keresse a dobozon ezt a címkét!

Ha szerencsés, a dobozban megtalálja ezt a pendrive-ot!

LINKSYS
KARÁCSONYI NYEREMÉNYAKCIÓ!

Minden fizetők nyer!
Keresse a 256MB-os pendrive-ot a csomagban!

Az akciót 2006. december 31-ig tart.

Keresse a Linksys hálózati eszközöket az AlphaSonic viszonteladójánál!

Kiemelt viszonteladók: Adler KR, 1136 Budapest, Hagedős Gyula utca 36. Tel.: 239-3987 • Delfin Computer Informatikai zrt. Hódmezővásárhely, Szántó K. J. u. 64. Tel.: 62-2-4-6-6-10 • Rufusz Computer KR, 1117 Budapest, Bercsényi u. 19/a. Tel.: 203-0382, 209-2573 • Zalasám KR, Zalaegerszeg, Kosuth Lajos u. 26. Tel.: 92-510-120 • A-Z Net Számítástechnikai KR, Szombathely, Kidaludy Sándor u. 20. Tel.: 94-341-583 • Win Investor RT, Szolnok, Kolozsvári út 3. Tel.: 56-513-206 • Infomax Computer Veszprém, József Attila u. 9. Tel.: 88-591-100 • Overtly Computer Szaküzlet 1111 Budapest, Bartók Béla út 14. Tel.: 466-9377 • Euro Line 2000 KR, Ódóddó, Szoboszló utca 2. Tel.: 28-418-825 • Boyko Computers 1214 Budapest, Völgly u. 43. Tel.: 278-0954 • Számítógéphez Detronon, Nagy Lajos király tér 4/b. Tel.: 52-502-502 • Vizion KR, Pécsi Rákóczi u. 72. Tel.: (72) 333-987

get, amely a két vagy több videokártya által előállított képrészleteket vagy képkockákat hivatott összeilleszteni. A videokártyák kapcsolatánál sem kell többé külső

Az összekötő híd természetesen nem azonos az NVIDIA SLI hídjával, ami megnehezítheti az X1950Pro CrossFire kiépítését. Mivel már jelenleg is rengeteg CrossFire-képes alaplap van a piacon, az ATI úgy döntött, minden X1950Prohoz mellékel egy ilyen kábelt, így két kártya megvásárlásával pont két ilyen kábelhez jutunk (ennek buktatóiról keretes írásunkban szólnunk). Az előző CF változathoz szerencsésen megmaradt a különböző gyártók közti kompatibilitás is, a rugalmasság megőrzése végett.

Az új párhuzamosított működés mellett újjdonság a HDCP kezelése, továbbá a némileg alacsonyabb fogyasztás, na és persze egy kis sebességnövekedés is, de gyorsulásban ne várjunk csodákat, tekintve, hogy az X1950Pro paraméterei alapján majdnem tökéletesen megegyezik X1900GT-s elődjével, mindössze a memória sebessége nőtt effektív 180 MHz-cel (méréseink összevethetőek előző havi „Utolsó Mohikánok” című tesztünkével).

Tapasztalatok

A Radeon X1950Pro hazánkban ugyan késett egy keveset, ám ahogy azt előző havi tesztünkben is jósltuk, megérte várni rá. Az alacsonyabb áron jobb szolgáltatásokat, így új CrossFire-megoldást és elődjénél némileg nagyobb teljesítményt nyújtó videokártya kifejezetten jó vételnek számít egy középkategóriás számítógép esetén. Az új Radeon gyári hűtése kiváló, megfelelően halk és hatékony, de az ASUS és az MSI saját tervezésű rendszerei is kiválóan alkalmasak halk, de erős játék-PC építéséhez.

Ugyanakkor a CrossFire szoftveres oldala továbbra sem tökéletes; az SLI kiforrottabb, jobban kihasználja a megduplázott erőforrást, így a driver terén még sokat kell fejlődnie az ATI-nak, hogy a CF igazán versenyképes megoldássá váljon az SLI-vel

CHIP Tesztrendszer

Intel Core 2 Duo E6400 CPU, Intel X975XBX Badaxe alaplap (1441-es BIOS), 2*512 MB Corsair PC8000UL és 2*512 MB A-DATA DDR2-SDRAM memóriamodulok (DDR2-800, 4-4-4-12 időzítéssel), Samsung SP2504C 250 GB-os, SATA merevlemez, Coolink AP550X tápegység és gyári Intel CPU hűtő. Microsoft Windows XP SP2, Intel 8.0.1.1002, ATI Catalyst 6.10 béta, NVIDIA ForceWare 9702, DirectX 9.0c.

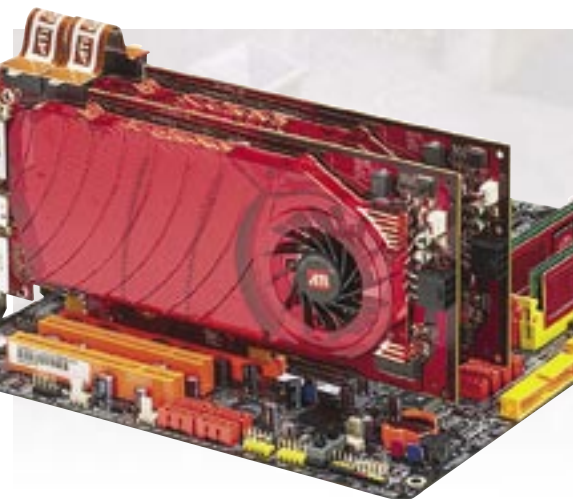
Tesztünket – kiegészítő termékekkel – az alábbi cégek segítették: A-DATA, Corsair, Intel, Kellytech, Samsung.

szemben. Mindenesetre egy szimpla X1950Próval viszonylag olcsón juthatunk a mai játékok esetében elegendő teljesítményhez – természetesen nagy részletesség és jó felbontások mellett. Ha pedig a játékok kinövik ezt a középkategóriás kártyát – és alaplapunk engedi –, könnyedén bővíthetjük konfigurációnkat egy újabb X1950Próval. Addigra a programok is támogatni fogják.

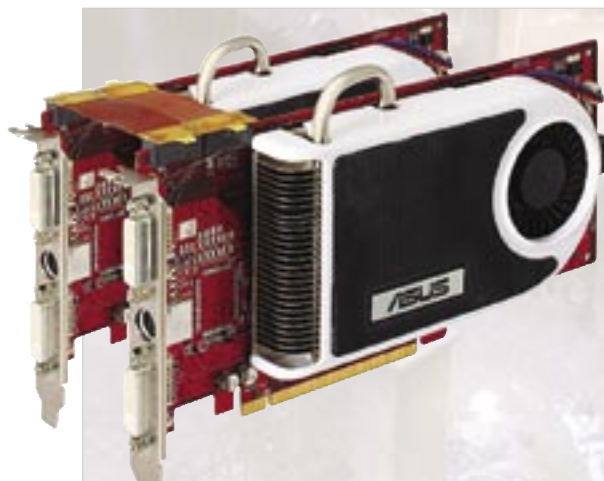
AZ MSI X1950PRÓA: kiváló, egyedi hűtés és jó körítés, ám vásárlásnál vigyázzunk, mert nem mindegyik változathoz jár a CrossFire összekapcsoló kábel

És végül ne feledjük el a kisebbik GeForce 8-ast, amely szimpla GPU-s kiépítése ellenére is látványosan gyorsabb az új CrossFire-nél (igaz, jelenleg látványosan drágább is annál), ráadásul időállóságát, szolgáltatásait és shaderteljesítményét tekintve is jobb vétel, mint a jelenlegi legjobb Radeon, az X1950XTX vagy bármely régebbi generációs csúcsmo-
 Erdős Márton ■

AZ ÚJ CROSSFIRE MŰKÖDÉS KÖZBEN: mindkét átkötésre szükségünk van, noha a másodikat egyelőre nem használja ki a rendszer

kábelkkel és DVI-elosztókkal bajlódunk: az SLI-hez hasonló, ám ez esetben két darab összekötő hiddal kapcsolódnak egymáshoz az X1950Prók. Ugyan egyelőre be kell érniük legfeljebb két VGA használatával, az ATI állítása szerint a több CrossFire híd a későbbi bővíthetőség szempontjából elengedhetetlen, legyen szó akár quad CrossFire-ről, akár pedig egy fizikai gyorsításért felelős Radeon VGA kártyáról. Mindenesetre jó hír, hogy többé nem kell mester és szolga kártyákban gondolkodnunk CrossFire esetén, ahogy a külső, nehézkesen szerelhető összekötőt is eltűnt végre, az 1600x1200-ra limitált felbontással együtt.

ASUS X1950PRÓK PÁRBAN: amint jobb lesz a szoftveres támogatás, megéri az új, egyszerűen megépíthető CrossFire-t kihasználni

CHIP nyereményeső

Ilyen még nem volt!

Nyereményjáték 500 000 Ft értékben!

CHIP

IT READY

További meglepetés ajándékok!

- 1x Gigabyte GA-945P-S3 alaplap
- 2x ASRock ConRoeXFire-eSATA2 alaplap
- 1x Billion wifi ADSL router
- 4x Logitech QuickCam Express
- 10x Labtech egér
- 6x Logitech QuickCam communicate STX
- 1x MSI NX7950GT
- 1x MSI RX1950XTX-VT2D512E WC VGA kártya
- 1x MSI NX7950GT-T2D512EZ-HD VGA kártya

2. forduló

Szeretne Ön is részt venni a nyereményjátékon?

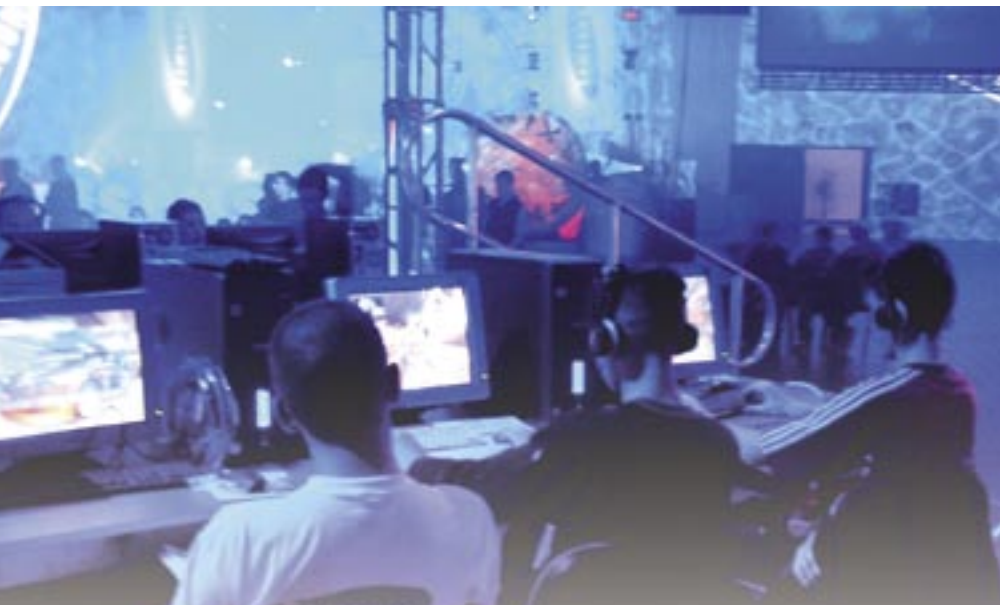
Így játszhat:

- 1) Töltse ki a www.chipmagazin.hu/jatek oldalon található kérdőívünket.
- 2) Ha már kitöltötte, akkor aktiválja részvételét a sorsoláson a CD- és DVD-mellékleten található egyéni azonosító kód beírásával.

Sorsolás: 2007. január 15.

Együttműködő partnereink:

Az ideális játék-PC

A játégek a PC-s ipar nehézfiú – kompromisszumnak helye nincs, mindennek tökéletesnek kell lennie a hibátlan eredményhez – a 8 legjobbat hasonlítottuk össze.

Egy igazán modern játékpc-hez jóformán feneketlen pénztárca szükséges. Na persze a határok nélküli pénzköltés értelmetlen lenne, különösen a számítástechnikai elemek gyors értékvesztése miatt, így ezúttal is meghúztunk egy felső határt, amit nem volt ajánlott átlépnie egyetlen cégnek sem. Az időpont is éppen megfelelő volt a tesztelésre, mivel a legutóbbi konfigurációtesztünk óta nagyjából fél év telt el, ami alatt rengeteget változott a piac, így a gépek is látványos fejlődésen mentek keresztül. Ráadásul itt a karácsony, amikor egy játék-PC igazán jól mutat a fa alatt, aminek nemcsak a gyerek és a papa örül, de az anyuka is válthat végre a már betéve ismert pasziánszról mondjuk a World of Warcraftra.

Evolúciós folyamat

Fél évvel ezelőtt kiírt, játégra és általános multimédiás feladatokra összeállított konfigurációtesztünkre szép számmal neveztek a kisebb és nagyobb cégek. Bár ez

alkalommal – talán az akkori szigorúságunk miatt – kevesebb szereplő gyűlt össze, több érdekes trendet és tendenciát is megfigyelhettünk. A Windows XP Home változatával együtt 200 ezer forintos bruttó árérték több cég nagyon hasonló összeállítását ajánlott anno. Akkor még domináltak az egymagos processzorok, akadt 512 MB memóriával szerelt gép, és bizony találkoztunk AGP-s rendszerrel és PATA merevlemezzel is. A legnépszerűbb alkatrész akkor még az AMD Athlon 64 3000+ és 3200+, valamint az Intel Pentium 4 630-as CPU volt, karöltve a 6600GT VGA kártyákkal. Ezek helyét év végére az Intel Core 2 Duo E6300 és az AMD Athlon X2 3600+ vette át, ahogy a videovezérlőben is továbbléptek a cégek a 7600-as osztályú modellekre. Ugyanakkor ezen két alkatrész komoly összeget tesz ki, nagyjából a teljes konfiguráció 1/3-át, ami sokszor észrevehető kompromisszumokra kényszerítette a cégeket.

A két uralkodó CPU mellett találunk még duplamagos Pentium D-eket is a mezőnyben – érthetően a sor végén, ám a cégek már itt is ügyeltek arra, hogy a Core 2-kompatibilitás megoldott legyen a későbbi fejlesztés esetén. Ez egyedül a Fujitsu Siemens gépére nem igaz, ahol az SiS649-es chipkészlet ráadásul szimplacsatornás DDR2-533-as memóriavezérlőt tartalmaz, ami bizony a gép teljesítményére is kiható.

Az AMD Athlon konfigurációk körében az AM2 egyértelműen dominál, ahogy a cégek a duplacsatornás memóriavezérlő kihasználására is ügyeltek. Itt az Aqua gépe a kakukktojás, amelyben a teszt egyetlen szimplamagos Athlon 64 3800+ CPU-ját találjuk – ám mentségére legyen mondván, a mai játékokhoz még megfelelő ez a processzor is. A processzorhűtésben minden cég megegyezett: a CPU-khoz gyárilag csomagolt, átlagos teljesítményű és zajszintű modelleket használtak. Szerencsére sok helyen találkoztunk házhűtő ventilátorokkal, ám a 12 cm-es változat még nem mindennapos ebben a kategóriában.

A rendszermemóriában a 2x512 MB-os elosztás és a DDR2 jellemző a mezőnyre, ám a jelenleg elérhető DDR2-800-as sebességet csupán két cég, a CHS és az Alien használta ki. Az optikai egységek terén minden cég hozta az elvárható, megbízható, a házzal színben passzoló DVD-írókat szerelték gépeikbe. A merevlemezeknél már akadnak nehézségek: a 160 GB-ot senki sem lépte át, és az Alien esetében a videokártya magas árát a merevlemezen hozta be a cég – a 80 GB manapság már igencsak szűkös, nagyjából azonnal szükségünk lehet egy kiegészítő háttértárra.

Az egyéb részegységekkel, így az alaplap hangkártyákkal, a gigabites LAN vezérlőkkel, a tápegységekkel és a házakkal nem volt

REND ÉS CSEND A VISION GÉPÉBEN: a passzív hűtésű VGA és chipkészlet mellett a gyári Intel CPU hűtőt alig fűti a Core 2 Duo

különbözőbb gondunk, ám az igencsak elavult floppyegységet leszámítva egyedül a Fujitsu Siemens gépénél kapunk igazán hasznos kiegészítő hardverelemeket. Itt a konfiguráció része egy 22 az 1-ben kártyaolvasó, egy WLAN vezérlő, valamint az elmaradhatatlan billentyűzet és egér, amelyek USB csatlakozást kaptak, tekintve, hogy a gépről hiányoznak a PS/2-es csatlakozók. Kiemelkedő még a CHS gépében dolgozó MSI K9N SLI Platinum alaplap, amely sok hasznos extrát ad a géphez, így duál LAN-t és SLI-támoga-

TEMÉRDEK CSATLAKOZÁS A HÁTLAGON: a többcsatornás hangkimenet és LAN mellett ma még ritkaság az eSATA, aminek a jövőben még nagy hasznát vehetjük

tást is, valamint a Vision AsRock alaplapja, amely egyedülként kínál (igaz, trükkösen) eSATA hátlapi csatlakozást.

A gépépítés művészete

A hardverek gondos kiválogatása mellett legalább olyan fontos ezek összeszerelése, valamint a működéshez szükséges szoftverek telepítése és megfelelő konfigurálása. A kézikönyv is fontos kiegészítője a csomagoknak, ám ezt csak kevés cég gon-

dolta így, és legtöbbször ezek minősége sem éri el a kellő szintet. A legtöbb cég emellett az alkatrészek dobozait is mellékelte, bennük a szükséges kábelekkel, átalakítókkal és szoftverekkel, amelyek mindenképpen szükségesek a megfelelő használathoz.

Az összeszereléssel szerencsére nem akadt komolyabb gondunk, egyedül a CHS gépén nem voltak bekötve az előlapi USB és mikrofoncsatlakozások, de reméljük, ez egyedi eset. A kábeleket minden gépen szépen vezették el és a vázhoz rögzítették, ami jobb szellőzést és könnyebb szerelhetőséget eredményez, vagyis rendkívül fontos. Az Aqua és a Vision gépei ráadásul átlátszó oldallapot kaptak, így még fontosabb lehet, hogy odabent katonás rend legyen.

Ennél sokkal több hibát és hiányosságot találtunk a telepítések és a beállítások során. A BIOS-oknál szinte minden cég a gyári értékeket használta, pedig sok esetben látványosan gyorsult volna a rendszer, ha csak a memóriaidőzítéseken finomítanak. A Windows-telepítésekkel nem volt gond, minden cég viszonylag friss drivereket használt, a BIOS-hoz hasonlóan alapértelmezett beállításokkal. Sok esetben találtunk előre telepített szoftverekkel és a vírusirtótól a Nero egyik változatán át a játékokig, ezek azonban nem növelik a számítógép vételárát, hiszen általában az alaplaphoz, vagy a videokártyához mellékelik őket a gyártók. Egyedül a Vision gépén találtunk olyan szoftvereket, amelyeket a cég hasznosnak gondolt egy átlagfelhasználó számára (pl. Firefox, OpenOffice 2, Spybot), ám a kb. 10 játékdemót tartalmazó csomaggal talán kissé túllőttek a célon.

HASZNOS CSATLAKOZÓK AZ ALIEN GÉPÉN: a kettő helyett négy USB 2.0 hasznos bővítés, ám a Firewire nincsen bekötve az alaplapi vezérlő hiánya miatt

A legmegdöbbentőbb hiányosság, amely kivétel nélkül minden gépre igaz volt (kivéve a Pentium D-s modelleket, amelyekből hiányzik a lehetőség), a dinamikus órajelszabályzás, az Intel EIST és az AMD C'nQ hanyagolása. Ez Core 2 Duo-s gépeken mindössze egyetlen beállítás (és néhol egy BIOS kapcsoló) kérdése, de AMD-s CPU esetében sem több egy apró meghajtóprogram telepítésénél és az Energiagazdálkodás megfelelő pontjának beállításánál. Az eredmény a fogyasztásban mutatkozna meg, ami egyeseknek talán sokdrangú kérdés, ám egy aktívan használt gép esetében súlyos tízezreket spórolhatunk meg évente ezzel.

Időtállóság tekintetében az Intel platformra épülő gépeknél a P965-ös chipkészlet számít a legjobbnak (Qwerty X-Gamer), hiszen ez biztosan elboldogul a 4 magos Core 2-esekkel is. AMD oldalon az

Termék	FEFO Scenic 4100 M-2	Alien Computers Sirius 3 MOD
Fogyasztás (nyugalmi/max)	104/198	93/169
Cinebench 2003 - Renderelés	316	531
Everest memóriaozvasás	5380 MB/s	4480 MB/s
Everest memóriairás	1944 MB/s	1607 MB/s
Everest memóriakésleltetés*	102 ns	54 ns
Hdtach olvasás	51,3 MB/s	50,1 MB/s
Hdtach keresés*	14 ms	13,8 ms
PCMark05	3803 pont	4965 pont
MP3-kódolás*	3:54	3:32
AVI-kódolás*	14:04	10:21
RAR-tömörítés	399 KB/s	466 KB/s
3DMark05, MP3-tömörítés*	3244 pont, 5:44	6064 pont, 4:21
3DMark05	3582 pont	8583 pont
3DMark05 CPU	4527 pont	5107 pont
3DMark06	1571 pont	4207 pont
Quake4 - 1024x768, HQ	72,4 fps	90,2 fps
HL2 - 1280x1024, HQ, 4AA/	64,2 fps	101,8 fps
NFS MW - 1024x768 HQ	30,4 fps	49,7 fps
FEAR - 1024x768, HQ	37 fps	76 fps
Call of Duty 2 - 1024x768, HQ	25,3 fps	61,2 fps

*A kisebb érték a jobb.

ÁTTEKINTÉS	1. HELYEZÉS	2. HELYEZÉS	3. HELYEZÉS	4. HELYEZÉS	5. HELYEZÉS	6. HELYEZÉS	7. HELYEZÉS	8. HELYEZÉS
Termék	Alien Computers Sirius 3 MOD	Qwerty X-Gamer	Vision Computers PC	CHS PC Optima Light Gamer	Mikland CHIP Gamer	Aqua Gamer PC	Fujitsu Siemens Scaleo H	Albacomp Activa-Standard ChipPC
Bruttó ár	202 950 Ft	199 900 Ft	201 950 Ft	202 990 Ft	202 200 Ft	204360 Ft	200 000 Ft	199 990 Ft
Beküldő	Alien Computers	QWERTY	Vision Computer	CHS	Mikland	Aqua	Fujitsu Siemens	Albacomp
Információ (www előtaggal)	aliencomputers.hu	qwerty.hu	visioncomputers.hu	chs.hu	mikland.hu	aqua.hu	fujitsu-siemens.hu	albacomp.hu
Garanciavesztés nélkül megbontható?	igen	igen	igen	nem	igen	nem**	igen, plombázva	nem, plombázva
Garancia	3 év*	18+18 hónap	3 év	3 év	2 év	1 év**	1 év	3 év
Végeredmény	97 pont	95 pont	94 pont	91 pont	91 pont	91 pont	89 pont	88 pont
	■■■■■	■■■■■	■■■■■	■■■■■	■■■■■	■■■■■	■■■■■	■■■■■
Kialakítás [20%]	97	93	96	86	94	91	96	88
Multimédia és munka [25%]	97	99	98	96	92	90	88	92
Játék [30%]	100	96	90	90	92	92	87	85
Fejlesztettség, időállóság [15%]	93	94	92	95	88	94	80	85
Extrák [10%]	89	88	92	88	87	85	100	90
Ár/érték	jó	kiváló	jó	jó	jó	jó	közepes	közepes
Műszaki adatok								
Alaplap (BIOS-verzió)	MSI K9N Neo-F (1.3)	Abit AB9 (090806)	ASRock Con-RoeXFire-eSATA2 (P1.50)	MSI K9N SLI Platinum (1.3)	MSI 945PL Neo-F 2.2 (5.00)	ASUS M2N-E (0205)	ASUS P5SD2-FM (0301)	ASUS P5LD2 (1302)
Lapkakészlet	NV nForce 550	Intel P965+ICH8	Intel 945P+ICH7R	NV nForce 570SLI	Intel 945P+ICH7	NV nForce 570Ultra	SIS649+SIS966	Intel 945P+ICH7R
Lapkakészlet hűtése	passzív	passzív, hőcsöves	passzív	passzív	passzív	passzív, hőcsöves	passzív	passzív
Processzor típusa	AMD Athlon 64 X2 3600+	Intel Core 2 Duo E6300	Intel Core 2 Duo E6300	AMD Athlon 64 X2 3600+	Intel Pentium D 915	AMD Athlon 64 3800+	Intel Pentium D 820	Intel Pentium D 820
Processzor valódi órajele	2003,7 MHz	1904,1 MHz	1861,6 MHz	2014,2 MHz	2793 MHz	2414,3 MHz	2805 MHz	2810 MHz
Processzorhűtő	gyári AMD	gyári Intel	gyári Intel	gyári AMD	gyári Intel	gyári AMD	AVC	gyári Intel
Memória	2x512 MB DDR2-800 ADATA (400,8 MHz, 5-5-5-15-1T)	2x512 MB VeriTech DDR2-667 (340 MHz, 5-5-5-15)	2x512 MB PQI DDR2-667 (199,5 MHz, 3-3-3-9)	2x512 MB DDR2-800 GEIL (402,8 MHz, 5-6-5-18-2T)	2x512 MB KingMax DDR2-667 (266 MHz, 4-4-4-12)	2x512 MB KingMax DDR2-667 (301,8 MHz, 5-5-5-15-2T)	1x1 GB DDR2-533 (266,7 MHz, 4-4-4-12)	2x512 MB Hyundai DDR2-533 (267,6 MHz, 4-4-4-12)
DIMM foglalatok száma	4	4	4	4	4	4	2	4
Videokártya	HIS X1900GT 256MB VIVO	Inno3D 7600GT 256MB	Gigabyte NX76G 256D-RH 256MB	Gigabyte NX76G 256D-RH 512MB	MSI NX7600GT-T2D256EZ 256MB	Inno3D 7600GT 256MB	Radeon X1650Pro 256MB	ASUS EAX1600 Pro 512MB
Merevlemez	Samsung HD080HJ, 80GB, SATA	Samsung SP1603C, 160GB, SATA	Western Digital WD1600JS, 160, SATA	Seagate 7200.9, 160GB, SATA	Western Digital WD1600JS, 160GB, SATA	Samsung HD160HJ, 160GB, SATA	Western Digital WD1600JS, 160GB, SATA	Samsung HD160JJ, 160GB, SATA
Optikai egység	NEC AD-7173A	LG GSA-H10N	NEC AD-7173A	Samsung SH-S162L	Samsung SH-S182M	Pioneer DVR-111D	LG GSA-H10N	Samsung SH-S182D
Kártyahelyek (PCIe x16/PCIe x4/PCIe x1/PCI)	1/0/2/3	1/0/2/2	2/0/1/3***	2/0/2/3	1/0/1/4	1/1/2/3	1/0/1/2	1/0/3/3
Kivezetések (elől/hátul)	4USB, hang/4USB	2USB, hang/6USB, 2FW, optika	2USB, hang/6USB, 1FW, játék, eSATA	2USB, hang/6USB, 3FW, optika	2USB, hang/4USB, optika	2USB/4USB	2USB, 1FW, hang/4USB, 1FW, optika	2USB, hang/6USB, optika, játék port
Audio	Realtek ALC883, HD Audio	Realtek ALC882, HD Audio	Realtek ALC888, HD Audio	Realtek ALC883, HD Audio	Realtek ALC850, AC'97	Analog Devices AD1988B, HD Audio	Realtek ALC880, HD Audio	Realtek ALC882, HD Audio
LAN	Vitesse/nForce gigabites	Intel/Realtek gigabites	Intel/Realtek gigabites	2x Vitesse/nForce gigabites	Realtek gigabites	Marvell/nForce gigabites	SIS/Realtek gigabites	Intel/Marvell gigabites
FireWire	-	●	●	●	-	-	●	-
SATA csatlakozók száma (RAID)	4 (0, 1, 0+1, JBOD)	6 (0, 1 JBOD)	4 (0, 1, 0+1, 5, 10, JBOD)	6 (0, 1, 0+1, 5, JBOD)	4 (-)	6 (0, 1, 0+1, 5, JBOD)	2 (0, 1, 0+1, JBOD)	4 (0, 1, 0+1, 5, 10, JBOD)
Számítógépház	ASUS TA-551	Foxconn TLA+397	Kolink CX9862T	Codegen 6210L	Chieftec BG-02BBSL	Apevia ATXB8KLW-BK	Fujitsu-Siemens	Foxconn TS-01
Tápegység (hűtése)	ASUS ATX-350S-H (8cm)	Foxconn ISO-450PP 4S (8cm)	Q-Tec 13980 400W (12cm)	Chieftec GPS-400AA-101A (12cm)	Macron MPT-401 400W (12cm)	Q-Tec PSI58G Triple fan 650W (2x8cm+12cm)	FSP 400-60HLN (12cm)	FSP HH300ATX(PF) (8cm)
Egyéb perifériák	-	-	floppy	floppy	-	-	kártyaolvasó, 802.11b/g WLAN	plusz PATA RAID
Házhűtés (elől/hátul/egyéb)	8 cm/9,2 cm/-	-/8cm/fan duct	-/8cm/-	-/8cm/-	-/9,2cm/oldalt 9,2cm	-/8cm/fan duct, felül 8cm	-/fan duct	-/8cm/fan duct
Telepített programok	CyberLink Power2Go, Dungeon Siege, Nero6	-	AVG Antivirus, Serious Sam 2, Nero6, OpenOffice 2, Spybot	-	Nero 6, PowerCinema, CyberLink MakeDVD	-	Norton Antivirus 2006, Microsoft Works, Nero 6, InterVideo WinDVD	-
C'nQ/EIST bekapcsolva	-	-	-	-	-	-	-	-
Kézikönyv	-	● magyar	-	● magyar	-	-	● magyar	●
Kiegészítők	alaplap, VGA doboz	alaplap doboz	alaplap, VGA doboz	alaplap, VGA kieg.	minden doboz	minden doboz	billentyűzet, egér	Telepítő lemezek, kézikönyvek

*Szervizre 3 év, alkatrészekre 1-3 év. **A konfigurációra 1 év, megbontás után alkatrészgarancia lép érvénybe. ***A második PCIe x16 maximálisan x4-es sebességre képes.

TESZTELJE

Szereti a CHIP magazin tesztjeit, de Ön más szempontok szerint vizsgálná? Szívesen vizsgáztatna népszerű számítástechnikai termékeket? Alkalmasnak érzi magát, hogy „külsős tesztelő” legyen?

Íme kedvcsinálónak néhány műszaki adat a monitorról:

931C LCD monitor

- 19" LCD monitor, 2ms, 1280 x 1024,
- kiemelt színhelyesség
- 0.294
- Kontrasztarány: 700:1 (DC 2000:1)
- Fényerő: 250 cd/m²
- Látószög: 160/160 (H/V)
- 30-81 kHz, 56-75 Hz
- Analóg bemenet
- DVI Digital Link: TMDS
- beépített tápegység
- MagicBright3
- MagicTune

Várjuk jelentkezését
a www.chipmagazin.hu/tesztelo5689379 webcímen!

és TARTSA MEG!

Itt az alkalom, hogy megmutassa, milyen tesztelő válna Önből!

SAMSUNG

Ezúttal 3 darab Samsung 931C típusú 19", színhelyes LCD monitor vár kipróbálásra!

Ha kedvet érez a teszthez, jelentkezzen, s ha kedvez Önnek a szerencse, átveheti a készüléket. Cserébe csupán azt kérjük, hogy mintegy másfél hónap elteltével számoljon be tapasztalatairól lapunk hasábjain.

Mérési eredmények	Alien Computers Sirius 3 MOD	Qwerty X-Gamer	Vision Computers PC	CHS PC Optima Light Gamer	Mikland CHIP Gamer	Aqua Gamer PC	Fujitsu Siemens Scaleo H	Albacomp Activa-Standard ChipPC
Fogyasztás (készenléti/nyugalmi/legnagyobb)*	2,93/169 W	6,7/89/133 W	3,2/85/112 W	2,3/91/147 W	3,4/97/192 W	4,1/89/148 W	1/109/196 W	1,1/115/215 W
Cinebench 2003 - Rendereles	531 pont	612 pont	597 pont	527 pont	458 pont	338 pont	467 pont	458 pont
Everest memóriarolvasás	4480 MB/s	5802 MB/s	4619 MB/s	4409 MB/s	5276 MB/s	4353 MB/s	5363 MB/s	2752 MB/s
Everest memóriairás	1607 MB/s	2078 MB/s	1390 MB/s	1687 MB/s	1795 MB/s	1931 MB/s	1843 MB/s	962 MB/s
Everest memóriakésleltetés*	54 ns	79,7 ns	89,3 ns	54,8 ns	102,3 ns	63,7 ns	100,4 ns	170,3 ns
Hd-tach olvasás	50,1 MB/s	53,2 MB/s	52,5 MB/s	60,3 MB/s	52,6 MB/s	62,3 MB/s	51,2 MB/s	55,2 MB/s
Hd-tach keresés*	13,8 ms	14,2 ms	12,9 ms	15,7 ms	13,1 ms	13,5 ms	13,4 ms	13,3 ms
PCMark05	4965 pont	5202 pont	4868 pont	4491 pont	4645 pont	3996 pont	4321 pont	4082 pont
MP3-kódolás időtartama*	3:32	2:38	2:43	3:33	3:26	4:31	3:22	3:26
AVI-kódolás időtartama*	10:21	9:04	9:26	10:26	11:58	13:01	12:02	13:02
RAR-tömörítés	466 KB/s	493 KB/s	456 KB/s	450 KB/s	388 KB/s	400 KB/s	390 KB/s	260 KB/s
3DMark06, MP3-tömörítés*	3552 pont, 4:43	3242 pont, 4:05	2341 pont, 4:21	2425 pont, 4:49	2791 pont, 4:48	2512 pont, 6:14	1418 pont, 4:38	1872 pont, 4:44
3DMark06	4207 pont	3279 pont	2373 pont	2482 pont	3191 pont	3002 pont	1861 pont	2043 pont
3DMark06 CPU	1528 pont	1633 pont	1600 pont	1511 pont	1413 pont	929 pont	1448 pont	1403 pont
Quake4 - 1280x1024, HQ, 4AA/8AF	74,2 fps	66,5 fps	42,9 fps	44,3 fps	64,0 fps	65,5 fps	39,0 fps	41,4 fps
NFS MW - 1280x1024 HQ, 4AA/8AF	25,6 fps	22,9 fps	15,3 fps	15,4 fps	22,1 fps	22,6 fps	8,3 fps	10,0 fps
FEAR - 1280x1024, HQ, 4AA/8AF	43 fps	30 fps	19 fps	20 fps	30 fps	30 fps	16 fps	16 fps
Call of Duty 2 - 1280x1024, HQ, 8AF	37,9 fps	27,0 fps	19,6 fps	19,9 fps	26,3 fps	28,0 fps	17,7 fps	16,1 fps
Company of Heroes - 1280x1024, HQ, 8AF	28,7 fps	27,3 fps	20,8 fps	21,1 fps	25,4 fps	26,6 fps	12,1 fps	11,3 fps

*A kisebb érték a jobb.

nForce 5-ös chipkészlettel és az AM2-es foglalattal még egy jó darabig kitarthatunk, az X2 3600+-okat sokkalta erősebb változatokra is lecserélhetjük a jövőben. Az alaplap csatlakozások és vezérlők tekintetében az nForce 550 és 570-es lapok lettek a mezőny legjobbjai, széleskörű RAID-támogatással, 4-6 SATA2-es csatlakozással, akár 2 darab gigabites LAN-nal és az 570SLI esetében a dupla videokártyás kiépítés támogatásával (Alien Sirius 3 MOD, CHS PC Optima Light Gamer, Aqua Gamer PC). A két legerősebb tápegységet a CHS és az Aqua szerelte gépeibe, ráadásul erre a CHS gépében SLI kiépítésnél még szükség is lehet.

Sebességmámor

Teljesítmény tekintetében igencsak széthúzott a mezőny. A mérési eredményekből jól látható, melyik gépben milyen CPU és VGA kártya dolgozott, így a Core 2 Duo-val szerelt Qwerty és Vision PC-k az általános felhasználás és a multimédia terén iskolázták le a mezőnyt – beleértve az X2 3600+-okat is, míg a játékoknál az Alien X1900GT-je vert meg alaposan minden más indulót. A Qwerty X-Gamerében lévő Abit alaplap némileg csalt a CPU órajelével (1904 MHz az 1866 MHz helyett), továbbá a Vision gépénél gyorsabb memória-alrendszerrel kapott, ami jól látható például a CineBench, a memória és a PCMark05 eredményeken is. Az egymagos Athlon 64 3800+ hátránya itt

érezhető a leginkább: míg játékoknál szinte észrevétlen, hogy csupán egyetlen magja van a processzornak, a multimédia feladatoknál komoly hátrányba kerül az egyébként jó teljesítményű Aqua gép.

A játékoknál jól megfigyelhető, hogy az X2 3600+-os CHS gép nem szakad le igazán a Core 2 Duo-s Vision géptől, vagyis a szűk keresztmetszet itt a 7600GS VGA kártya, amin a CHS-nél alkalmazott 512 MB-os fedélzeti memóriás modell sem javít. Hasonló a helyzet a Qwerty, a Mikland és az Aqua gépek esetében is, ahol az azonos videokártyákat nagyjából mindhárom processzor tökéletesen kiszolgálja, noha az E6300-hoz képest a Pentium D 915 vagy az Athlon 3800+ jóval fejletlenebb modell.

SZÍNEN PASSZOLÓ OPTIKAI MEGHAJTÓK: egyeduralgkódó a DVD-író, ráadásul szinte mindegyik modell képes a speciális lemezek feliratására is (Labelflash vagy LightScribe)

A fogyasztási méréseknél is szépen kiemelhető, mennyire fejlett a CPU és a VGA, mint a gép két igazán erőforrás-igényes eszköze. Ebben a kategóriában a Core 2 Duo-s és 7600-as gépek vezetnek, őket követik az athlonos konfigurációk, és csak messze lemaradva, jelentősen nagyobb teljesítményfelvétellel kullognak a sor végén a Pentium D-s összeállítások.

Összefoglalás

Az Alien Computersnek sikerült a 200 ezer forintos árba duplamagos CPU-t és erős VGA-t is belepréssznie, ami a többi alkatrész óvatos (ám néhol szűkmarkú) megválogatásával és a gép minőségi összeszerelésével és telepítésével kiérdemelte a *Tesztgyőztes* kitüntetést.

A Qwerty gépe mindössze az X1900GT-nél némileg gyengébb videokártya miatt csúszott le az első helyről, multimédiás és egyéb felhasználás terén a Core 2 Duo CPU jobban teljesített az Athlon 64 X2 3600+-nál. A gép többi alkatrészével és az X-Gamer minőségével meg voltunk elégedve – sőt, a kapott alkatrészek árához képest kifejezetten olcsónak találtuk –, ezért nyugodt szívvel adjuk neki a *Legjobb vétel* kitüntetést.

A *Különdíj* a Vision gépének jár, kiváló minőségű összeszerelése, plexi oldallapja, kiegyensúlyozott (bár VGA terén kissé gyenge) összeállítása és hasznos szoftverkörítése miatt.

Erdős Márton ■

CHIP KOMPAKT: konfigurációteszt

Vásárlási tippek

✓ Teljes konfiguráció vásárlásakor minden komponens típusáról, gyártójáról, paramétereiről kérjünk pontos leírást.

✓ Ha szükségesnek találjuk, kérjük meg a céget, hogy nyissák is fel a gép oldalát, hogy ellenőrizhessük a konfigurációt vásárlás előtt.

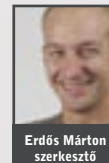
✓ Ne mulasszuk el bekapcsolatni a komplett gépet, hogy ellenőrizhessük, minden vezérlő és meghajtó megfelelően telepítve van-e, és az operációs rendszer is rendeltetésszerűen működik.

✓ Operációs rendszer nélküli PC esetében vihetünk magunkkal (vagy kérhetünk) bootolható CD-n teszt- és diagnosztikai programokat, amelyekkel ellenőrizhetjük az általunk választott gépet.

✓ Minden esetben kérdezzünk rá pontosan a garanciális feltételekre, a megbonthatóságra, és ezt kérjük is írásban, hogy a későbbi bővítések, átalakítások avagy hibák esetén ne lehessen gondunk számítógépünkkel.

Sikerek és amiről mindenki megfeledkezett...

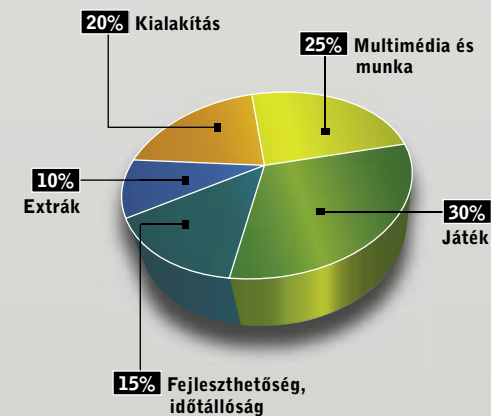
▶ A karácsonyi szezonban minden jobban fog, így a komplett konfigurációkra is jelentősen nagyobb a kereslet. Erre fel is készültek a cégek, ráadásul a teszt alapján akadnak igazán jó vételek is. Ugyanakkor a tökéletes összeszerelés és konfigurálás – értve ez alatt a Windows megfelelő előkonfigurálását, a BIOS finomhangolását, a feltétlenül szükséges segédprogramok (pl. vírusirtó, antispyware stb.) és meghajtószoftverek telepítését és beállítását – továbbra is a „nyugati” cégek kínálta PC-k kiváltsága. Az EIST és C'n'Q egész mezőnyre kiterjedő mellőzése mellbevágó élmény volt, nagyon csalódott voltam, hogy ezekre a tényleg hasznos és egyszerű beállításokra egyetlen cég sem vette a fáradságot – hogy feledékenységéből, avagy tudatlanságából, az most talán mindegy is. Sajnos a tisztességes kézikönyv és bekapcsolási segédlet is hiányzik szinte minden esetben, pedig széles rétegnek értékesíteni a gépet „out-of-the-box” élmény nélkül lehetetlenség, de legalábbis meggondolatlanul. Ugyanakkor kellemes meglepetés volt, hogy az összeszerelésre, a konfiguráció frissességére, az alkatrész minőségére és a hűtésre minden cég odafigyelt.

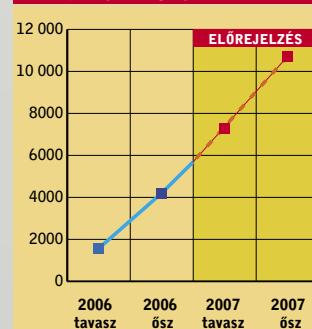
Erdős Márton szerkesztő

ÍGY TESZTELTÜNK

A tesztre beérkezett konfigurációkat külső jegyeik, csatlakozási lehetőségeik, valamint a körítés vizsgálata után felnyitottuk, és a belső rendezettséget, összeszerelést, továbbá a hűtést osztályoztuk. A konfiguráció és a telepített szoftverek lajstromba vétele után telepítettük a tesztcsomagot, és feljegyeztük a teszt eredményeket. A mérések közben figyeltük a gép stabilitását, a jelzőledek és a kivezetések működését, a gép fogyasztását, valamint a terhelés közben megnövekedett zajszintet.

3D-S TELJESÍTMÉNY

A játék-PC-k 3D-s teljesítménye félévente látványosan megugrik, és még a jövőre megjelenő DirectX 10 is tartogat meglepetéseket

A végső pontszámában összesen 20%-ot számított a rendezettség, összeszereltség, BIOS és OS alapbeállítása, a hűtés és a zajszint. 15%-ra súlyoztuk a gép kiegyensúlyozottságát és a későbbi fejleszthetőséget. A pontszám 10%-át kitevő extrákban olyan figyelmességekért kaptak pontokat a gépek, mint a kiegészítő hardverelemek, a telepített szoftverek, a körítés és a garancia időtartama.

A sebességméréseket a manapság már általánosnak számító 1280x1024-es felbontásban végeztük, emellett a régebbi játékoknál a képjavító eljárások használatától sem riadtunk vissza, ahogy megítélésünk szerint a magas részletesség is elvárható egy 200 ezer forintos számítógéptől, játszható sebesség mellett.

Röviden

1 Alien Computers

Sirius 3 MOD
A mezőny legerősebb VGA kártyája és legkisebb HDD-je kiváló tálalásban

2 Qwerty

X-Gamer
Erős, bármilyen feladatra alkalmas gép, de játékokra akad nála erősebb

3 Vision Computers

PC
Szépen és okosan összeállított, plexi oldallal, tisztességes sebességű gép, telepítve hasznos és kevésbé hasznos programokkal

4 CHS

PC
Gyengébb minőségű házba szerelt, felsőkategóriás alapokra épített gép, ami az apróbb szerelési pontatlanságoktól eltérően jó PC

5 Mikland

CHIP Gamer
A CHS PC ellentéte – kiváló ház, egyszerű alaplap és a mai feladatokhoz már gyenge processzor

6 Aqua

Gamer PC
Kissé zajos hűtésű, kéken világító ház, jó alapokkal, erős táppal és a mezőnyben egyedülálló szimplamagos CPU-val

7 Fujitsu Siemens

Scaleo H
Elavult alaplap és processzor szép, kompakt házban hasznos extrákkal és rendkívül zajtalan működéssel

8 Albacomp

Activa-Standard ChipPC
Megfelelően szerelt PC gyenge CPU-val, VGA-val és táppal, valamint terhelés mellett hallható szélzajjal

Meglepő különbségek!

A közös családi tévézések a csatornakinálat növekedésével a távirányító birtoklásáért folytatott harccá fajultak. A médiaátjátszók azonban elhozzák a teljes leszerelést: mindenki azt a filmet nézheti, amelyiket akarja.

Már minden számítógép könnyedén megbirkózik a különféle multimédiás feladatokkal, sokszor mégsem lehet filmet nézni a PC-n, mivel vagy a televízió közelében van a nappaliban, vagy éppen más használja. Ennek a helyzetnek a megoldására készítették el a gyártók a médiaátjátszót (*media link*), amely összekapcsolja a számítógépet és a televíziót (vagy más megjelenítőt). Természetesen erre egy tv-kimenettel ellátott videokártyához csatlakoztatott kábel is képes, a médiaátjátszónak azonban több olyan előnye is van, amelyek miatt bőven megéri az árát. Először is saját feldolgozó egysége van, így a számítógépről csak az adatfolyamra van szüksége – amely legtöbbször vezetékes vagy vezeték nélküli hálózati kapcsolaton érkezik.

Ez legrosszabb esetben is legfeljebb 2%-os processzorterhelést jelent, azaz a gépet közben arra használjuk, amire csak akarjuk. A legtöbb lejátszót bőven ellátják csatlakozóval is, így könnyebben – és sok esetben jobb minőségben – illeszthető bele a meglévő otthoni rendszerbe. Elegáns kialakításuk és különösen a WLAN kommunikáció miatt sokkal inkább illeszkedik egy nappali szobába, mint több méter kábel.

Az új generáció

Körképünk szereplői a médiaátjátszók második generációját képviselik. A rövid életű első generációhoz képest több fájlformátummal (AVI, MPEG, WMV, MP3) boldogulnak, és az új elvárásoknak megfelelően a vezeték nélküli összeköttetésre is alkalma-

sak. Szintén újabb keletű igény a HD felbontású filmek lejátszása, amire a négy nálunk járt termékből három képes.

Telepítésük – szórakoztatóelektronikai eszközökhöz illően – egyszerű: a PC-re mindössze egy szerverprogramot kell installálni, amely a későbbiekben az adatokat közvetíti a médiaátjátszónak.

E lejátszók belső felépítése pontosan olyan, mint egy átlagos DivX-lejátszóé, leszámítva a DVD-meghajtót, amely ritkaságnak számít, hiszen az adatok legtöbbször hálózati kapcsolaton érkeznek. Az átjátszóba csak olyan chipet építenek be, amely rendelkezik a DivX Certified logóval, így a profilnak megfelelő AVI vagy DivX állományokkal nem lehet semmiféle kompatibilitási nehézség. (Qpel és GMC kapcsolók használatakor azonban már semmilyen garancia nincs a kompatibilitásra). Általános jelenségként azt tapasztaltuk, hogy a lejátszók reakciója néha 2-3 másodpercet is késik – ezt viszonylag hamar meg lehet szokni, de kissé furcsának tűnik.

A használhatóságot nagyban növeli a vezeték nélküli kapcsolat, azt azonban figyelembe kell venni, hogy az adapterek névleges sebességét (54 Mbit/sec) 1-2 szobával odébb már nem érvényesíthetjük: a sávszélesség legtöbbször csak arra elég, hogy a DVD minőségű anyagokat streameljünk.

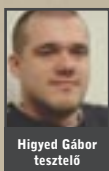
Bár körképünkben csak négy termék szerepel, valamennyit nagyon is eltérő igényű felhasználóknak szánták. Ezt nemcsak a készülékek szolgáltatásai, hanem azok ára is tükrözi.

ADS MEDIA-LINK

Az ADS masinája alapmodell – ami persze nem jelenti azt, hogy rossz lenne. Minden fontos szolgáltatás megtalálható benne, ami ahhoz kell, hogy az átlagfelhasználók elégedettek legyenek vele.

CHIP Rejtett jó tulajdonságok

Bár sokan megkérdőjelezik a médiaátjátszók létjogosultságát, mi úgy gondoljuk, igenis hasznos eszközök lehetnek a nappaliban. Egyfelől a DivX-lejátszókkal sok a gond, hiszen a filmeket először DVD lemezre kell írni, s csak azután nézhetjük meg őket, másfelől az átjátszók többféle kimenetet tartalmaznak, így könnyebben csatlakoztathatók a már meglévő otthoni rendszerhez is. No és a vetítések szülői felügyeletére is feleltébb alkalmasak.

Higyed Gábor tesztelő

A telepítés nagyon egyszerű: a MEDIA-LINK csatlakoztatásánál például nem kell bajlódni a kapcsolat beállításával, amennyiben a PC hálózati kártyájánál meghagyjuk az automatikus konfigurációt: a készülék néhány másodperc alatt magától felismeri a számítógépet.

A PC-re telepítendő program tökéletesen megfelel feladatának, ám különleges szolgáltatásokat ne keressünk benne. Kizárólag arra van lehetőség, hogy megadjuk a médiafájlokat tartalmazó könyvtárak nevét. Ráadásul a mappa- és fájlkezelés is kissé bonyolultra sikerült, azonban a Windows Media Playerrel készített lejátszási listákat megtalálja a program, s elérhetővé teszi a Kedvencekben tárolt webes hivatkozásokat is.

Sokkal átláthatóbb a tévén látható menü: a kezdőképernyőn a négy alapfunkció közül kell választani. Video- és zenefájlokra játszhatunk le, valamint képeket és honlapokat nézegethetünk. Az összeállításához távirányító is jár, azon viszont nem teljesen egyértelmű a feliratozás: a teljes képernyős módot például a PIP gombbal hívhatjuk életre.

Formátumismerete a legyengébb a mézőnyben: emellett, hogy nincs MPEG-4-hez QPel- és GMC-támogatás, a nagyfelbontású tartalmakat sem játszhatjuk le. Bár nem választhatunk ki olyan videókat, amelyek felbontása 720x576 képpontnál nagyobb, a kimenetek között azért két olyan is akad, amelyek 720p-s vagy akár 1080i-s jelet is sugározhatnak: a DVI és komponens csatornáknak akkor vehetjük hasznát, ha nagyfelbontású tévét vagy monitort használunk, mert ilyenkor jobb kép-

minőséget érhetünk el, ha az átméretezést a médialejátszóra, nem pedig a tévére bizzuk.

A vezeték nélküli összeköttetés a mérnökök külső PCMCIA adapterrel oldották meg (a kártya természetesen része a csomagnak). Ezt a készülékház oldalán található nyílásba helyezhetjük, így valamivel jobb jelerősséget érhetünk el, mintha az antenna a ház hátoldalára került volna.

D-Link DSM-520

Külsőjében a DSM-520 illik leginkább a tévé és a többi szórakoztatóelektronikai masina mellé. Bár szerencsésebb lett volna az előlapi USB csatlakozót fedéllel eltakarni (de legalábbis a lejátszó szélére „számúzni”), ha már a bekapcsoló gombon kívül más nem került az előlapra.

A hátlapon már minden tökéletes rendben sorakozik: az összes fontos analóg csatlakozó felkerült a lejátszóra, ami pedig a digitális kimeneteket illeti, HDMI kimenetet, illetve optikai és koaxiális audiocsatlakozót is találunk rajta. (Megfelelő kábellel a HDMI kimenetből DVI csatlakozót nyerhetünk.)

Típus	ADS MEDIA-LINK	D-Link DSM-520	Kiss DP-600	Pinnacle ShowCenter 200
Beküldő	ATComp	D-Link Magyarország	Telemat Kft.	Axico
Információ	www.atcomp.hu	www.d-link.hu	www.telemat.hu	www.axico.hu
Tájékoztató ár [Ft]	33 264	84 000	99 840	55 990
Támogatott formátumok				
WMV / WmV HD	-/●	●/●	●/●	●/●
DRM kezelés	-	●	●	●
DivX / DivX HD	●/-	●/●	●/●	●/●
XviD / XviD HD	●/-	●/●	●/●	●/●
Qpel kezelés	-	●	●	-
GMC kezelés	-	-	-	-
H.264	-	-	●	-
MPEG-1 / MPEG-2 (VOB)	●/●	●/●	●/●	●/●
Feliratok AVI-nál	-	● (srt)	● (srt)	● (srt, sub, ssa)
Csatlakozók				
USB (elől/hátlul)	-/-	●/-	●/●	●/-
Kompozit/S-Video	●/●	●/●	●/●	●/●
RGB	●	-	●	●
SCART	-	●	●	●
DVI	●	-	-	-
HDMI	-	●	●	-
Audio 2.0/5.1	●/-	●/-	●/●	●/-
Audio S/PDIF	●	●	●	●
Audio optikai	●	●	●	●
LAN 10/100	●	●	●	●
UPnP támogatás	-	●	-	●
WiFi (802.11g)	●	●	●	●
Egyéb				
Feldolgozó egység	Sigma EM8550	Sigma EM8620	Sigma EM8620	Sigma EM8620L
Előlapi kijelző	-	-	●	-
Távirányító	●	●	●	●
Méret [mm]	281x160x49	423x286x38	435x325x75	299x241x42
Tömeg [kg]	1,1	2,5	3,9	2,4

QWERTY COMPUTER Alapítva: 1984-ben

iQ NOTEBOOK

A HORDOZHATÓ ÉRTELEM

NOTEBOOK szaküzlet és szerviz: 1111 Budapest, Bartók Béla út 9. Tel.: 209-4733

iQ 660 S

Intel Celeron M 1,46 GHz,
256 MB DDR2 RAM,
DVD-RW Dual layer,
40 GB HDD,
15,4" TFT

~~139.900.-~~
129.900.-

iQ 660 NW

Intel Celeron M 1,5 GHz,
512 MB DDR2 RAM,
DVD-RW Dual layer,
40 GB HDD,
15,4" TFT

184.900.-

NOTEBOOKJAVÍTÁS SZERVIZÜNKBEN - AKÁR AZONNAL!

ÁRAINK BRUTTÓ ÁRAK!

A NOTEBOOK-OK TETSZŐLEGES KIÉPÍTÉSBN IS MEGRENDELHETŐK!

AKCIÓS AJÁNLATUNK:

iQ 540 NW

Intel Celeron M 1,46 GHz,
512 MB DDR2 Ram,
40 GB SATA HDD,
14" TFT

179.900.-

iQ 820

Intel Celeron M 1,6 GHz,
512 MB DDR2 Ram, 40 GB
SATA HDD,
17" WXGA TFT

249.900.-

iQ 520 N

Intel Celeron M 1,46 GHz,
512 MB DDR2 Ram,
40 GB SATA HDD,
12" TFT

209.900.-

Mindössze 2 kg!

Ugyan három online zene-, illetve filmbolt keretprogramja is felkerült a telepítő CD-re (amelyek telepítése után a szolgáltatás a lejátszóról is elérhetővé válik), ám sajnos Magyarországon ezek – az iTunes-hoz hasonlóan – egyelőre nem használhatók.

A készülék processzora számos kodeket ismer, és az MPEG-4 sokféle konfigurációját is kezeli, továbbá nem jelent problémát az sem, ha a fájl készítője a QPel és/vagy az 1 WP-s GMC beállításokat használta. Egyedül a WMV állományoknál akadt némi gond, ott is csak az 1080p-s, magas bitrátával tömörített anyagoknál, ahol előfordult, hogy a kép megakadt néhány milliszekundumnyi időre. Mivel a készülék *PlaysForSure* logóval rendelkezik, a másolásvédett WMV fájlok is elboldogul.

A D-Link DSM-520-as maximálisan együttműködik a számítógéppel, ha azon Windows XP SP2 fut, ekkor a *Windows Media Connect* és a *Connect Now* megoldásokat is használhatjuk – azaz még a keretprogram telepítésére sincs szükség. Ilyenkor a Windows Media Player valamennyi kategóriáját látjuk, a fájlokkal és listákkal együtt.

Persze az sem probléma, ha keretprogramot kell használnunk, mivel az kiválóan sikerült. Egyetlen hibája, hogy a mappák tartalmát nem képes automatikusan frissíteni, az ellenőrzéshez legalább fél órási időközököt kell választanunk (manuális frissítést bármikor végezhetünk).

Kiss DP-600

A Kiss megjelenése óta kiváló minőségű DivX-lejátszóiról nevezetes; a DP-600 is tulajdonképpen egy DVD-lejátszó, amelyre „mellesleg” LAN csatlakozót és vezeték nélküli hálózati adaptert is szereltek. A DP-600 bizonyos szempontból a termékpaletta csúcsát jelenti, az egyetlen olyan lejátszó ugyanis, amely a nagyfelbontású anyagokkal is megbirkózik. (Azért nem egyértelmű az elsősége, mert a „hagyományos” modellek közül többnek is van beépített merevlemeze.)

Csatlakoztatásával biztosan nem lesznek problémáink: a kép- és hanganyag egyaránt

KEVÉS SZEREPLŐ, NAGY VÁLTOZATOSSÁG: bár írásunkban csak 4 termék szerepel, a mezőny így is sokszínű

távozhat analóg és digitális formátumban is. A DP-600-asnál megtalálható HDMI csatlakozó és az analóg 5.1-es kimenet ritkaságnak számít. További pozitívum, hogy USB csatlakozó nemcsak az előlapra, hanem hátulra is került.

Vezeték nélküli kapcsolatnál két antenna gondoskodik az átlagosnál jobb jelerősségről. Bár méréseink ezt igazolták is, az átviteli sebesség még mindig nem akkora, hogy WLAN kapcsolaton keresztül nézhessünk nagyfelbontású videót.

A különféle fájlformátumokkal viszont semmi problémánk sem volt, persze a teljes kompatibilitás csak akkor garantált, ha *DivX Certified* profillal tömörített videókat, MPEG-1/2 vagy WMV formátumot választunk. A támogatott formátumok listája egyébként széles, a listában még a *Nero Digital (H.264)* kodek is megtalálható.

Kezelhetőségére nincs okunk panaszkodni: bár a távirányító ergonomiailag nem a legjobban sikerült, segítségével gyorsan elérhetjük a funkciókat.

A Kiss masinájának nagy hátránya, hogy melegedésre hajlamos, így ha zártabb helyre tesszük, 1-2 óra működés után beindulhat a ventilátor, amely nem a legcsendesebb.

Pinnacle ShowCenter 200

Az első médiaátjátszót néhány évvel ezelőtt a Pinnacle készítette, azóta a hardverelemek és a mellékelt programok is komoly fejlődésen

mentek keresztül. A Pinnacle ennek köszönhetően egy kis előnyre tett szert a versenytársakkal szemben, amelyet igyekeznek is kamatoztatni. Ez talán legjobban a fájloknak a számítógépen való rendszerezésére használt *MediaManager* esetében ismerhető fel – tudását tekintve a vizsgált programok közül messze ez a legjobb. Többféle szempont alapján rendszerezhetjük fájljainkat, válogathatunk a legutóbbi szerzemények között, emellett beállíthatunk automatikus könyvtárfrissítést, és egyéni listákat is készíthetünk.

Ennél a modellnél a legnehezebb a lejátszó és a PC közötti kapcsolat kiépítése – szerencsére ez is csupán az IP-cím begépelését jelenti. Mint a körkép mindegyik szereplőjénél, a készüléket több számítógéphez csatlakoztathatjuk, persze nem egyszerre. A bejelentkező képernyőn mindig láthatjuk, hogy a háztartás számítógépeiből éppen melyik aktív, melyikhez lehet éppen csatlakozni – a beépített WLAN biztosítja, hogy az elhelyezésnél könnyű dolgunk legyen.

A kezelőfelület kialakítása nem túl dizájnós – legalábbis a HTPC programokhoz képest –, de a célnak bőven megfelel. Az irányítás a funkciók elrendezése és a távirányító kialakítása miatt egyszerű, néhány egyedi meg-

FŐ A KÉNYELEM: természetesen a média-lejátszókhöz is tartozik távirányító

oldás pedig tovább könnyíti a navigációt.

Formátumtámogatása jó: a készülék az AVI, MPEG-1, MPEG-2 és WMV állományokat is képes lejátszani, utóbbihoz kapcsolódóan kezeli a DRM-et (Digital Rights Management) is. Figyelembe véve azonban a HD anyagok támogatását, a H.264 nagyon hiányzik a kodeklistából.

A videók és zenefájlok „menet közben” kezelése példás: amellett, hogy a szokásos parancsokat (pl. gyorsstekerés) kérhetjük, arra is van lehetőség, hogy azonnal a videók valamely százalékában kifejezett részletéhez ugorjunk. A zenéket és képeket természetesen albumonként is meghallgathatjuk, illetve nézhetjük.

Higyed Gábor ■

VALÓSÁGOS CSATLAKOZÓARZENÁL: a DVI, a komponens, az S-Video és a kompozit videokimenetek, valamint a sztereó és digitális audiókimenetek biztosítják, hogy a lejátszókat bármilyen rendszerbe beépíthessük

Az útravaló mozi

Ugyan a felsőkategóriás MP3-lejátszók is elboldogulnak valahogy a filmekkel, ám akik komolyabb filmélményre vágnak – akár útközben is –, jobban járnak egy személyi médialejátszóval.

A személyi médialejátszók, azaz PMP-k (*Personal Media Player*) megszületését két külső körülmény segítette: a kezelhető fájl méretben is megfelelő minőséget nyújtó MPEG-4 alapú kodekek megjelenése, valamint az ilyen tömörítésű filmek gyors terjedése a neten.

Ha valaki netán hasonlóságot vél felfedezni a pár évvel ezelőtt lezajlott MP3-as „lejátszóforradalommal”, nem jár messze az igazságtól. Az *Apple* például már filmeket is elérhetővé tett az *iPod* sikeréhez nagyban hozzájáruló *iTunes* online zeneboltjában, és több tévétársaság is kínálja sikersorozatainak egy-egy epizódját letöltésre. A PMP-k terjedése azonban még a kezdeti, lassú szakaszában jár, egyelőre inkább csak az elektronikus ketyeréket kedvelő „technomániások” játékszeri

e készülékek, nemcsak magas árak, hanem több, nem teljesen felhasználóbarát tulajdonságuk miatt is.

Ami igazán számít

Bár az MPEG-4 tömörítés valóban határos, a filmek mérete miatt még mindig nem ideális a flashmemória háttértár. A médialejátszók túlnyomó részében ennél fogva közönséges PATA notebookmerevlemez dolgozik (a kisebb méretű változatokban 1,8, a nagyobbakban 2,5 hüvelykes). Az így elérhető 30–120 GB-os kapacitás hasonló számú film tárolására elegendő: egy átlagos, kétórás film jó minőségben körülbelül 1 GB tárhelyet igényel.

Természetesen ennyi filmet soha senki nem fog egyetlen útra magával cipelni – ám a PMP nem csak filmek lejátszására jó:

valamennyi modell használható külső me-revlemezként, zenelejátszóként, fotóalbumként, egyes modelleknél pedig még a hang- és filmfelvétel is rendelkezésünkre áll, ha éppen arra lenne szükség.

A tárcapacitás mellett a legfontosabb paraméter a kijelző. Ebből a szempontból a PMP-k két csoportba sorolhatóak: az *Apple iPod* és a *Creative Zen Vision:M* – főként MP3-lejátszós múltjának formaelemei miatt – kisebb méretű kijelzőt kapott, a hangsúly szemmel láthatóan a külső monitor (tévé vagy projektor) használatán van. Ennek megfelelően ezeket a készülékeket azoknak ajánljuk, akik elsősorban egy nagykapacitású MP3-lejátszóra vágnak. A többi készüléket nagyobb, gyakran az előlap nagy részét elfoglaló LCD kijelzővel látták el, ezekhez

ÁTTEKINTÉS	1 HELYEZÉS	2 HELYEZÉS	3 HELYEZÉS	4 HELYEZÉS	5 HELYEZÉS	6 HELYEZÉS	7 HELYEZÉS	8 HELYEZÉS
Termék	COWON iAudio A2	Vosonic VP8360	MELE PMC-200	Archos AV700	Creative Zen Vision:M 30 GB	Apple iPod 30 GB (5.5G)	Sony PSP	Acer n311
Beküldő	Infopatika	Kellytech	ATCOMP	OPS Systems Kft.	Ramiris	Apple Magyarország	Sony Hungária	Acer Magyarország
Információ	www.infopatika.hu	www.kellytech.hu	www.atcomp.hu	www.ops-systems.com	www.ramiris.eu	www.apple.hu	www.sony.hu	www.acer.hu
Bruttó ár	129 900 Ft	81 444 Ft	52 200 Ft	159 989 Ft	99 900 Ft	99 900 Ft	60 000 Ft	99 900 Ft
Garancia	2	1	1	1	1	1	1	1
Összpontszám	97	92	91	89	85	84	84	82
Videolejátszás [40%]	100	92	97	92	87	79	86	80
Szolgáltatások [20%]	87	100	85	82	72	70	69	77
Kezelhetőség [10%]	93	86	84	91	82	100	88	80
Hordozhatóság [30%]	100	88	90	90	91	95	92	89
Ár/érték	Nagyon jó	Nagyon jó	Kiváló	Jó	jó	Jó	Kiváló	Jó
Műszaki adatok								
Kapacitás, adathordozó	30 GB-os HDD	cserélhető 2,5"-ös HDD	cserélhető 2,5"-ös HDD	100 GB-os HDD	30 GB-os HDD	30 GB-os HDD	MS Duo Pro és UMD lemez	SD kártya
Képernyő	4", 480×272	3,5", 320×240	3,5", 320×240	7", 480×234	2,5", 320×240	2,5", 320×240	4,3", 480×272	3,7", 640×480
Lejátszható videoformátumok	MPEG-1, MPEG-4 (DivX, XviD), WMV, ASF	MPEG-1, MPEG-4 (DivX, XviD)	MPEG-1, MPEG-2 (VOB is), MPEG-4 (DivX, XviD)	MPEG-4 (DivX, XviD), WMV	MPEG-1, MPEG-2, MPEG-4 (DivX, XviD), WMV, Motion-JPEG	MPEG-4 (QuickTime), H.264*	MP4, H.264*	programtól függ
Feliratok kezelése	SMI	SRT	SRT	-	-	-	-	programtól függ
Ékezetek megjelenítése	●	●	●	●	●	●	●	programtól függ
Lejátszható hangformátumok	MP3, WMA, OGG, WAV	MP3, WMA, OGG, WAV	MP3, WMA, WAV	MP3, WMA, WAV	MP3, WMA, WAV	MP3, ALC, AAC, WAV, AIFF	MP3, ATRAC, WMA, WAV, AAC	programtól függ
Képnézetek (formátumok)	JPEG, PNG, BMP	JPEG, BMP, GIF, BMP, TIFF, RAW	JPEG	JPEG, BMP	JPEG, BMP, GIF, TIFF	JPEG (a többi az iTunes átkódolja)	JPEG, PNG, GIF, BMP, TIFF	programtól függ
Rádió	●	●	-	-	●	---	-	-
Kártyaolvasó	-	●	-	-	-	---	●	●
Diktafon	●	●	●	-	●	---	-	●
Filmfelvétel (maximális minőség)	MPEG4/MP3 640x480	MPEG4/AAC 640x480	-	MPEG4/MP3 640x480	-	---	-	-
Videokimenet	kompozit	kompozit	kompozit, komponens	kompozit, S-Video	kompozit	kompozit, S-Video**	-	-
Videobemenet	kompozit	kompozit	-	kompozit	-	-	-	-
Mért üzemidő (óra:perc)	8:35	3:24	4:02	4:52	3:54	3:36	5:19	2:50
Egyéb extrák	időzített felvétel, USB-host	időzített felvétel, távvezérlő, PictBridge-kompatibilis kimenet	távvezérlő, külső hangszóró, beépített játékok	USB-Host, távvezérlő, tévé irányítása, időzített felvétel	-	-	játékonzol, WLAN, internetböngésző és LocationFree	tenyérszámítógép, Bluetooth és WLAN
Méret (mm)	133×79×22	135×75×24	140×79×20	209×107×19	104×62×19	103×61×10	166×73×20	110×70×14
Tömeg (gramm)	298	292	285	590	166	132	288	135

*Kódolóprogram segítségével. **Külön kiegészítővel.

legtöbbször a PDA-kból ismert 3,5"-es, QVGA felbontású paneleket használják. Két készülék lóg ki igazán a sorból: az iAudio A2, a maga 4 hüvelykes, 480×272

HÁZIMOZI infravörös adóval is rendelkező kijelzőjével az AV700 tévéket is vezérelheti

pixel felbontású, illetve az Archos AV 700 a hatalmas, 7 hüvelykes, 480×234 pixeles kijelzőjével.

Ez a két készülék még egy nagy előnnyel rendelkezik a hagyományos QVGA monitort használókhöz képest: kijelzőjük szélesvásznú. Ennek megfelelően a szélesvásznú filmek lényegesen jobban mutatnak rajtuk, mint a széles fekete csíkokkal „díszített” 320×240 pixeles kijelzőkön.

Széleskörű szolgáltatások

Egy PMP legfontosabb, mondhatni alapvető szolgáltatása a filmek lejátszása. Erre természetesen valamennyi készülék alkalmas (természetesen hiba és akadás nélkül,

24–30 kép/másodperces sebességgel), de nem mindegy, hogy hogyan! Az iPodot kivéve valamennyi modellre egyszerűen csak fel kell másolnunk az egyes filmeket

CHIP Méretgondok

► Sajnos az összehajtható képernyők megjelenéséig a külső méreteket alapvetően megszabja a kijelző – egyedül a kezelőszerveket lehetne eltüntetni, például érintőképernyő használatával. Ha hinni lehet az internetes „pletykálnak”, ilyen készüléken dolgozik az Apple, amelyen következő generációs, kifejezetten filmlejátszásra optimalizált iPodja egyetlen hatalmas érintőkijelző lesz, amelyen megjelenő „virtuális” ClickWheel segítségével irányíthatjuk majd a lejátszót.

– aztán, ha annak formátuma megfelelő, a készülék le fogja játszani azokat.

Más a helyzet az Apple esetében: a merevlemezünkön található filmek nagy részét csak átkódolás után másolhatjuk át a lejátszónkra – ezt az átkódolást azonban a lejátszóhoz tartozó szoftver (amelyet egyébként nekünk kell ingyenesen letölteni) nem képes elvégezni! Vagy fizetős szoftverre lesz szükségünk, vagy használhatjuk a *Free-iPod-Video-Converter* nevű szoftvert, amely ugyan nem egészen „lefagyásbiztos”, ám ingyenes. Az Apple megoldásának előnye legfeljebb annyi, hogy gyakorlatilag bármilyen filmet megnézhetünk iPodunkon – a kódolási idő eltelével –, amelyet számítógépünk képes értelmezni.

Ami a filmek lejátszását illeti, az MPEG-4-es kódolással valamennyi készülék (az említett Apple-t kivéve) képes megbirkózni, legyen szó akár a DivX, akár az XviD variációról. Az extrább opciók, mint például a többpontos GMC és QPEL bekapcsolása már kevésbé jellemzőek. A régebbi MPEG-1-gyel valamennyi PMP elboldogult, az MPEG-2 azonban már kevésbé elterjedt: a MELE és a Creative hajlandó csupán lejátszani.

Alternatívák: tenyérszámítógép

Nincs feltétlenül szükségünk PMP-re ahhoz, hogy egy-egy hosszabb út során megnézzünk pár filmet – remekül megfelel erre a célra egy tenyérszámítógép is. Amennyiben ez a felhasználási terület fontos szempont a PDA vásárlásánál, érdemes egy nagyobb képátlójú és felbontású modellt választanunk. A jelenleg kapható modellek közül az Acer n311 az egyik legjobb multimédiás PDA – viszonylag kedvező ára és 640×480 pixeles, 3,7"-es kijelzője miatt. Mivel az előlap java részét a kijelző foglalja el (a gombok és az irányításra szolgáló joystick meglehetősen apró), így a nagy képméret ellenére is kifejezetten jól kézben tartható. A Windows Mobile operációs rendszer szerves részét képező Media Player azonban önmagában nem képes lejátszani a DivX/XviD kódolású filmeket, így érdemes letöltenünk a TCPMP nevű szoftvert, hogy PDA-nk már az összes elterjedt kodekkel boldoguljon.

Persze egy PDA a multimédiás lejátszó-nál lényegesen többet nyújt (az n311 például beépített vezeték nélküli adapterének

köszönhetően internetezésre is kiváló), ám sajnos egy komoly hátránya is van: nincs említésre méltó tárhely bővítési lehetőség, csupán memóriakártyával bővíthető. Sajnos ez meglehetősen megdrágíthatja a kézi számítógépek PMP-ként való használatát (cikkünk készítésekor egy 4 GB-os SD-kártya 25 ezer forintba került), ráadásul a legnagyobb memóriakártyák is messze elmaradnak egy merevlemez kapacitásától: 4 GB-os kártyára például 6-7 filmnél többet már csak komolyabb minőségi kompromisszumok árán másolhatunk fel.

A leginkább mindenevő készüléknek egyébként a MELE PMC-200-as mondható: még a (másolásvédelemtől mentes) VOB fájlokat is lejátszsa – azaz DVD-ripe-

ket is magunkkal vihetünk, más kérdés, hogy a minőségkülönbség megéri-e a helyigényt (valamint jogilag is kifejezetten ellenjavallott).

teszt 20 DIGITÁLIS VIDEOKAMERA
30 DIGITÁLIS FÉNYKÉPEZŐGÉP
13+8 ALAPLAP+ LAPKAKÉSZLET
100 legjobb szoftver
Keresd DVD-melléklettel a hírlapárosoknál!

Idegen nyelvű filmek esetében felmerülhet az igény a több hangszáv, illetve a feliratok kezelésére. Ezen a téren az Archos, az Apple, a Creative és a Vsonic kifejezet-

EXTRA SZOLGÁLTATÁS: Az iPod-család zenelejátszónak készült, ám legnagyobb tagja filmekkel is elboldogul

ten rosszul vizsgázott: külső feliratot egyik sem képes megjeleníteni, tehát a feliratok filmek esetében magunknak kell gondoskodnunk arról, hogy az átkódolás során a szöveget „beleegessük” a képbe – nem éppen a legjobb megoldás! Az iAudio A2 és a MELE sokkal barátságosabban viselkedett ezen a téren.

Egyedi vonások

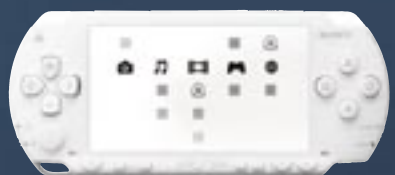
A filmnézés mellett más szolgáltatásokat is igénybe vehetünk. Ezen a területen ismét az iPod áll a legrosszabbul: egyedül zenehallgatásra és képnézetésre használható. A versenytársak ennél mind többet tudnak: a Creative készülékébe például felvevős FM rádiót és diktafont is építettek, az Archos, az iAudio A2 és a Vsonic képrögzítésre is használható, ráadásul ez utóbbi beépített kártyaolvasójával tökéletes háttértár a digitális fényképezőgépek tulajdonosai számára. A mozgóképek felvétele a legtöbb készülék esetében egész jó minőségű: az A2, a Vsonic és az Archos is 640x480 pixeles, 30 képkocka/másodperces minőségben dolgozik – a Vsonic ráadásul 4 Mbps-es sávszélességgel, ami kiemelkedő képminőséget eredményez. Bár a kézikönyv szerint a készülék csak QVGA felvételre képes, a legújabb firmware segítségével a VGA felbontás is hibátlanul működik. Sajnos a hangrögzítése már nem annyira jó – 32 kHz-es mintavételezéssel és 10 kbps sávszélességgel dolgozik.

A Vsonic már említett digibin lehetőségei széleskörűek: képes megjeleníteni a RAW formátumú fotókat, ezen felül PictBridge-kompatibilis kimenetéről ki is nyomtathatjuk a képeket. Az A2 érdekessége az időzíthető videofelvételi funkció, míg a MELE PMC-200 esetében a távirányító az igazán figyelemre méltó extra. Mindkét lejátszó rendelkezik az USB-OTG csatlakozóval, amelynek segítségével külső merevlemezzel vagy digitális fényképezőgéppel kommunikálhatnak.

Több készüléknél is találkoztunk a szövegfájlok megjelenítésének a lehetőségével – ez ugyan elsőre érdekesnek tűnhet, ám a valóságban az apró képernyőméret miatt könyv olvasásra egyik lejátszó sem felelt meg. Sokkal fontosabb „extra” a tévékimenet – és nem véletlenül: ha nem csak egyedül szeretnénk mozogni, az apró kijelzők már nem lesznek elegendők. Ennek megfelelően valamennyi termék rendelkezik tévékimenettel, ám nem mindegyiket használhatjuk azonnal: az Apple például elmulasztotta mellékelni a megfelelő kábelt (ezt megvásárolhatjuk a márkaboltok-

Alternatívák: Sony PSP

► Még népszerűbb, és PMP-ként is remekül használható eszköz a Sony hordozható játékkonzolja, a Playstation Portable, amely 4,3"-es, szélesvásznú, 480x272 pixeles kijelzővel rendelkezik. Méretét és súlyát tekintve hasonlít a klasszikus PMP-khez – sajnos azonban a PDA-khoz hasonlóan nem rendelkezik saját memóriával, ráadásul a filmeket a lejátszáshoz először át kell kódolnunk.

Mivel adatainkat vagy Memory Stick Pro, vagy U MD lemezekre tárolhatjuk, a filmeket is csak így vihetjük magunkkal. A két lehetőség közül számunkra igazán csak az első jelent valamit, mivel az UMD média otthoni körülmények között nem írható.

ban borsos áron, vagy vehetünk egy jack-3x RCA átalakító kábelt 2-3 ezer forintért bármelyik elektronikai nagyáruházban), de a Creative lejátszóhoz is speciális adapter szükséges a jel továbbításához. A MELE PMC-200 ellenben HDTV készülékekhez is használható komponens (YUV) kimenettel is rendelkezik.

Kifejezetten érdekes szolgáltatással találkozunk az Archos AV700 esetében: a készülékhez járó, tévékimenetet is biztosító adapter infravörös adóval rendelkezik, amelynek köszönhetően tévénk is vezérelhetjük vele.

Kezelhetőség és hordozhatóság

A kezelhetőség – és a külalak – tekintetében az Apple-é az első. Az iPod nem véletlenül a világ legnépszerűbb MP3-lejátszója: a ClickWheel és a hozzá tartozó kezelőfelület egyszerűen használható, logikus felépítésű – egy szó, mint száz, a mezőny legjobbjai. A többi lejátszó közül a Creative áll a legközelebb az Apple-höz, már csak azért is, mert ez a készülék is érintőgombot használ, ám ez nem kör alakú – így lejátszáskor az előre-hátra tekerés sokkal nehezebb, és a listákban való mozgás is megszokást igényel. A többi versenyző egy joystick (illetve az Archos esetében egy pad) és gombok kombinációját használja, ráadásul menürendszerük is inkább ikonos, mit listás felépítésű. Valójában egyik készülék kezelésével sem volt problémánk, de az Apple egykezes kezelhetőségével egyik sem ért fel.

Ami a hordozhatóság két legfontosabb jellemzőjét, a méreteket és az elemélettartamot illeti, igen nagy szórással találkozunk: mivel az üzemiidő és a méret egyenes arányban vannak egymással, nem csoda, hogy a legkisebb iPod 5.5G rosszul teljesít: valamivel kevesebb, mint három és fél óráig nézhetjük rajta kedvenc műsorainkat. Ez arra ugyan elég, hogy egy átlagos hosszúságú filmet megnézzünk, ám az óceán átrepüléséhez kevés. A skála másik végén az iAudio A2 található – közel kilenc óráig keresztül képes működni. Ha nem csak video-, de zenelejátszóként is használjuk, akár egy 12–15 órás utat is kihúzhatunk vele. Az Archos AV700 ugyan közel öt órán át működőképes, és hatalmas kijelzője növeli a moziélményt, mérete miatt azonban nemhogy zsebbe, de már oldaltáskába is alig fér el (ráadásul garantált, hogy a reptéri ellenőrzésen bekapcsolatják).

Rosta Gábor ■

CHIP KOMPAKT: Személyi médialejátszók

Vásárlási tippek

✓ **Nagyobb kép:** Még a 7"-es LCD sem elegendő arra, hogy kettőnél több ember is élvezhesse a filmet. Ezért PMP vásárlásakor mindenképpen érdemes megfontolni a videokimenet használatát. Ez ugyan a legtöbb készüléken megtalálható, ám nem mindig kapunk megfelelő kábelt – ezt ilyenkor utólag kell megvásárolnunk.

✓ **Áramellátás:** Filmnézés közben az elemek gyorsan lemerülnek – mivel egyik lejátszó sem használ szabványos ceruza akkut, így egészen biztos, hogy hálózati töltőre is szükségünk lesz egy hosszabb út során. Ennek meglétére mindig kérdezzünk rá, ugyanis egyes cégeknél ez nem képezi az alapsomag részét.

✓ **Hosszú felvételi idő:** Amennyiben szeretnénk használni a filmfelvételi lehetőséget, vegyük figyelembe, hogy a PMP-k által használt FAT32-es fájlrendszer nem teszi lehetővé a 4 GB-nál nagyobb fájlok készítését. Hosszabb idejű felvétel esetén ez gondot okozhat.

✓ **Optimális felbontás:** Az alacsonyabb felbontású kijelzők miatt a kifejezetten PMP-re szánt filmeket érdemes az LCD natív felbontására „áttömöríteni”. Ezzel tetemes helyet is spórolhatunk lejátszónk háttértárolóján. Kifejezetten erre a célra szolgáló – és ingyenes – program a PocketDivXEncoder (divx.pccool.com). Segítségével nemcsak a tárhellyel spórolhatunk, hanem a kevésbé számítógépes munka miatt gyakran az üzemiidő is megnyújthatjuk.

Még nem tökéletesek

► Bár tesztünkben van első helyezett, a valóság az, hogy ideális PMP-nek egyiket sem neveznénk. Az MP3-lejátszónál már meglehetősen közel járunk az ideális készülékhez, ám ebben a termék-kategóriában – elsősorban a képernyő támasztotta igények miatt – még van mit fejleszteni. A majdani ideális lejátszó körülbelül 4 hüvelykes, szélesvásznú, és 848x480 pixel felbontású kijelzővel rendelkezik, üzemiideje legalább 8 óra (filmnézés esetén). Kapacitása 20–30 GB flashmemória (az energiafelhasználás és a méretek miatt), és természetesen kezeli a hagyományos DivX/XviD kodekeket, még a különlegesebbeket is, valamint a külső feliratokat.

A vártnál lényegesen kevésbé éreztük hátrányát a kötelező átkódolásnak azoknál a lejátszóknál, ahol erre igény volt: egyfelől a mindenevőknl sem árt megtenni ezt a lépést hely- és energiaspórolásból, másfelől így biztosak lehetünk abban, hogy készülékünk ténylegesen le is játssza a feltöltött állományokat.

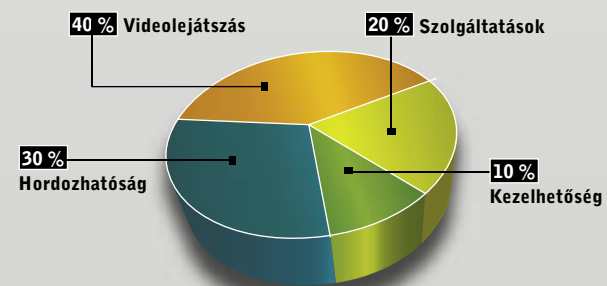

Rosta Gábor szerkesztő

ÍGY TESZTELTÜNK

A PMP-eket kicsomagolás és akkujuk teljes feltöltése után az asztali DivX-lejátszók tesztjére is használt összeállítással teszteltük. Ebben különféle tömörítési eljárásokkal készült rövidfilmek (feliratokkal, illetve anélkül), zenék és fotók találhatóak. Ezzel megvizsgáltuk, hogy melyik lejátszó milyen tömörítési eljárásokkal birkózik meg, milyen fájlformátumokat ismer fel, kezeli-e a feliratokat, és így tovább. Értelemszerűen a saját kódolóprogramot igénylő PMP-k esetében ez a megközelítés nem működik, ez esetben egyszerűen átkonvertáltuk a filmeket az összes készülék által lejátszott MPEG4-SP formátumba.

A képminőséget is ezekkel a filmekkel teszteltük, mind a készülékek saját képernyőjét, mind a videokimenetet használva (a tesztképernyő egy videobemenettel is rendelkező 1920x1200-as felbontású szélesvásznú monitor volt). A Videolejátszás pont-

száma az előbbieken említett két jellemzőből állt tehát össze.

A Szolgáltatásokra adható pontszámba egyfelől a készülék kiegészítő funkciói – zene- és képlejátszás, video- és hangrögzítés stb. – tartoztak bele, másfelől a készülékek dobozában található fontosabb kiegészítők, mint például a hordtáska, a távirányító vagy az asztali dokkoló egység.

Majdnem a videolejátszással egyforma súlyozással vettük figyelembe a készülékek Hordozhatóságát, amely a méretből, a tömegből és az elemélettartamból állt össze. A hangsúly a pontszám kialakításánál a legutóbbi felé tolódott, hiszen hiába a kis méret és tömeg, ha még egy átlagos hosszúságú filmet sem tudunk végignézni...

A Kezelhetőség értelemszerűen a lejátszó ergonómiáját jelenti. A szubjektív „mérésben” több személy véleményét összegeztük.

Röviden

1 COWON iAudio A2

Jó minőségű kijelző, rengeteg szolgáltatás és a mezőny leghosszabb üzemiideje. A COWON iAudio A2 egyértelműen a mezőny legjobbjai, azaz a Tesztgyőztes. Hátránya mindössze a viszonylag nagy méret és a távvezérlő hiánya.

2 Vsonic VP8360

Nagy tudású, tetszőlegesen bővíthető lejátszó, ám árát egy kicsit magasnak éreztük. Különösen ajánlott digitális fényképezőgép-tulajdonosoknak, mivel digibin-ként kiválóan megállja a helyét. Sajnos üzemiideje meglehetősen korlátozott, így elemtöltőt mindig érdemes magunkkal vinnünk.

3 MELE PMC-200

Kedvező ár, bővíthetőség és közepes tudás jellemzi a MELE készülékét. Bár külsőleg olcsó benyomást kelt, ez ne tévesszen meg senkit: a PMC-200 tökéletesen megállja a helyét mint videolejátszó, komponens kimenetén keresztül pedig kiváló képminőséget kapunk.

4 Archos AV700

Hatalmas, ám viszonylag alacsony felbontású kijelzőjével, valamint a tévékészülék távirányítását is lehetővé tevő kiegészítőjével érdemelte ki a Különdíjat az Archos AV700. Hosszú üzemiideje miatt repülőutakon ideális útitárs lehet.

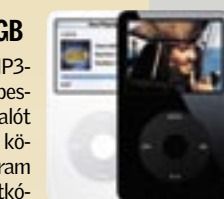
5 Creative Zen Vision:M

Az Apple és a Creative versengésében ebben a kategóriában az utóbbi áll nyerésre: nagyobb tudása, rádiója, diktafonja és valamivel hosszabb üzemiideje jobb filmlejátszóvá teszi. Kár, hogy tapigombja nehezkésen kezelhető.

6 Apple iPod 5.5G 30 GB

A legújabb iPod kiváló MP3-lejátszó – ám PMP-s képességei még sok kívánnivalót hagynak maguk után. A kötelező (és a gyári program által nem biztosított) átkódolás, a külön megvásárolandó videokábel és az alacsony üzemiidő lerontja az amúgy kiváló kezelhetőségű és kis méretű készülék pontszámát.

Tökéletes útitárs?

Lapzárta érkezett meg szerkesztőségünkbe a hordozható számítógépek új kategóriája, az UMPC. Rögtön össze is mérhette erejét egy PDA-val és egy notebookkal.

A Microsoft Origami projektjéből kinőtt ultramobil PC-ről (azaz UMPC-ről) sok cég megjósolta, hogy az idei év slágerterméke lesz. A 2006-os Cebiten és több kiállításon is bemutatott Samsung Q1, ASUS R2H, ECS H70 és sok hasonló masina a tenyészszámítógépek és az ultrahordozható noteszgépek közötti mérettartományt foglalja el. Az UMPC-k létrejöttének célja nem a noteszgépek vagy tenyérgepek kiváltása, mégis hasonló területekre szánják őket: utazás közbeni munkára, szórakozásra vagy oktatásra. A noteszgepeknél kisebb és könnyebb eszközök tenyérgepekkel szembeni legnagyobb előnyét a teljes Windows-kompatibilitás jelenti, hiszen ezeken a masinán Windows XP fut (igaz, a Tablet PC Edition) – így valamennyi, az asztali gépeken is működő szoftvert elindíthatjuk rajtuk.

Az első fecske

Az általunk kipróbált ASUS R2H a kategória tipikus képviselője: 900 MHz-es Celeron M processzorral, Intel i910GML chipkészlettel és 768 MB DDR2-667 memóriával, integrált GMA900-as grafikus adapterrel látták el. A 234x133x37 mm-es és kisebbik akkujával 906 gramm súlyú R2H 7 colos,

800x480 pixeles felbontású érintőképernyővel rendelkezik.

A készülék erőssége a kapcsolattartás a külvilággal: 802.11g WLAN, 2.0 EDR Bluetooth és hagyományos Ethernet port is rendelkezésünkre áll. A navigációs feladatok ellátására a készülékbe egy SiRF Star III GPS-vevőt is beépítettek.

A további bővítések számára két „normál” és egy mini-B USB csatlakozó, hang- és videokimenet, valamint egy SD kártyanyílás áll rendelkezésre.

Első benyomások

Az ASUS UMPC-je első ránézésre a 80-as évek kvarcjátékaira hasonlít: a 7 colos kijelző két oldalán több kezelőszervet is találunk, például pöcckegeret, négy irányba dönthető PAD-ot és persze számos gombot. A készülék némi megszokás után kezelhető ezen a módon is, de természetesen a toll-érintőképernyő kombinációt is igénybe vehetjük.

Az R2H bekapcsolása után a szokásos Windows indítóképernyő fogad bennünket, az operációs rendszer teljes betöltődésére azonban sokat kell várunk, nemcsak a 900 MHz-es Celeron, hanem a rengeteg háttérben futó alkalmazás miatt is.

Fejlesztés alatt

Bár az UMPC koncepció jó, úgy érezzük, hogy még legalább 1 év fejlesztésre van szükség, hogy ezek a készülékek valóban megfeleljenek a várakozásoknak.

A legfontosabb a sebesség növelése, illetve a tömeg csökkentése – anélkül, hogy az üzemidő csökkenne. A 7”-os kijelző méretével meg voltunk elégedve, ám felbontása az asztali gépekre tervezett alkalmazások közül többnek túl kicsi, így érdemes lenne több, kifejezetten erre a képméretre és felbontásra optimalizált szoftvert kifejleszteni.

Az alapbeállítás szerint azonban nem a Windows XP asztalát látjuk, hanem a Media Center Editionhöz hasonló kezelőfelületet, amelyről a legfontosabb, alapfunkciók szerint csoportosított programokat érhetjük el. A nagy virtuális gomboknak köszönhetően ezt a felületet még ujjunkkal bökdösve is használhatjuk.

Igen gazdag az R2H-hoz mellékelt kiegészítők listája: a készülék méretes dobozában autós töltőt, tv-tunert (távírányítóval), két különböző kapacitású és súlyú akkumulátort, hordtáskát, valamint egy összehajtható USB-s billentyűzetet találunk.

CSAK EGY LÉPÉS: az R2H kezelőfelületét akár pusztán kézzel is irányíthatjuk

Versenyszellem

Ugyan az R2H önmagában is érdekes, mi azonban arra voltunk kíváncsiak, hogy miként állja meg a helyét a piacon a versenytársakkal szemben. Ennek megfelelően egy komolyabb PDA-val (Fujitsu Siemens N560) és egy ultrahordozható noteszgéppel (Toshiba Portégé R200) hasonlítottuk össze.

1. FUTAM: HORDOZHATÓSÁG

Elsőre kissé elégedetlenek voltunk az R2H méretével. Igaz, hogy a noteszgepnél kisebb, ám zsebhez hordáshoz még így is túl

nagy (ellentétben a PDA-val, amelyet nyugodtan belső zsebünkbe csúsztathattunk). A készülék közel 1 kg-os tömege is nagyobb a vártnál.

Befutó: PDA, UMPC, Noteszgép

2. FUTAM: TELJESÍTMÉNY

A súlynál sokkal zavaróbb azonban a működési sebesség: a rengeteg futó alkalmazás és a lassú processzor együttese igencsak visszafogja a gépet. A számítógépet jól ismerő felhasználók természetesen lelőhetik a felesleges taskokat, ám a laikus vásárlók inkább csak bosszankodni fognak.

Befutó: Noteszgép, UMPC, PDA

3. FUTAM: MUNKAVÉGZÉS

Irodai munkára használva a gépet igazán nem panaszkodhatunk: a PDA-n futó, lecsupaszított alkalmazásokhoz képest az R2H-n a „valódi” Office-t használhatjuk, mindazokkal a szolgáltatásokkal, amelyeket asztali gépünktől is elvárunk. Bár a kijelző mérete és felbontása miatt a noteszgepen kényelmesebb dolgozni, az utazás alatt elvégezhető feladatokra az UMPC is tökéletesen alkalmas. A hátsó támasz és az USB billentyűzet együttese is jól működik, így gépelt is egyszerű. A PDA ezen a téren a túlságosan kis mérete és a „butított” programok miatt alaposan lemarad, hiszen legfeljebb jegyzetek készítésére használhatjuk kényelmesen.

Befutó: Noteszgép, UMPC, PDA

4. FUTAM: MOBIL INTERNET

Az UMPC-k egyik alapvető feladata, hogy segítségükkel bárhol elérhessük az internetet. Nos, ezen a területen jól is teljesítenek: a kinyitott noteszgéppel sétálni kényelmetlen, a PDA kis képernyőjén pedig a döntően asztali gépekre optimalizált weboldalak nem igazán olvashatóan jelennek meg. Az UMPC mérete és kijelzője pont megfelel

Termék	ASUS R2H	Fujitsu Siemens Pocket L00X N560	Toshiba Portégé R200
Beüldő	Ramiris	Fujitsu Siemens	tesztlabor
Információ	www.ramiris.eu	www.fujitsu-siemens.hu	-
Tájékoztató ár (Ft)	296 900	140 000	480 000
Műszaki adatok			
CPU	Intel Celeron M ULV 900 MHz	Intel XScale PXA270 624 MHz	Pentium M ULV 753 1200 MHz
Lapkakészlet	Intel 910GML	-	Intel 915GMS
Memória (RAM)	768 MB	64 MB	512 MB
Háttértár (HDD vagy FlashROM)	60 GB HDD	128 MB FlashROM	60 GB HDD
Grafikus adapter	GMA900	-	GMA900
Képernyő	7"-os érintőkijelző, 800x480	3,5"-os érintőkijelző, 640x480	12,1"-os, 1024x768
Bővítési lehetőségek	SD kártyaolvasó	SDIO bővítőhely	SD kártyaolvasó, PCMCIA II kártyahely
Hálózati csatlakozók	Ethernet, Bluetooth 2.0 EDR, 802.11b/g	Bluetooth 1.2, 802.11b/g	Ethernet, Bluetooth 2.0 EDR, 802.11b/g, modem
Fontosabb extrák	beépített GPS, tartozékként TV-tuner, külső billentyűzet, ujjlenyomat-olvasó	beépített GPS, USB host	ujjlenyomat-olvasó, dokkolócsatlakozó
Üzemidő (óra:perc)	1:27	2:44	3:14
Méret (mm)	234x133x37	116x71x14	284x226x20
Tömeg (gramm)	906	144	1280

arra, hogy akár a villamoson állva is kényelmesen böngészhessünk a világhálón.

Befutó: UMPC, PDA, Noteszgép

5. FUTAM: MULTIMÉDIA

Mint minden számítógép, az R2H is gyakorlatilag bármilyen kodekkel készült filmet hajlandó lejátszani, a 900 MHz-es Celeron M pedig a legújabb tömörítéseket (H.264) kivéve mindenhez elég teljesítménnyel rendelkezik. A 7"-os kijelző mérete és felbontása jobb, mint bármilyen PMP-é, így a képmínőségre sem panaszkodhatunk.

Befutó: UMPC, Noteszgép, PDA

6. FUTAM: NAVIGÁCIÓ

Az UMPC-k fontos szolgáltatása a navigáció is. Ezen a területen a szintén GPS vevővel felszerelt PDA azonban sokkal jobban használható, nemcsak kisebb mérete, hanem a rendelkezésre álló programok minősége miatt is. Míg a direkt érintőképernyősre tervezett Windows Mobile alatt futó navigációs

programok egy kézzel is könnyen kezelhetők az autóban, addig az UMPC-n ehhez már az anyósülésen ülő utas segítségét is igénybe kell vennünk.

Befutó: PDA, UMPC

7. FUTAM: MUNKABÍRÁS

Ezen a területen az UMPC jól láthatóan gondokkal küszködik. Igaz, a csomaghoz két akkumulátor jár, a nehezebbet használva a működési idő közel duplájára nő, ám már-már noteszgepnyi tömeg az eredmény.

Befutó: Noteszgép, PDA, UMPC

Vezet az UMPC

Ha valakinek olyan eszköz kell, amely a felsorolt feladatok mindegyikében segítségére lehet, az UMPC-vel jár a legjobban. Ugyanakkor az UMPC sok feladatra csak a második legjobb megoldás, így még sok fejlesztésre van szüksége, hogy igazán hatékony mobil eszköz váljon belőle.

Rosta Gábor ■

„Zöld utat a minőségnek fél áron”
Hogy Önnek se okozzon gondot a nyomtatás!

PRINT SISTERS KFT.
Hereskedelmi és Szolgáltató Kft.

ELÉRHETŐSÉGEINK:
Print Sisters Kft.
Cím: 1101 Budapest, Korporal u. 1/a
Tel: +3634 0000 433-5010 433-5011
Fax: +3634 0001
E-mail: info@printsisters.hu

Alfa
Töltőt (inkpatronok) minőségű nyomtatókhoz

ZETA
Feküdtől lefelé fordított, forgalmazás: 1 év szavatossággal, akár fél áron, színes termékekkel, házhozszállítás, üzemeltetési kézikönyvvel

Nyomtató kényelem és felújítás, forgalmazás:
1 év szavatossággal, akár fél áron, színes termékekkel, házhozszállítás, üzemeltetési kézikönyvvel

Létezősége megvalósítható!
www.printsisters.hu/webaruhaz

A kupon felmutatásával 10% kedvezményt adunk Alfa, Zeta termékeink áraiból!

Tartalom

Hardver

82	Notebook (ultrahordozható) Acer Ferrari 1005 WTMi
	Alaplap ECS 6100SM-M
83	Külső adattároló Western Digital MyBook 320GB
	MP3-lejátszó Samsung YP-K5
84	PDA (navigációs) Acer C530
	Notebook (általános) Toshiba Satellite A100-183
	CPU hűtő ASUS Silent Square Pro
85	Navigációs eszköz HP iPAQ rx5730
	Hangrendszer (2.1) JBL Encounter
86	Tápegység FSP ZEN FSP300-60GNF
	Okostelefon HTC Mteor
	Biztonsági kulcs ReturnStar PC E-Lock
87	TFT monitor HANNS HN198D
	Tv-tuner Pinnacle PCTV Dual Hybrid Pro PCIe

Szoftver

88	Antivírus Panda Antivirus 2007
	Képernyőmentés egyszerűen FastStone Capture 4.7
	Levelezőkliens Foxmail 6.0 beta
89	HTPC szoftver HomeSys
	Biztonsági alkalmazás Dynamic Security Agent
	Profi webszerkesztő Microsoft Expression web Beta

Így tesztelt a CHIP

Egyenkénti készületek, illetve szoftvertesztünkben vadonatúj vagy valamiért igen érdekes termékeket, programokat vizsgálunk. A műszaki adatokon kívül az árról, illetve az ár-érték arányról is tájékoztatást adunk. Tesztjeink gyakorlatorientáltak, s értékelésük során elsősorban a felhasználók szempontjait vesszük figyelembe.

Minőségi értékelés

nagyon jó	■ ■ ■ ■ ■
jó	■ ■ ■ ■ □
megfelelő	■ ■ ■ □ □
hiányos	■ ■ □ □ □
nem megfelelő	■ □ □ □ □

NOTEBOOK (ULTRAHORDOZHATÓ)
ACER FERRARI 1005 WTMi

ÉRTÉKELÉS: ■ ■ ■ ■ ■

INFO: www.acer.hu
TÁJÉKOZTATÓ ÁR: **667 000 FT**
ÁR/TELJESÍTMÉNY: JÓ

MŰSZAKI ADATOK
Processzor: AMD Turion64 X2 TL-60
RAM/HDD: 2 GB/160 GB
Optikai meghajtó: külső DVD Super Multi
Grafika: ATI Radeon Xpress 1150/12.1", 1280x800
Vezeték nélküli kapcsolat: Bluetooth 2.0, 802.11b/g
Csatlakozók: 3x USB, 1x IEEE1394, Ethernet, modem, D-Sub, PCMCIA Type II, hangcsatlakozók, ezDock, kártyaolvasó (SD/MS/xD)
Méret/Tömeg: 302x220x21-35 mm/1,68 kg

Az együttműködés gyümölcse: Az exkluzív megjelenésű *Ferrari 1000*-es sorozatú noteszgépek – árúknak is köszönhetően – valódi státuszszimbólumok. A piros, fekete és karbonszálas „színekben” pompázó noteszgép alapfelszereltségéhez 2 GHz-es AMD Turion64 X2-es processzor, 2 GB memória, 160 GB-os merevlemez és külső DVD Super Multi meghajtó tartozik. A lapkakészlet Radeon Xpress 1150, Hypermemory-s grafikus adapterrel.

Ultrahordozható notebookként 12,1"-es, 1280x800-as felbontású TFT LCD monitorral szerelték fel, amelynek felső kávéjában egy 1,3 Mpxeles webkamerát is elrejtettek. Az online kommunikációs lehetőséget tovább gazdagítja a mellékelt bluetooth-os VoIP telefonadapter. A készülék dobozában ezen kívül egyedi egeret, bőr hordtáskát és kétféle akkút is találunk.

A külső eszközök számára három darab USB és egy FireWire csatlakozó áll rendelkezésre, Ethernet adapter és modem mellett, de nem hiányzik a Bluetooth 2.0 és 802.11b/g adapter sem. Bővítőkátyákat a PCMCIA Type II foglalatra helyezhetünk.

RÖVIDEN: Elegáns és drága noteszgép sokat utazó üzletembereknek. Teljesítménye miatt azonban üzemideje csak közepes.

ALTERNATÍVA: A Ferrari helyett inkább a Lamborghini márkáért rajongók választhatják az ASUS VX1-et.

ALAPLAP
ECS 6100SM-M

ÉRTÉKELÉS: ■ ■ ■ ■ □

INFO: www.ecs.com.tw
TÁJÉKOZTATÓ ÁR: **13 990 FT**
ÁR/TELJESÍTMÉNY: JÓ

MŰSZAKI ADATOK
CPU-foglalat: Socket AM2
Chipkészlet: NVIDIA GeForce 6100+nForce 405
Kártyahelyek: 1x PCIe16, 1x PCIe1, 2x PCI
VGA/TV-out/DVI: +/-
AVI-kódolás: 13:29 m/s
Quake 4 – 640x480, MQ: 25 FPS
PCMark05: 2895 pont
3DMark06: 233 pont
3DMark06 CPU: 864 pont

A kicsi a menő: A kisméretű, dizájnos gépek térnyerésével egyre nagyobb igény mutatkozik a MicroATX-es lapokra. Az egyik legjobb ilyen lapkakészlet az NVIDIA GeForce6000-es széria nForce 400-as déli híd-dal párosítva.

Az AMD platformhoz készült, eredetileg 2 chipes szettet az újabb modelleknél sikerült egy szilíciumra zsúfolni, ami alacsonyabb gyártási költségeket, így olcsóbb alaplapot jelent. Az ECS 6100SM-M-en a GeForce6100-as északi hidat az nForce405 egészíti ki. Az AM2-es foglalatu lap 2 DDR2-800-as memóriamodult, 2 SATA-300 és 2 PATA egységet kezel, ezeket akár RAID-ben (0, 1) is. Az integrált vezérlők közt megtaláljuk a 10/100-as LAN-t, a HD audio-t, 8 USB 2.0-t és a GeForce 6-os VGA-t is.

Utóbbi kompatibilis a Windows Vista 3D-s felületével, így jövőálló beruházás, ám aki szeretne használható 3D-s sebességet, jobb, ha egy kiegészítő videokártyát pakol a PCIe x16-os foglalatra. A GeForce6100SM-M-et minden szükséges szolgáltatással felszerelték, talán csak a DVI kimenet, a gigabites LAN és a 4 DIMM foglalat hiányozhat.

RÖVIDEN: Jól felszerelt, olcsó ám szolgáltatásokban gazdag lap, ami a kisméretű, halk gépek kiváló alapja lehet.

ALTERNATÍVA: A 6150-es lapok több szolgáltatást, valamint DVI és TV kimenetet is kínálnak.

KÜLSŐ ADATTÁROLÓ
WESTERN DIGITAL MYBOOK 320GB

ÉRTÉKELÉS: ■ ■ ■ ■ ■

INFO: www.wdc.com
TÁJÉKOZTATÓ ÁR: **48 390 FT**
ÁR/ÉRTÉK: JÓ

MŰSZAKI ADATOK
Tárhely: 160 GB–500 GB
Csatlakozás: USB 2.0, Firewire 400 (Pro és Premium), Firewire 800 (csak Pro)
Tápellátás: külső hálózati adapter
Méret: 172x143x57 mm
Tömeg: 1315 g
Szoftverek: OS X és Win XP backup szoftver
Olvasási sebesség: 32,7 MB/s
Írási sebesség: 30,6 MB/s

Fő a biztonság: Vannak adatok, amelyeket eszmei értékük miatt minden katasztrófától védeni szeretnénk. Ehhez régebben még elegendő volt egy CD vagy DVD, amelyre időnként kimentettük a legfontosabb fájlokat, ám idővel ezek katalogizálása szinte lehetetlenné vált, ahogy értékes adataink mérete is lassan meghaladja a lemezek kapacitását.

Mivel azonban a háttértárak meghibásodásával továbbra is számolnunk kell, fontos, hogy időben gondoskodjunk a védelemről. Erre kiváló megoldás a *WD MyBook* szériája, amelynek legkisebb, *Essential* tagja olcsóbb, mintha külön vásárolnánk meg a merevlemez és a külső házat.

A középkategóriásnak számít, *MyBook Premium*-nál az USB 2.0 mellett két FireWire csatlakozást, szinkronizáló gombot, hasznos szoftvereket is kapunk, és az előlapi led egyben a szabad hely kijelzésére is szolgál. A külső egység teljesen hangtalan, emellett gyors és megbízható, kezelése pedig nem igényel különösebb szakértelmet. A mellékelt adatmentő szoftver is kezeli, egyetlen gombnyomással lementhetjük vele az előre kijelölt könyvtárakat, fájltípusokat.

RÖVIDEN: Méretét, szolgáltatásait és sebességét tekintve egyaránt kiváló adatmentő eszköz, bátran ajánljuk mindenkinek.

ALTERNATÍVA: Kevesebb adat esetén megoldás lehet a DVD-RW, gépen belül pedig használhatunk RAID 1-et.

MP3-LEJÁTSZÓ
SAMSUNG YP-K5

ÉRTÉKELÉS: ■ ■ ■ □ □

INFO: www.samsung.hu
TÁJÉKOZTATÓ ÁR: **65 000 FT**
ÁR/ÉRTÉK: JÓ

MŰSZAKI ADATOK
Memória: 2/4 GB
Kijelző: 1,7", 128x160, OLED
Képmegjelenítés: Igen
Filmlejátszás: Nem
FM rádió: Igen
Digitális háttértár: Nem
Képmegjelenítés: JPEG
Méret: 98x47,5x18,1 mm
Tömeg: 104 gramm

Extrém külsőségek: A *Samsung YP-K5* az utóbbi idők egyik legérdekesebb kialakítású MP3-lejátszója, ugyanis két részre nyitható szét – mivel egyik felébe sztereó hangszórópár került beépítésre.

Ennek ellenére, a készülék a közepes méretű lejátszók közé tartozik (elsősorban vastagsága és súlya miatt). Szolgáltatásait tekintve a beépített hangszórón kívül – amely egyébként méretéhez képest egész jól szól, bár mélyhangot természetesen nem várhatunk tőle – túl sok extrával nem találkozhatunk: 1,7 hüvelykes OLED kijelzőjén ugyan képes a JPEG formátumú fotók megjelenítésére, a 128x160 pixeles felbontás miatt ez inkább csak érdekesség.

A készülékbe beépítettek egy FM rádiót is, felvételre azonban már nem képes, a hangszórónak köszönhetően azonban ébresztőóraként remekül megállja a helyét. A készülék hangminősége (fülhallgatón keresztül) nagyon jó – még a számtalan 3D-s hangeffektus is egész jól használható –, mint ahogy a kezelőfelület és a háttér-világítás érintőpanel használhatóságával is meg voltunk elégedve.

RÖVIDEN: Érdekes kialakítású, és alapötletű, sokat tudó, de a kényelmesnél valamivel nagyobb méretű lejátszó.

ALTERNATÍVA: Ha nincs szükségünk a hangszórókra, a Samsung YP-Z5 hasonló tulajdonságokkal rendelkezik.

A nagy PC-átalakítás

Jelentkezzen most, és olyan számítógépet készítünk Önnek, amelyből csak egyetlen létezik az egész világon!

A nagy PC-átalakítás

Jelentkezzen a
www.chipmagazin.hu/pimp
weboldalon!

- Töltse ki a regisztrációs lapot!

- Ha a szerencsés nyertes lesz,
szerkesztőségünk hamarosan
felkeresi Önt és igényei szerint
teljesen átalakítjuk számítógépe
külsőjét, természetesen teljesen
INGYENESEN!

- Az átalakítás lépéseit
valamennyi CHIP olvasó
hónapról hónapra nyomon
követheti magazinunkban és
weboldalunkon!

- Az átalakítás idejére cseregépet
biztosítunk!

Regisztráljon most és legyen Ön
az első szerencsés nyertes!

További részletek:
www.chipmagazin.hu/pimp

PDA (NAVIGÁCIÓS)
ACER C530

ÉRTÉKELÉS: ■ ■ ■ ■ ■

INFO: www.acer.hu
TÁJÉKOZTATÓ ÁR: **91 900 FT**
ÁR/ÉRTÉK: KIVÁLÓ

MŰSZAKI ADATOK
Processzor: Samsung SC32442 300 MHz
Memória (RAM/ROM): 64 MB/128 MB
Kijelző: 2,8", 320x240
Vezeték nélküli kapcsolat: Bluetooth 2.0, 802.11b/g
GPS vevő: SiRF Star III 20 csatornás
GPS szoftver: iGO (opcionális Mo/K-E/Európa)
Bővítőhely: SDIO
Autós készlet: van
Méretek/Tömeg: 108x58x17 mm/122 gramm

NOTEBOOK (ÁLTALÁNOS)
TOSHIBA SATELLITE A100-183

ÉRTÉKELÉS: ■ ■ ■ ■ ■

INFO: www.ramiris.eu
TÁJÉKOZTATÓ ÁR: **303 500 FT**
ÁR/ÉRTÉK: JÓ

MŰSZAKI ADATOK
Processzor: Intel Core 2 Duo T7200
RAM/HDD: 512 MB/100 GB
Optikai meghajtó: DVD-RAM
Grafika: Intel GMA950 / 15,4", 1280x800
Vezeték nélküli kapcsolat: Bluetooth 2.0, 802.11b/g
Csatlakozók: 4x USB, 1x EE1394, Ethernet, modem, D-Sub, S-Video, PCMCIA Type II, ExpressCard, hangcsatlakozók, ezDock, kártyaolvasó (SD/MS/xD)
Méret/Tömeg: 359x265x36 mm/1,68 kg

CPU HŰTŐ
ASUS SILENT SQUARE PRO

ÉRTÉKELÉS: ■ ■ ■ ■ ■

INFO: hu.asus.com
TÁJÉKOZTATÓ ÁR: **13 900 FT**
ÁR/ÉRTÉK: JÓ

MŰSZAKI ADATOK
Használható foglalatok: Socket 478/LGA775/Socket 939/940/754/AM2
Csatlakozó: 3 tűs
Anyagok: Alumínium+réz
Ventilátor mérete: 92x92x25 mm
Fordulatszám/légszállítás: 2500 RPM
Fordulatszám-szabályozás: manuális külső
Zajszint: 24 dBA
Méret/tömeg: 120x105x143 mm/754 gramm

NAVIGÁCIÓS ESZKÖZ
HP IPAQ RX5730

ÉRTÉKELÉS: ■ ■ ■ ■ ■

INFO: www.hp.hu
TÁJÉKOZTATÓ ÁR: **137 988 FT**
ÁR/ÉRTÉK: NAGYON JÓ

MŰSZAKI ADATOK
Processzor: Samsung SC32442 400 MHz
Memória (RAM/ROM): 64 MB/1 GB
Kijelző: 3,5", 320x240
Vezeték nélküli kapcsolat: Bluetooth 2.0
GPS vevő: SiRF Star III 20 csatornás
GPS szoftver: TomTom Navigator 6
Bővítőhely: SDIO
Autós készlet: van
Méretek/tömeg: 120x76x16 mm/149 gramm

HANGRENDSZER (2.1)
JBL ENCOUNTER

ÉRTÉKELÉS: ■ ■ ■ ■ ■

INFO: www.absolutsound.hu
TÁJÉKOZTATÓ ÁR: **39 990 FT**
ÁR/ÉRTÉK: NAGYON JÓ

MŰSZAKI ADATOK
Kivitel: Szat: 4x0dyessy/basszreflex, Szub: Magnum 6/basszreflex
Teljesítmény: Szat: 2x13 watt, Szub: 34 watt
Frekvencia-átvitel: 40 Hz-20 kHz
Jel-zaj viszony: >80 dB
Bemenetek: 1x3,5 mm jack
Kimenetek: nincs
Befoglaló méretek: Szatelliték: 90x150 mm, Össztömeg: 3,6 kg

Temérdek szolgáltatás kis helyen: Az Acer új PDA-kínálatában a GPS modulal kiegészített „C” sorozat csúcsmoделlje a C530. Az apró készüléket a Samsung S3C2442 processzor 300 MHz-es változata hajtja, memóriája 64 MB RAM és 128 MB FlashROM, operációs rendszere a Windows Mobile 5.0 Premium Edition. A kijelző a kis méretnek megfelelően 2,8"-es, és QVGA felbontású.

A készülék sebessége megfelelő: sem a navigációval, sem a filmnézéssel nem voltak problémáink, akadozást nem éreztünk. A kivitel és az anyagválasztás igényes, a kezelőszervek esetében jó pont, hogy a ki-be kapcsoló gomb mellett egy HOLD kapcsolót is elhelyeztek, így a billentyűket és az érintőképernyőt egyszerűen letilthatjuk.

A C530 más szempontból is jól felszerelt: Bluetooth 2.0, 802.11b/g WLAN és 20 csatornás, SiRF Star III-as GPS modul is található benne. A tenyérszámítógép összeállításakor igen fontosnak tartották a navigációt: dobozában autós tartót és szivargyújtóról használható töltőt is találunk. A készülék USB portjához külső eszközöket is csatlakoztathatunk.

RÖVIDEN: Igényes kivitelű tenyérszámítógép, amely bővelkedik a szolgáltatásokban, és navigációs célokra is remekül megfelel.

ALTERNATÍVA: A Mitac Mio P550 nagyobb kijelzővel és gyorsabb processzorral büszkélkedhet, ám mérete is nagyobb.

Erőgép munkára: A munkára szánt Toshiba Satellite 183-as változata igen erős összeállítás. A gép Intel 945G lapkakészletre és Core 2 Duo T7200-as processzorra épül, 512 MB memóriával és 100 GB-os merevlemezzel kiegészítve. Adataink mentésére a noteszgépbe szerelt Panasonic DVD-RAM meghajtó szolgál, a külvilággal pedig mind vezetékkel (Ethernet és modem), mind vezeték nélküli (Bluetooth és WLAN) adapterek segítségével tarthatjuk a kapcsolatot.

Az igényes összeszerelésű, masszív notebook 15,4"-os, szélesvásznú monitort kapott, 1280x800 pixeles felbontással. A billentyűzet bal oldalán elhelyezett gombok segítségével a médialejátszót vezérelhetjük. A négy USB csatlakozón kívül S-Video kimenet és FireWire csatlakozó, valamint PCMCIA Type II és ExpressCard kártyákat fogadó bővítőhely áll rendelkezésünkre.

A Toshiba Windows XP Pro operációs rendszerrel szállítja a Satellite A100-ast, és a rendszer mellé több hasznos segédprogramot is ad, például a Norton Internet Security 2006-ot, a WinDVD Creator 2-t és saját alkalmazásait.

RÖVIDEN: Nagy teljesítményű noteszgép, amely számos csatlakozójának köszönhetően bármely irodában megállja a helyét.

ALTERNATÍVA: A hasonló felszereltségű HP nx6320 noteszgépek is remekül teljesítenek munkahelyi környezetben.

Hőcsövek a csöndért: A nagyméretű, csendes „torony” formájú hűtők közé tartozó ASUS Silent Square Pro a cég egyik első igazán komoly coolere. A nikkelezett réz talppal, hőcsövekkel és 35 alumínium bordával ellátott eszköz a legtöbb ma kapható alaplapra felszerelhető. A mellékelt alkatrészek segítségével pedig valamennyi – asztali gépekben elterjedt – foglalatához hozzáilleszthetjük.

A SQ Pro kialakításában a többi toronyhűtőhöz hasonlatos: a talpból öt hőcső halad felfelé, az alaplappal párhuzamos bordák felé. Mivel így a lamellák az alapon elhelyezett alkatrészek fölé kerülnek, helygondjaink nem lesznek. A narancssárga burkolat jól mutat, ám a processzorral érintkező felület kidolgozása bőven hagy maga után kívánnivalót.

Az ASUS hűtőjének különlegessége a bordán belül elrejtett ventilátor, amely 90 mm-es, névleges fordulatszáma pedig 2500 RPM, amely a dobozban található, 3,5"-es helyre szerelhető egységgel szabályozható. Ez utóbbin egy LCD kijelző is található, amelyen a fordulatszám alakulását követhetjük nyomon.

RÖVIDEN: Viszonylag csendes, jó hatásfokú hűtő, amely minden foglalattal kompatibilis.

ALTERNATÍVA: A hasonló kialakítású CoolerMaster Hyper 6+ nagyobb hatásfokú és halkabb is.

Született barangolóknak: A HP iPAQ rx5730 tenyérgepe esetében a tervezők nem csak a PDA kiegészítésének, hanem a készülék fő funkciójának szánták a navigációs képességeket.

A fekvő elrendezésű 5730-as elegáns, a beépített GPS vevő külső antenna nélkül is megfelelően működik. A készülék hardverre átlagos, 400 MHz-es Samsung processzorral és 64 MB SDRAM-mal rendelkezik. 3,5"-es érintőképernyő felbontása 320x240 pixel.

Egyáltalán nem átlagos a beépített tároló mérete: az 1 GB-os FlashROM memóriában bőven jut hely programoknak és adatainknak. A nagy memória mellett a HP a bővítetőséget sem hagyta el: egy SDIO kártyahely áll rendelkezésre.

Az előre telepített TomTom navigációs szoftver a régió országainak térképeivel (Lengyelország, Cseh Köztársaság, Szlovákia, Magyarország, Görögország, Törökország, Oroszország) érkezik. A hazai lefedettség ugyan elmarad például az iGO-mögött, ám mivel PDA-ról van szó, annak futtatása sem ütközik akadályba.

RÖVIDEN: Az egyik legjobb navigációs PDA, ám hazai használatához érdemes egy másik térképszoftvert is beszerezni.

ALTERNATÍVA: Ha csak navigációra vágyunk, a Mitac Mio C510 modelle régióunk utcaszintű térképével érkezik.

Tiszta hangzás: Az úrlények kedvelői számára is ideális választás lehet a JBL Encounter 2.1-es hangrendszer. A marslakókat formázó szatelliték, illetve az úrhajóra (más vélemények szerint Rakéta porszívóra) hasonlító mélyláda bármilyen modern berendezésű szobában jól mutat. A fehér/króm színösszeállításban kapható készlet a márkától megszokhatóan igényes kivitelű.

A készlet összeállítása egyszerű, a kábelek helyes csatlakoztatását ötletes kialakításuk is segíti. Bemenetekkel nem kényeztet el bennünket a JBL: egyetlen egy 3,5 mm-es jack áll rendelkezésre, kimenetből (például fejhallgatóhoz) pedig egyetlen sem kapunk. A kezelőszervek a cég többi multimédiás termékétől érkeztek: a jobb oldali szatelliten állíthatjuk be a hangerőt. A mélynyomó hátoldalán pedig a mély- és magas hangok szintjét.

A hangminőség megfelel a JBL névtől elvártaknak: az Encounter nagy dinamikával és tisztán szólal meg, még egészen nagy hangerőn sem torzít. A mélynyomó meglepően jól teljesít, csak az extrém mély tartományban válik „puffogóssá”.

RÖVIDEN: Kiváló hangminőségű, ám szokatlan külsejű hangrendszer, igényesebb zenehallgatóknak vagy ufómániasoknak...

ALTERNATÍVA: Drágább és erősebb rendszerre vágyóknak a Harman/Kardon Soundsticks II-t javasoljuk.

A nagy PC-átalakítás

Jelentkezzen most,
és 100%-ig egyedivé
alakítjuk számítógépét!

A játék részletei:

www.chipmagazin.hu/pimp

TÁPEGYSÉG
FSP ZEN FSP300-60GNF

ÉRTÉKELÉS: ■ ■ ■ ■ ■

INFO: www.fsp-group.com.tw

TÁJÉKOZTATÓ ÁR: **24 000 FT**

ÁR/ÉRTÉK: KIVÁLÓ

MŰSZAKI ADATOK

Teljesítmény:	300 W, aktív PFC
Zajszint:	0 dB
Hatékonyság:	>89%
Csatlakozók:	Intel ATX 12 V 2.0
Tartási idő (áramkimaradásakor):	17 ms
Bementi feszültség:	100–240 V, 47–63 Hz
Kimeneti feszültségek:	5 V (20 A), 12 V1 (8 A), 12 V2 (14 A), 3,3 V (20 A), -12 V (0,8 A), 5 Vsb (2 A)
Extrák:	Két 12 V-os ág, leválasztható Molex csatlakozók

OKOSTELEFON
HTC MTEOR

ÉRTÉKELÉS: ■ ■ ■ ■ ■

INFO: www.lcp.hu

TÁJÉKOZTATÓ ÁR: **145 200 FT**

ÁR/ÉRTÉK: JÓ

MŰSZAKI ADATOK

Hálózatok:	GSM 900/1800/1900 MHz, UMTS 2100 MHz
Op. rendszer:	Windows Mobile for Smartphones 5.0
Kijelző:	2,2", 320x240
Kamera/Video:	1,3 Mpixel/Igen
Bluetooth/WLAN:	Igen/Nem
Memória/Bővítés:	128 MB ROM, 64 MB RAM/microSD
MP3-lejátszó:	Igen
Méret/tömeg:	112x49x15 mm/120g

BIZTONSÁGI KULCS
RETURNSTAR PC E-LOCK

ÉRTÉKELÉS: ■ ■ ■ ■ ■

INFO: www.tridon.hu

TÁJÉKOZTATÓ ÁR: **14 990 FT**

ÁR/ÉRTÉK ARÁNY: JÓ

MŰSZAKI ADATOK

Hardver interfész:	USB 1.1
Internetkorlátozás:	Teljes/Időkorlát
Tiltott weboldalak lista:	van
Engedélyezett weboldalak lista:	van
Chatprogramok tiltása:	Teljes/Időkorlát
Programfigyelés:	van
Képernyőmentések készítése:	5 percenként
Webcímek követése:	Van
Méret/tömeg:	52x16x7 mm/45g

TFT MONITOR
HANNS HN198D

ÉRTÉKELÉS: ■ ■ ■ ■ ■

INFO: www.rrc.hu

TÁJÉKOZTATÓ ÁR: **49 900 FT**

ÁR/ÉRTÉK ARÁNY: KIVÁLÓ

MŰSZAKI ADATOK

Panel:	19", 1280x1024 pixel
Kontrasztarány:	700:1
Fényerő:	250 cd/m ²
Válaszidő:	8 ms
Bemenetek:	D-Sub, DVI-D
Pivot funkció:	van
Betekintési szög (H/V) [fok]:	150/135
Méret:	417x545x219 mm
Tömeg:	4,4 kg

TV-TUNER
PINNACLE PCTV DUAL HYBRID PRO PCIE

ÉRTÉKELÉS: ■ ■ ■ ■ ■

INFO: www.axico.hu

TÁJÉKOZTATÓ ÁR: **35 000 FT**

ÁR/ÉRTÉK ARÁNY: JÓ

MŰSZAKI ADATOK

Támogatott szabványok:	Analog, DVB-T
Tunerregységek száma (analog/digitális):	2/2
Felvételi formátumok:	MPEG-1, MPEG-2, DivX
Time-shift/Időzített felvétel:	van/van
Kép a képen funkció:	van
Interfész:	PCI Express x1
S-Video/kompozit bemenet:	van/van
Mellékelt szoftver:	Pinnacle Media Center 4
Távírányító:	van

Néma tápegység: Napjaink extrém halk számítógépeibe, amelyek akár a nappaliban működő HTPC-k is lehetnek, jól illeszkedhet egy passzív hűtésű tápegység. Az FSP ZEN-je ennél is többet kínál: passzív hűtése ellenére nincs rajta kiálló hűtőborda, ezt pedig első sorban a magasabb hatékonyságának köszönheti. Az aktív PFC-re és a minőségi alkatrészekre nagyobb hangsúlyt fektettek a fejlesztők, ezért a névleges 300 wattos tápegység 85% feletti hatékonysággal is üzemelhet. Méréseink szerint a közepes és nagy terhelés mellett is jóval kevesebb volt a hálózathoz felvett teljesítmény, mint egy azonos teljesítményű, ám ventilátorral is felszerelt aktív PFC-s készüléknek. Hiába a passzív táp, a ház megfelelő szellőzését biztosítani kell – a külön házhűtők halkabbak és cserélhetőek is.

Különösen jó eredmény, hogy a kimenet ágain mért zajfeszültség a 0,1–0,2 mV-ot (a teljesen stabil feszültséget) közelíti akkor is, amikor más tápok esetében ez az érték 1,2–1,8 mV-ra is felszökhet. A feszültség a teljes terhelési tartományban alig változik (a 12 V 50 mV-ot, az 5 V 10 mV-ot, a 3,3 V semennyit).

RÖVIDEN: Tökéletesen stabil és halk tápegység, elég teljesítménnyel egy középkategóriás játékgép meghajtásához.

ALTERNATÍVA: Ha nagyobb teljesítmény kell, a nagyobb méretű Zalman 360B-APS jó választás lehet.

Igényes okostelefon: A HTC MTeoR a piacon kapható egyik legjobban felszerelt Windows Mobile-alapú okostelefon. Az apró készülék háromsávú GSM és 3G-s hálózatokon is használható, az adatátviteli formátumok közül pedig a GPRS, EDGE és WCDMA megoldásokat ismeri. 128/64 MB-nyi memóriája microSD kártyával bővíthető.

A hagyományos formájú MTeoR 320x240 pixeles, 2,2"-es kijelzőt kapott, amelynek képminősége kiváló, így a viszonylag zsúfolt kezelőfelület megjelenítése sem okozott gondot. A kijelző alatt hagyományos mobilbillentyűzetet találunk, amelyet négy külön billentyű egészít ki. A négy gomb, és a navigációs joystick kényelmesen használható.

A Windows Mobile for Smartphones operációs rendszer mindent tud, amit nevéhez méltóan elvárhatunk tőle, mind a média-, mind a más formátumú fájlok kezelését megoldja. Külső eszközök felé Bluetooth kapcsolat áll rendelkezésünkre.

Természetesen egy ilyen kategóriájú telefon nem lehet meg kamera nélkül, ám a MTeoR kamerájának 1,3 Mpixeles felbontása ma már alacsonynak számít.

RÖVIDEN: A HTC MTeoR kis mérete ellenére igen nagy tudású – a jelenlegi kínálat egyik legjobb és legígéretesebb modellje.

ALTERNATÍVA: A kagylótelefonokat kedvelőknek tetszetős lehet a dizájnosabb, ám kissé butább QTEK 8500.

Funkciókorlátozás egyszerűen: A számítógép sok mindenre használható. Ez a bőség legtöbbször esetben hasznos, de akadnak árnyoldalai is. A cégek amiatt aggódnak, hogy könnyen a munka rovására mehet, ha az alkalmazottak a munkaidőben túl sokan interneteznek, otthon pedig – hogy csak egyetlen példát említsünk – a szülők részéről aggodalomra adhat okot az interneten könnyedén elérhető, ám elméletileg kizárólag felnőtteknek szánt tartalom.

A ReturnStar jóvoltából egy olcsó, mégis viszonylag hatékony eszköz lehet segítségünkre, akár mindkét helyzet megoldásában. A hardverből (ami egy USB kulcsot jelent) és szoftverből álló kombináció működési elve egyszerű: a programmal különféle korlátozásokat hozhatunk létre, szinte mindenre kiterjedően, amelyek azonnal életbe is lépnek, amint az USB kulcsot eltávolítjuk a gépből. Ezzel a szó szoros értelmében kézben tartható megoldással korlátozható többek között az internethasználat, letilthatjuk a chatprogramokat vagy az optikai meghajtókat is. Emellett a felhasználók cselekedeteit naplózhatjuk is.

RÖVIDEN: Ötletes biztonsági megoldás, amely kedvező ára miatt egy próbát mindenképpen megér.

ALTERNATÍVA: Az Evidence Eliminator funkciójában többet kínál, ám csak szoftveres védelmet nyújt.

Jó teljesítmény kedvező áron: Bár sokan szeretnének 19 colos TFT-t vásárolni, inkább beérik egy méretosztállyal kisebb – a kedvezőbb árfekvés miatt. A HANNS azonban 17 colos áron kínálja a 19 colos megjelenítőjét, a HN 198D-t.

A monitorra műszaki adatai alapján nem lehet panasz: TN panellel készül, válaszideje 8 ms, így játékokra is remekül használható. Fényereje 250 cd/m², kontrasztaránya 700:1.

A szolgáltatásokkal is elégedettek voltunk. Örömmel konstatáltuk például, hogy ebbe az árkategóriába is belefér a DVI bemenet, a beépített hangfalpár és a pivot mód.

A monitor gyenge pontja a menürendszer-elektronika kombináció és a dizájn. A menü felépítése ugyan nem rossz, a navigáció viszont nehézkes. Emellett gondot jelent az is, hogy a színhőmérsékletet is mindenképpen kézzel kell beállítani, mert még a 6500 K-s érték kiválasztásakor is inkább hidegebbek, mint melegebbek az árnyalatok. A dizájn megítélése pedig bár szubjektív, mégis megköszönjük, hogy az eddig nálunk járt számos monitor közül a HN198D kialakítása nyerte meg legkevésbé a tetszésünket.

RÖVIDEN: Kifejezetten kedvező árú, de szolgáltatásokban bővelkedő, multimédia kivitellű TFT monitor.

ALTERNATÍVA: Hasonló áron a V7 Video-seven kapható, míg hasonló paraméterekkel az S19PD rendelkezik.

Kép a képen: A Pinnacle olyan tunerrel rukkolt elő, amely több szempontból is különbözik a piacon kapható legtöbb terméktől. A kártya PCIe csatlakozó, illeszkedve ezzel az újabb alaplapok formátumához, valamint ahogyan arra a neve is utal, egyszerre hibrid és dualtuner megoldás. Azaz kétféle antennát is fogadhat, és egyszerre kétféle műsort nézhetünk segítségével – bármilyen kombinációban. A NYÁK-ra ugyanis két analóg és két digitális tuner egység került, és egyetlen analóg antenna csatlakoztatásával is nézhetünk két analóg tévéadást egyszerre. A Dual Hybrid Pro PCIe emellett intelligens is: a bejövő jeltípus és a tárolt csatornák alapján kérésünkre automatikusan vált az analóg és digitális csatornák között.

A tunerhez a Pinnacle MediaCenter legújabb, 4-es verziója jár, amely szolgáltatásait tekintve nagyon jó választás. A PVR funkciókat tunerenként kapjuk, így amellet, hogy egyszerre két csatorna műsorát nézzük, fel is vehetjük az egyiket vagy mindkettőt, sőt ha gépünk bírja, dupla time-shiftet is kérhetünk.

RÖVIDEN: Vérteli felsőkategóriás tv-tuner, jó árfekvésben, ám a szoftver sebességén még egy kicsit csiszolni kell.

ALTERNATÍVA: A Hauppauge WinTV GO kedvezőbb árú tuner, ám DVB-T és kép a képen lehetőség nélkül.

ANTIVÍRUS
PANDA ANTIVIRUS 2007

ÉRTÉKELÉS:

INFO: www.pandasoftware.hu
PLATFORM: WINDOWS 98/ME/2000/XP
TÁJÉKOZTATÓ ÁR: 6900 FT

KÉPERNYŐMENTÉS EGYSZERŰEN
FASTSTONE CAPTURE 4.7

ÉRTÉKELÉS:

INFO: www.faststone.org/FSCaptureDetail.htm
PLATFORM: WINDOWS XP
TÁJÉKOZTATÓ ÁR: MAGÁNHASZNÁLATRA INGYENES

LEVELEZŐKLIENS
FOXMAIL 6.0 BETA

ÉRTÉKELÉS:

INFO: www.foxmail.hu
PLATFORM: WINDOWS 98/ME/2000/XP
TÁJÉKOZTATÓ ÁR: INGYENES

HTPC SZOFTVER
HOMESYS

ÉRTÉKELÉS:

INFO: www.htpc.hu
PLATFORM: WINDOWS
TÁJÉKOZTATÓ ÁR: BEVEZETÉS ALATT

BIZTONSÁGI ALKALMAZÁS
DYNAMIC SECURITY AGENT

ÉRTÉKELÉS:

INFO: www.privacyware.com
PLATFORM: WINDOWS
TÁJÉKOZTATÓ ÁR: INGYENES

PROFI WEBSZERKESZTŐ
MICROSOFT EXPRESSION WEB BETA

ÉRTÉKELÉS:

INFO: www.microsoft.com
PLATFORM: WIN. XP/SERVER 2003/VISTA
TÁJÉKOZTATÓ ÁR: INGYENES (MÉG)

A *Panda Antivirus 2007 (PAV)* a maga 6900 forintos árával igazi bombavételnek tűnik, főként hogy a vírusok mellett a spyware-ektől is megszabadítja a gépünket. A programozók valószínűleg azt a célt tűzték ki, hogy a vírusirtójuk kicsi legyen és gyors. Nos, ennek meg is felelték: a telepítés igazán röpké, és maga a program sem túl nagy terhet a rendszerre. Azonban az alkalmazás által nyújtott védelem nem ér a drágább konkurensok közelébe.

A PAV nemcsak kérésre indít víruskeresést, hanem valós idejű védelmet is nyújt. A kimenő és bejövő e-maileket egyaránt átfésüli, valamint az IM programokon keresztül küldött fájlokat is ellenőrzi. Azonban ütemezett keresést ne keressünk, felejtjük el a karantént, sőt a Panda elhíresült *TruPrevent* technológiáját se próbáljuk meglelni.

Ami még elszomorítóbb, hogy bár ezeknek a képességeknek híján van a program, egyszerű kezelésének mégsem nevezhető, mivel néhány lényeges funkció alpból ki van kapcsolva, és a menü mélyére kell leásnunk, hogy visszakapcsoljuk őket.

A teljes átfésülés ideje körülbelül a *McAfee* hasonszűrő szoftverek sebességével egyezik. Sajnos néhány tesztgépen rejtélyes fagyásokat is okozott a program. Pozitívum, hogy a valós idejű spyware-védelem jól működik benne. Ami viszont megint bosszantó volt, hogy bár a szoftver jelezte, hogy bizonyos veszélyektől megszabadított, ez mégsem történt meg a valóságban.

RÖVIDEN: A PAV 2007 az árához mérten jó program – de csak az árához mérten.

ALTERNATÍVA: Hatékonyabb (bár kissé drágább) a NOD32, a McAfee megoldása vagy a jól ismert Norton Antivirus.

Bárki, aki elég régóta figyeli a kisebb-nagyobb segédalkalmazások világát, emlékezhet arra a korszakra, amikor számos eszköz jelent meg a világhálón és a programgyűjteményekben a képek előállítására és a képernyőképek elmentésére. Az akkor felbukkant számos programból mára sok eltűnt, míg mások fizetős programcsomagként keringenek, vagy nagyobb és komplexebb alkalmazás részévé, alapjává váltak. Ugyanakkor nem egy esetben továbbra is szükség van (lenne) kisebb, ingyenes és egyszerűen kezelhető programokra. Különösen igaz ez manapság, amikor a bemutatók készítése kapcsán igazi reneszánszát éli a képernyőképek mentése.

Ezt a célt szolgálja a nagyobb képkezelő alkalmazást is készítő *FastStone* képmentő eszközének október végén megjelent új verziója, a *FastStone Capture 4.7*. Telepítése meglehetősen felhasználóbarát, mivel nemcsak automatikusan települő formában tölthető le, hanem a teljes programkönyvtár is egy puszta kicsomagolásra váró ZIP-archívumban. Így ki-ki maga dönthet, miként helyezi üzembe gépén az egy megabájtjánál alig nagyobb készletet. Indítását követően egy képernyőn úszó ablakocská tartalmazza az eszköztárat. Ezek között éppúgy megtaláljuk a teljes képernyő elmentésének a lehetőségét, mint egyes objektumok, ablakrészeket vagy egy nagyobb ablak teljes kigörgetett tartalmának a mentését. Így a fizetős *SnagIT* alkalmazás korábbi verzióinak szinte teljes eszközkészlete rendelkezésünkre áll, mely funkciók elérését egy-egy gyorsgombhoz is egyszerűen hozzárendelhetjük.

RÖVIDEN: Ingyenes, kellően nagytudású képlőpő.

ALTERNATÍVA: A képernyőmentők királya továbbra is a *SnagIt* (ami sajnos fizetős).

Érdekelne bennünket még egy Outlook Express jellegű levelezőprogram? Ha azt gondoljuk, hogy a legtöbb e-mail alkalmazás gyakorlatilag ugyanazt tudja, vessünk csak egy pillantást a *Foxmailre*. Új, izgalmas képességeket kínál, ráadásul jól is néz ki! Bár meg kell kicsit birkóznunk vele, mielőtt használni kezdenénk, megéri a befektetett energiát.

Akárcsak az Outlook Express, a Foxmail is bal oldalon jeleníti meg a levélmappákat, a levelek fejlécit pedig a jobb felső sarokban, tehát az elrendezés mindenkinek ismerős lesz. Az olyan hagyományosnak tekinthető funkciók, mint a Bayes alapú (és másféle) spamszűrés, a szöveg/HTML üzenet megtekintése, itt is megvannak. Az olyan szokatlanabb funkciók pedig, mint a távoli e-mail menedzselés, letöltés/törlés közvetlenül a szerverről, a Hotmail proxy a Microsoft levelezőrendszerének POP3 szerverként való használatához, a többfelhasználós rendszer támogatása már igazi bónusz! Sőt, a beépített RSS-olvasó, az üzenetek és címtár exportálása/importálása az Outlook, Exchange stb. programokba is valódi áldás.

Mint ahogy minden béta esetében, itt is vannak még apró gondok. Azon se lepődünk meg, hogy a Foxmail eredeti weboldala (www.tencent.com) és maga a telepítő kínaiul készített. Így a program eredete senki számára nem lehet kétséges... Szerencsére létezik már magyarítás is ehhez az ügyes programhoz. A nyelvi fájl telepítése rendkívül egyszerű: csupán be kell másolni a (alapértelmezésben) C:\Program Files\Foxmail mappába. Ne tévesszen meg senkit, hogy a fájl neve *Chinese.lgb*, így kell használni. Átnevezni tilos! A Foxmail következő indításánál részben magyarul fog „megszólalni”.

RÖVIDEN: Egy valóban kreatív Outlook Express alternatíva hasznos új funkciókkal.

ALTERNATÍVA: Ízlések és pofonok, de az Eudora veszélyes ellenfél.

Egy házimozi-PC fontos „alkatrésze” a megfelelő kezelőfelület, amely nemcsak számítógépünk képernyőjén, hanem az alacsonyabb felbontású tévékészüléken is jól látható és távirányítóval is egyszerűen kezelhető. A *HomeSys* hazai fejlesztés, az *Ansys Kft.* terméke, amiért méltán lehetünk büszkéek: a mindössze 2 MB-os csomagban érkező program gyakorlatilag ugyanazokkal a funkciókkal rendelkezik, mint a „nagyok”. A szoftver telepítése egyszerű és gyors, képességeinek maradéktalan kihasználásához azonban netes kapcsolatra is szükségünk lesz. Mivel a szoftver elsősorban a *Huppauge WinTV PRV MCE 150* és a kéttuner *MCE 500* kártyákhoz készült, ezek támogatása a legteljesebb, ám tesztünk során egyéb tv-kártyákkal is sikerült működésre bírni.

A HomeSys fontosabb funkciói közül valószínűleg legelőbb a tévézéshez, filmrögzítéshez kapcsolódó szolgáltatásokat fogják kipróbálni. Ezen a téren az általunk kipróbált verzió meglehetősen jól működött, a sebessége megfelelő volt, és a számítógépet sem különösebben fogta vissza. A tévécsatornák beállításakor nagy segítség, hogy nem kell megvárunk, amíg a tuner megkeresi az összes adót – lakhelyünk és kábelszolgáltatónk megadása után a szoftver automatikusan beállítja a fogható adásokat. Rendkívül hasznos, és a HTPC-ken kívül még alig elérhető szolgáltatás az EPG, azaz Elektronikus tv-újság. A műsorok felvételét, köztük való tematikus keresést megkönnyítő szolgáltatáson kívül a HomeSys-be többek között filmlejátszót, képnézegetőt és időjárás-jelentést is építettek.

A lemez mellékletén található verzió kipróbálásához az alábbi kód beírása szükséges: CHIP_HTPC.

RÖVIDEN: Hazai fejlesztésű HTPC szoftver, melynek tudása a „nagyokéval” vetekszik.

ALTERNATÍVA: Ingyenes, nagyobb és lassabb a MediaPortal.

Általában a bank, akitől a bankkártyát kapjuk, nyomon követi a felhasználási szokásainkat, ha ez hirtelen drasztikusan változik, rákérdeznek, hogy minden rendben van-e. Nos, a *Dynamic Security Agent* hasonlóan felügyeli a gépünket. Egy biztonsági programról van ugyanis szó, melyhez nem kellene szignatúra-fájlok, azaz nem kell kelleni a vírusadatbázisát. Azonban ha gyakran változtatunk tevékenységünkön, illetve a konfiguráción, a számtalan felpattanó ablak egyszerűen az örületbe kergethet...

A kezdeti betanító héten a DSA megbízik minden általunk futtatott programban, így érdemes tiszta rendszerre telepítenünk. A betanítás után a DSA blokkol minden ismeretlen programot, ha nem kattintunk az Allow-ra („jóváhagyás”) 15 másodpercen belül! A DSA akkor is figyelmeztet, ha a programok viselkedése eltér az addig megszokottól. A DSA-t újrataníthatjuk, ha mi változtatunk egy program viselkedésén. Arra figyeljünk, hogy már a betanítás ideje alatt blokkolja a programaktivitást a védett rendszerterületeken. Így ki kell például kapcsolni akkor is, ha ez automatikusra van állítva).

A DSA blokkolja az észrevétlenül „becsusszanó” letöltéseket. Sajnos a működése során kezdetekben blokkol minden programot, míg nem nyomunk az Allow-ra, utána meg mindig – legyen szó jó vagy rossz programról – figyelmeztet a gyanús viselkedésre. Ez nem túl szerencsés, már ha nem leljük örömmünk az állandó kattintgatásban, erre. Az elv jó, csak lenne egy kicsit intelligensebb ez a védőháló...

RÖVIDEN: Egyszerű, ingyenes, újszerű alapeven működő program, felemás hatékonysággal.

ALTERNATÍVA: nem helyettesítheti a komoly biztonsági csomagokat.

A Microsoft régi, híres-neves webszerkesztője a *FrontPage* halott. Azonban nem tűnt el, itt a helyébe az új *Microsoft Expression Web*, egy meglehetősen sokoldalú szabványalapú webszerkesztő, mely jelenleg béta állapotban leledzik. A fejlesztőcsapat a Microsoftnál egy professzionális eszközt készített, amit ugyanakkor várhatóan előszeretettel használnak majd a CSS-t ismerő SOHO-felhasználók is.

A fő szerkesztőablak lehet kódalapú, és lehet osztott (design/kód) WYSIWYG nézetű. A kezelőfelület úgy néz ki, mint egy feljavított *FrontPage*, azonban a motorháztető alatt az *Expression Web* az első nagyobb webszerkesztő, melyet kezdetől fogva a CSS- és XML-alapú kód készítésére terveztek. A *FrontPage*-dzzsel és a *Dreamweaver*rel ellentétben az *Expression Web* könnyen karbantartható CSS oldalakat készít automatikusan.

Ráadásul ez az alkalmazás elegendő adathozzáférési képességet tartalmaz ahhoz, hogy kiváltsa a *Dreamweaver*t a tapasztalt fejlesztőknél. Egy fontos képesség azonban még hiányzik, ez pedig a PHP oldalak automatizált validációjának támogatása.

Már bétaként is rendkívül rugalmas, nagytudású és lecsiszolt a program. Amikor elkészül a végső változata, bizonyosan sokak tetszését fogja elnyerni, és sokan fogják használni. Kipróbálni most érdemes, míg béta állapotában ingyen letölthető és használható.

RÖVIDEN: A Microsoft új, profi webszerkesztője CSS-alapú, XHTML weboldalak készítésére.

ALTERNATÍVA: A kimúlt *FrontPage* és a *Dreamweaver*.

Dobogósaink

A CHIP Tesztközpontjában tetemes mennyiségű eszközt vizsgálunk havonta, s a tesztben szereplőket mindig sorba rendezzük és értékeljük. Alábbi összefoglaló táblázatainkban néhány tesztünk első három helyezettjét állítjuk fel képzeletbeli dobogónkra, illetve bemutatjuk a különdíjasokat is (színkóddal jelölve). Az adott teszt idején aktuális árak természetesen csak tájékoztató jellegűek. Aki a teljes mezőnyre kíváncsi – mert lehet, hogy szempontjai eltérőek a miénktől –, szerezze be azt a számot, amelyben teljes terjedelmében olvashatja a tesztet.

Intel 965-ös alaplapok CHIP 2006. 11.

Sorrend	Termék	Mellette	Ellene	Tájékoztató ár	Elért pontszám
1.	ASUS P5B Deluxe Wifi-AP	Villámgyors, széleskörű szolgáltatásokkal	Wifi nélkül jobb ára van	56 000 Ft	99
2.	Gigabyte 965P-DQ6	Luxusmodell	Luxusáron	64 300 Ft	97
3.	ECS PX1	Profi, gyors és stabil	A cég múltja	45 990 Ft	93
4.	MSI P965 Neo-F	Erős átlaglap elfogadható áron	Alapfelszereltségű	35 300 Ft	90
5.	Jetway 965GDAG-LF	Integrált grafikus chip	Jóformán beszerezhetetlen	bevezetés alatt	87

nForce 570-es alaplapok CHIP 2006. 10.

Sorrend	Termék	Mellette	Ellene	Tájékoztató ár	Elért pontszám
1.	ASUS M2N-E	Gyors és remekül gyorsítható	Extra vezérlők nélküli	28 900 Ft	97
2.	Gigabyte M57SLI-S4	Széleskörű szolgáltatások	Viszonylag drága	39 600 Ft	96
3.	MSI K9N Ultra-2F	Jó felszereltség	Alumíniumozott hűtés	28 100 Ft	95
4.	Univeral abit KN9 SLI	SLI-hez remek ár	Puritán körítés	33 480 Ft	94

20"-os szélesvásznú TFT CHIP 2006. 10.

Sorrend	Termék	Mellette	Ellene	Tájékoztató ár	Elért pontszám
1.	ASUS PW-201	Remek képminőség	Aránytalanul drága	187 500 Ft	86
2.	Philips Brilliance 200W6	Képarányváltási lehetőségek	Filmnézésre nem a legjobb	123 840 Ft	85
3.	Fujitsu Siemens SCENICVIEW S20-1W	Könnyen kezelhető	Gyenge dizájn	122 990 Ft	84
4.	ViewSonic VX2025wm	Remek garanciafeltételek	Kevés szolgáltatás	132 000 Ft	83
6.	Samsung SyncMaster 205BW	Gyors válaszidő	Gyenge látószög	112 990 Ft	81

NVIDIA GeForce 7900GT videokártyák CHIP 2006. 10.

Sorrend	Termék	Mellette	Ellene	Tájékoztató ár	Elért pontszám
1.	XpertVision GeForce 7900GT Sonic	Sebességbajnok	Magas ár	99 600 Ft	97
2.	Gigabyte NX79T256DP-RH	Jó sebesség, Zalman hűtés	-	84 500 Ft	96
3.	Leadtek Winfast PX7900 GT TDH Extreme	Jó sebesség és tuninglehetőség	Referenciahűtés	83 990 Ft	95
4.	Gainward 7951-BLISS 7900GT Golden Sample	Tuningkedvelőknek tökéletes	Viszonylag hangos hűtés	84 600 Ft	95
5.	MSI NX7900GT-VT2D256EZ	Passzív hűtés	Magas ár	92 600 Ft	91

Táblázatainkban a díjazottakat a díjak alapszíneivel jelöljük:

ATI Radeon X1900GT videokártyák CHIP 2006. 10.

Sorrend	Termék	Mellette	Ellene	Tájékoztató ár	Elért pontszám
1.	HIS X1900GT IceQ3 Platinum Pack	Gyors kártya, remek hűtéssel	-	89 600 Ft	97
2.	MSI RX1900GT-VT2D256E	Jó alapok, tuningbarát	Magas ár, referenciamodell	94 900 Ft	96
3.	Sapphire X1900GT VIVO Lite	Jó alapok	Referenciamodell	87 600 Ft	95
4.	Connect3D X1900GT C3D 3058	Jó alapok	Referenciamodell	85 400 Ft	94
5.	GeCube GC-X1900GT-D-VID3	Jó alapok, remek ár	Referenciamodell	75 900 Ft	94

Olcsó noteszgépek CHIP 2006. 09.

Sorrend	Termék	Mellette	Ellene	Tájékoztató ár	Elért pontszám
1.	Dell Latitude D510	Nagy tudású és igényes	Viszonylag drága	199 900 Ft	97
2.	Compal AL51	Remek felszereltség	Operációs rendszer nélkül	167 760 Ft	93
3.	Senorg Fidelity	Kifejezetten kedvező árú	Felszereltségbeli hiányosságok	155 000 Ft	89
4.	HP nx6110	Megbízható alapok	Kevés szolgáltatás	179 388 Ft	88
5.	Fujitsu-Siemens Amilo K7610	Viszonylag erős processzor	Asztali processzor	189 900 Ft	86

Családi többfunkciós nyomtatók CHIP 2006. 08.

Sorrend	Termék	Mellette	Ellene	Tájékoztató ár	Elért pontszám
1.	Brother DCP-115C	Remek lapköltség	Másban nem kiemelkedő	25 320 Ft	94
2.	HP PSC 1510	Széleskörű szolgáltatások	Magas ár	29 990 Ft	91
3.	Lexmark P4350	Monoban gyors, színesben olcsó	Mono lapköltség	28 300 Ft	91
4.	Epson DX3850	Nagyon jó ár, és mono lapköltség	Színes lapköltség	21 900 Ft	89
5.	Canon PIXMA MP150	Remek sebesség és képminőség	Magas lapköltség	22 788 Ft	82

Irodai többfunkciós nyomtatók CHIP 2006. 08.

Sorrend	Termék	Mellette	Ellene	Tájékoztató ár	Elért pontszám
1.	HP Officejet 6310	Remek sebesség és szolgáltatások	Viszonylag magas ár	59 990 Ft	92
2.	Brother MFC-4820C	Kiváló lapköltség	Gyenge képminőség	42 000 Ft	90
3.	Lexmark X7170	Baráti ár	Magas mono lapköltség	40 600 Ft	81
4.	Canon PIXMA MP530	Remek sebesség és képminőség	Magas ár és lapköltség	83 988 Ft	81

Középkategóriás noteszgépek CHIP 2006. 08.

Sorrend	Termék	Mellette	Ellene	Tájékoztató ár	Elért pontszám
1.	HP nx6325	Széleskörű szolgáltatások	Viszonylag lassú	315 000 Ft	94
2.	Acer Aspire 5110	Gyönyörű kivitel	Gyenge hordozhatóság	344 388 Ft	92
3.	Lenovo 3000 N100	IBM örökség	Gyenge hordozhatóság	329 900 Ft	91
4.	MSI MegaBOOK M660	Jól kiegyensúlyozott	Kényelmetlen kurzorvezérlés	335 900 Ft	88
7.	Fujitsu-Siemens Amilo P11505	Remek ár	Egyszerű kivitel	250 000 Ft	83

2005–2006-os nagytesztjeink – kategóriák szerint

Kategória	Téma	Lapszám	Kategória	Téma	Lapszám	Kategória	Téma	Lapszám
Alaplap	Intel 965-ös alaplapok	2006.11.	Házak	Felsőkategóriás számítógép-házak	2005.07.		Felsőkategóriás kompakt fényképezőgépek	2006.07.
	nForce5 570-es alaplapok	2006.10.		HTPC-házak tesztje	2005.08.		Belépő szintű lézernyomtatók	2006.03.
DVD	Lightscribe-os DVD-írók	2006.03.	Megjelenítők	20"-os szélesvásznú TFT-monitorok	2006.10.	VGA	Tintasugaras nyomtatók alsó és középkategória	2006.02.
	Felsőkategóriás DVD-felvevők	2005.06.		Kis válaszidejű 19"-os TFT-monitorok	2006.09.		GeForce 7600-as videokártyák	2006.09.
Videodigitalizálók	Hardveres digitalizálók	2006.05.	Noteszgép	Olcsó noteszgépek	2006.09.	Memória	NVIDIA 7600-as videokártyák	2005.05.
Hűtés	Vízhűtések	2006.04.		Középkategóriás noteszgépek	2006.08.		DDR2 memóriamodulok (alapmodellek)	2005.11.
	Multiplatformos CPU-hűtők	2005.11.	Hálózat	Családi és irodai többfunkciós nyomtatók	2006.08.		DDR2 memóriamodulok (prémium modellek)	2005.11.
	Olcsó DSL routerek	2006.07.	Képkalkotás			Tárolás		
	PCI-os WLAN kártyák	2006.05.					250 GB SATA merevlemezek	2006.06.
	Tűzfalak	2006.03.					RAID vezérlők tesztje	2005.09.

Korábbi CHIP magazinok:

ITmédiabOLT www.itmediabolt.hu

Áttekintés: tippek, trükkök

Windows 92

- XP:** Mappa ürtése a helyi menüből
- 2000, XP:** Az Intéző Új mappa parancsának visszaállítása
- XP:** Rendszermappák áthelyezése más meghajtóra segédprogrammal
- XP:** Akadályozzuk meg az automatikus frissítést Internet Explorer 7-re
- XP:** Biztonságos weboldalak előugró ablakainak engedélyezése
- 2000, XP:** A számítógép hibernálása dupla kattintással
- Gyorstippek:** Folyamatok azonnali leállítás; Szabaduljunk meg a régi Tálcá-ikonoktól
- XP, 2003:** A parancssorba írtak színes kiemelés
- 2000, XP:** Trójai- és spyware-eltávolító programok
- Gyorstippek:** Asztal, Notepad, Rendszer, Billentyűzet, Keresésvarázsló, Asztal

Alkalmazások 96

- Excel 2000, XP, 2003:** Adatok gyors megjelenítése oszlopdiagramként
- Excel 2002, 2003:** Speciális beállítások használata a cellák kitöltésénél
- Gyorstippek:** Word, Excel, Outlook, Paint
- Outlook 2000, XP:** Teljes HTML üzenet nyomtatása
- Outlook 2003:** Meghatározott szakaszok nyomtatása üzenetekből

Kommunikáció & Internet 97

- Outlook 2003:** E-mailek küldése előre rögzített időben
- Internet:** Kevesebb spam ideiglenes e-mail címmel
- Internet:** Saját IP-címünk gyors kiderítése
- Internet:** A Windows Intéző használata FTP-hez

Hardver 98

- Notebookok:** Akküzemidő meghosszabbítása Centrino notebookoknál
- Merevlemez:** Új merevlemez beszerelése
- USB-port:** Adatok biztonságos kiírása USB-drive-ra

TIPPEK & TRÜKKÖK

PC-felhasználóként mindennapjainkhoz tartoznak a számítógéppel kapcsolatos problémák. A következő tippek ilyen esetekben nyújtanak gyors és hathatós segítséget.

1 Windows XP Mappa ürtése a helyi menüből

Ugye milyen idegesítőek az olyan állandóan ismétlődő feladatok, mint például az ideiglenesen kicsomagolt tömörített fájlok vagy a digitális fényképezőgép képeit átmenetileg tároló mappák rendszeres ürítése?

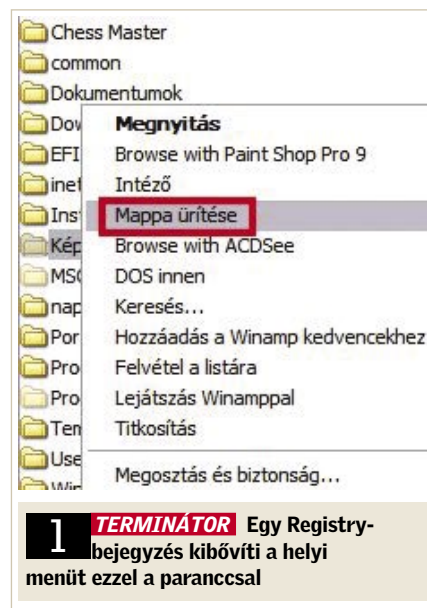
TIPP: Könnyítsük meg a dolgunkat: építsük be a mappák helyi menüjébe a *Mappa ürtése* nevű saját gyártású parancsot. A megoldás útja a Registry-n keresztül vezet, amelyet a *Start/Futtatás* ablakból, a *regedit* parancssal indítunk el. A *HKEY_CLASSES_ROOT\Folder\shell* kulcsban hozzunk létre a *Szerkesztés/Új/Kulcs* menüparancssal egy *Mappa ürtése* nevű bejegyzést. Kattintsunk a bal oldali fastruktúrán az új kulcsra, és az előbbiek szerint definiáljunk egy *command* alkulcsot is. Ezen a kulcson maradván kattintsunk a jobb oldali ablakterületen duplán az *(Alapértelmezett)*-re, és az *Érték*-hez írjuk be a

```
cmd /c "del /s /f /q "%1" \*.*"
```

parancsot.

Az *OK* gombra kattintva zárjuk be a Registryt – a mappák helyi menüje innen-től kezdve tartalmazni fogja az új *Mappa ürtése* parancsot.

A parancs működése: a *command* alá bejegyzett utasítás lényegében egy DOS parancsból áll, abban a formában, ahogyan azt a parancssoron is használhatjuk. A parancs automatikus futtatásához először a *cmd*-vel kezdődő utasítás elindítja a parancsértelmezőt. Az utána következő */c* paraméter arról gondoskodik, hogy ha a Windows végrehajtotta a karakterláncként átadott parancsot, a parancssor záruljon be.

A *del* DOS parancs egy vagy több fájlt töröl. A */s* paraméterrel az almappákból is törli a fájlokat, a */f* az írásvédett fájlokat is törli, és a */q* blokkolja az esetleges biztonsági kérdéseket, amelyek például wildcards, mint a **.** használatánál jelennének meg. A „%1” változó jelöli a mappa teljes elérési útvonalát, amelynek a helyi menüből a parancsot indítottuk. Az idézőjelek azért szükségesek, hogy a parancs azokat a mappákat is hibátlanul felismerje, amelyeknek a nevében üres karakterek vannak. A **.** helykitöltővel a parancs minden fájlt törlésre jelöl ki.

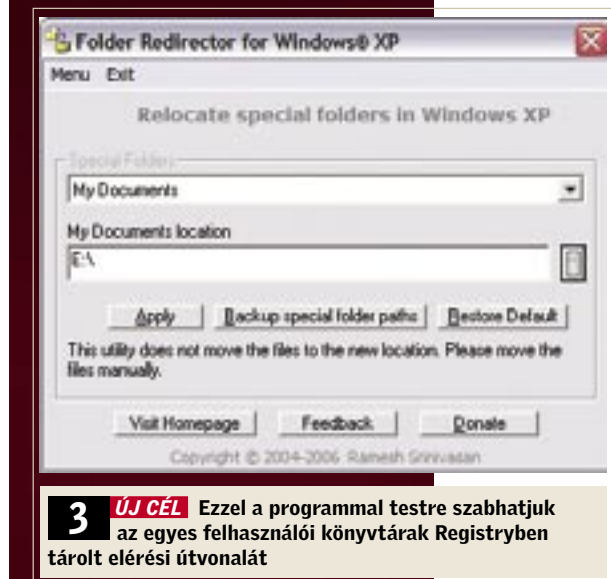
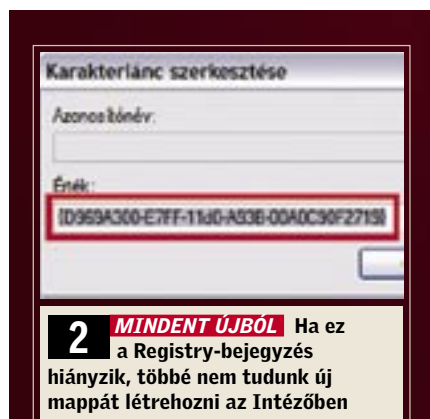
FIGYELEM: A Windows Intézővel ellenében az itt használt *del* DOS parancs a törölt fájlokat nem a Lomtárba helyezi át először, ahonnan még visszaállíthatók, hanem azonnal valóban törli azokat. Ha el akarjuk kerülni, hogy valamit tévedésből töröljünk, hagyjuk ki a fenti parancssorból a */q* paramétert – így törlés előtt meg fog jelenni a biztonsági kérdés.

2 Windows 2000, XP Az Intéző Új mappa parancsának visszaállítása

Hát ilyen nincs! A Windows Intézőből egyszer csak nem lehet többé új könyvtárat létrehozni. Az ehhez szükséges parancsok hiányoznak a Fájl és a helyi menüből is. Furcsamód más programok Fájl menüjéből simán megy a dolog.

TIPP: A fenti problémát egy hiányzó vagy módosított Registry-bejegyzés okozza. Lehet, hogy egy Windows-tuning program csinált vele valamit. De semmi vesz: a hiányzó Új parancsot gyorsan vissza tudjuk állítani.

Indítsuk el a Registry-szerkesztőt, és menjünk a *HKEY_CLASSES_ROOT\Directory\Background\shellex\ContextMenuHandlers\New* kulcsra. Kattintsunk az ablak jobb oldali részén duplán az *(Alapértelmezett)*-re. Az *Érték* helyére írjuk be a {D969A300-E7FF-11d0-A93B-00A0C90F2719} karakterláncot, kapcsos

zárójellel együtt. Hagyjuk jóvá OK-val a módosítást, és zárjuk be a Registryt. Az elűnt parancs rögtön meg fog jelenni újból a *Fájl* menüben és a Windows Intéző helyi menüjében is.

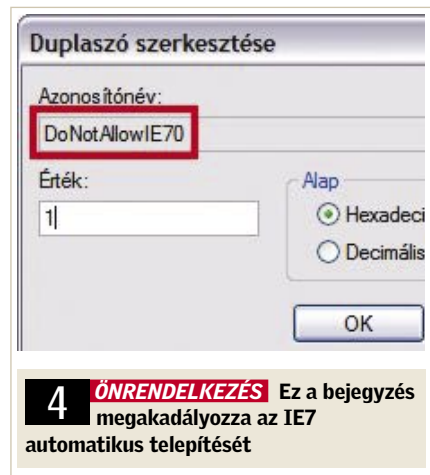
Megjegyzés: attól függően, hogy a tuningprogram még mit „optimalizált el”, előfordulhat, hogy először a *Szerkesztés/Új/Kulcs* parancssal újonnan létre kell hoznunk a hiányzó kulcs(ka)t a fenti Registry-ágban, mielőtt beírhatnánk az *(Alapértelmezett)* értéket.

3 Windows 2000, XP Rendszermappák áthelyezése más meghajtóra segédprogrammal

A *Dokumentumok*, *SendTo* vagy *Asztal mappák általában a rendszermeghajtón vannak. Ha ez megsérül, saját adataink is odavesznek. Ez azonban nem törvénytörés.*

TIPP: A hivatkozások a felhasználói mappákra tetszőleges könyvtárakra is átirányíthatók. Gyakorlatilag ezek lehetnek más meghajtókon is, ahol az adataink rendszerösszeomlás esetén is biztonságban vannak. A freeware kategóriájú *Folder Redirector* még azt is megspóroljuk, hogy az erre vonatkozó bejegyzéseket kézzel kelljen átírni a Registryben. Töltsük le a programot a <http://windowsxp.mvps.org/folderredirector.htm> oldalról, és csomagoljuk ki a ZIP fájlt egy tetszőleges mappába. A program azonnal indításra kész. Kattintsunk duplán a programfájltra, és utána a *Backup Shell folder paths*-ra, hogy a program először mentse az aktuális mappaadatokat a Registry REG fájljaiból. Így a mentett REG fájlokra duplán kattintva bármikor visszaállíthatjuk az eredeti állapotot.

Egy mappa, például a *Dokumentumok* áthelyezéséhez válasszuk ki a *Special Folders* listából a mappa angol nevét, ez ebben az esetben: *My Documents*. A program átveszi a Registryből a mappa jelenlegi elérési útvonalát, és megjeleníti azt az alsó mezőben. Itt ezt most átirhatjuk, majd az *Apply*-ra kattintva érvényesíthetjük a módosítást. Szükség szerint

változtassuk meg más rendszermappák tárhelyét is. A PC például az ideiglenes internetfájlokat is mukk nélkül átveszi egy másik meghajtóra, vagy a közös dokumentumokat egy hálózati meghajtóra.

FIGYELEM: az angol nyelvű program *Restore Default* gombja más nyelvű Windowszal nem működik, az aktuálisan kijelölt mappát az angol alapértelmezésre állítja vissza. Arra nem alkalmas, hogy az előzőleg mentett konfigurációt visszatöltsük, a régi állapot visszaállításához, ahogy azt korábban már írtuk, az előzőleg mentett REG fájlokra kell duplán kattintani.

4 Windows XP Akadályozzuk meg az automatikus frissítést Internet Explorer 7-re

Tegyük fel, Firefox böngészőt használunk, ezért nincs szükségünk az Internet Explorer új verziójára. A Microsoft az automatikus rendszerfrissítés keretében ennek ellenére fontos frissítésként fogja a 7-es verziót rendelkezésre bocsátani.

TIPP: A Microsoft 2006 negyedik negyedében hozta ki a kész *Internet Explorer 7*-et. Bár az információk mai állása szerint a telepítés nem teljesen automatikus, már a felhívást is megakadályozhatjuk egy Registry-bejegyzéssel.

Nyissuk meg a *HKEY_LOCAL_MACHINE\SOFTWARE\Microsoft\Internet Explorer* Registry-kulcsot. Ellenőrizzük, hogy tartalmazza-e a *Setup* alkulcsot és abban a *7.0* bejegyzést. Ha nem, hozzuk létre mindkettőt a *Szerkesztés/Új/Kulcs* menüparancssal. Jelöljük ki a fastruktúrán a *7.0* bejegyzést, kattintsunk a jobb oldali ablakterületre, és nyissuk meg a *Szerkesztés/Új/Duplaszó* parancsot. Itt írjuk be névnek: *DoNotAllowIE70*, és nyomjuk le

az Entert. Ezután kattintsunk duplán az új bejegyzésre, és állítsuk az értékét 1-re. Így konfigurálva a Windows eltekint az IE7 frissítésre történő automatikus felhívástól. Ettől még a böngészőt később letölthetjük és telepíthetjük, ha akarjuk.

5 Windows XP
Biztonságos weboldalak előugró ablakainak engedélyezése

A 2. szervizcsomag előugróablak-blokkolója Magas szűrőfokozaton a biztonságos https weboldalakon is letiltja az előugró ablakokat, például online bankolásnál. Még ha kivételként adjuk meg a weboldalt, popujaiak akkor is zárolva maradnak. Minden online bankolás előtt megváltoztatni a szűrőfokozatot viszont elég körülményes.

TIPP: A Registryben rögzíthetjük, hogy az Előugróablak-blokkoló hagyja figyelmen kívül a https oldalakat, és magas fokozatban is engedélyezzen minden azokon előforduló előugró ablakot. Menjünk a Registryben a HKEY_CURRENT_USER\Software\Microsoft\Internet Explorer\New Windows kulcsra. Kattintsunk az ablak jobb oldali részében duplán az AllowHTTPS DWORD értékre, és állítsuk 1-re. Ha még nincs ilyen bejegyzés, hozzuk létre a Szerkesztés/Új/Duplaszó paranccsal. Ezután zárjuk be a Registryt, és indítsuk újra a számítógépet.

6 Windows 2000, XP
A számítógép hibernálása dupla kattintással

A shutdown.exe paranccsal közvetlenül a parancssorról állíthatjuk le a számítógépet. Ezt az energiatakarékos állapottal is megtehetjük.

TIPP: A hibernálás közvetlen indításához először nyissuk meg a Futtatás ablakot a

5 MEGENGEDHETŐ a Magas fokozat az engedélyezett HTTPS-oldalak előugró ablakait is blokkolja

6 NYUGALOMBA HELYEZVE Ahhoz, hogy a PC-t hibernált állapotba küldjük, engedélyeznünk kell ezt a lehetőséget

Start menüből – vagy még gyorsabban a Windows+R billentyűkombinációval. Ezután írjuk be a következő parancsot:

```
rundll32.exe,powrprof.dll,SetSuspendState
```

Az utasítás parancssorról is működik. Még gyorsabban végrehajtható, ha létrehozunk hozzá egy parancsikont az Aszta-

7 Gyorstippek

Folyamatok azonnali leállítás.

Egy folyamatot az azonosítójával is megadhatunk és leállíthatunk. Az azonosítókat Windows XP Professionalban a parancssoron a tasklist parancsot kiadva találjuk meg.

Szabaduljunk meg a régi Tálca-ikonoktól.

Ha a fölösleges programikonok mégis újból feltűnnének a Tálcán, tegyük a következőket: a törlés után zárjuk be a Registryt, és nyissuk meg a Feladatkezelőt. A Folyamatok alatt jelöljük ki az explorer.exe bejegyzést, kattintsunk a Folyamat leállítása gombra, és hagyjuk jóvá Igennelel. Most nyissuk meg a Fájll menüben az Új feladat (Futtatás) parancsot, írjuk be az ablakba: explorer.exe, és kattintsunk az OK-ra.

lon: így dupla kattintással aludni küldhetjük a PC-t.

Megjegyzés: A hibernálás arra szolgál, hogy a rendszer újraaktiválása után azonnal minden megnyitott programmal dolgozni tudjunk, megtakarítva ezzel a többnyire hosszadalmas bootolási folyamatot. Ennek azonban előfeltétele a Vezérlőpulton korábban kiadott engedély. Hogy ezt ellenőrizzük, kattintsunk a Vezérlőpulton duplán az Energiagazdálkodási lehetőségek ikonra, és hozzuk előre a Hibernálás regiszterlapot. Itt a Hibernálás engedélyezése előtt pipát kell látnunk. Ha nincs ott, tegyük ki, és léptessük életbe a beállítást az Alkalmaz, majd az OK gombbal.

8 Windows XP, 2003
A parancssorba írtak színes kiemelése

A parancssor egyáltalán nem olyan fekete-fehér, amilyennek első pillantásra látszik: színesben is meg tud jeleníteni kijelöléseket és szövegeket.

TIPP: Egy Registry-értékkel a fehér mellett kilenc másik szint is használhatunk kijelölésre a parancssoron, és tetszés szerint színezhethetjük a beírtakat. A Registry-szerkesztőben menjünk a HKEY_CURRENT_USER\Console kulcsra. A Szerkesztés/Új/Duplaszó paranccsal hozzuk létre az EnableColorSelection bejegyzést, utána dupla kattintással módosítsuk az értékét 1-re.

Számjegy	Szín
0	olivazöld
1	ezüst
2	szürke
3	kék
4	zöld
5	akvamarin
6	piros
7	rózsaszín
8	sárga
9	fehér

Ezzel engedélyeztük a színes kijelöléseket. A használatához kattintsunk jobb egérgombbal a parancssor háttérére, és válasszuk a Megjelölést. Ezután jelöljük ki a kívánt szakaszokat, és adjuk meg a Ctrl+szám billentyűkkel a háttérszint, vagy az Alt+szám billentyűkkel a kívánt szövegszint. Windows Server 2003 alatt a Ctrl+Alt+szám kombinációval meg is kereshetjük a színes kijelöléseket. Táblázatunk a lehetséges színek kódjait mutatja.

Példa erre a Zlob-QK trójai: olyan ügyesen álcázta magát videokodeknek, hogy még a Norton Internet Security sem ismeri fel. Ha egyszer aktivizálódik a rendszerben, hamis vírusriasztásokkal további kártevők letöltésére csábít. Csak több program bevetésével szabadulhatunk meg tőle és a hozzá hasonló trójaiaktól.

9 PROFI-TIPP: WINDOWS 2000, XP
Trójai- és spyware-eltávolító programok

A Windows-kártevők ellen megvédenek a biztonsági programok – legalábbis többnyire. A malware azonban néha olyan ravasz, hogy átcúszik az ellenőrzéseken. Megmutatjuk, hogyan ismerhetjük fel és szabadulhatunk meg tőle mégis.

9 ONLINE ANALÍZIS A HijackThis logfájl online kiértékelése leleplezi a gyanús bejegyzéseket

A szükséges programok telepítése

A rendszerbe került trójai néhány új Registry-bejegyzést készít. Az Internet Explorerbe telepít egy ikonsort és egy plugint, valamint a Vezérlőpult programlistájára az Internet Security Add-On, az Internet Explorer Security Plugin 2006, az IntCodec 6.0 és a Public Messenger ver 2.03. bejegyzéseket. Természetesen megakadályozza ezeknek az összetevőknek a közvetlen eltávolítását a Programok telepítése/törzése ablakból. További információkat a károkozóról az antivírus-specialista Sophos (www.sophos.de/security/analyses/trojzlobqk.html) weboldalán találunk. A malware leküzdésére több programra is szükségünk lesz, ezek

a HijackThis, az AVG Anti-Spyware és a SmitRem. A HijackThis-t a http://downloads.malwareremoval.com/hijackthis_sfx.exe webhelyről tölthetjük le, önkicsomagoló tömörített fájl formájában. Csomagoljuk ki a tartalmát a javasolt könyvtárba.

A http://noahdfear.geekstogo.com/click%20counter/click.php?id=1 oldalról töltjük le a SmitRem programot, és csomagoljuk ki az azonos nevű alkönyvtárba. Végül töltjük le még az AVG Anti-Spyware tesztverzióját a www.ewido.net/en/download oldalról. Telepítsük, és indítsuk el a programot. Kattintsunk az Update és az Start update (Update indítása) gombokra, de a rendszerellenőrzést még ne indítsuk el, mert először a HijackThis programot fogjuk használni.

A rendszer elemzése a HijackThis programmal

Miután az Anti-Spyware-t a legújabb állapotra hoztuk, indítsuk el a számítógépünket csökkentett módban. Ehhez bootoláskor tartuk lenyomva az F8 gombot. Most nyissuk meg a HijackThis-t, és kattintsunk a Do a system scan and save a log file-ra. Ha olyan naplóbejegyzéseket látunk megjeleníteni, amelyek „021”-gyel kezdődnek, húzzuk meg a vészharangot: ezek ugyanis speciális automatikus indítási bejegyzések a Registryben a HKEY_LOCAL_MACHINE\SOFTWARE\Microsoft\Windows\CurrentVersion\ShellServiceObjectDelayLoad alatt, amelyet csak néhány rendszerösszetevő, mint például a Tálca értesítési

területe, használ. Különösen hasznos a HijackThis online elemzőeszköz: nyissuk meg a www.hijackthis.de/en weboldalt a böngészőben, és másoljuk a HijackThis.log naplófájl tartalmát – ezt a program könyvtárában találjuk – a szerkesztőből a weboldalon megjelenő szövegmezőbe. Az Analyze (Elemzés) gombra kattintva elindítjuk a naplóelemek vizsgálatát. Válaszul minden sorról részletes információt kapunk. Ha megbizonyosodtunk arról, hogy valamely bejegyzés malware jelenlétére vezethető vissza, tegyük pipát az előtte álló kontrolldobozba, és kattintsunk a Fix checked gombra.

Károkozó összetevők eltávolítása

Ismét indítsuk újra a PC-t csökkentett módban. Lépjünk be a smitrem könyvtárba, és indítsuk el a runthis.bat fájlt – közben más programok nem futhatnak. Ez a Zlob-QK trójai eltávolítására szolgáló program –, amely egyébként a smitfraud egy variánsa – a Registry-bejegyzéseken és programfájlokon kívül törli az ideiglenes internetfájlokat, ideiglenes mappákat, a prefetch mappá és a Lomtár tartalmát is.

Hagyjuk jóvá a figyelmeztetéseket, hagyjuk lefutni a teljes programot, és indítsuk el még egyszer csökkentett módban a számítógépet.

Nyissuk meg a Start/Futtatást, és indítsuk el a C:\Program Files\Grisoft\AVG Anti-Spyware 7.5\avgas.exe-t. A programban kattintsunk a Scanner ikonra, majd a Complete System Scan-re. A teljes ellenőrzés felfedi a lehetséges további spyware-összetevőket, amelyeket a program egy kattintással az Apply all actions (Minden művelet alkalmazása) gombra ártalmatlanná tesz. Végül még töröljük a C:\Program Files\PCODEC vagy C:\Program Files\PCODEC\StrCodec alatti fájlokat és mappákat. Az Internet Explorer jövevény ikonjainak és a bejegyzéseknek ezzel kell tűnniük a Vezérlőpultnál.

10 Gyorstippek

Asztal:

A Windows+M billentyűkombinációval minden megnyitott ablakot minimalizálunk, a Windows+Shift+M-mel pedig mind-egyiket eredeti méretre állítjuk vissza.

Notepad:

Az automatikus sortöréshez állítsuk az fWrap értéket a HKEY_CURRENT_USER\Software\Microsoft\Notepad alatt 1-re.

Rendszer:

Windows-verzióknak számát és a szervizcsomag-állapotot a Start/Futtatás-nál kiadott winver paranccsal (is) kideríthetjük.

Billentyűzet:

Tartsuk öt másodpercig lenyomva a Num Lock-ot – ezután a Windows a Caps Lock, Num Lock és Scroll Lock billentyűk lenyomását hanggal fogja nyugtázni.

Keresésvarázsló:

A HKEY_CURRENT_USER\Software\Microsoft\Windows\CurrentVersion\Explorer\CabinetState alatt a Use Search Asst, no kikapcsolja.

Asztal:

A gyors eléréshez a Sajtógépet mint eszközsort a képernyő szélére helyezhetjük – ideális a kétképernyős üzemmóddhoz.

11 Excel 2000, XP, 2003
Adatok gyors megjelenítése oszlopdiagramként

Egy kép többet mond a zsúfolt táblázatoknál – ezért különösen prezentációkhoz célszerű az adatokat optikailag előkészíteni. Például ha csak egy egyszerű sávdigramot akarunk létrehozni, még a Diagramvarázslóval sem kell fáradnunk.

TIPP: Tegyük fel, három lehetőség közti választás eredményét szeretnénk a D3:D5 cellákban megfelelő hosszúságú sávokkal vizuálisan megjeleníteni. Ehhez a B3:B5 cellákban rögzítjük a különböző választási lehetőségekre beérkezett szavazatok abszolút számát. A B7 cellában az =SZUM(B3:B5) képlettel kiszámítjuk az összes leadott szavazat számát. A C3:C5 cellákban számoljuk ki az egyes alternatívákhoz tartozó szavazatok százalékos arányát. Ehhez írjuk be a C3 cellába a =B3/B\$7 képletet, és utána másoljuk be a két másik cellába is. Hogy az első két alternatívához sávokat jelenítsünk meg, írjuk a D3-ba az =SOKSZOR („n”; KEREKÍTÉS(C3*100;0)) képletet.

Ezután másoljuk át a képletet a többi cellába is. Ez a függvény az elsőként megadott „n” szöveget annyszor ismétli, ahányszor az a második változóban (C3) meg van adva. Mivel ez százalékszám, 100-zal szorozzuk, hogy egynél nagyobb ismétlési számot kapjunk. Eredményként különböző hosszúságú sorozatokat látunk az n betűből, az egyes alternatívákra leadott szavazatok mindenkor számának megfelelően. Végezzük el az utolsó csiszolást a diagramunk megjelenésén: jelöljük ki a cellákat, és az ikonsoron válasszuk a Wingdings-t betűtípusnak.

Megjegyzés: A tizedesvessző utáni számok nullára kerekítése nem kötelező a SOKSZOR függvénynél. Ez a függvény

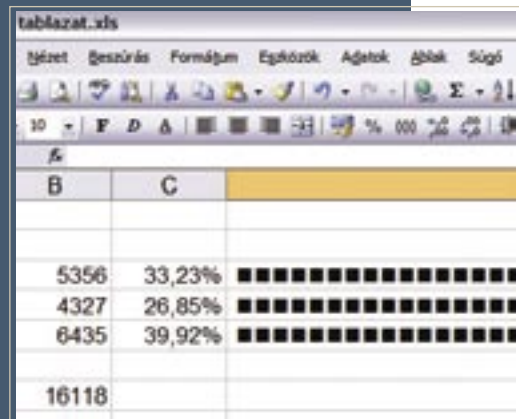
azonban egyszerűen levágja a második változó esetleges tizedesjegyeit, míg a KEREKÍTÉS az eredményeket a kereskedelmi szabályoknak megfelelően kerekíti le vagy fel. Ez fontos a sávok megjelenítéshez, például ha a százalékos részarányok tört számok, és az abszolút értékek egymáshoz közel állnak.

12 Excel 2002, 2003
Speciális beállítások használata a cellák kitérésénél

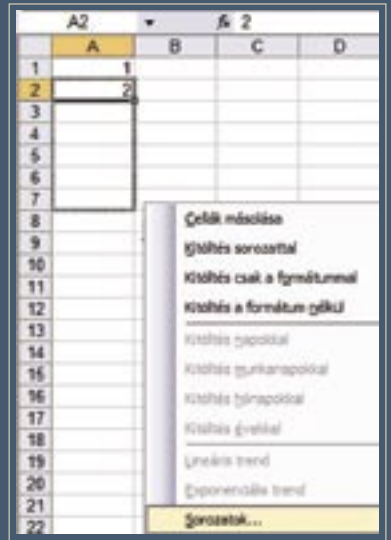
Értékeket és képleteket úgy másolunk a legegyszerűbben a szomszédos cellákba, hogy megfogjuk és húzzuk a kitérésnégyzetet a cella jobb alsó sarkában. A megjelenő legördülő menü ugyan több automatikus kitérés lehetőséget is kínál, a számértékek másolásához fontos Sorozatok... parancsot azonban nélkülözniünk kell.

TIPP: Az Excelt csak egy trükkel tudjuk rávenni, hogy ezt a parancsot – és a további lehetőségeket – is felkínálja: a kitérésnégyzetet ne a bal egérgombbal fogjuk meg és húzzuk, ahogy megszoktuk, hanem a jobb egérgombbal. Így amint felengetjük az egérgombot, terjedelmes helyi menüt kapunk, amelyben minden lehetséges eljárás rendelkezésre áll az adatsorozatok folytatásához. Ha például az 1 és 2 számokkal növekvően kitérésnégyzetet jelölünk ki, majd ezeket a kitérésnégyzet és a jobb egérgomb segítségével másoljuk a szomszédos cellákba, az Excel az automatikus kitérés lehetőségeken kívül lineáris és exponenciális trend függvényt is kínál. A Sorozatok... parancs szintén rendelkezésre áll, és megnyit egy párbeszédablakot, amelyben az adatsorozatot pontosan meg tudjuk határozni.

Megjegyzés: Az automatikus kitérés lehetőségek szokásos legördülő menüje a következő adatbevitelig látható marad, így

11 GYORSGRAFIKA A SOKSZOR függvény sávdigramot is tud „rajzolni”

12 TÖLTŐTÖMEG Jobb egérgombos kitérésnél kibővített helyi menü jelenik meg.

a különböző beállítások hatását egymás után is ki tudjuk próbálni. A jobb oldali egérgombbal előhívott részletes menü ezzel szemben csak egyszeri parancskiválasztást tesz lehetővé.

14 Outlook 2000, XP
Teljes HTML üzenet nyomtatása

HTML formátumú e-mailek nyomtatásánál a grafika egy része helyett csak helykitöltők jelennek meg. A diagramok azonban fontos információkat tartalmaznak, ezért jó lenne, ha az e-mail program ezeket is hajlandó lenne papírra vetni.

TIPP: A fent leírt jelenség olyankor léphet fel, ha az ábrák csatolt objektumként vannak az e-mailbe illesztve. Ilyenkor az Outlook nyomtatás előtt nem mindig tölti le megbízhatóan a megadott hivatkozások tartalmát. Hogy a problémát elkerüljük, előbb mentjük az üzenetet a számítógépünkre, és később nyomtassuk ki a böngészőből. Ehhez nyissuk meg az e-mailt, és válasszuk a Fájl/Mentés másként... menüparancsot. Fájltypusként adjuk meg a HTML formátumot, és mentjük az üzenetet a merevlemezre. Ezután indítsuk el a böngészőt, és válasszuk a Fájl/Megnyitás parancsot. Jelöljük ki az imént mentett fájlt, és nyissuk meg a HTML üzenetünket. A böngészőből hiánytalanul ki fogjuk tudni nyomtatni.

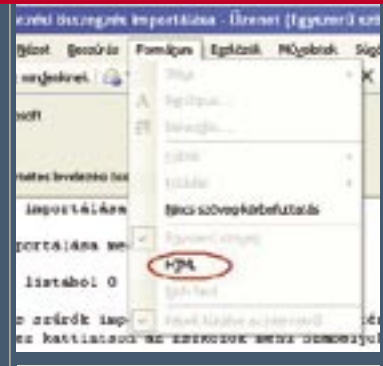
15 Outlook 2003
Meghatározott szakaszok nyomtatása üzenetekből

Egyes e-maileknél az Outlook furcsán viselkedik: sehogy sem enged kijelölt szakaszokat kinyomtatni. A nyomtatási ablak csak egy Memo formátumot kínál fel, a kijelölt rész nyomtatását nem.

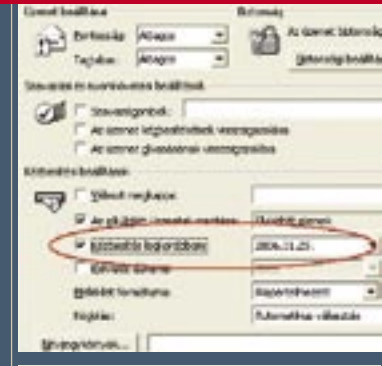
TIPP: az Outlook csak HTML formátumú e-maileknél támogatja egyes kijelölt szakaszok nyomtatását, ha az üzenet szövegformátumú, a program letiltja ezt a lehetőséget. Az e-maileket azonban könnyen konvertálhatjuk. Ehhez nyissuk meg az üzenetet, majd a Szerkesztés/Üzenet szerkesztése és a Formátum/HTML-t. Most kijelölhetünk egy szakaszt, megnyithatjuk a Fájl/Nyomtatás menüparancsot, és az azonos nevű ablakban a Nyomtatási terület alatt ki tudjuk választani a Kijelölt terület beállítását. Az üzenet bezárásakor az Outlook még megkérdezi, hogy mentse-e az e-mailt. Ha Nem-mel válaszolunk, az eredeti e-mail marad meg változatlanul.

16 Outlook 2003
E-mailek küldése előre rögzített időben

Az elektronikus naptár igen hasznos szolgáltatásokra képes – például megkérhetjük,

15 SZAKASZOK NYOMTATÁSA
 Konvertáljuk az e-maileket HTML formátumra, hogy nyomtathassunk kivonatokat

16 IDŐZÍTVE Ezekkel a beállításokkal az e-mailek elküldésének pontos idejét határozhatjuk meg előre

hogy emlékeztessen a közelgő születésnapokra, az Outlook pedig ügyel arra, hogy ünnepi üdvözlőitünket időben el is küldjük.

TIPP: Írjunk a szokásos módon egy e-mailt, és utána nyissuk meg az üzenetablakban a Beállításokat. Ebben az ablakban különböző paramétereket állíthatunk be az e-mailünkhöz, így például üzenetünk elküldését előjegyezhetjük egy későbbi időpontra, ha a Kézbesítés legkorábban beállítás elé. Töle jobbra két mezőben adjuk meg a küldés legkorábbi dátumát és idejét. Zárjuk be az ablakot, és kattintsunk a Küldésre. Az üzenet ezután a megadott időpontig a helyi Postázandó üzenetek mappában marad. Ha eljön az idő, az Outlook automatikusan elküldi a címzettnek, amint legközelebb lenyomjuk a Küldés/Fogadás gombot, vagy automatikus üzenetlekerésnél, amikor először online kapcsolatba lépünk.

17 Internet
Kevesebb spam ideiglenes e-mail címekkel

Sok weboldalon csak akkor tölthetünk le fájlokat, ha előbb megadjuk saját e-mail címünket, mert csak a nyugtázó üzenetben kapjuk meg a letöltésre vezető linket. Ennek az a veszélye, hogy utána kéretlen hírleveleket, vagy akár idegesítő spam-üzeneteket is kaphatunk.

TIPP: Használjunk ideiglenes e-mail címet. Ilyenkor egy szolgáltatás az üzeneteket a csak korlátozottan érvényes címről meghatározott ideig átirányítja a tulajdonképpeni mailcímünkre, azután zárja az ideiglenes címet. Így például megkapjuk a nyugtázó mailt és a szükséges hivatkozást, mégsem lesz később teletömve a postafiókunk. Ez a módszer fórumokon és hírcsoportoknál is hasznos, hogy valódi mailcímünk ne maradjon tartósan tárolva archívumokban, és ne álljon a keresőgépek rendelkezésére.

Ideiglenes mailcím ingyenes létrehozásához nyissuk meg a www.mailexpire.com címet. A Current Email Address mezőbe írjuk be állandó mailcímünket, a Lifespan listán pedig állítsuk be ideiglenes fiókunk élettartamát (ez 12 óra és három hónap között lehet). Ezután fogadjuk el a felhasználói feltételeket (I accept the terms of use), és kattintsunk a GO! gombra. Az ezután megjelenő ablakban megtekinthetjük új címünk adatait – fiókunk címét, élettartamát és így tovább. Aktiválását az általunk megadott valódi fiókba érkező levélben található linken elérhető vezérlőpanelen végezhetjük el.

18 Internet
Saját IP-címünk gyors kiderítése

Közvetlen VPN-kapcsolat kiépítéséhez két számítógép között interneten keresztül nyilvános IP-címünk megadására van szükség. Ez azonban gyakran változik, mivel a szolgáltató dinamikusan osztja ki. Az olyan rendszerező eszközök, mint az ipconfig, nem segítenek, mert ezek csak a helyi hálózathoz használt címet mutatják.

17 NINCS LEVÉLSZEMÉL
 A www.mailexpire.com oldal nyújtotta ideiglenes levélcímmel sok spamküldőt megtréfálhatunk

13 Gyorstippek

- Word/Excel:** Az Eszközök/Beállítások alatt a Megjelenítés regiszterlapon kapcsoljuk ki az Indítás munkablakkal beállítását, ha nem akarjuk programindításkor ezt az eszköztárat.
- Word:** A Ctrl+F6 billentyűkombinációval gyorsabban válthatunk oda-vissza a megnyitott dokumentumok között, mint a Tálcn kereszttül.
- Excel:** Közvetlenül tehetünk hangulatjeleket egy táblázatba vagy képletbe Wingdings betűtípusban a J, K vagy L betűkkel.
- Excel:** Az AutoSzum függvény összeadja a fölötté lévő cellák értékeit. Kattinthatunk az eszközsori ikonjára vagy lenyomhatjuk az Alt + = kombinációt.
- Outlook:** Az Alt+C billentyűkombinációval elfogadunk egy kijelölt meghívást és az Alt+D-vel elutasítunk egy találkozáskérést.
- Paint:** A PrtScr a teljes képernyőről készíti fényképet, amelyet a Paintben a Szerkesztés/Beillesztés után tovább szerkeszthetünk.

TIPP: Sok felhasználó egy DSL routeren keresztül lép online kapcsolatba – ebben az esetben az *ipconfig*, ahogy leírtuk, a PC belső LAN-címét adja ki, többnyire a 192.168.x.x (az x egy 0-255-ig szám helyén áll) formátumban. Ez a számítógép routerrel folytatott kommunikációjára szolgál. A nyilvános IP-címet a router státuszinformációi között találjuk meg – vagy a *www.ipchicken.com* internetszolgáltatás segítségével. A weboldal, amint megjelenik, rögtön a helyes számkombinációt mutatja, de az ablakból további információkat is megtudhatunk, például böngészőnk típusát. A router státuszinformációihoz is a böngészőn keresztül jutunk el. Ehhez először írjuk be az IP-címét a címsorba – ez többnyire a 192.168.1.1 vagy a 192.168.2.1 kombináció. A router főmenüjében kattintsunk a *Status* vagy *Online status* bejegyzésre. A következő ablakban a *Kiosztott IP-cím* vagy az *Ethernet-WAN-Status* alatt megjelenik a nyilvános IP-cím.

18 **ÜGYES HAZIALLAT** A *www.ipchicken.com* oldal kiírja saját PC-nk nyilvános IP-címét

19 **EGYSZERŰ MEGOLDÁS** a Windows Intéző gond nélkül kezeli az FTP kapcsolatokat is

19 Internet
A Windows Intéző használata FTP-hez

Aki csak ritkán cserél fájlokat FTP szervertől, annak ehhez tulajdonképpen nincs is szüksége külön programra, hiszen a legtöbb feladatot a Windows Intéző segítségével is megoldhatjuk.

TIPP: A Windows Intéző is tökéletesen alkalmas arra, hogy időnként FTP-kliensként használjuk. Indítsuk el az internet-

kapcsolatunkat, és írjuk be a Windows Intéző címsorába a szerver FTP-címét, tehát például *ftp://ftp.microsoft.com*. Ha a szerver felhasználónevet és jelszót is igényel, ezeket az adatokat is be kell írunk a címsorba: a protokollnév *ftp://* után először a felhasználói nevet, utána kettőspontot és a jelszót, végül a @-karaktert és az FTP szerver nevét (*ftp//név:jelszót@ftp.domain.com*).

A Windows Intéző ablakában a sikeres bejelentkezést követően éppen úgy mozoghatunk az FTP szerver könyvtárai között, mintha azt saját gépünkön tennénk.

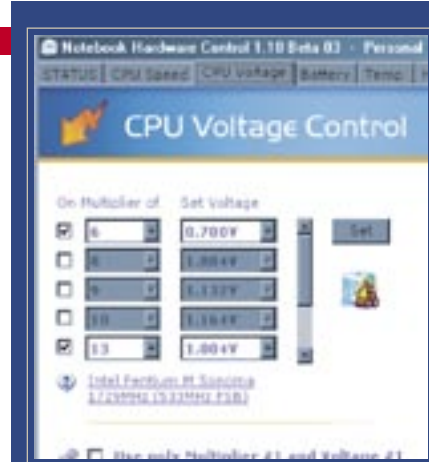
20 Notebookok
Akkuiüzemidő meghosszabbítása Centrino notebookoknál

Hordozható PC-nk tökéletes lenne, ha az akkuja egy óránál többet kibírna. Elegáns megoldást keresünk, hogy a notebookunkkal hosszabban is dolgozhassunk – teljesítménykorlátozások nélkül.

TIPP: A notebookokban a CPU és a kijelző háttérvilágítása a két legfontosabb energiafogyasztó. Ha az energiaforrásnak tovább ki kell tartania, akkor a megfelelő funkciógombbal először is vegyük vissza a kijelző fényerejét, amennyire csak lehet. A második lépésben csökkentjük a processzor teljesítményfelvételét úgy, hogy a magfeszültséget akár 30 százalékkal is csökkentjük. Ezt a legegyszerűbben az NHC (*Notebook Hardware Control*) se-

gédprogrammal tehetjük, amelyet a *http://www.pb-us-167.com* címről ingyenesen le-tölthetünk.

A telepítés után nyissuk meg a *CPU Voltage* fület. Ha nem vagyunk biztosak a feszültségértékekben, kattintsunk a kérdőjel melletti linkekre. A program a processzorunknak megfelelő feszültségértékeket fog javasolni. *Pentium M 740*-hez egy *Acer Travelmate 3220*-ban például a *Set Voltage* oszlopban az első magfeszültséget (*core voltage*) 1,0-ról manuálisan 0,7 voltra állítottuk át, az utolsót pedig 1,3-ról 1,004 voltra vettük le. Ezzel nagyjából feleződik a Centrino CPU teljesítményfelvétele. A legalacsonyabb és legmagasabb (6-13) szorzót az NHC automatikusan a használt CPU-hoz igazítja. Egy kattintással a *Set* gombra átvesszi a beállításokat, és teszteli, hogy a lecsökkentett core-feszültséggel még hibátlanul működik-e a processzor. A kijelző fényerejének és a CPU feszültségének a csökkentésével akár egy órával is megnövelhetjük noteszgépünk üzemidejét.

21 **CSÖKKENTSÜNK A FESZÜLT-SÉGET** Az NHC segítségével értékes üzemidőt nyerhetünk

21 Mervelemek
Új merevlemez beszerelése

Csordultig van merevlemezünk, ezért vet-tünk egy másodikat, be is szereltük, ám a Windows XP mégsem képes az új tárat felismerni, pedig a merevlemez a BIOS-ban és az Eszközkezelőben is látszik?

TIPP: Ha egy vadonatúj merevlemez telepítünk a számítógépbe, az nincs sem partícionálva, sem formattálva, ezért nem is jelenik meg a Sajtógépen. A Windows XP azonban készenlétben tart egy programot, amellyel belső és külső merevlemezeket is kényelmesen az operációs rendszerbe illeszthetünk.

21 **CSÖKKENTSÜNK A FESZÜLT-SÉGET** Az NHC segítségével értékes üzemidőt nyerhetünk

Nyissuk meg a Vezérlőpultot, és kattintsunk a *Felügyeleti eszközök/Számítógép-kezelés/Lemezkezelés*-re. Mint képünkön is látható, az új merevlemez *Lemez 1*-ként jelenik meg, a piros figyelmeztető jel pedig arra utal, hogy a merevlemez még nem üzemkés. Tehát először kattintsunk jobb egérgombbal a *Lemez 1*-re, és utána a *Lemez inicializálása* parancsra. A következő lépésben a jobb egérgombbal kattintsunk a fekete sávra és az *Új partíció*-ra. Először hozzunk létre egy Elsődleges partíciót – a meghajtó-betűjelet automatikusan megkapjuk hozzá –, majd igény szerint további partíciókat is kialakíthatunk. Ezután következik a létrehozott partíciók formattálása. Nagy partícióknál kizárólag az NTFS fájlrendszer jöhet szóba, kisebbekhez (32 GB-ig) választhatjuk a FAT32-t is. Végül egy kattintás a *Befejezésre*, és a Windows XP újraindítás után már hibátlanul felismeri az új merevlemez.

22 USB-port
Adatok biztonságos kiírása USB-drive-ra

Egy multi-kártyaolvasót csatlakoztatunk USB 2.0-n keresztül a számítógé-

22 **LÁTHATATLAN TÁR** Az új merevlemez használatához nem elég csak beszerezelnünk azt

pünkhöz, és telepítettük a hozzá kapott illesztőprogramot. Azóta a USB-stickünk elfelejté a frissen ráírt adatokat. Egyes fájlokat ugyan megtalálunk a sticken, de azokat sem lehet megnyitni. Azt gyanítjuk, hogy a kártyaolvasó és a USB-stick kölcsönösen zavarják egymást.

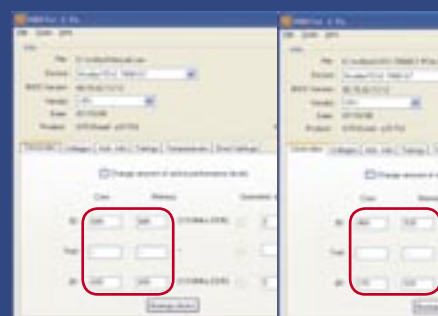
TIPP: A gyors USB-kártyaolvasók illesztőprogramjai időnként bekapcsolják a Windows írási gyorsítótárát, hogy megnöveljék az olvasás és írás sebességét. Ennek az a következménye, hogy az USB-stick kihúzása előtt a Tálca információs területén a *Hardver biztonságos eltávolítása* ikonra kell kattintanunk – az operációs rendszer csak ekkor másol a cache-ből minden adatot a stickre. Ezt a szépséghibát azonban gyorsan kijavíthatjuk, ha egyszerűen kikapcsoljuk az írási gyorsítótárát. Csatlakoztassuk a USB-sticket a PC-re, és utána az *Eszközkezelőben* a *Lemez meghajtó* alatt jelöljük ki dupla kattintással a csatlakoztatott USB-sticket. Megnyílik egy ablak, ebben az *Háziprendek* fül alatt válasszuk az *Optimalizálás gyors eltávolításra* beállítást. Az OK gomb lenyomása után a USB-sticknek ismét hibátlanul kell működnie. ■

A hónap bugja: az áramszünet megöli az Nvidia videokártyát

PROBLÉMA: Szép Petra nevű olvasónk ott hagyja számítógépét, hogy haját mosson, de a hajszárártó bekapcsoláskor hirtelen leveri a biztosítékot – áramszünet. Amint kicserélte a biztosítékot, Petra újra akarja indítani a PC-jét, de a képernyő fekete marad. Kétségbeesetten viszi a gépét a kereskedőhöz, aki egy új videokártyát akar rásózni. Petra azonban nem szeretne új kártyát venni, és a CHIP tesztcentrumtól kér segítséget.

DIAGNÓZIS: A tesztlaborban felnyitjuk a házat, és bekapcsoljuk a PC-t. A ventilátorok működnek, és a merevlemez olyan hangot ad ki, mintha a PC teljesen normálisan bootolna. Minden arra vall, hogy a videokártyával – egy *Nvidia 7800 GT*-ről van szó – történt valami az áramszünet miatt, valószínűleg a grafikai BIOS flashmemóriájában állítódott át néhány bit.

MEGOLDÁS: Hogy a számítógép valahogy kommunikálni tudjon a külvilággal, a tetszhalott PCI-Express Nvidia mellé telepítünk egy régi PCI-os *Matrox* videokártyát, és arra csatlakoztatjuk a monitort, így indítjuk be a számítógépet. A működésképtelen videokártya felélesztéséhez letöltjük a BIOS-szerkesztő *NiBiTor 2.9a*-t (*www.mvktech.net*) és ezzel megvizsgáljuk a GPU és a videomemória órajel-frekvenciáit, valamint a magfeszültséget.

MEGLEPŐ ÉRTÉKEK Balra az áramszünet utáni hibás paraméterek, jobbra a helyes értékek a BIOS-frissítés után

Meglepetésünkre minden paraméter messze a tűréshatáron kívül van, ennek következtében pedig a videokártya természetesen nem működik. Hogy újból életre keltjük, az mvktech honlapról letöltjük a videokártyához való BIOS-t és az *NVFLASH.exe* flash programot az Nvidia grafikai chipkehez. Az új BIOS-nak *NVFLASH*-sel az Nvidia 7800 GT flashmemóriájába másolása és a Matrox-kártya kiszerezése után a számítógép ismét hibátlanul működik.

Tel: 332-8717
1055 Bp., Falk Miksa u. 6.

Keszo Kft.

sales@keszo.hu
www.keszo.hu

Néhány sláger termékünk:

Total Commander 6.55 magyarul is	8.400
WinRAR 3.60 magyarul is	8.600
WinZip 10.0	8.300
NOD32 vírusirtó	9.600
Norton Antivírus 2007	9.900
Norton Internet Security 2007	22.000
Nero 7	14.000
AcdSee 8	8.800
Adobe Acrobat 7.0 Std	104.000

Vásároljon közvetlenül a disztribútortól!

A teljes Quest termékkála közvetlen gyári szaktanácsadással.
Jelentkezzen ingyenes TOAD oktatásunkra!

TOAD 8.6 Standard / Pro / Expert	233.000/392.000/608.000
TOAD for MS SQL Std. / MySQL	126.000/46.000

Kérje személyre szóló árajánlatunkat!

Szerver bázisú termékeinkre kérje egyedi ajánlatunkat!
Áraink nem tartalmazzák a 20% forgalmi adót.

Az új Firefox 2

Az új verzió védelmet nyújt a phishingtámadások ellen, gyorsabban tölti be az oldalakat és a helyesírást is ellenőrzi. Az alábbiakban az új böngésző optimális használatáról olvashatunk.

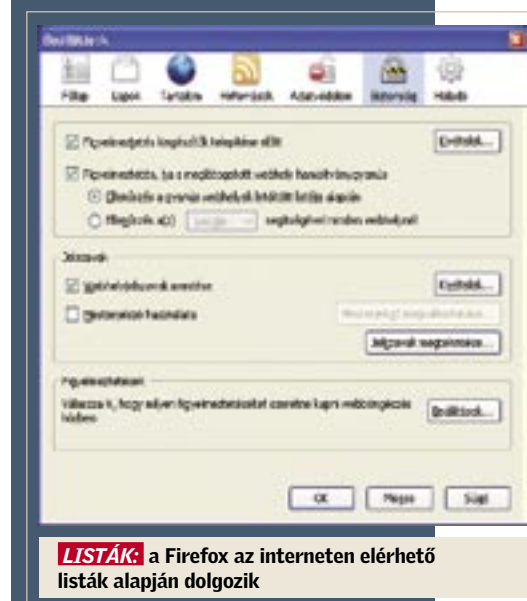
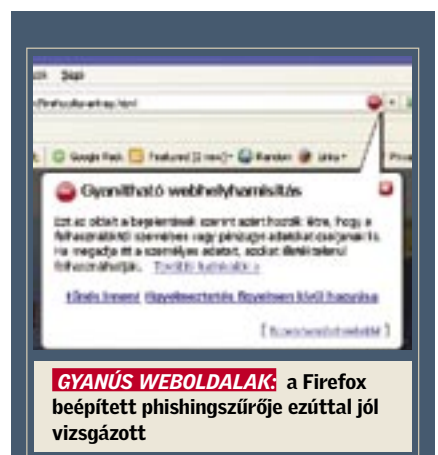
A Mozilla projekt open source fejlesztői a vártnál később állították rajthoz az új böngészőt. Érdemes volt azonban ennyit várni: a tízes róka 2.0-s verziója gyorsan dolgozik, nyoma sincs a döcögős üzemelésnek. Tesztünk során az új változat egyetlen egy alkalommal sem fagyott le.

Első pillantásra semmilyen komolyabb újítás nem tűnik szembe: az új Firefox csaknem ugyanúgy néz ki, mint a régi verzió. Ám ha külsője nem is, belsejében rengeteg változás történt: az új program támogatja a JavaScript 1.7 verzióját, átdolgozott Gecko-Engine-je pedig néhány modern – ha nem is gyakran használt – webtechnikával is megbirkózik. Emellett a fejlesztők még egy helyesírás-ellenőrzőt is integráltak a programba a webürlapok számára. Ez éppen elegendő ok arra, hogy már most megszerezzük a böngészőt, és kihasználjuk az előnyeit. A telepítés roppant egyszerű: az aktuális setup fájlt a www.mozilla.org/projects/bonecho/ oldalról vagy CD-, DVD-mellékletünkről tölthetjük le. Ezt követően nincs más dolgunk, mint elindítani a varázslót, és követni annak utasításait. Minden más tudnivalóról pedig az alábbiakban olvashatunk.

A nehézségek legyőzése

Aligha létezik ennél nagyobb kényelem: az új böngésző a régi Firefox verzió minden beállítását automatikusan átveszi. Az első indításkor még azt is ellenőrzi, hogy az előzőleg beállított bővítmények kompatibilisek-e az új verzióval. Ha nem, a Firefox törli az érintett bővítményt, és egy párbeszédablakban felkínálja a frissítések keresését és azok telepítését. A legjobb, ha ezt elfogadjuk, mivel a legtöbb szerző már hozzáigazította bővítményeit az új verzióhoz. Amennyiben a böngésző nem talál kompatibilis verziót, a bővítmény inaktív marad mindaddig, amíg nem áll rendelkezésünkre megfelelő frissítés. Alternatívaként a zavaró vagy felesleges bővítményeket a párbeszédablakon keresztül is törölhetjük.

A konfigurálást követően kattintsunk a Firefox újraindítása pontra, és – ahogy azt eddig megszokhattuk – az új vagy a módosított bővítmények csak ezt követően válnak működőképessé. Ritkán előfordulhat, hogy a Firefox ennél a lépésnél megakad. Ennek az az oka, hogy a bővítmény az automatikus frissítést követően nem zárható be megfelelően, ezért ettől kezdve megakadályozza az újraindítást. Tesztünk során a FireFTP jelentett akadályt, ez egy praktikus FTP-kliens, amely a Browser-Tab alatt fut.

Pánikra azonban semmi ok: ilyen esetben indítsuk a böngészőt a Start/Programok/Mozilla Firefox (Safe Mode) ponton keresztül, a biztonsági módból. Megjelenik a Firefox Safe Mode párbeszédablak. Ebben pipáljuk ki a Minden kiegészítő letiltása beállítást, majd kattintsunk a Változtatások végrehajtása és újraindítás pontra – ezzel újraindul a böngésző.

Nyissuk meg az Eszközök/Kiegészítők pontokat, majd kapcsoljuk ki a zavaró bővítményt. A <https://addons.mozilla.org> weboldal alatt megkereshetjük az újabb verziót, és telepíthetjük azt.

Phishingvédelem használata

A legfontosabb újítás a phishing weboldalak védelme. Ez alapbeállítás szerint aktív: amennyiben a Firefox gyanús címet észlel, jól látható figyelmeztetést küld Gyanúsított webhelyhamisítás szöveggel, és blokkolja a hozzáférést az oldalhoz. Ezt a figyelmeztetést vegyük komolyan, és kattintsunk a Tűnés innen pontra. Csak ha biztosak vagyunk a dolgunkban, akkor válasszuk a Figyelmeztetés figyelmen kívül hagyása pontot.

A phishing konfigurációt az Eszközök/Beállítások pont alatt található Biztonság fülön keresztül szabhatjuk testre. Kívánság szerint kikapcsolhatjuk a szűrőt a Figyelmeztetés, ha a meglátogatott webhely hamisítványgyanús beállítás előtt található pipa eltávolításával, azonban ez nem ajánlott. Amennyiben az Ellenőrzés a gyanús webhelyek letöltött listája alapján beállítás helyett az Ellenőrzés a Google segítségével minden webhelynél beállítást választjuk, a Firefox ellenőrzés céljából valamennyi előhívott webcímet elküldi a Google Safe Browsing funkciónak – ez több védelmet nyújt, azonban továbbítja a Google számára személyes adatainkat. A további lépések az előbbieken leírtakkal azonosak: amennyiben

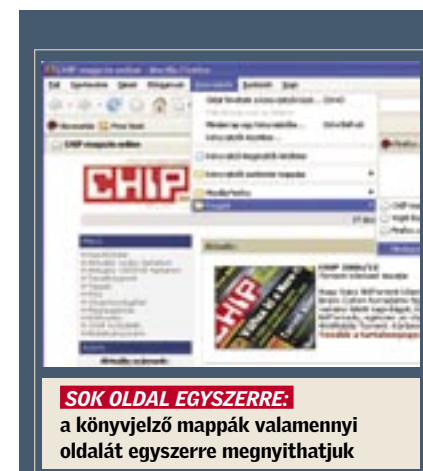
gyanús egy cím, megjelenik a fent említett figyelmeztetés. Természetesen az URL-alapú szűrés csak a már ismert phishing oldalak esetében jelez – így teljes mértékben nem szabad megbízunk benne!

Szűrőlések elmentése

Az információk utáni keresés folyamán egyszerre több ablakot is megnyitottunk. Ezeket a Firefox kívánság szerint mint egy témához tartozó útvonalakat együttesen, egy külön mappában menti el. Ez a következőképpen működik: nyissuk meg a Könyvjelzők/Oldal felvétele a könyvjelzők közé... pontot (Ctrl+D billentyűkombináció), a párbeszédablakban adjunk meg egy mappanevet, majd kattintsunk az OK gombra. A gyűjtemény megjelenik a Könyvjelzők tárbán. Amennyiben az itt található címetek egyszerre kívánjuk megnyitni, kattintsunk rá a jobb egérgombbal, majd válasszuk a helyi menüben a Mind egyik megnyitása külön lapon pontot. Ezen felül a Firefox 2 a tévedésből bezárt tabek villámgyors visszahozásának lehetőségét is felkínálja. Ebben az esetben nyissuk meg a Nemrég bezárt lapok pontot.

Keresőprogramok felügyelete

A keresőprogramok felügyeletét illetően is történt némi változás: végre nemcsak az új bejegyzés bevitele, hanem a régiéik törlése is lehetséges. Kattintsunk az eszköztárban a keresés megadása területe mellett, a bal oldalon található lefelé mutató háromszögre, és válasszuk a Keresőszolgáltatások kezelése pontot. Jelöljük ki a felesleges keresést, majd kattintsunk az Eltávolítás pontra és kész! Egyébként a További keresők letöltése ponton keresztül egy sor speciális keresési eszközhöz férhetünk hozzá – többek között olyan klasszikusokhoz is, mint a Leo szótár vagy az IMDb Internet Movie Database.

News-Feed előfizetése

Gyorsabban érhetjük el az üzeneteket a dinamikus könyvjelző javított felügyeletével: amennyiben egy weboldal RSS-News-Feedként kínál fel tartalmakat, a Firefox az ismert narancssárga jelet jeleníti meg közvetlenül a címsor végén. Elég egyetlen kattintás erre, és a böngésző azonnal átvált az ezáltal hivatkozott News-Feed oldalra. Itt kattintsunk a Feliratkozás gombra, majd a következő párbeszédablakban az OK gombra. A könyvjelző eszköztárban megjelenik az új dinamikus könyvjelző. Ha az egérrel erre kattintunk, egy listában a folyamatosan frissített üzenetek listája jelenik meg, amelyből közvetlenül kiválaszthatjuk bármelyik bejegyzést.

Firefox testreszabása

Az új Firefox az eddigiekhez képest sokkal könnyebben igazítható saját igényeinkhez. Ezt a témákat és kiterjesztéseket felügyelő javított Add-on párbeszédablak teszi lehetővé, amelynek segítségével a netező felhasználó saját ízlése szerint alakíthatja a böngésző külsejét. A párbeszédablakhoz az Eszközök/Kiegészítők ponton keresztül juthatunk. Az alsó területen a már telepített, illetve az egyik régebbi verzióból átvett kiterjesztések listája található. Elegendő egyetlen kattintás a Kiterjesztések letöltése pontra, és megnyílik az SSL-biztos <https://addons.mozilla.org/> weboldal, amely mindenféle igénynek eleget tevő ésszerű és kevésbé ésszerű bővítmények gazdag választékát jeleníti meg. Válasszuk ki egy kiterjesztést, majd kattintsunk az Install now elnevezésű zöld területre. A Firefox önállóan ellenőrzi, hogy a bővítmény kompatibilis-e a böngészővel. A program újraindításával aktiváljuk a kiterjesztést.

A böngészőprogram új ruhába bújtatásához először is nyissuk meg ismét a Kiegészítők párbeszédablakot, majd váltunk át a Témák fülre. Nyissuk meg a Témák letöltése hivatkozást. Ismételtelen az addons weboldalra jutunk, ezúttal azonban a Themes területre. Keressük ki itt az ízlésünknek megfelelő külsőt, és kattintsunk arra. Az Install now pontra kattintva az Add-on párbeszédablak megjeleníti a telepítés folyamatát. A Firefox újraindítása ponton keresztül zárjuk be és bootoljuk újra a böngészőt. Ismételtelen hívjuk elő a Kiegészítők párbeszédablakot, válasszuk ki a Témák fül alatt az új külsőt és a Téma használata pontot. A böngésző ismételt indítását követően a böngésző immár új köntösben pompázik. ■

CHIP KOMPAKT: Firefox 2

Ezek az újdonságok

Integrált phishingzűrő

Az új IE7-hez hasonlóan a Firefox 2 is felhívja a figyelmet a gyanús weboldalakra, amelyek személyes adatokat próbálnak megkaparintani a felhasználóktól.

Session- és Tab-Management

A véletlenül bezárt ablakok ismét gyorsan megnyithatók, ezen kívül több tab is elmenthető alkalmanként.

Jobb keresőprogram-csatlakoztatás

A keresőprogramok végre nemcsak csatlakoztathatók, hanem el is távolíthatók.

Feed-Reader integráció

Ha egy weboldal állandóan frissített tartalmakat kínál (News-Feeds), a Firefox 2 egy Feed jelet jelenít meg a címsorban.

Add-on és témafelügyelet

A javított bővítmény párbeszédablak már a böngészőbővítmények mellett a témákat is központilag felügyeli.

Helyesírás-ellenőrzés

A webürlapok kitöltésekor a Firefox a felhasználónak egy integrált helyesírás-ellenőrző program formájában nyújt támogatást.

A legjobb bővítmények

Showcase

Ez a bővítmény a több nyitva tartott tab közötti navigálás célját szolgálja – a web-oldalakat miniatűr nézetben jeleníti meg.

Foxytunes

Navigáló billentyűket integrál az állapotsorba, amelyek segítségével a legtöbb mediaplayer távirányítható.

Adblock / FilterSet.G Updater

Ez a bővítmény megakadályozza az idegesítő reklám bannerek felbukkanását. Az aktuális új szűrőcsomagokat automatikusan letölti a webről.

Torrent Search Bar

A 25 legjobb Torrent keresőprogramot kombinálva leegyszerűsíti az aktuális torrent fájlok megtalálását.

Védelem a legújabb hackertrükkök ellen

Meg vagyunk győződve róla, hogy biztonságos a rendszerünk? Nagy hiba! A profi hackerek tudják a módját, hogy miként jussanak át bármelyik számítógép biztonsági vonalain. Ám ha ismerjük a trükköket, megvédelhetjük magunkat a támadások ellen – még hozzá roppant egyszerűen.

A hackerek, kijátszva a mégoly hatékony védelmeket is, észrevétlenül settenkednek a rendszerünkbe, majd váratlanul lecsapnak... Egyre veszélyesebbek, újabb és újabb módszereket ötölnek ki számítógépeink megfertőzésére alattomos programokkal, s súlyosan tévedünk, ha úgy gondoljuk, hogy a legújabb frissítésekkel, a legjobb vírusirtó programokkal és a legerősebb tűzfalal biztonságossá tehetjük a Windowst. A hackerek mind kifinomultabb módszerei olykor még a biztonsági szakembereken is kifognak.

A kockázatok azonban legalábbis a minimumra csökkenthetők. A CHIP most tíz olyan veszéllyel ismerteti meg az olvasót, amelyekről nagyon valószínű, hogy

eddig még csak nem is hallott, s azonnal ezek elhárításának leghatékonyabb módszereivel is szolgálunk.

1 Biztonsági csomagok – kis hibával

Tűzfal, vírusirtó programok, kémirtók és antispam szoftverek – a védelem hasznos eszközei, amelyeket célszerű minden Windows operációs rendszerrel futó számítógépen bevetni. Ám éppen ezek a programok kínálják szinte tálcán a betörés lehetőségét a rosszindulatú egyének számára, ugyanis – hasonlóan valamennyi más szoftverhez – a tűzfalak és a vírusirtó programok is egy sor apró hibát, bugot rejtenek, amelyeket

könnyen kihasználhatnak, amikor az internetre csatlakoztatjuk a számítógépet (pl. programfrissítéskor).

A *BlackICE* tűzfal esete jól példázza, hogy ennek milyen nagy pusztítás lehet a következménye. A hackerek felfedeztek egy rést a biztonsági program védőfalán, és rögvest éltek is a lehetőséggel: a *Witty* féreg segítségével kevesebb mint egy óra alatt megfertőzték a világ valamennyi *BlackICE* tűzfalát. A féreg azután a megfertőzött számítógépeken található összes adatot megsemmisítette.

Az ilyesfajta védelmi rések ellen sajnos a biztonsági szoftverek legjobb nevű gyártói is szinte reménytelen küzdelmet folytatnak.

► **Ellenszer:** nagyon fontos, hogy a felismert hibákra a biztonsági szoftverek gyártói gyorsan reagáljanak, és azonnal betömjék e réseket. Érdemes meggondolni, hogy a számítógépünkön található biztonsági csomag online frissítését aktiváljuk-e. Ha ez megtörténik, előfordulhat, hogy esetleg sokkal rosszabb hibák kiküszöbölése sosem oldódik meg.

2 Biztonsági nyomtató céges hálózatban

A hackerek mindig a hálózat leggyengébb pontjait keresik, ezért a lelkiismeretes rendszergazdák nem csak a szerveren és a tűzfalon erősítik meg a védelmet, hanem a kliens számítógépeken is. Egy roppant kritikus pont felett azonban többnyire elsziklik a figyelmük: ez pedig a hálózati nyomtató. A hálózatba kötött nyomtató is szerver, azaz ha valaki kárt akar okozni, könnyen manipulálhatja a beállításait, és akár át is veheti a teljes uralmat a nyomtató operációs rendszerre felett.

Néhány évvel ezelőtt a *Phenoelit* hackercsoport *FX* nevű tagja például a HP nyomtatók manipulálására alkalmas információkat és eszközöket tett közzé.

A manipulált nyomtató kincsesbánya a hacker számára, hiszen olyan bizalmas információkhoz juthat így hozzá, mint például a bankszámlaszámok vagy a jelszavak, amikor a gyanútlan áldozat ezeket papírra veti.

► **Ellenszer:** a védelem tulajdonképpen meglehetősen egyszerű. A legtöbb esetben elegendő, ha bonyolult jelszavakat adunk meg a nyomtató konfigurációs menüjében, és korlátozzuk a hozzáférési jogokat. Lényeges azonban, hogy a nyomtató példáján egész szemléletünket megváltoztassuk: gondolkodjunk el azon, hogy még milyen egyéb eszközök csatlakoznak a hálózatunkra. Webkamerák, wireless routerek és más hasonló eszközök ugyanígy a hackerek célpontjaivá válhatnak.

3 Kapuzárás

Minden biztonsági szakember tudja, hogy ha egy hacker már a számítógép közelébe került, akkor a lehető legjobb védelem sem segít. Éppen ezért a nyilvános terminálokat – mint pl. a könyvtári számítógépeket – elzárják, s kívülről csak a billentyűzethez, az egérhez és a monitorhoz lehet hozzáférni. Sokszor azonban már ennyi is elegendő,

hogy megemelkedjen egy hacker adrenalin-szintje. Az egyik hibaforrás, hogy valamennyi szoftverben – a Windowsban is – egy sor nem dokumentált billentyűkombináció létezik, amellyel megkerülhető a gépen kizárólag futtatható alkalmazás. Ily módon például a támadó megnyithatja a Windows alatt a *Futtatás* párbeszédablakot.

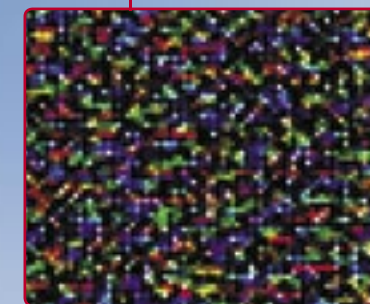
Ennél azonban sokkal nagyobb veszélyt jelent a Plug & Play illesztőprogramok puffertúlcsordulás hibája. A Las Vegasban megrendezett *DefCon* hackervásáron a hackerek be is mutatták a támadást a CHIP szerkesztőjének laptopján. Csupán néhány másodpercebe került: a hacker egy saját készítésű USB eszközt csatlakoztatott a számítógépre, rövid időre felvillant egy LED – és a Windows máris csak a kék képernyőt jelenítette meg. Ha mindez nem csupán a módszer bemutatására történt volna, akkor a gépen máris ott rejtőzött volna egy trójai program.

► **Ellenszer:** a leghatékonyabb védelem a nem használt USB portok kikapcsolása. Ez azonban nem akadályozza meg a hackert például abban, hogy átmenetileg kihúzza az USB-s billentyűzetet – így a gép máris újra sebezhetővé vált. Jobb megoldás tehát egy, az USB portokat felügyelő szoftver használata, mint például a *Centennial Software* cég *DeviceWall* nevű programja (amelyre a hackerek nem számítanak...).

4 Tökéletes hacker-rejtekhely a merevlemezen

A hackerek legkedveltebb rejtekhelye az ún. *slackspace*, vagyis a fájlrendszer azon üres területei, amelyek normális esetben kihasználatlanok maradnak a merevlemezen. Amennyiben egy fájl nem foglalja el a teljes klasztert, néhány bájtt szabadon marad. A hackerek – speciális eszközökkel

Vigyázat: a fotók olyanok, mint az ujjlenyomatok

ERŐSEN NAGYÍTVÁ Az ehhez hasonló – nagyító alatt készült – minták alapján beazonosítható, hogy milyen típusú kamerával készültek a felvételek

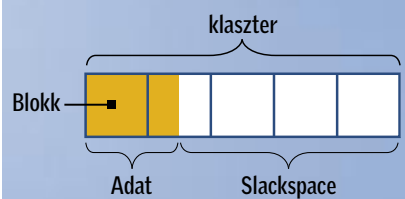
– ezeket a helyeket használják fel az adatok leplezett tárolására. Bár az itt elhelyezett fájlokat nem futtatják, azonban ezek tökéletes rejtékhelyet jelentenek a kikémlelt jelszavak, billentyűleütés-naplózók és képernyőképek számára. Különösen akkor, ha ezeket még kódolják is.

A Slacker program és egy lemezszerkesztő segítségével lefuttattunk egy tesztet a gépünkön: először elrejtettünk egy kódolatlan szövegfájlt a slackspace-ben. Ezt követően a lemezszerkesztőn keresztül közvetlenül értük el a merevlemez. Az eredmény: ahol a slackspace különösen nagy méretű volt, ott rábukkantunk a fájl töredékarabjaira. Egy másik paraméter segítségével a fájlt vissza is tudtuk állítani a slackspace-ből, tehát elméletileg saját, fontos fájljainkat is elrejtethetnénk a slackspace-ben a hackerek elől. Ez azonban nem kellően biztonságos megoldás, mert az adatok könnyen elveszhetnek.

► **Ellenszer:** amennyiben az adatok kódoltak, alig van rá remény, hogy nyomukra bukkanhassanak a slackspace-ben. Mégis nyugtalanító az a tudat, hogy állandó jelleggel ki vannak téve annak a veszélynek, hogy bármikor felülírhatják őket, vagy károsodhatnak. Ha megakadályozzuk a hacker hozzáférést számítógépünkhez, akkor az információk biztonságban vannak.

Biztos búvóhely

A fájlrendszer rendezetten menti az adatokat az úgynevezett klaszter egységbe. Ha egy adat nem tölti ki teljesen a klasztert, a hacker az üresen maradt területet, a „Slackspace”-t használhatja búvóhelyül.

5 A digitális képek árulkodnak

Nem csak a kilótt pisztolygolyók árulkodnak a fegyverről, a digitális fényképek is őrzik az őket készítő kamerák nyomait. Ennek oka a CCD-k, a kamera fotószenzorainak az egyenetlenségeire vezethető vissza: nem minden képpont azonos, sőt néhány hibás is. *Jessica Fridrich*, a Binghamton Egyetem professzora készített egy programot, amellyel könnyedén kimutathatók ezek a mintázatok. A szakember eredetileg a digitális képek hamisítványainak leleplezésére fejlesztette ki a programot, azonban ez a technika egyebek közt

azt a bloggoló munkatársat is nehéz helyzetbe hozhatja, aki egy még titkos termék fényképét közszemlére teszi a világhálón. Elegendő csupán összehasonlítani a fényképeket valamelyik másik, a honlapján található, a nyilvánosság számára készült fotójával, mondjuk az elmúlt nyáron rendezett bulin készült képpel.

► **Ellenszer:** elegendő, ha a képeket egy szűrő segítségével módosítjuk. Így elvesznek azok az információk, amelyekre az algoritmusnak szüksége van az „ujjlenyomat” elkészítéséhez. Ez történik akkor is, amikor az online képgaléria automatikusan lekicsinyíti a képeket. A kutatók azonban már dolgoznak a megoldáson, hogy miként lehet a fényképből az eredeti információkat a módosítások ellenére kivonni.

6 Nyitott proxyk bármilyen weboldalt manipulálhatnak

Ha szeretnénk elrejtőzni a spammelők vagy a hackerek elől, használjunk proxyt. Számos eszköz készült – mint például a *Steganos Internet Anonym 2006* –, amely ebből a célból nyitott proxykat keres a webben. Ezeket keresztyül a felhasználó – legalábbis az ígértet szerint – névtelenül és biztonságosan szörfölhet a webben. Amit

azonban csak kevesen tudnak: néhány ravasz hacker túljár a névtelenségüket megőrizni vágyó internetezők eszén, és maga is nyitott proxykat helyez el a webben, s az ilyen proxykat használó, mit sem sejtő felhasználók már bele is futottak a csapdába. A hacker nem csak arról szerez információt, hogy milyen oldalakat látogat az áldozat, hanem a hacker proxy tetszőleges weboldalak manipulálására is képes, és így komoly biztonsági kockázatot jelent. Szerencsésnek mondhatja magát az áldozat, ha a hacker megelégszik azzal, hogy az eredeti reklámbannerek kicserélésével szerezzen pénzt. A legtöbb esetben azonban ezzel a módszerrel veszélyes scripteket vagy ActiveX modulokat csempészenek a weboldalra. Így valamennyi weboldal egy billentyűleütés-naplózó programot kap, amely minden jelszót továbbít a hackerhez.

► **Ellenszer:** a legjobb megoldás az, ha nem használunk idegen proxykat. A Steganos Internet Anonym VPN például saját szervert használ. Még jobb és egyben ingyenes alternatíva a milliók által használt TOR vagy a JAP anonimizáló program.

7 Új WLAN kódolás feltörése néhány másodperc alatt

A WEP nevű korábbi WLAN kódolást akármelyik kezdő hacker a megfelelő eszközök segítségével pillanatok alatt feltöri. Ezért immár minden új eszközt az utód WPA és WPA2 kódolással szállítanak. Azt azonban nagyon kevesen tudják, hogy a hackerek ezeket a sokkal biztonságosabbnak tartott utódokat is képesek gyorsan feltöri. Ennek azonban ezúttal egyszerűen az emberi óvatlanság az oka.

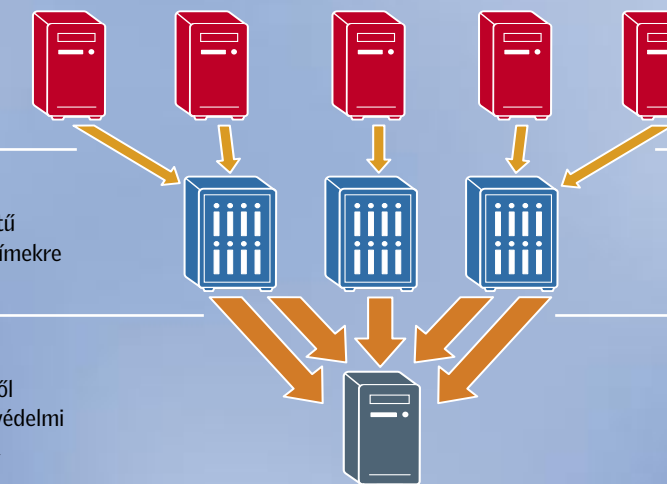
A WPA ugyanis lehetővé teszi, hogy értelmes szavakat adjunk meg jelszóként.

Így bénítják meg a hackerek az internetet

Olyan kis apró DNS-lekérdező csomagocskák segítségével bombázzák a hackerek a DNS szervert, amelyek feladójának címe hamisított. A szerver azután visszaküldi az áldozatnak a jóval nagyobb méretű válaszcsoomagokat, akinek a rendszere egyhamar összeomlik a hatalmas adatmennyiség alatt.

Zombi-PC-k

A hackerek elindítják a lekérdezéseket

DNS-szerver

A nagyobb méretű válaszok hamis címekre továbbítódnak

Áldozat

A nagy terheléstől a kiszemelt gép védelmi vonala felmondja a szolgáltatást

A felhasználók azután az egyszerűség kedvéért „Superman”, „Bambi” és ezekhez hasonló jelszavakat választanak, vagy egész egyszerűen partnerük nevét adják meg. Márpedig a hackerek brute-force, azaz nyers erő alkalmazásával az ilyen

jelszavakat éppen olyan gyorsan képesek feltörni, mint a WEP-kulcsokat. A Church of WiFi csoport hackerei egy több ezer dollár értékű speciális számítógépet építettek, kizárólag az ilyen kódok feltörésére. A trükk: a kódokat nem kell

minden egyes alkalommal újra kiszámítani, elegendő csupán egyszer megtenni, majd ezeket egy hatalmas adatbázisba menteni. Ezután akármelyik, elegendő memóriahellyel rendelkező hacker hozzáférhet a drága WPA-feltörő számítógép adatbankjához – s nem szükséges pénzt vagy időt investálnia hardverekbe.

► **Ellenszer:** lehetőleg komplikált WPA-kódokat használjunk, és semmi esetre se olyan szavakat,

PROXY-ÖRÖM A reklámblokkoló Privoxy a Fun menüpont választása után a Microsoftot MicroSuck-kal helyettesíti

Az IT-rendőrség titkos trükkjei

Nem csak a hackerek trükkjei fejlődnek rohamléptekkel, a hackervadások sem hagyják magukat lerázni. Az új tudományág neve, amelynek segítségével a digitális betörők nyomára igyekeznek bukanni: *Computer Forensic*.

Mobiltelefon – mesterséges jelvákuum létrehozása

A házkutatások esetében a legnagyobb problémát az okozza, hogy a nem kívánatos rádiós kapcsolatok és az automatizált folyamatok eltüntethetik a hackerek nyomait. Ezért nem szabad például kikapcsolni egy elkobozott

mobiltelefont, nehogy elvessenek az adatok a munkamemóriából. Annak megakadályozására pedig, hogy az érintettek egy SMS üzenettel kitörölhessék a fontos bizonyítékokat, a mobiltelefont egy speciális tasakba kell csomagolni. Ez a tasak egy Faraday-kalitka, amely mindkét irányba blokkolja a jeleket.

Adatok a gabonapelyhes dobozban

A rendőrség egy másik, egyre komolyabb gondja talán furcsának tűnhet. A rohamtempójú fejlődés, mindenekelőtt az eszközök miniatürizálása lehetővé teszi az adatok – akár teljes lemezek – elrejtését. A Micro-SD kártyák immár alig nagyobbak egy egyforintos pénzérménél, mégis 1 GB-nyi adat számára kínálnak helyet. Ezért nem csoda, hogy még a gabonapelyhes doboz is elképzelhető rejtékhelyként szolgálhat.

Képekben elrejtett információk

Sokszor egyáltalán nincs szükség a digitális ujjlenyomatra ahhoz, hogy lefűljünk egy tettet. Már gyakran az olyan metaadatok

is eleget elárulnak, mint például a digitális fényképek esetében az EXIF. Itt a kamera típusa mellett például az időpontot is megtalálhatjuk, amely megerősíthet vagy megdönthet egy-egy állítást. Rövidesen ezek között az adatok között a GPS koordinátákat is megtaláljuk majd. A Sony máris piacra dobott egy ilyen, a *Cyber-Shot* sorozata számára kifejlesztett bővítményt.

A törölt adatok második élete

A Computer Forensic abszolút klasszikusa most és a jövőben is természetesen a Recovery fájl. A reklámfilmekben általában szétégett merevlemezeket szednek szét, és bitről bitre állítják helyre az adatokat, a valóságban azonban a legtöbb esetben elegendő egyetlen egyszerű eszköz, mint például a *Data-rescue* cég *PhotoRescue* szoftvere. Amiről talán nem tudunk: az ilyen eszközökkel nem csupán a merevlemez adatai állíthatók vissza, hanem a Flash-Disc-ekről származó adatok is, mint amilyen például az SD, az MMC vagy az USB-Stick.

MOBIL STOP Ez a különleges csomagolás védi a lefoglalt mobilokat a memóriát törölő SMS-ektől

AZ ÁRAMELLÁTÁS KISZÁMÍTHATATLAN!

Miért kellene, hogy a számítógépes rendszered is az legyen?

POWERWARE UPS-ek

350 VA-tól akár 625 kVA teljesítményig!

EATON | Powerware
Szünetmentes áramforrások

www.bps.hu

amelyek megtalálhatók a lexikonokban. A legjobb, ha egy legalább 8 karakterből álló szám-, betű- és különlegeskarakter-kombinációt választunk.

8 Veszélyes MMS fertőző a Smartphone-okat

Egyre gyakrabban válnak hackertámadások áldozataivá a legújabb okostelefonok, amelyeket már joggal nevezhetünk mini számítógépeknek is. A nyílt operációs rendszerek, például a Symbian vagy a Windows Mobile természetesen nemcsak praktikus alkalmazásokat futtathatnak, hanem alattomos trójai programokat is – éppúgy, mint a számítógép esetében. Ezeknél a felhasználónak még csak nem is kell valahonnan letölteni, majd telepíteni a programokat, és még csak egy bluetooth-résen keresztüli támadás áldozatává sem kell válnia. Elegendő, hogy kapjon egy fertőzött MMS-t. Ha ezt megnyitja, máris telepítette a trójai programot.

➔ **Ellenszer:** sajnos nincs túl sok lehetőség a védelemre. Mindenesetre mindig a legújabb mobil-firmware-eket telepítsük a mobilra. 2006 végén már a legtöbb telefonhoz elérhető olyan frissítés, amely betömi a

TÚLZOTT VÉDELEM? Az smartphone-okat egyelőre még nem érte komolyabb támadás

kritikus bluetooth-lyukakat. Az a legjobb, ha utánanézzünk ennek a gyártó weblapján. A frissítéseket egyébként a mobiltelefon-szakszövetekben is elvégeztethetjük.

9 Névtelen internetezők leleplezése

A névtelen szörfösök félelme a „Traffic Analysis”. Eddig a TOR vagy a JAP szolgáltatások számítottak biztonságosnak és anonimnak. E két legkedveltebb hálózat esetében a csomagok olyan mértékben kódoltak és darabokra tördeltek, hogy átlagos eszközökkel túlságosan sokba kerülne a követésük. A DefCon hackervásár egyik vitakörében *Jon Callas* PHP-hacker azonban efelől kétségeket támasztott. Mint elmondta: a Texasi Egyetemen kutatók segítségével csupán kevés információ alapján, mint például az idő, időköz és méret, könnyen meghatározható az eredet. Hogy mindez nem alaptalan, azt egy már régóta ismert példa is alátámasztja: bár az SSH hálózati eszköz nagyon erős kódolást használ, a támadók mégis kiderítették, hogy mit ír be a felhasználó a parancssorba. Az olyan egyszerű információk is elegendőek ahhoz, hogy megfejtsék a beírt szavakat, mint például az, hogy az „a” és az „f” betű leütése között nagyobb időköz telik el, mint az „a” és az „s” betűké között.

➔ **Ellenszer:** ez a technika jelenleg még gyerekcipőben jár, tehát egyelőre még semmi ok az aggodalomra. A jóindulatú hackerek – a TOR fejlesztőihez hasonlóan – remélik, hogy a való-

VÁLASZÚT Megadunk egy jelszót vagy rohanunk a folyosó végén lévő nyomtatóhoz

ban bekövetkező támadásokkal párhuzamosan egyre jobb védekező algoritmusok is készülnek majd.

10 Az internetet megbénító domainszerverek

Vannak biztonsági lyukak, amelyeket talán sohasem sikerül bezárni. Ilyen például a legrégebbi internetszolgáltatás, a DNS (Domain Name Service). A nehézség a következő: a válaszok nagyobb csomagokat eredményeznek, mint amilyeneket a lekérdezés hoz létre. A DNS csomagok mellett, hogy melyik IP-cím melyik domainnévhez tartozik, egy kommentár mezőt is tartalmaznak. Itt az olyan adatok találhatóak, mint például a számítógép helye, amennyiben ezt megadja a rendszergazda. A következmény: néhány DNS szerver az eredeti lekérdezésénél akár százszor nagyobb csomagokkal válaszol. Ez önmagában még nem okoz gondot. Az azonban már igen, hogy a DNS az UDP protokollal dolgozik (ellentétben a TCP-vel dolgozó HTTP-hez képest, ahol minden egyes csomagot vissza kell igazolni). Vagyis a hacker hamisíthatja a feladó címét anélkül, hogy ezt a DNS-szerver ellenőrizné. Egy tipikus támadás ezek után a következő: a hacker egy bothálózatán keresztül hamis lekérdezések millióit küldi el különböző DNS-szerverekre. Ezek viszonylag nagy méretű csomagokkal válaszolnak, amelyeket a hamis feladónak küldenek. Eredmény: az áldozat vonala összeomlik a csomagok súlya alatt.

➔ **Ellenszer:** az áldozatnak tulajdonképpen nincs esélye. Egyedül a DNS-szerver üzemeltetői tehetnek valamit a támadás ellen, ám meglehetősen valószínűtlen, hogy egyszer majd az internet valamennyi szervere valóban védett lesz az effajta támadások ellen. ■

KÉK CSOMAG
A hacker a „blue bagben” rejti el a PC-t és a mobilok feltöréséhez szükséges Bluetooth egységet

FREEWARE & OPEN SOURCE

Ingyen programok a CD/DVD-n

A cikkben szereplő összes programot megtalálhatja az 1. számú CD-n, illetve a DVD mellékletünkön. Ha a lemezekkel kapcsolatban bármilyen észrevétele lenne, kérjük, jelezze azt a lemezmelleklet@chponline.hu e-mail címen.

FREEWARE

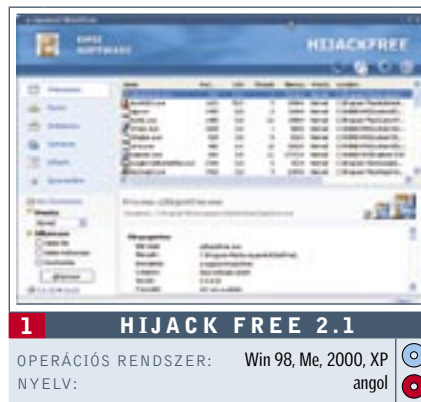
- 1 **Hijack free 2.1** CD
Segít felkutatni a kárkozó programokat DVD
- 2 **Pimpfish Basic**
Képek és filmek letöltése villámgyorsan
- 3 **Myidn Webshield** CD
Védőpajzs az internetes csalók ellen DVD
- 4 **iTube**
Letölti a youtube-os videókat, és iPod-méretre konvertálja

OPEN SOURCE

- 5 **Movica 4 beta** CD
Szerkesszen MPEG és WMV filmeket DVD
- 6 **Portable Scribus 1.3** CD
DTP program, ami egy USB kulcsra is ráfér DVD
- 7 **DM2** CD
Megjeleníti a minimalizált ikonokat a desktopon DVD
- 8 **Subtitle Creator** CD
Feliratokkal látja el a DVD videókat DVD
- 9 **NVU** CD
Segít gyorsan és egyszerűen honlapot készíteni DVD
- 10 **Remote Calendars** CD
Beépített iCalendar-kiegészítő az Outlookhoz DVD
- 11 **Evolution 2.6.2** CD
Levelező, ami teljesen kiváltja az Outlookot DVD

CD-n DVD-n

Nagyszerű programok ingyen: ez alkalommal ingyenes telefonáláshoz, tévézéshez nagy felbontású HDTV minőségben és phishingtámadások elhárítására ajánlunk szoftvereket.

1 HIJACK FREE 2.1

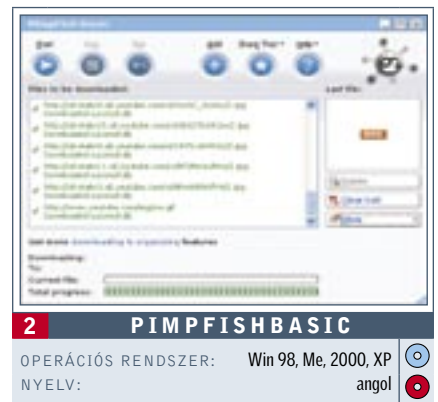
OPERÁCIÓS RENDSZER: Win 98, Me, 2000, XP
NYELV: angol

Kártevők felkutatása

A tapasztalt felhasználók a *Hijack freevel* kutatják fel a kárkozó programokat (adware-eket és trójaiakat), majd manuálisan távolítják el azokat. A program a szolgáltatásokat, folyamatokat, nyitott portokat és automatikusan induló programokat egy jól áttekinthető listán mutatja meg. Praktikus kiegészítő funkciója, hogy egy online adatbázis további információkat nyújt, és a veszélyes folyamatokat a jobb áttekinthetőség kedvéért színezéssel jelöli. Ha a program egyértelműen azonosít egy kártevőt, felkínálja az eltávolítását, a nem teljesen egyértelmű esetek pedig karanténban landolnak.

TIPP Ha szeretnénk megtudni, hogy egy gyanús folyamat nyitva tart-e bizonyos portokat, kattintsunk a folyamatra, és ellenőrizzük a *Tulajdonságok* ablakban, a *Folyamat részletei* alatt, hogy valóban így van-e. Ha igen, zárjuk be a *Folyamat bezárása* paranccsal. Alternatív megoldásként blokkolhatjuk a portot is a tűzfalunkon. Ha ezután is működik minden alkalmazásunk, töröljük a folyamatot.

www.emsisoft.com

2 PIMPFISHBASIC

OPERÁCIÓS RENDSZER: Win 98, Me, 2000, XP
NYELV: angol

Képek és filmek letöltése

Képek, filmek vagy flash animációk százezreit tudja letölteni egyetlen egérgattintással a különböző böngészőkhöz rendelkezésre álló *Pimpfish* eszközsor. Egy letöltés-vezérlővel ellenőrizhetjük, hogy a kívánt tartalmak valóban gépünkre kerültek-e. Ha a szákmányt szeretnénk megosztani barátainkkal, használjuk a *Slapfile* funkciót.

TIPP 1 Ha csak egy bizonyos képet szeretnénk letölteni, kattintsunk rá a jobb egérgombbal, és válasszuk a *Pimpfish Grab this picture* menüpontot.

TIPP 2 A Firefoxot használóknak sem kell lemondaniuk a *Pimpfish*ről, azonban még a novemberben megjelent, 5-ös bétának is vannak hiányosságai. Kompatibilis ugyan a Mozilla 2.0-s böngészőjével, de csak abban az esetben, ha a .xpi fájlt manuálisan húzzuk bele a Róka eszközkiegészítő ablakába. Ezt megelőzően azonban mindenképp telepíteniük kell az IE-hez készített teljes változatot – az itt helyet kapott (tetszőlegesen bejelölhető) Firefox telepítő azonban még az 1.5-öshöz ragaszkodik.

www.pimpfish.com

3 MYIDN WEBSHIELD
 OPERÁCIÓS RENDSZER: Win 98, Me, 2000, XP
 NYELV: angol

Phishingelhárítás

A *Webshield* hét különböző technikával véd az internetes csalók ellen, többek között feketelistával és webcímekeket ellenőrző algoritmussal. Az előtérben a phishing- és pharmingelhárítás áll, tehát a jelszólopás és a manipulált weboldalakra átirányítás elleni védelem.

TIPP Ezt a védőpajzsot úgy próbálhatjuk ki, ha a böngészőbe betöltjük a <http://ad-min.idnwebshield.com> weboldalt. Ha hibajelzést kapunk, a tűzfalon engedélyezzük a 9090-es portot.

www.idnwebshield.com

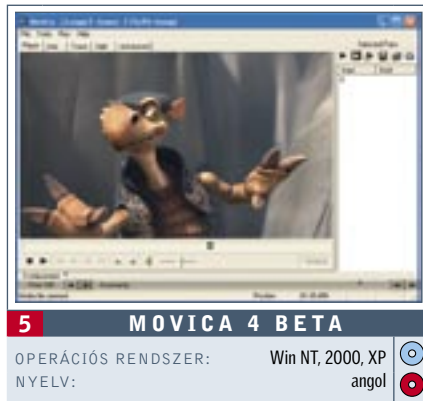
4 ITUBE
 OPERÁCIÓS RENDSZER: Win 2000, XP
 NYELV: angol

Videók letöltése iPodra

A www.youtube.com oldalon ezernyi ingyenesen letölthető amatőr videót találunk. Az *iTube* önállóan letölti, és *iPod* formátumra konvertálja ezeket a filmeket. A videókat az *iTunes* könyvtárunkba importálja, hogy bármikor gyorsan megtaláljuk, és el tudjuk indítani azokat. Az *iTube*-hoz *.NET Framework 1.1* szükséges.

TIPP Ha nincs iPodunk, nézzük meg a letölthető filmeket a freeware *iTunes*-szal (letölthető a www.apple.com-ról) egyszerűen a PC-nken.

www.benjaminstrahs.com

5 MOVICA 4 BETA
 OPERÁCIÓS RENDSZER: Win NT, 2000, XP
 NYELV: angol

Videofilmek szerkesztése

AVI fájlokat a legtöbb felhasználó *VirtualDub*bal szerkeszt. A *Movica* nagyjából ugyanezeket a funkciókat kínálja az MPEG és WMV fájlokhoz. Miután kiválasztottunk egy filmrészletet, feljavíthatjuk a képminőségét, végül beilleszthetjük egy másik helyre. Méretes filmeket pedig kisebb fájlokra bonthatunk.

TIPP A gyártó weboldalán találunk egy részletes útmutatót, amely lépésről lépésre elmagyarázza egy példán keresztül a program összes funkcióját.

<http://vani.bhargav.googlepages.com>

8 SUBTITLE CREATOR
 OPERÁCIÓS RENDSZER: Win 9x, Me, NT, 2000, XP
 NYELV: angol

DVD-k feliratozása

A *Subtitle Creator* segítségével feliratokkal láthatunk el DVD-videóinkat, sőt a másolásvédelemmel el nem látott film DVD-ken is szerkeszthetjük a meglévő feliratozást (színeztethetjük vagy megváltoztathatjuk a pozícióját). Ez főleg fekete-fehér filmeknél célszerű. Az *Overlay Subtitles* saját szövegünkkel feliratozza a DVD-t – ez azonban még nem tökéletesen kiforrott funkció.

TIPP Az igazán kényelmes *DVD Wizard* modul csak a *PgcDemux*, *Muxman* és *VobBlanker* freeware programokkal együtt tudjuk használni.

<http://subtitlecreator.sourceforge.net>

Új frissítések

Újdonságok a freeware világból: aktuális információk ismert és kedvelt programok új verzióiról.

iTunes 7

Új: Átdolgozták a zenei könyvtárat, így már nagy gyűjteményeknél is gyorsan tölt. A Cover Flow Interface-szel a gépünkön tárolt CD-borítók segítségével kereshetünk a könyvtárban.

www.apple.com

7-ZIP 4.43y

Új: Mostantól támogatja a WinZip-kompatibilis 256 bites AES kódolást a tömörítő. A fájlvegzordések figyelembe vétele pedig gyorsítja a csomagolást.

www.7-zip.org

Foxit Reader 2.0

Új: Jó helyettesítője a Foxit Reader a nagyra nőtt Acrobat Readernek. Az új Formfillerrel most közvetlenül a PC-n tölthetünk ki PDF formátumú kérdőíveket. Ezenkívül optimalizálták a sok képes dokumentumok nyomtatását.

www.foxitsoftware.com

9 NVU
 OPERÁCIÓS RENDSZER: Win 9x, Me, NT, 2000, XP
 NYELV: angol

HTML egyszerűen

Weboldalak összebarkácsolása néhány kattintással: az *Nvu* (ejtsd: N-View) web-szerkesztővel hipp-hopp online honlapunk lehet. A program jó alternatívája az olyan drága szoftvereknek, mint a *Dreamweaver*, és átlátható kódot hoz létre, amelyet a profik tetszés szerint módosíthatnak. A kezdők pedig egyszerűen *WYSIWYG* (*What you see is what you get*) összekattintgathatják a weblapjukat, utána pedig az integrált FTP programmal mindjárt fel is tölthetik a webszerverre. Az *Nvu* a webes megjelenést közvetlenül a szerveren is kezeli: módosít-suk az oldalakat egyszerűen online, így garantáltan semmi nem keveredhet össze.

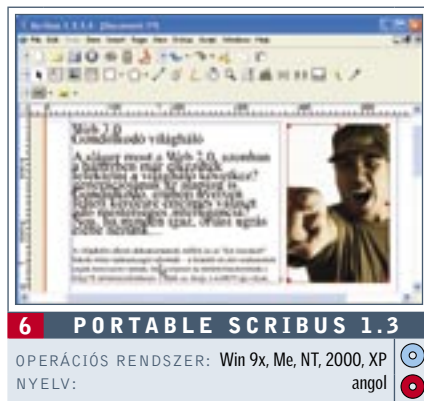
Az *Nvu* kérésre tabokban nyitja meg az oldalakat, így jobb áttekintést kínál. Az is okos megoldás, hogy a program az oldal szélén kiírja a mindenkor aktív elem méretét. Ha például egy táblázatra kattintottunk, rögtön látjuk az oszlopok és sorok méretét.

TIPP 1 Az *Eszközök/Beállítások* menüpont alatt fontos alapbeállításokat rögzíthetünk, például a betűtípusra vagy a használt színekre vonatkozóan. Ezenkívül be- vagy kikapcsolhatjuk a *Cascading Style Sheet*-eket (CSS).

TIPP 2 Ha egy elemet szabadon akarunk elhelyezni az oldalon, jelöljük ki, és kattintunk az ikonsorra a *Layer* gombra. Ezután az egérrel tetszőlegesen húzhatjuk ide-oda. Bányunk takarékosan ezzel a funkcióval, és vegyük figyelembe, hogy a layerek nem minden böngészővel kompatibilisek.

TIPP 3 A gyártó weboldaláról további hasznos bővítményeket tölthetünk le. Segítségükkel az *Nvu* például automatikusan ír vakszöveget a weboldalba, tartalmakat nyit meg külső alkalmazásokkal, például egy képnézetővel vagy különböző böngészőkkel, és szabadon meghatározható gyorsbillentyűkkel kezelhető.

www.nvu.com

6 PORTABLE SCRIBUS 1.3
 OPERÁCIÓS RENDSZER: Win 9x, Me, NT, 2000, XP
 NYELV: angol

Újsággészítés

Az ismert *Scribus* nevű desktop publishing alkalmazás mostantól velünk utazhat, 60 MB-jával ugyanis egy kisebb, olcsó USB kulcsra is felfér. A *Scribus* olyan programokhoz mérhető, mint az *Adobe InDesign*, és professzionális nyomtatványok, például folyóiratok, reklámprospektusok vagy plakátok készítésére szolgál.

TIPP Ha nincs tapasztalatunk a *Scribus* használatában, keressük fel a bevezető wikit a <http://wiki.scribus.net> címen. Itt pontos magyarázatot kapunk ennek a rendkívül átfogó szoftvernek a használatáról.

<http://sourceforge.net>

Új projektek

Az open source közösség szinte naponta jelenteti meg a legkülönbözőbb célú programokat. Ebben a rovatban a legérdekesebb új kezdeményezésekről számolunk be. A bemutatott programok letölthetők a www.sourceforge.net címről.

WikiShare: A legújabb Web 2.0-s alkalmazás, amely a wikiket a fájlletöltőkkel kombinálja. Ez azt jelenti, hogy a szöveg, amelyet a wiki csatolófelületre írunk, utóbb egy peer to peer hálózaton keresztül minden olyan számítógéppel megosztható, amelyre telepítve van a WikiShare.

PeerCast: Audio- és videostreamek küldéséhez és fogadásához jó minőségben általában gyors DSL kapcsolatra van szükség. Nem így a *PeerCast*-tel: ez a program a fájlletöltők felosztó technikáját használja. Tehát ha elég szörföző vesz részt benne, alacsony sávszélességek is elegendők a streamek átviteléhez.

7 DM2
 OPERÁCIÓS RENDSZER: Win 2000, XP
 NYELV: angol

Ablakok kezelése okosan

Abszolút világujdonság! A *DM2* a minimalizált ablakokat nem a *Tálcára* teszi le, hanem úgynevezett *Floating Icons* formájában az *Asztalon* tartja. Ezzel végre véget ér a túlzásfolt Tálcák ideje. Az ikonokat tetszés szerint tologathatjuk, és mindig az előtérben maradnak. Az átlátszóságukat szintén beállíthatjuk. A program beépülő modulokkal, vagyis pluginokkal tovább bővíthető.

TIPP Ha egy lebegő ikon végképp elúszott, a hozzá tartozó ablakot a főmenü ablakkezelőjéből is megnyithatjuk.

<http://dm2.sourceforge.net>

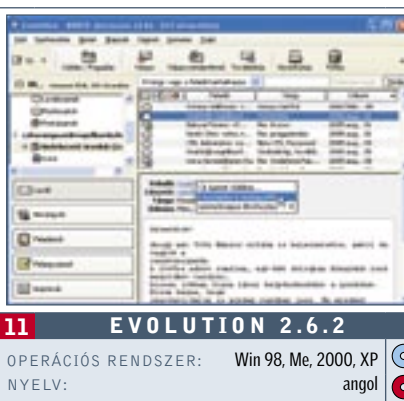
10 REMOTE CALENDARS
 OPERÁCIÓS RENDSZER: Win 2000, XP
 NYELV: angol

Naptárelőfizetés

Az *iCalendar* nyílt szabvány a naptárinformációk hálózaton keresztüli cseréjéhez. A *Remote Calendars* ezt a szabványt az *Outlook 2003*-hoz adja, tehát például gond nélkül az *Outlook*ba integrálja a szabadon hozzáférhető *Google Calendar*-t. Sok naptároldalnak van olyan gombja, amellyel a naptárt, mint egy RSS-feedet, megrendelhetjük. Alternatív megoldásként mailben is cserélhetünk naptárinformációkat.

TIPP A www.project24.info címen a német ünnepnapokat tartalmazó naptárakat találunk.

<http://remotecalendars.sourceforge.net>

11 EVOLUTION 2.6.2
 OPERÁCIÓS RENDSZER: Win 98, Me, 2000, XP
 NYELV: angol

Levelezés és szervezés

Az *Outlook* konkurenciájával, az *Evolution* nem csak maileket küldhetünk, a program naptárt, szervezést és címadatbázist is kínál. Támogatja a fontos protokollokat, mint a POP3, IMAP és NNTP. Phishingszűrője még nincs, a nem kívánatos maileket saját készítésű szűrőszabályokkal blokkolhatjuk.

TIPP 50 MB-os méretével az *Evolution* nem kifejezetten pehelysúlyú versenyző. Ha kevés a szabad tárhelyünk, használhatjuk helyette a *Thunderbird/Sunbird* kombinációt.

<http://shellter.sourceforge.net/evolution>

Minden szoftver ingyen

A Windows immár a múlté, a jövő a Web 2.0-é: szövegszerkesztés, táblázatkezelés, asztal – mindezek ingyenesen megtalálhatók az interneten. A CHIP az alábbiakban a legjobb online alkalmazásokat mutatja be.

Öt megkérdezett embertől tíz eltérő választ kapunk arra a kérdésre, hogy mi is a Web 2.0 pontosan. Annyi biztos, hogy aki az internet új szolgáltatásait, vagyis a Web 2.0-t használja, annak nincs többé szüksége az Office-ra vagy bármilyen videoszerkesztő programra, és tulajdonképpen a Windowsra sem, mivel ezek a hétköznapi munkához szükséges dolgok immár az interneten keresztül is elérhetőek.

Alkalmazások helyett hálózati szolgáltatások: a Web 2.0 legfontosabb újítása, hogy nem egyszerűen információforrásként tekint a netre, hanem szolgáltatásokat, programokat is elérhetővé tesz; így a szövegszerkesztőkhöz hasonló alkalmazásokat nem kell telepíteni – ezek megtalálhatók az interneten, és a böngésző alatt futnak.

Az adatok is a hálózaton találhatók: a felhasználók adataikat az interneten menthetik el, és így gyakorlatilag függetlenné válnak saját számítógépüktől.

Social Web: egyszerre több felhasználó dolgozhat ugyanazon a tartalomra, így tudásuk összeadódik. Tipikus Web 2.0 jelenség például a blog, vagyis az online napló. A Web 2.0-ban a felhasználók is kiemelt szerephez jutnak: az internetes közösség együtt gondolja a dokumentumokat, és szerkeszti újra a tartalmakat.

Mindezek valódi előnyt jelentenek a felhasználóknak. A Web 2.0 segítségével már ma ingyenesen használhatjuk az olyan alkalmazásokat, amelyekért korábban nagy pénzüsségeket kellett kifizetnünk – többek között például az Office programokat, kezdve a szövegszerkesztőtől egészen a táblázatkezelő programig. A CHIP bemutatja, hogy hol található meg a weben a legjobb alkalmazások, és természetesen azt is ismertetjük, hogy milyen követelményeknek kell eleget tennie számítógépünknek ezek használatához. Néhányukkal, mint amilyen például az

Eyespot elnevezésű videovágó eszköz, már igazán jól lehet dolgozni, ám a legtöbb szoftver és szolgáltatás még igencsak gyerekcipőben jár.

Desktoptwo

A Windows megfelelője a weben

Követelmény: webböngésző, Flash 9, Java

Nyelv: angol

Információ: <http://desktoptwo.com>

Mindegy, hogy otthonról, útközben vagy az irodából csatlakozunk a hálózatra, a *Desktoptwo* segítségével mindig kéznél lehet saját Asztalunk! A böngésző ablakában futó grafikus felhasználói felület utánozza a teljes Windows Desktopot, ám az internetről indul, és minden adatot oda is ment el.

A szolgáltatás használata ingyenes, a bejelentkezést követően elindul a Desktop, és megjeleníti a legfontosabb programokat. Az e-mail alkalmazás mellett név-

jegyzéket, azonnali üzenetküldő szolgáltatást (Instant Messenger) és MP3-lejátszót is találunk.

Az aktívabb online felhasználók számára a HTML-szerkesztő és a blog szoftver jelenthet örömet. A legérdekesebb szolgáltatások azonban a *Start* menüben rejtőznek: teljes, *Open Office*-alapú irodai programcsomagot kapunk, amelynek segítségével szöveget szerkeszthetünk, és táblázatokat is kezelhetünk – éppen úgy, mintha a csomag a saját helyi számítógépünkön lenne telepítve. Sajnos a webes alkalmazások működése még nem tökéletes, a gépirásra például az online verzió csak részben alkalmas, mert a leütemezett betűk meglehetősen lassan jelennek meg a képernyőn. A dokumentumokat és fájlokat alapesetben a *Desktoptwo* szerverére menthetjük el – de természetesen helyi merevlemezünkön is tárolhatjuk őket. Az ingyenes *Desktoptwo* 1 GB-nyi anyag tárolását teszi lehetővé, ami bőven elegendő a napi feladatok ellátására.

A *Desktoptwo* működésének feltételei a *Java*, a *Flash 9*, az *Acrobat Reader* és persze egy kellően gyors internet-hozzáférés – ezenkívül a böngészőnkben az előugró ablakokat és a cookiekat is engedélyeznünk kell!

TIPP Kapcsoljuk ki az online *Open Office*-ban a helyesírás-ellenőrző funkciót, ezzel jelentősen gyorsítjuk a munkát (magyar helyesírás-ellenőrző egyelőre amúgy

sem áll rendelkezésünkre). Emellett ügyeljünk arra, hogy az *Open Office* és más programok saját böngészőablakokban fussanak – az Asztalra történő kattintással eltűnnek ezek a böngészőablakok, ami eleinte kuszasághoz vezethet. Az *Open Office* ablakot a helyi Windowsunk Tálcaján találhatjuk meg.

Alternatíva: a 250 MB-nyi memória-hellyel rendelkező *YouOS* (www.youos.com). Ez a változat nem tartalmazza ugyan az *Office*-t, de jól használható általunk készített alkalmazások futtatására.

Google Writely

Online szövegszerkesztő

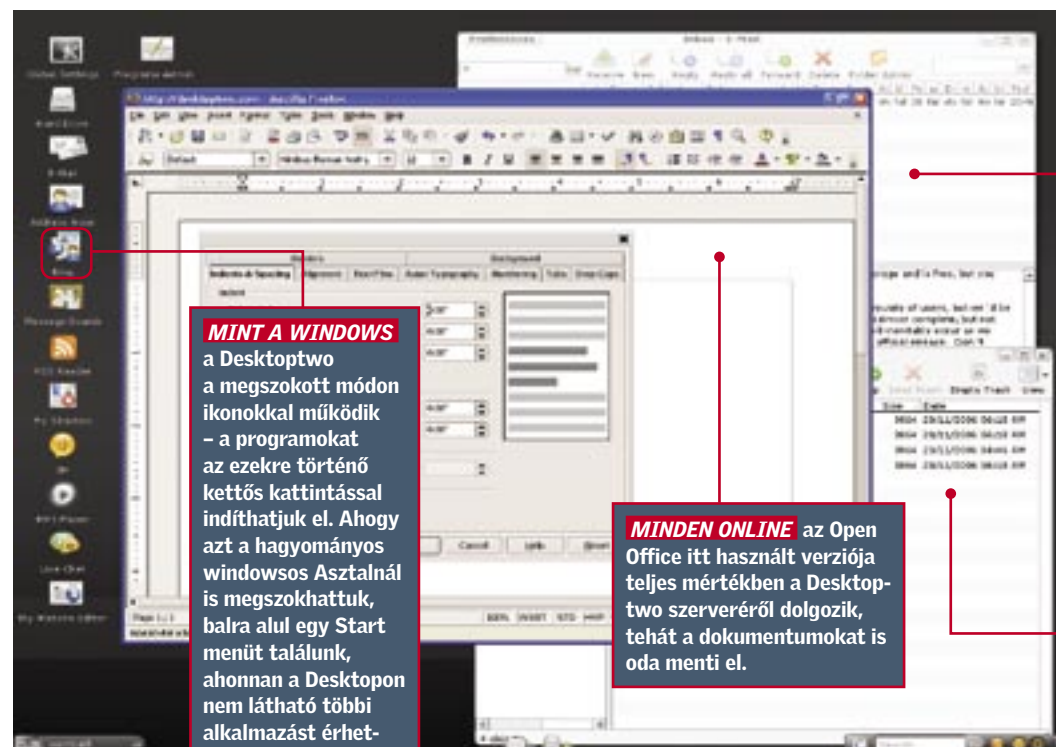
Követelmény: Firefox 1.5-ös vagy újabb verzió

Nyelv: angol

Információ: www.writely.com

Betűformázás, felsorolás és betűszín – a *Google Writely* alaposan felkészült a szövegszerkesztés feladataira. Egy menüparancson keresztül még képeket is egyszerűen illeszthetünk be a dokumentumba. A beszúrás követően a képek kicsinyíthetők, vagy balra/jobbra zártan helyezhetők el. A *Writely* a szövegeket a szerveren menti el, sőt a verziófelügyelet a dokumentum mindegyik köztes mentési állapotát is megtartja, így egy-egy szöveg régi változatát is kényelmesen megtekinthetjük vagy visszaállíthatjuk. Az elkészült szöveget HTML, Word, *Open Office* vagy PDF formátumban is elmenthetjük, és a

Desktoptwo: a teljes Sajtógép a böngészőben

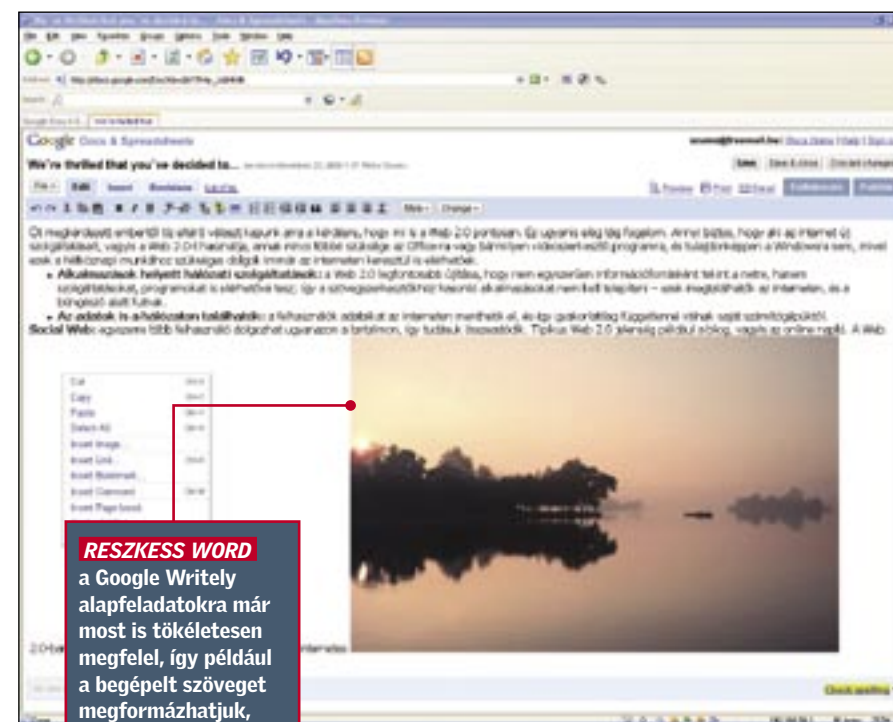

MINT A WINDOWS a Desktoptwo a megszokott módon ikonokkal működik – a programokat az ezekre történő kettős kattintással indíthatjuk el. Ahogy azt a hagyományos windowsos Asztalnál is megszokhattuk, balra alul egy Start menüt találunk, ahonnan a Desktopon nem látható többi alkalmazást érhetjük el.

MINDEN ONLINE az *Open Office* itt használt verziója teljes mértékben a Desktoptwo szerveréről dolgozik, tehát a dokumentumokat is oda menti el.

POSTAFIÓK az e-mail kliensen keresztül nemcsak a desktoptwos hozzáférésünkhöz, hanem más POP3-as fiókunkhoz tartozó e-mail üzeneteinket is lehívhatjuk.

HÁLÓZATI MEREVLEMEZ a Desktoptwo ingyenes verziója 1 GB memória-helyet ad minden egyes felhasználónak. A fájlkezelőn keresztül a fájlokat feltölthetjük a szerverre, vagy visszahozhatjuk őket számítógépünkre. Természetesen itt fájlokat is másolhatunk, törölhetünk vagy áthelyezhetünk.

RESZKESS WORD a *Google Writely* alapfeladatokra már most is tökéletesen megfelel, így például a begépelte szöveget megformázhatjuk, képeket illeszthetünk bele, és így tovább

Kislexikon a WEB 2.0-hoz

□ **Ajax:** az *Asynchronous JavaScript and XML* rövidítése. Segítségével scripteket írhatunk, amelyek a háttérben kommunikálnak a szerverrel, és feleslegessé teszik az oldalak állandó újratöltését.

□ **Folksonomy:** a *Folks* (emberek) és a *Taxonomy* (besorolás) keveréke. A fogalom az internetes tartalmaknak a felhasználók által történő címszavazását (tagging) jelenti.

□ **Long Tail:** szabad fordításban „hosszú vég”. Az elv a következő: bár a közismert témák vagy termékek felhívják magukra a figyelmet, a több lehívás vagy a nagyobb forgalom mindig a kevésbé közismert tartalomtól származik. Ez azt jelenti, hogy a mellékletmákat tartalmazó weboldalakat összességében gyakrabban hívják le, mint a toptémákkal foglalkozó oldalakat. Vagyis a mellékletmákban történő reklámozás sem kidobott pénz.

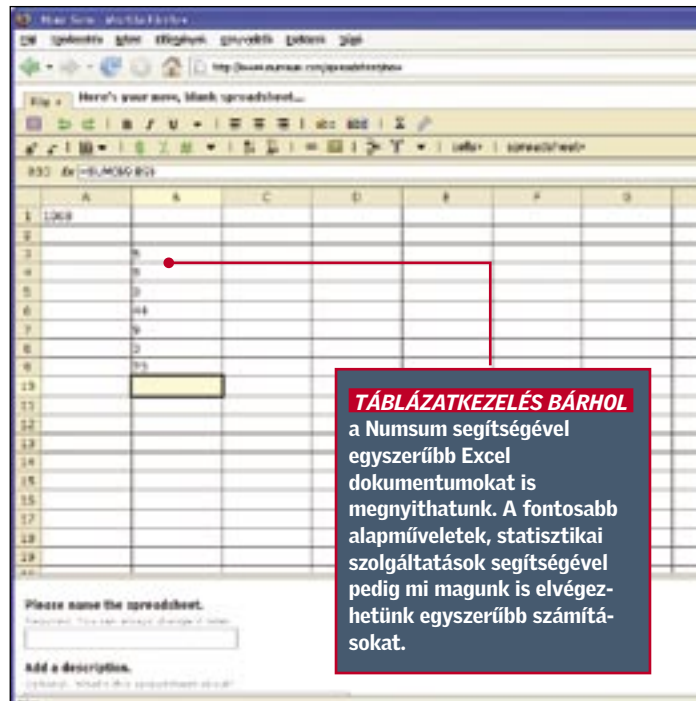

□ **ONLINE NAPTÁR:** a *Calgoo* segítségével bárhol elérhetjük határidőnaplónkat

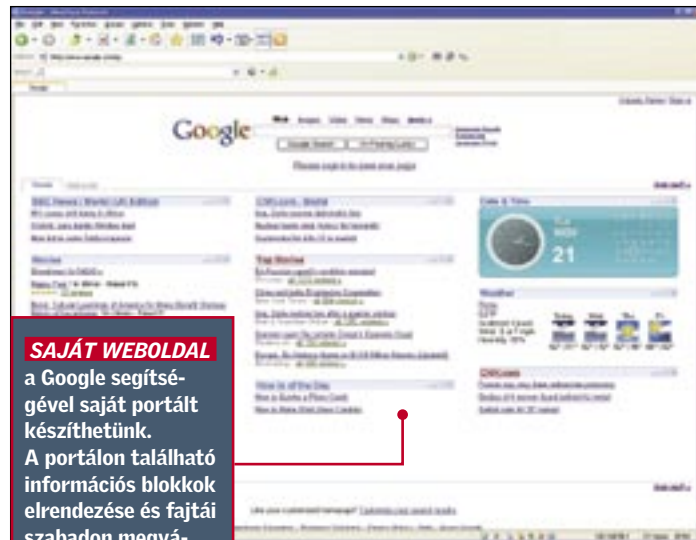
□ **Mashup:** a *Mashup* a meglévő tartalmakat gyűrja össze új ajánlattá. A legtöbb Mashup a térképszolgáltatásokat (pl. *Virtual Earth* vagy *Google Maps*) köti össze fényképekkel, videókkal vagy GPS útdatokkal.

□ **Social Software:** lehetővé teszi, hogy egy oldalon vagy egy projekten egyszerre több internetfelhasználó is dolgozzon. Klasszikus példa a *Wikipedia*: itt bárki végezhet módosításokat.

□ **Tagging:** a weboldalon található szövegeket „címszavazhatjuk” a fontosabb szavak bejelölésével, és az így bejelölt szavak segítségével az egyes hozzászólások között összefüggések jönnek létre.

TÁBLÁZATKEZELÉS BÁRHOL a Numsum segítségével egyszerűbb Excel dokumentumokat is megnyithatunk. A fontosabb alapműveletek, statisztikai szolgáltatások segítségével pedig mi magunk is elvégezhethetünk egyszerűbb számításokat.

SAJÁT WEBOLDAL a Google segítségével saját portált készíthetünk. A portálon található információs blokkok elrendezése és fajtái szabadon megválasztható. Az előre elkészített hír- vagy időjárás-dobozkákon kívül saját linkeket is megadhatunk.

HTML exportálásnak köszönhetően a Writelyt egyszerű webszerkesztőként is használhatjuk. Különösen a csoportokban dolgozó felhasználóknak lehet előnyös a Google szerkesztője: az interneten keresztül közösen dolgozhatunk kollégáinkkal ugyanazon a dokumentumon – még hozzá ugyanabban az időben. Minden dokumentum esetében megadhatjuk azoknak a felhasználóknak a nevét, akik e munkában részt vesznek, sőt, a *Writeley-Interface*-en keresztül üzenetet is küldhetünk a többi felhasználónak.

Izgalmas a blogkapcsolat is: belépési adataink megadását követően a Writely webblogunk szerkesztőjeként is dolgozhat (ez a funkció lapzártáskor még csak kísérleti fázisban üzemelt). Egy Wordpress bloggal folytatott tesztünk során a Writely a dokumentum címét nem továbbította főcímként – a fejléc üres maradt, és a blogbejegyzést is kézzel kellett beadnunk. A beágyazott képeket a Writely szintén nem továbbítja – persze egy béta verziónál ezek még elnézhetők.

TIPP A Writely egyszerű verziófelügyelettel szolgál. Itt utánanézhetünk, hogy mennyiben térnek el egymástól a dokumentum elmentett verziói. Kattintsunk a *Revisions/Revision History* pontra. Válaszunk ki a két összehasonlítást kívánó verziót úgy, hogy kipipáljuk az előttük található kis dobozt. A *Compare checked* parancsra kattintva indul az összehasonlítás. A módosítások más-más színnel vannak

megkülönböztetve, a jobbra fent található ablak pedig azt mutatja, hogy ki felelős a módosításért.

Alternatíva: *Ajaxwrite* (www.ajaxwrite.com).

Numsum

Táblázatkezelő a neten
Követelmények: webböngésző
Nyelv: angol
Információ: <http://www.numsum.com>

Az Excel alternatíváit keressük? Íme: a *Numsum* online eszköz alapvető számítási funkciókkal rendelkező munkalapot kínál. Az alapműveletek mellett a *Numsum* átlagérték-számítást, fel- és lekeresítést is végez, valamint diagramok készítésére is alkalmas (a diagramok a táblázatba ágyazva jelennek meg, nem külön oldalon). A *Numsum* az Excel táblázatok importálására is képes, ám csak kisebb méretű táblák esetében: egy 1100 sorból álló táblázat tesztünk során már nehézséget okozott a szolgáltatásnak. A táblázatokat a szerveren menthetjük el, illetve a számítógépünkre vagy például a Google kezdőlapra exportálhatjuk (lásd lejjebb). Ahogy az a Web 2.0 esetében természetes, a *Numsum* is ismeri a *Tagging-szolgáltatást*, így táblázatainkat más felhasználókkal is megoszthatjuk. Ennek megfelelően persze más felhasználók nyitott táblázatait is megtekinthetjük, és átmásolhatjuk azokat saját állományunkba.

TIPP Az elmentett táblázat mindig nyilvános (*Public*), vagyis minden más fel-

használó számára is megtekinthető. Ennek megakadályozására kattintsunk a mentést követően a táblázat alatt található *Share* pontra. A megjelenő ablakban aktiváljuk a *Private* pontot, és mentjük el a beállításunkat a *Save* pontra kattintva.

Alternatíva: *Google Spreadsheet* (<http://spreadsheets.google.com>), amely korai béta stádiumban található. Jóval több funkcióval rendelkezik, azonban még nincs chart modulja.

A Google személyre szabott indítóoldala

A saját webportál építőköve
Követelmények: webböngésző
Nyelv: angol
Információ: <http://www.google.com/ig>

A hatalmas webportálok ideje leáldozott, hiszen a Web 2.0 korában már mindenkinek saját bejelentkező oldala lehet – ilyet kínál például a Google. Személyre szabott nyitóoldalunk RSS-feedekből, vagyis más oldalak hírrészeiből és apró információs programokból, gadgetekből tevődik össze – ezek lehetnek időjárás-jelentések, játékok vagy aktuális tőzsdeárfolyamok. A felhasználható „tartalmakat” egy katalógusban találhatjuk meg. Ezek között nagy napilapok RSS-feedjei éppúgy megtalálhatók, mint a receptek vagy a sporthírek. Az általunk kiválasztott részleteket egyszerű drag&drop segítségével rendezhetjük el az indítóoldalon. Az RSS-feedek esetében még azt is meghatározhatjuk, hogy hány új hírjelentést mutasson a Google, így megakadályozhatjuk, hogy oldalunk túlzottan zsúfoltnak tűnjön.

TIPP A Google katalógusban nem található RSS-források hozzáadására kattintsunk az *Add stuff* (tartalom hozzáadása)

pontra, és a keresőmezőtől jobbra választjuk a *Add by URL* (Hozzáadás URL után) pontra. Most adjuk meg az RSS-feed címét, és kattintsunk az *Add* (Hozzáadás) gombra. Rövid idő múlva a feed megtalálható indítóoldalunkon.

Alternatíva: *My Yahoo* (www.yahoo.com). Grafikailag komolyabb, hasonló funkciók.

Gliffy

Rajzstúdió
Követelmények: webböngésző
Nyelv: angol
Információ: <http://www.gliffy.com>

A *Gliffy* a vektorgrafikák rajzolásában nyújt segítséget. A programmal vonalakat, köröket, téglalapokat, valamint poligonokat és nyilakat is rajzolhatunk. Az előre elkészített ikonok megkönnyítik a rajzolást, így például a bútordarabok vagy a számítógépes hálózat témájához kapcsolódó grafikák készítését. A képek közvetlenül a *Gliffy* szerveren kerülnek elmentésre. Minden egyes mentési folyamat egy saját verziót hoz létre, amelyekhez a későbbiekben ismét hozzáférhetünk, így utólag bármilyen változtatást visszavonhatunk. A program a képeket SVG, PNG vagy JPEG

formátumba exportálja. Ha szeretnénk, műveinket más *Gliffy*-felhasználókkal közösen is szerkeszthetjük, a HTML kód segítségével pedig hozzáférést biztosíthatunk számukra saját honlapunkhoz is.

TIPP Egyszerű átmenetes színek létrehozásához először a *Fill Color* gomb segítségével töltjük ki a körvonalat. Ezt követően aktiváljuk a *Properties* pont alatt található *Gradient fill* tulajdonságot.

Alternatíva: *Ajaxsketch* (www.ajaxsketch.com). Segítségével egyszerűbb vektorgrafikák rajzolhatók, ez a szolgáltatás azonban nem rendelkezik sharing funkciókkal, és a mentés is csak a helyi merevlemezre lehetséges.

Eyespot

Videovágó program
Feltételek: webböngésző
Nyelv: angol
Információ: www.eyespot.com

Az *Eyespot* lehetővé teszi a videofelvételek online vágását és publikálását. Vágás közben más felhasználók anyagát is felhasználhatjuk, és ezekből saját videoklipeket állíthatunk össze. Az *Eyespot* időszámmal (timeline) is rendelkezik, amelyben a vá-

gott videoanyagokat (klipeket) elrendezhetjük. A klipek között átmeneteket is használhatunk – ezek lehetnek speciális hatások és áttűnések épp úgy, mint címek vagy feliratok.

A különleges effektusok között színhatások (fekete-fehér vagy szépia) és lassítás is rendelkezésre áll. A filmklipekhez az *Eyespot* segítségével fényképeket és zenét is keverhetünk, a kész anyagot pedig akár az *Eyespot*on, akár saját weboldalunkon is közzétehetjük.

TIPP Egy klip megvágásához kattintsunk a *Media/Clips* pontban a *Mix* alpontra. Az ekkor megjelenő keverőben válasszuk a *Trim/Play* beállítást, majd végezzük el a megfelelő vágást a klipben úgy, hogy a *Start* és a *Stop* megjelölést eltoljuk. Most a *Save as* menüpont alatt adjunk meg egy nevet, és nyomjuk meg a *Save* gombot.

Alternatíva: *Youtube* (www.youtube.com). A filmes weboldal mindenféle videó publikálására alkalmas, de sajnos nem rendelkezik szerkesztési funkcióval. Az oldalon található filmeket azonban saját weboldalunkon is bemutathatjuk – ehhez a *Youtube* ablakában megjelenő linkszöveget kell átmásolnunk. ■

Adhatjuk ennél is olcsóbban?

Rendelje meg most névreszóló WinRAR liszenszét akciós áron bruttó 8.900 Ft-ért!

Nyerje vissza sorosolásunkon terméke árát!

Megrendelését december 23.-ig várjuk a sales@keszo.hu címre, vagy (1) 302-5136 faxunkon. A soroslason minden magánszemély december 30-ig megvásárolt liszensze vesz részt. A három szerencsés vásárló nevét 2007. január 4.-én húzzuk ki.

WinRAR a világ legnépszerűbb tömörítő programja!

A Keszo Kft a WinRAR hazai disztribútora.

1055 Budapest, Falk Miksa u. 6.
E-mail: sales@keszo.hu Tel:(1) 332-8717 Fax: (1) 302-5136

XML a Flashben

Sorozatunk utolsó két részében az XML fájlok használatával ismerkedünk meg. Először az XML szerkesztésének szabályait ismerjük meg és a CSS használatát.

A Flashsel készült honlapoknál a legnagyobb probléma a karbantartás, a tartalom frissítése. A rendkívül gondosan megtervezett, látványos oldalak merev struktúrákká válnak, amikor SWF fájlokat generálunk belőlük. A tartalmat és a navigációt csak a FLA fájl átszerkesztésével lehet módosítani. A problémán úgy segíthetünk, ha szétválasztjuk a megjelenítést és az adatokat. A formát, a látványelemeket a FLA tartalmazza, de a megjelenített információt és a navigáció struktúráját külső adatfájlokból olvassuk be. Ezeket az adatfájlokat utólag, az SWF-től függetlenül könnyen módosíthatjuk. Rajtuk keresztül egyszerű a tartalmat frissíteni.

Mi az XML?

Az XML (*Extensible Markup Language* – kiterjeszhető leírónyelv) elég régi szabvány, első verzióját hivatalosan 1998-ban adta ki a W3C. Ideális adatleíró nyelv részben strukturált dokumentumok számára (például kézikönyvek, katalógusok, folyóiratcikkek, jelentések, kimutatások). Valószínű, hogy olvasóink is találkoztak már vele valamilyen formában.

Akár csak a weboldalak készítéséhez használt HTML-ben, az XML-ben is jelölők (tagok) használatával lehet kialakítani a dokumentum logikai szerkezetét. Két lényeges eltérés van azonban. Az egyik, hogy a HTML tagek jelentős része a dokumentum megjelenítésének formázására szolgál, míg az XML tagek csak a struktúrára vonatkoznak. A másik, hogy a HTML előre definiált tageket használ, míg az XML lehetőséget ad saját tagek használatára. Például:

```
<? xml version='1.0' encoding='ISO-8859-2' ?>
<!-- Árusításra engedélyezett és tiltott gombok -->
<gombatar>
<gomba fogyasztas="ehető">
<magyar_nev>Sárga rókagomba</magyar_nev>
<latin_nev>Cantharellus ciba-
```

```
rius Fr.</latin_nev>
<hus szin="sárga" />
</gomba>
<gomba fogyasztas="ehető">
<magyar_nev>Májusi pereszke</magyar_nev>
<latin_nev>Calocybe gambosa (Fr.)Donk </latin_nev>
<hus szin="fehér" />
</gomba>
<gomba fogyasztas="forrázás után ehető">
<magyar_nev>Változékony tinóru</magyar_nev>
<latin_nev>Boletus luridus Schaeff.:Fr. </latin_nev>
<hus szin="vöröses sárga" />
</gomba>
</gombatar>
```

Az első sor kötelező eleme a dokumentumnak, ez jelzi a feldolgozó programnak, hogy XML adatokkal lesz dolga. Itt adjuk meg azt is, hogy közép-európai kódolást használunk. A példabeli második sor egy megjegyzés. Bárhová írhatunk ilyet, a feldolgozó nem veszi figyelembe. Ezután következik a lényeg, az adatokat tároló elemek. Minden elem egy nyitó taggel kezdődik, és egy zárótaggal fejeződik be. Ilyen például a `<magyar_nev>`, amely egy nyitótag és a `</magyar_nev>`, amely ugyanannak az elemnek a zárótagja. A közöttük álló szöveg az adat.

További adatokat lehet rendelni az elemhez a paraméterek segítségével. A paramétereket a nyitó tagban lehet megadni, például: `<gomba fogyasztas="ehető"> ... </gomba>`. A paraméter megadásakor az értéket idézőjelek közé kell írni, de természetesen használhatjuk a „`,`” és a „`'`” jelet. A paraméterek száma tetszőleges, de a nevüknek különbözniük kell, és feltétlenül értéket is kell adni nekik. Nehéz eldönteni, hogy mikor érdemes paramétert használni, és mikor egy új jelölőt bevezetni. A példában így is eljárhattunk volna: `<gomba><fogyasztas>ehető</fogyasztas> ... </gomba>`. A kétféle megoldás közül ízlés

Lemez melléklet

A cikkben szereplő összes programot megtalálhatja **AZ 1. SZÁMÚ CD-N, ILLETVE A DVD MELLÉKLETÜNKÖN.** Ha a lemezekkel kapcsolatban bármilyen észrevételre lenne, kérjük, jelezze azt a lemez melléklet@chiponline.hu e-mail címen.

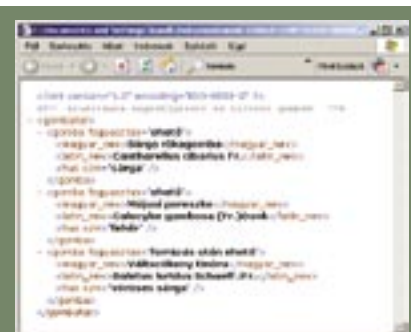
szerint választhatunk. Érdekes még megfigyelni a `<hus szin="fehér">` elemet. Ez egy üres elem, amely önmagát zárja le, és csak egy paramétere van.

Minden XML dokumentum hierarchikus rendben tárolja az adatokat. Kötelező, hogy az egész struktúra egy gyökérelmből ágazzon ki. Példánkban ez a `<gombatar>`, amely az egész dokumentumot tartalmazza. Az elemeket egymásba lehet ágyazni. Egy szinten, vagyis egy csomópontban tetszőleges számú elem lehet. Ezek maguk is lehetnek csomópontok, amelyek további elemeket vagy szöveget tárolnak. Viszont az elemek nem lapolódhatnak át, vagyis a `<gomba>` `<szin>` `</gomba>` `</szin>` nem megengedett.

Az XML érzékeny a kis- és nagybetűk közötti különbségre, vagyis a `<gomba>` és a `<Gomba>` két különböző elemet jelöl. A tagek nevei nem tartalmazhatnak szóközt és ékezetes betűket, csak az angol ábécé betűit, számokat és aláhúzás jeleket. Nem kezdődhetnek számmal és az XML vagy *xml* karaktersorozattal sem. A sortöréseket, tabulátorokat és a formázáshoz használt szóközt az XML feldolgozó nem veszi figyelembe. A Flashben ez a tulajdonság ki-be kapcsolható az `ignoreWhite` opcióval. Ennyit röviden a szabályokról.

Az XML megjelenítése

A példánkban szereplő XML-t a lemez mellékleten is megtalálja az olvasó. Ha

XML: ahogy az Internet Explorer megjeleníti

megnyitjuk az Internet Explorerrel, akkor az alapértelmezett stíluslap szerint jeleníti meg azt. Ha szeretnénk formázni a szöveget, akkor saját, CSS (*Cascading Style Sheets*) szabvány szerinti stíluslapot kell készíteni. Ez a stíluslap ugyanolyan, mint amit a HTML weboldalaknál szokás használni:

```
gomba{
display:block;
background-color:green;
color:white;
margin-top:12pt;
margin-left:15pt;
font-size:12pt;
font-family: Geneva, Arial, Helvetica, sans-serif;
}

magyar_nev{
font-weight:bold;
}

latin_nev{
font-style:italic;
}
```

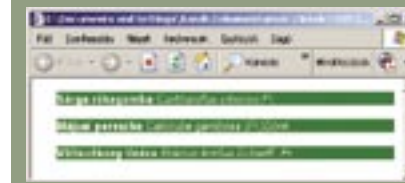
A stíluslapok szerkesztésének szabályait most nem részletezzük. Aki kényelmesen szeretne ilyeneket készíteni, annak a *TopStyle* nevű szerkesztőprogramot javasoljuk. A szoftver ingyenes, *Light* változata a lemez mellékleten is megtalálható.

Ahhoz, hogy a stíluslapnak hatása legyen a dokumentum megjelenítésére, hozzá kell rendelni az XML-hez. Ezt úgy tehetjük meg, hogy az XML fejlécébe, rögtön másodiknak beírjuk a következő sort:

```
<?xml-stylesheet type="text/css" href="gombak.css"?>
```

XML a Flashben

Az XML dokumentumok flashbeli használatával egy egyszerű példán keresztül ismerkedünk meg. Betöltünk egy XML-t, és a hozzá tartozó CSS stílussal formázva jelenítjük meg. Másoljuk a munkamappánkba az *XMLText fla* fájlt a lemez mellékletéről, és nyissuk meg a Flashsel. A *Stage*-en már el van helyezve egy *Text Area* komponens, és az első képkockában van egy pár sornyi script, amely ennek a komponensnek néhány beállítását végzi el, amire most szükségünk lesz. A *System.useCodepage = true;* beállítás arra utasítja a lejátszót, hogy a betöltött fájlknál az

XML: ahogy az Internet Explorer megjeleníti

TOPSTYLE SZERKESZTŐPROGRAM: a CSS fájlok kényelmes szerkesztéséhez

Sorozatunk témái

1. Bevezető. A Flash rövid története, alkalmazásai. A fejlesztőkörnyezet elemei. Rajzszközök, rajzolás. Rétegek. 2. Szimbólumok. Animációkészítés. 3. Actionscript alapok. A mozi vezérlése egyszerű scriptekkel. Kapcsolat a timeline-ok között. 4. Interaktivitás egyszerű gombokkal. Egy trükk: a láthatatlan gomb. 5. Mozi struktúrája. Külső állományok betöltése. 6. Hangok beágyazása, kezelése. 7. Mozgóképek lejátszása. 8-9. Komponensek, komponensgyűjtemény **10-11. XML a flashben**

Ha sorozatunk korábbi részei érdeklí, megvásárolhatja a megfelelő lapszámokat az ITmédiaboltban, a www.itmediabolt.hu címen.

operációs rendszer kódtábláját használja. A mi XML-ünk *ISO-8859-2 Latin-2* kód-tábla szerint készült. Ha átkódoljuk *UTF-8*-ra, akkor simán megeszi a Flash, így azonban e beállítás nélkül most nemcsak az ékezetes betűk lesznek rosszak, hanem az XML-feldolgozó is hibát jelez.

Az XML dokumentumok kezeléséhez a Flash egy külön objektumot használ, amelyet természetesen szintén XML-nek hívnak. A külső XML dokumentum betöltése hasonló ahhoz, mint amikor sima szövegfájlból töltünk be adatokat a *loadVars* segítségével. Először létrehozunk az XML objektum egy példányát, aztán indíthatjuk a betöltést:

Keresd
Magyarország
legolvasottabb
játékmagazinját!

Teljes játék
a DVD-mellékleten!
Pokoli szomszédok 2

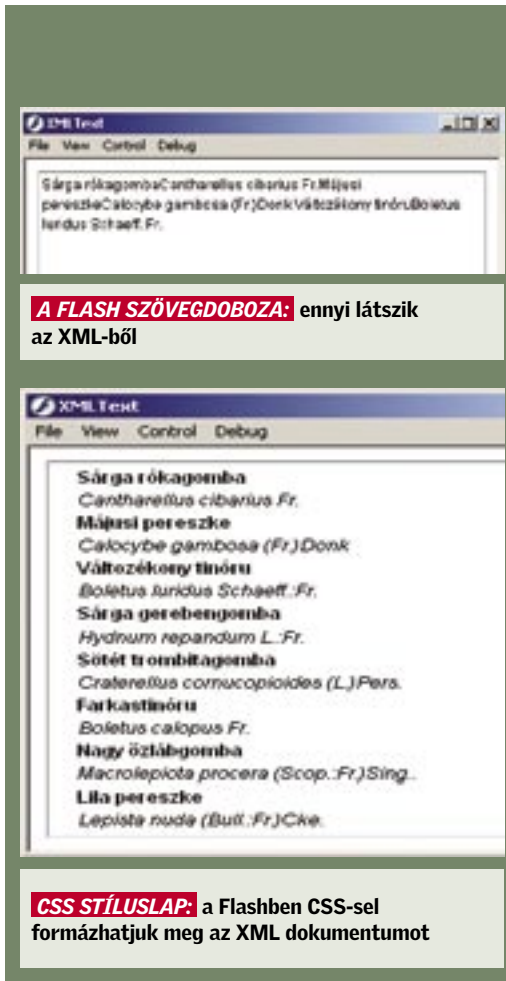

```
//XML betöltése
var myXMLContent:XML = new
XML();
myXMLContent.ignoreWhite =
true;
myXMLContent.load(„gombak.
xml”);
```

Az *ignoreWhite* beállításról már volt szó, a felesleges „fehér” karakterek kihasználatására utasít. A betöltés az utolsó sornál indul, majd ha kész, a Flash automatikusan elvégzi az XML feldolgozását is. A gond az, hogy a folyamat eltart egy darabig, s hogy meddig, azt nem lehet előre megmondani. Ezért bármit is szándékozunk tenni a betöltött adatokkal, a ténykedésünket az XML objektum *onLoad* eseményéhez kell kapcsolni, ami akkor jelentkezik, amikor a Flash elkészült a betöltéssel.

Az eseményt kezelő függvény *success* paraméterét a rendszer adja. Ez igaz, ha a betöltés kész, és hamis, ha a folyamat úgy állt meg, hogy a betöltés nem sikerült. Érdemes még figyelni az XML objektum *status* tulajdonságát is, mert ebből lehet megtudni, hogy az XML feldolgozása hogyan sikerült. Hibás XML betöltése esetén a *success* igaz lesz, de a *status* nem 0, hanem a hibakódot tartalmazza. Az eseménykezelővel kiegészítve a kód:

```
//XML betöltése
var myXMLContent:XML = new
XML();
myXMLContent.ignoreWhite = true;
myXMLContent.onLoad = func-
tion(success:Boolean) {
if (success) {
if (myXMLContent.status == 0) {
//A betöltés sikerült
myTextArea.text= myXMLContent.
childNodes[0].toString();
} else {
trace(„Hiba az XML-ben. Hiba-
kód: „+myXMLContent.status);
}
} else {
trace(„Az XML betöltése
nem sikerült”);
}
}
myXMLContent.load(„gombak.
xml”);
```

Sikeres betöltés esetén a *myXMLContent* objektum első csomópontját szöveg-*alakitva* töltjük át a szövegdobozba.

A *childNodes* tulajdonság szolgál az XML csomópontok elérésére. A *myXMLContent.childNodes[0]* magát a gyökércsomópontot jelöli. A *myXMLContent.childNodes[0].childNodes[0]* viszont már a gyökéren belüli első csomópontot, vagyis a sárga rókagombát tartalmazó *<gomba>* elemet. Itt három gomba, vagyis három csomópont van. A másodikat *myXMLContent.childNodes[0].childNodes[1]*, a harmadikat *myXMLContent.childNodes[0].childNodes[2]* hivatkozással lehet elérni. Külön meg kell említeni a *firstChild* és a *lastChild* tulajdonságot, amely a *childNodes* tömb első, illetve utolsó elemét jelöli, függetlenül annak méretétől. A *nextSibling* a sorban következő, a *previousSibling* az előző elemre mutat. Vagyis például a *myXMLContent.childNodes[0].firstChild.nextSibling* ugyanaz, mint a *myXMLContent.childNodes[0].childNodes[1]*. Az elemek nevét a *nodeName*, értékét a *nodeValue* tulajdonsággal lehet elérni. Az attribútumokhoz az *attributes* objektumon keresztül férhetünk hozzá. Elsőre talán bonyolult a dolog, de ha ráérettünk a lényegre, már minden megy magától.

Gépeljük be a fenti kódot az *XMLText.fla* első kockájába, a szövegmező beállításai után, majd teszteljük a mozit. Ha min-

den rendben van, akkor a szövegek megjelennek ugyan a szövegmezőben, de csak ömlesztve, minden formázás nélkül. Nem csoda, hiszen a stíluslapot még nem töltöttük be. Ezt még azelőtt meg kell tenni, hogy a szövegmezőt feltöltjük tartalommal. Tehát az XML betöltése elé szúrjuk be a kódba:

```
//Stíluslap betöltése
myStyle = new TextField.
StyleSheet();
myStyle.load(„gombak.css”);
myTextArea.styleSheet =
myStyle;
```

Így már formázva jelenik meg a szöveg. Sajnos nem egészen úgy, mint az Internet Explorerben. A Flash *TextArea* komponense csak néhány stílust tud értelmezni. Állítható a bal és a jobb margó, a keret, a háttér és a szöveg színe. A színek csak hexadecimális kóddal adhatók meg, ezért nem érti a mi példánkban szereplő stíluslapot. Megadható a betűk típusa, mérete, kövérsége, a szöveg igazítása és behúzása, az alá-

húzás és a dőlt betűk. Más nem, de néhány HTML taggal is lehet formázni a szöveget.

A Flash támogatja az *<a>*, **, *
*, **, **, *<i>*, **, *<p>*, **, *<textformat>* és *<u>* tageket, amelyek közül az **-re érdemes figyelni, mert ezzel képet vagy SWF-et illeszthetünk a *TextArea* szövegébe. Az *<a>* tag pedig nem csak külső webcímek elérésére használható, hanem ActionScript függvényeket is hívhatunk vele. Például egy zene lejátszása így indítható a szövegben lévő linkkel: *Track 1*, persze ha megírtuk a *playMP3* függvényt is.

Sümegei András ■

KAPCSOLÓDÓ LINKEK:

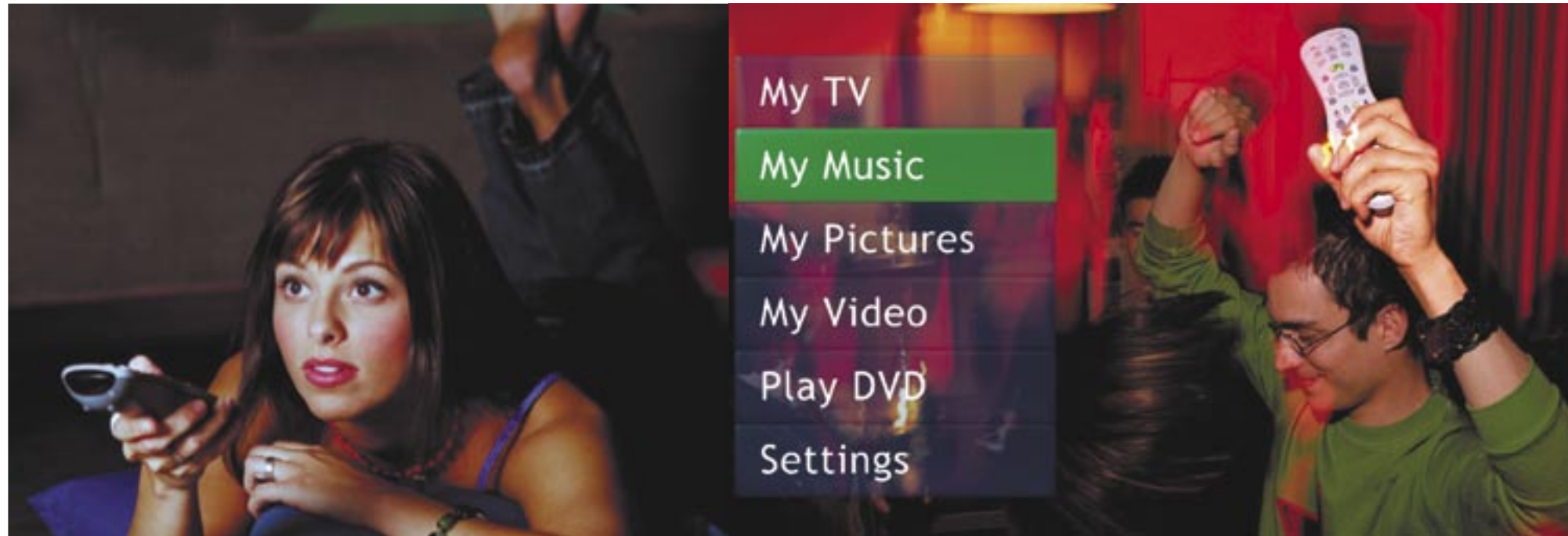
- ➔ CSS-RŐL BŐVEBBEN: <http://htmlspec.web.elte.hu/stiluslap/cssmain.htm>
- TOPSTYLE: <http://www.newsgator.com/NGOLProductCatalog.aspx>
- HASZNOS PÉLDÁK: [http://www.actionscripts.org/http://swf.hu](http://www.actionscripts.org/http://www.actionscripts.org/http://swf.hu)

Karácsonyi Ajándékötleteink!

 <p>HTC P3300 Artemis PDA</p> <p>Processzor: Texas Instruments OMAP - 200 MHz 2.8" (43x57 mm) Tükröződésmentes TFT LCD 4 sávú GSM mobiltelefon GPRS Class 10 Beépített Wi-Fi, Bluetooth (v2.0), Infra, FM Rádió Beépített, 2 MP-es CMOS Kamera</p> <p>Ára: 169.900 Ft</p>	 <p>Airis T620 PDA</p> <p>Processzor: Samsung 2440 - 400 MHz Kijelző: 3.5" tükröződésmentes TFT LCD Beépített GPS vevő SIRF Star-III Beépített Wi-Fi, Bluetooth (2.0) + AUTÓS SZETT és AJÁNDÉK FÓLIA!</p> <p>Ára: 75.900 Ft</p>
 <p>MTV Player 2.0 1Gbyte</p> <p>Kapacitás: 512Mbyte / 1 Gbyte 1.8" TFT LCD Kijelző, Beépített FM Rádió Diktafon funkció, Film és kép lejátszás Beépített hangszóró, Ebook, játékok Beépített, Lithium akku</p> <p>Ára: 18.900 Ft</p>	 <p>Komdig 7" Fotókeret</p> <p>Kijelző: 7" diagonál (18 cm - 16:9) Beépített memória: 128 MB Memóriakártya-bővítés: SD, MMC, MemoryStick, MemoryStick Pro, CF Egyéb bővítés: USB pendrive Támogatott formátumok: MP3/JPEG</p> <p>Ára: 56.900 Ft</p>

Webáruház: www.for-max.hu/shop

HTPC-s tippek, trükkök

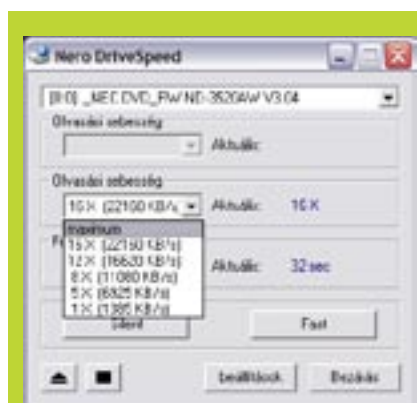
Az elmúlt hónapokban végigmentünk a HTPC – és általánosságban egy csendes, de erős gép – építésének lépésein. Ezúttal olyan apróságokkal foglalkozunk, amelyek feltétlenül szükségesek, ám a felhasználói kézikönyvekből valahogy mégis kimaradtak.

A HTPC nem más, mint egy ropant csendes, lehetőleg kompakt méretű, ám a közhiedelemmel ellentétben nem alsó kategóriás számítógép. Ajánlott itt is a sok memória, a gyors, akár duplamagos processzor, a nagy kapacitású háttértárak (akár RAID-be kötve), a fejlett multimédiás szolgáltatásokat nyújtó videokártya, a DVD-író, a hangkártya, az alumínium ház hűtéssel és még sorolhatnánk. Szoftver oldalon még jó néhány hónapig a *Windows XP* jelenti az alapokat, amelyből létezik *Media Center* változat (csak angolul), illetve más egyéb keretprogramok. Azt azonban már régen megtanultuk, hogy a hardver összehangolásával és az operációs rendszer telepítésével még sehol sem vagyunk – a beállításokon és apró segédprogramokon múlik gépünk sikere és idegink épen maradása.

Csendesebb meghajtók

A HTPC-s világban nagy szükség van a DVD egységre – manapság már inkább az

íróra –, ám az ilyen eszközök legtöbbször csak a működési zaj növelésével képesek a gyors működésre. Szerencsére erre nekünk nincsen szükségünk: a DVD-videók lejátszásához és az esetek többségében képeink, tévéből felvett videóink archiválá-

OPTIKAI MEGHAJTÓ CSENDESÍTÉSE: filmnézőskor kifejezetten zavaró a „visító” hang

sához a csúcsebességnél lassabb tempó is elegendő. Az optikai egység működés közbeni kellemetlen, sivító zaját legegyszerűbben egy ingyenes segédprogrammal szüntethetjük meg, vagy legalábbis mérsékelhetjük. Az egyik legismertebb ezek közül a magyarul is beszélő, ingyenesen használható *Nero DriveSpeed*. Ez rezidens programként fut a háttérben, és könnyedén, egyetlen gomb megnyomásával válthatunk a gyors, illetve a csendes működés között.

A merevlemezekkel kapcsolatban már sokkal nehezebb feladat a zajt megszüntetni, hiszen a háttértár lassításával nemcsak a zaj, de a rendszer teljes sebessége is drasztikusan csökken. Márpedig a ma már általánosan használt *time-shift* vagy *LiveTV* szolgáltatás kihasználásához nemcsak a teljes sebességen üzemelő, gyors SATA HDD, de sok esetben akár RAID 0 is kellhet. A különböző merevlemezgyártók olyan segédprogramokat készítenek termékeikhez, amelyekkel akár a zaj-

szintet is szabályozhatjuk, de ennél jobb megoldás lehet, ha eleve csendes modellt választunk, esetleg kiegészítjük a rendszerünket egy HDD zajelnyelő kerettel.

Szorosan kapcsolódik a csendes működéshez a dinamikus órajelszabályzás beállítása is. Ehhez mind *AMD*, mind *Intel* platformon először a megfelelő BIOS kapcsolót kell aktiválnunk (néhány alaplapon már alapértelmezetten engedélyezett), majd a *Windows Energiagazdálkodási lehetőségek* menüpontja alatt kell a *Minimális energiagazdálkodás* üzemmódra váltanunk. *AMD* rendszereknél még egy processzormeghajtó szoftvert is telepítenünk kell, amely az *AMD* weboldalról ingyenesen letölthető.

Belépés csak kattintásra

ATI Radeon kártyák használata esetén a *Catalyst* programcsomaghoz szükséges *.Net* keretrendszer egy *ASP* nevű felhasználót is telepít a rendszerünkre. A legnagyobb gond, hogy újraindítás után emiatt megjelenik a bejelentkező képernyő, amely egy HTPC esetében kevésbé hasznos, sőt egyenesen ront a kezelhetőségen. A legegyszerűbb megoldás, ha újraindítás után töröljük ezt a felhasználót a felhasználói fiókok közül, ám ezen felül

ajánlott a *Microsoft* oldaláról ingyenesen letölthető *TweakUI XP* nevű szoftver telepítése is, amellyel az automata logint is beállíthatjuk.

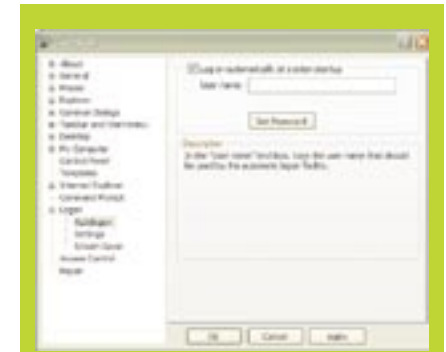
Nehézkes ébredés

Hagyományos számítógép esetén nem probléma a gépünket a bekapcsoló gombbal, esetleg megfelelő billentyűkombinációval bekapcsolni, ám más a helyzet egy egyszerű USB-s távirányító esetén. A HTPC-hez egyértelműen az S3-as suspend üzemmód ajánlott, hiszen csak ekkor kapcsolja le a gép a ventilátorokat és a merevlemez, hogy teljesen hangtalan legyen a gép, továbbá ebből a készenléti állapotból képes másodpercek alatt felébredni. Sajnos azonban sem a *Microsoft* hivatalos MCE távirányítójának, sem más gyártó termékének telepítése után nem lesz üzemképes HTPC-nken az S3 üzemmód. Ennek a problémának a megoldásához először is a BIOS-ban engedélyeznünk kell az S3-as Suspendet és az USB port aktiválásának figyelését. Ezt ma már szinte minden alaplap és BIOS támogatja, aminek hardveres követelménye, hogy az USB portokon az S3 alvás során is megmaradjon az 5 voltos feszültségszint (erre van szüksége az infravevőnek). Ezután a *Windows Regedit* programjával a következő bejegyzést adjuk a Registryhez:

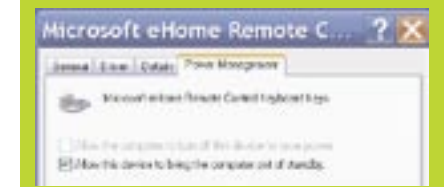
```
[HKEY_LOCAL_MACHINE\SYSTEM\
CurrentControl
Set\Services\usb]
„USBBIOSHACKS”= dword:00000000
„USBBIOSx”=dword:00000000
```

Ha ezzel is megvagyunk, és újraindítottuk a gépünket, még mindig szükségünk van arra, hogy az infra vevőegység felébreszthesse a HTPC-nket, ám ennek beállításához az alaphelyzetben hiányzó *Energiagazdálkodás (Power Management)* füle is szükségünk lesz. Ezt csak úgy tudjuk előcsalogatni, ha az *Eszközkezelő*ből manuálisan eltávolítjuk az összes *eHome Receiver* (vagy egyéb) infravevőre utaló bejegyzést, majd amikor ezzel végeztünk, kihúzzuk a gép USB csatlakozásából. Ezek után rögtön csatlakoztassuk újra, és amikor a *Windows XP* felismeri és telepíti a megfelelő drivereket, már megkapjuk az *Energiagazdálkodás* opciót is.

Az S3-as készenléti mód további nehézségeket okozhat a régebbi vagy a ritka, az S3-at nem megfelelően kezelő hardverelemek használata esetén. Ilyen lehet például

AUTOLOGON: sok hasznos beállítást elvégezhetünk a TweakUI-val

ÉBRESZTÉS TÁVIRÁNYÍTÁSSAL: a teljes kényelemhez elengedhetetlen

Drivergondok

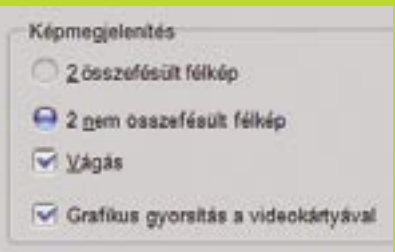
A HTPC alkalmazások többnyire minden olyan tv-kártyával boldogulnak, amelyek WDM drivert használnak. Kivétel persze van: a *Windows MCE* esetében ez nem elegendő, speciális verzióra van szükségünk. Amennyiben e program használatát tervezzük, a HTPC összeállításakor ellenőrizzük, hogy a tévékártya gyártójának honlapja szerint kompatibilis-e a tuner a *Windows Media Center Edition*nel. Ha igen, mindenképpen az ehhez passzoló meghajtóprogramot telepítsük.

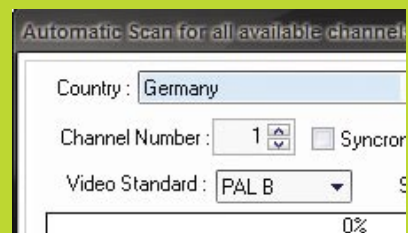
SPECIÁLIS MEGHAJTÓK: MCE-kompatibilis driver a Pinnacle honlapján

AUTOMATIKUS TIME-SHIFT: azt eredményezheti, hogy a HTPC program nagyon lassan indul

DEINTERLACE SZŰRŐ: csak akkor használjuk, ha a megjelenítőnk progresszív!

VÁLTSUNK ORSZÁGOT: ha Magyarország kiválasztásakor nincs hang, válasszuk ki a keresésnél Németországot

a LAN-, a hang- vagy a VGA-vezérlő, de fagyáshoz vezethet a régebbi merevlemezek vagy a kétes minőségű tápegységek használata is, ezért ajánlott a gép készre szerelése előtt alaposan, több órás teszteléssel megbizonyosodni az S3 megfelelő működéséről.

Lassú indulás vagy rossz minőségű kép

Bár két olyan problémáról van szó, amelyeknek látszólag semmi közük sincs egymáshoz, valószínűleg mindkét esetben ugyanaz áll a háttérben. Ha a HTPC program tévés részlege feltűnően lassabban indul el, mint a videós szolgáltatások, vagy

a kép sokkal inkább VCD, mintsem DVD minőségű, valószínűleg a háttérben működő folyamatos time-shift szolgáltatás idézi elő a problémát. (A Windows XP Media Center Edition, a MediaPortal, a Pinnacle Media Center és a Cyberlink PowerCinema tartalmazza ezt a funkciót.)

Ha nincs rá feltétlenül szükségünk, kapcsoljuk ki ezt a szolgáltatást (persze csak ha ez lehetséges: például sem a Windows MCE-ben, sem a PowerCinemában nem tehetjük ezt meg) – sokkal gyorsabb lesz a programok működése, ráadásul a háttérben futó feladatok is több CPU-időt kaphatnak.

Ha nem akarjuk, vagy nem lehet ki-csatolni a folyamatos rögzítést, és a kép minősége rossz, mert a programot úgy készítették el, hogy ne az élő képet mutassa, hanem néhány másodperces késleltetéssel a digitalizált anyagot (PowerCinema, Windows MCE), csak annyit tehetünk, hogy átállítjuk a felvételi profilt DVD-re, javítva ezzel a képminőséget.

Deinterlace – csak ha szükséges

A HTPC-t használók közül a legtöbben a filmeket nem a számítógéphez kapcsolt monitoron, hanem tévén nézik. Bár az újabb (100 Hz-es, LCD és plazma) tévék progresszív megjelenítők, az elektronika a kompozit és S-Video bemeneteken interlace-elt jelet vár. Amennyiben e két csatlakozó valamelyikét használjuk, kapcsoljuk ki a tévés részlegnél a deinterlace szűrőt, ellenkező esetben a tévé képe szükségtelenül homályos lesz.

Hangtalan házimozi

Probléma természetesen nemcsak a képpel, hanem a hanggal is adódhat. A tévékábelen a hangsáv néhány MHz-cel eltolva érkezik a képanyaghoz képest. Hogy pontosan mennyivel, azt csak akkor tudjuk megmondani, ha tudjuk, hogy a jel forrás milyen szabvány szerint érkezik. Magyarországon a PAL, azon belül is PAL B használatos. Sajnos Redmondban ezzel nem volt mindenki tisztában, a DirectX-ben így SECAM D-t használó országgént szerepelünk. Ha a driver figyelmen kívül hagyja a programban a szabványbeállítást (a Philips lapkás tunereknél majdnem mindig ez a helyzet), akkor bizony nem lesz a tv-kártyának hangja. A hiba egyik lehetséges elhárítása az, ha Magyarország helyett Németországot választjuk ki a tv-kártya szoftverében, s ha ez nem segít, megpróbálhatjuk átírni a Registryben az iCountry értéket 36-ról 49-re vagy 420-ra.

Előbbi Németország, utóbbi Csehország kódja. Az iCountry értékének átírása a tapasztalataink szerint nincs kihatással a Windows regionális beállításaira.

Hiányzó kodek

Sem az ingyenes HTPC programok – pl. a MediaPortal –, és bármily meglepő, sem a Windows Media Center nem tartalmaznak MPEG-2 kodeket, ezért a PVR funkciók csak akkor érhetők el, ha a gépre manuálisan telepítünk egyet. A feladat nem

FFDSHOW: ha nem az MCE-t használjuk, a legjobb választás

bonyolult, már csak azért sem, mert nem különálló csomag telepítését ajánljuk. Sokkal kényelmesebb, ha feltelepítjük vagy a PowerDVD-t vagy a WinDVD-t, amelyek kodekjeit a HTPC programok biztosan tudják kezelni. Előbbit DVD-írókhoz, utóbbit alaplapokhoz szokták csomagolni, ha viszont egyik sincs kéznél, megteszi valamelyikből a próbaváltozat is – a kodek a próba-idő lejártá után is használható. NVIDIA-tulajdonosok plusz pénzért megkaphatják a PureVideo dekódert is, de az ATI Radeon All-in-Wonder kártyák szoftvercsomagjában is találhatunk hasonló kodeket.

Ahogy a Windows XP nem tartalmaz sem Xvid, sem DivX, sem más kodekeket, ezen fájlokat a Media Center programok sem játsszák le. A megoldás egyszerű, ezeket is manuálisan kell telepítenünk, ám Windows MCE esetén vigyázzunk, mert sok gép esetében az igencsak kedvelt ffdshow hibásan működik, és akár a gép lefagyását is okozhatja.

Program híján

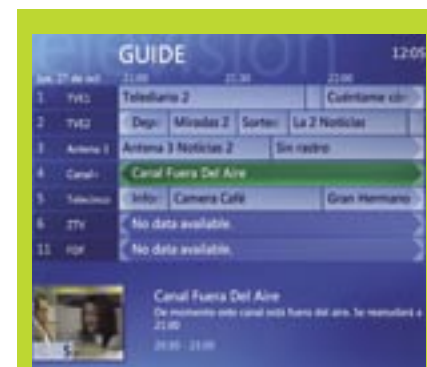
Hivatalos magyarországi EPG oldal egyelőre nem üzemel, ezért a programokban hiába van ilyesfajta támogatás, az elektronikus műsorfűzetet alapesetben nem

Media Center trükkök

Külföldön az egyik legelterjedtebb HTPC keretprogram a Windows XP Media Center változatában található szoftver, amelyet a legtöbb ingyenes és fizetős változat próbál legalább kinézetben lemásolni. Az MCE 2005 előnye a könnyű kezelhetőség és egyszerű használat, ám éppen ezért a beállítások is erősen limitáltak. Szinte az összes konfigurálást varázslók segítik, ami valóban könnyebb kezelhetőséget eredményez, cserébe kénytelenek vagyunk megszokni néhány kellemetlen tulajdonságát. Elterjedtségének hála a legtöbb problémát már felfedezték, így ha valahol elakadnánk, az interneten keresgélve biztosan találunk olyan valakit, aki már megküzdött hasonló problémával (www.tweakmce.com). Mivelhogy hazánkban továbbra is többségben vannak a CRT tévék, a kijelző

EXTRA SZOLGÁLTATÁS: segítségével értesülhetünk a várható időjárásról

EGYELŐRE TÚL SOK MACERA: az EPG véleményünk szerint nem éri meg

használhatjuk. Léteznek viszont trükkök, amelyekkel megoldható a dolog. A MediaPortal saját pluginnel, nagyon egyszerűen működik, a Windows XP Media Center Editionnel viszont nehezebb dolgunk van. Kiindulási alapként ajánljuk az TVxB – Bladerunner Pro kombinációt, a meglehetősen időigényes telepítés menete – angol nyelven – részletesen a www.tvxb.com weblapon olvasható. Reméljük, hogy jövőre a Vista lokalizálásával a magyar EPG is elérhető lesz.

Erdős Márton – Higyed Gábor ■

CSAPJON LE

és a Vatera.hu ONLINE AUKCIÓK közös játékára!

Licitáljon és legyen Ön a fél éves előfizetések egyike!

Előfizetések már 1 Ft-tól, minimál ár nélkül!

Licitálási lehetőség a www.chipmagazin.hu/vatera oldalon.

Összesen hat fél éves előfizetésre lehet licitálni. Minden ajánlat 1 héti érvényes!

Az előfizetést az aktuális héten a legmagasabb ajánlatot tevő olvasónk vásárolhatja meg.

A játék december 31-ig tart.

Légből kapott internet

Egyre többen választanak otthoni hálózatuk alapjául drót nélküli routert. De a rendszer, éppen szabadságából adódóan, igencsak sebezhető, így megfelelő beállítása és üzemeltetése több odafigyelést igényel – és néhány hatásos trükköt.

A kármilyen csábító is a teljes, drót nélküli szabadság, ahhoz, hogy élni tudjunk vele, oda kell figyelni a megfelelő elhelyezésre, beállításokra, és azt sem szabad elfelejtenünk, hogy az esetleges támadóknak nem kell fizikai kontaktusba kerülnie a routerünkkel, hogy átvegyék az irányítást.

1. Elhelyezés és zavaró tényezők

Ha már túl vagyunk a vásárláson, először is el kell helyezni az eszközt. Ha van rá mód, érdemes a routert a lakás közepe táján elhelyezni, hogy a jel erőssége mindenütt nagyjából egyforma legyen.

Mint minden rádiófrekvenciás eszköz, a WiFi is gondokat okozhat. Például hasonló frekvencián üzemel, mint a mikrohullámú sütők, így ne lepődünk meg azon, ha a konyhában romlik a kapcsolat minősége, miközben a teáinkat melegítjük.

Hasonlóképpen az sem előnyös, ha lakhelyünk WLAN szempontból „szennyezett”, hiszen korlátozott a kiosztható csatornák száma (Amerikában 11, Európában 13, Japánban 14), így előfordulhat, hogy nem tudunk üres csatornát találni. Azt is fontos megjegyezni, hogy bizonyos csatornák interferálnak egymással. Ha gyanúsán gyengének érezzük a hálózatot, próbáljunk csatornát váltani. A zavar-talan működéshez a csatornák között minimum 5 csatornányi különbség legyen: két csatornánál az 1-es és a 12/13-ast, háromnál az 1-es, 6-os és 12-es csatornákat használjuk.

2. Alapbeállítások

A WiFi router beállítása bonyolultnak tűnhet, de valójában nem az, köszönhetően a webalapú kezelőfelületnek.

Először keressük meg a *Wireless* vagy ehhez hasonló feliratú fület. Ha szerencsénk van, akkor alatta vagy mellette további füleket találunk. Ilyen például a *Basic Wireless Settings*, ahol legtöbbször a B/G/vegyes működési módot, az SSID-t (ez azonosítja a wireless hálózatunkat), a csatornát és az SSID szórását állíthatjuk be. A működési módnál érdemes kevertet (mixed) beállítani, amennyiben lesz B-s és G-s eszközünk is, egyébként B-t vagy G-

t állítsunk be, eszközeinknek megfelelően. A következő lépés az SSID beállítása. Ennél a pontnál szinte bármit megadhatunk, de érdemes valami egyedí nevet beállítani, ennek alapján tudnak majd a routerhez csatlakozni a különféle eszközök.

ADVANCED WIRELESS SETTING: ki itt belépsz...

A csatorna kiválasztása sem bonyolultabb, amennyiben nincs a közelünkben túl sok WiFi eszköz (például a szomszédoknál). A végére az SSID szórása marad, amely azt szabályozza, hogy a router közli-e bizonyos időközönként a nagyvilággal, milyen néven lehet őt elérni. Amennyiben ezt a funkciót kikapcsoljuk, már csak az SSID-t ismerők tudnak kapcsolódni a hálózatunkhoz. Fontos azonban leszögezni, hogy attól, hogy tudjuk egy eszköz SSID-jét, még nem biztos, hogy az adatkapcsolat is létrejön.

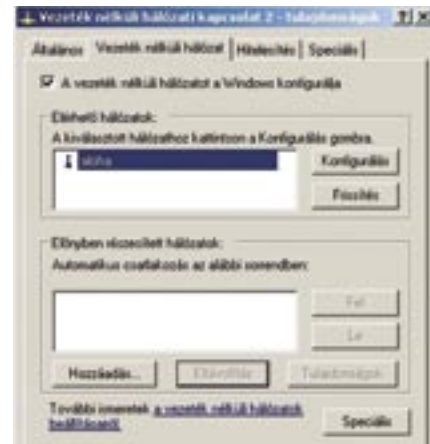
A második meglátogatandó menüpont a biztonság, amelyet a *Linksys* routereken a *Wireless Security* felirat jelöl. Itt lehet beállítani a WLAN-ba kapcsolt eszközök közötti adatátvitel titkosítását. Azonban a legtöbb eszköz által támogatott WEP beállított

ALAPBEÁLLÍTÁSOK: valóban csak a leg-szükségesebbek

kulcsa könnyen visszafejthető. Megfelelő mennyiségű adatforgalom esetén akár már egy órán belül is, függetlenül a WEP kulcs hosszától. A WPA és a WPA2 már erősebb titkosítást ad, azonban ezeket nem minden eszköz kezeli. Nagyvállalati környezetben szinte kivétel nélkül RADIUS-t használnak, ahhoz azonban egy külön szerverre van szükség, amely az azonosítást végzi.

A következő lényeges menüpont a *Wireless MAC Filter*. Itt vehetünk fel számítógépeket a MAC-cím alapján, amelyeknek engedélyezzük a WiFi hálózatunk elérését.

WINDOWS HÁLÓZATBEÁLLÍTÁSOK: kliens oldalról könnyebb az élet

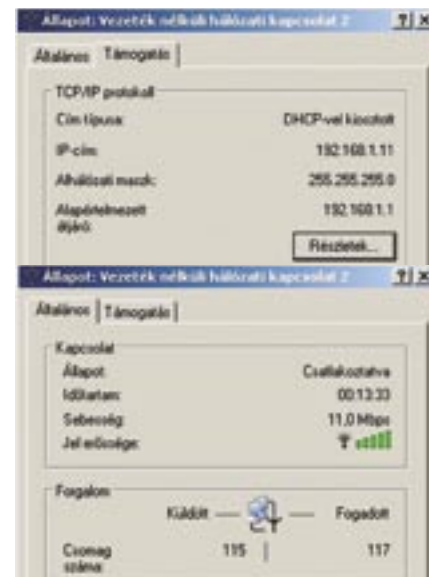
Az utolsó pont általában az *Advanced Wireless Setting* címkét viseli. Ezt a régiót eleinte érdemes gyári alapértelmezésen hagyni, mivel komolyabb WLAN hálózati előismeretek nélkül előfordulhat, hogy hálózatunk határfokán nem javítunk, hanem rontunk.

3. Kliens beállítása

A kliens – legyen az notebook, asztali gép vagy akár PDA – beállítása könnyebb feladat. A leg-bonyolultabb talán a WiFi hálózati kártya telepítése és a megfelelő kulcsok megadása. Ha ezeken túl vagyunk, már könnyű a dolgunk.

WLAN csatlakozó többféleképp csatlakoztatható a rendszerbe: PCI (asztali gép), MiniPCI (notebook), PCMCIA (notebook, illetve megfelelő adapterrel asztali gép is), USB (notebook és asztali számítógép),

Compact Flash (PDA és megfelelő adapterrel notebook vagy asztali számítógép), SDIO (PDA) – de eleve beépítve is megtalálhatjuk, különösen a hordozható eszközökben.

EREDMÉNYES KLIENSBEÁLLÍTÁS: mostantól él a kapcsolat

A telepítéssel általában csak az asztali gépnél vagy az olyan notebooknál és PDA-nál kell foglalkozni, amelyben nem volt eredetileg WiFi csatlakozó. A PDA-k – amennyiben friss operációs rendszer van rajtuk – felismerik a kártyát, míg a többi esetben célszerű előbb a kártya lemezéről telepíteni és csak utána bekapcsolni/be-dugni a hálózati csatlakozót.

WLAN csatlakozáshoz általában a kártyához adott programot érdemes használni, mert jobban átlátható, mint az alap windowsos megoldás. Utóbbi azonban univerzálisabb, így érdemes néhány szót szólni róla.

Amikor aktiváltuk a WiFi-t, az óra mellett, az úgynevezett értesítési területen megjelenik a WLAN kártya ikonja is. E fölé húzva az egeret tájékozódhatunk a WiFi hálózatok elérhetőségéről. Az ikonra kattintva kiválaszthatjuk a hálózatot, amelyhez csatlakozni szeretnénk. Amennyiben szükségesek speciális beállítások, úgy azokat a speciális gomb lenyomásával érjük el. Itt lehet elmenteni a preferált hálózatokat is, valamint ha elmentjük a hálózati kulcsot (pl. WEP esetén), akkor azt nem kell minden csatlakozáskor megadnunk.

Ha ezzel megvagyunk, már csatlakozhatunk is. Ha valamiért nem sikerült, akkor általában vagy az általunk megadott kulcs hibás, vagy a számítógépünk nem

szerepel az engedélyezett MAC-címek listájában (amennyiben bekapcsoltuk a MAC-címek szűrését).

4. Biztonsági kérdések

Az alábbi hálózatbiztonsági tanácsok sok fej-fájástól óvhatnak meg – ám nem mindegyik működik minden WiFi routerrel.

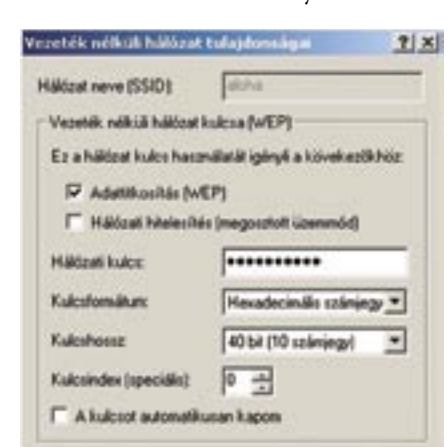
Az első és legfontosabb: változtassuk meg a routerünk jelszavát könnyen megjegyezhető, legalább hét karakteres, de mások által nehezen kitalálhatóra.

A következő lépés: korlátozzuk a router konfigurálhatóságát. Legjobb, ha csak az otthoni vezeték nélküli hálózatról lehet módosítani az útválasztó paramétereit, hiszen ha vezetékmentes hálózatról is engedélyezve van, úgy a támadó akár a routertől 100–200 méterre is módosíthatja a beállításokat.

Válasszunk megfelelő SSID-t. Sokan elkövetik azt a hibát, hogy alapértelmezésen hagyják, amely rendszerint a gyártó neve (smc, linksys stb.). Ebből mindazok, akik fel akarják törni a routert, azonnal megtudják, ki a gyártó, így csak az adott cég termékeire jellemző programhibákkal (exploit) kísérletez-nének, jelentősen csökkentve ezáltal a feltörés-hez szükséges időt. SSID-nek ezért válasszunk személytelen karaktersort (például: w543621), hiszen személyes SSID esetén (például: kovacsjosef) esetleg kinyomozható a router konfigurálójának jelszavazásztási szokása.

Erre legtöbbször persze nagyvonalúan le-gyintenek, minek a paranoia? Azonban a világ talán legismertebb hackere, *Kevin Mitnick* is így – a social engineering, azaz az emberi hiszékenységet kihasználásának módszerével – törte fel a legtöbb rendszert, ahova bejutott. Manapság pedig egyre több „Kevin Mitnick” szaladgál az utcán, ugyanis egy WiFi router értékes zsákmány, hiszen onnan a tulajdonos tudta nélkül, de annak nevében követhetnek el további törvénytársaságokat.

Az utolsó biztonsági lépést kellő mérlegelés után javasoljuk csak: állítsuk be a router tűzfalát, hogy bizonyos kulcsszavakat és portokat szűrjön. Ez valamelyest korlátozza a támadó elérését, azonban olykor saját dolgunkat is megnehezítjük ezzel.

WEP-BEÁLLÍTÁSOK: ha minimálisat is, de biztonságot ad

Az SSID szórását kikapcsolhatjuk, bár a gyakorlatban nem sok értelme van, hiszen megnehezítjük az SSID-t nem ismerő emberek kapcsolódását, aki képes a csomagokat kiszűrni az éterből megfelelő felszereléssel és tudással, azt ez nem fogja megállítani.

MAC-CÍM SZŰRÉSE: a „fehérlista” szűrés igen hatékony lehet

Sokkal hasznosabb a WEP vagy WPA kulcsok beállítása. WEP kulcs esetén 64 vagy 128 bites lehet a kulcs, míg WPA-ból létezik többféle, de azokat nem minden eszköz kezeli. A WPA2 és a RADIUS-os megoldások számítanak ma a legbiztonságosabbnak, míg a WEP kulcsot megfelelő adatmennyiség esetén akár fél órán belül is feltörheti egy „szakember”. Amennyiben mégis muszáj WEP-et használnunk, úgy minimum 128 bittel dolgozzunk, és minél gyakrabban módosítsuk a kulcsot. Ez a megoldás azonban csak ideig-óráig alkalmazható. A WPA kulcsa legyen legalább 10 karakteres, a nagyon rövid kulcs könnyen feltörhető.

Végül, de nem utolsósorban állítsuk be a MAC-cím szűrését, így csak a routernek megadott MAC-címmel/címmel (a hálózati kártya azonosítója) lehet használni a WiFi hálózatunkat. Azonban ez sem teljes értékű megoldás, hiszen a MAC-cím a hálózati kártyák nagy részénél programból módosítható.

Az utolsó biztonsági lépést kellő mérlegelés után javasoljuk csak: állítsuk be a router tűzfalát, hogy bizonyos kulcsszavakat és portokat szűrjön. Ez valamelyest korlátozza a támadó elérését, azonban olykor saját dolgunkat is megnehezítjük ezzel.

A felsorolt védekezési módszerek közül nem elég csak egyet (vagy néhányat) alkalmaznunk. Valamennyi rendelkezésre állóra szükség van, és még akkor is erősen ajánlott, hogy a WiFi hálózatot lekapcsoljuk, amikor nem használjuk – például napközben (amikor a munkahelyen vagyunk), éjszaka (amikor alszunk), illetve nyaralás idejére is. Persze ez már a paranoia meglehetősen magas fokának tűnhet, de ne felejt-sük el: jobb megelőzni a problémákat, mint utólag magyarázkodni.

Medve Zoltán ■

Szól a (web)rádió

A „rég szép időkben” a rádióból vettem föl zenét, nem kis örömmre. A mostani internetes rádiók korszakában is szeretnék felvételeket készíteni. Azt szeretném megkérdezni, hogy milyen programra van ehhez szükség. A különböző lejátszóprogramok ugyanis csak a helyet jegyzik meg, ahol meg tudom őket hallgatni. Biztos van rá mód, csak még kezdő vagyok.

Tisztelettel: Kovács Alfréd

A webrádiókból sokféle programmal rögzíthetjük az adást. A négy-ötféle „sugárzási” formátumból a legnépszerűbb az MP3-at használó *Shoutcast*, ennek felvételét mutatjuk be az alábbi lépésekben. Mivel a hallgatáshoz a *Winampot* használjuk, kézenfekvő egy ingyenes beépülő program használata, amely az éppen hallgatott számokat rögzíti. A *Streamripper for Winamp 1.6* elkülöníti a számokat a webes információ alapján, külön állományokat állít elő, az előadó és a szám-cím szerint elnevezve. Használatához a következőket kell tennünk:

szoljunk igennel, így az a Winampal együtt fog elindulni.

2. LÉPÉS: OPTIONS

Kattintsunk az *Options* gombra az első használatkor!

3. LÉPÉS: MENTÉS

A mentési könyvtár kiválasztásához lépünk a *File* fülre, az *Output directory*

alatt pedig adjuk meg a felvételi könyvtárat. Jelöljük be a *Rip to separate files* mezőt, így a számokat külön MP3-ba fogja rögzíteni.

4. LÉPÉS: RÖGZÍTÉS

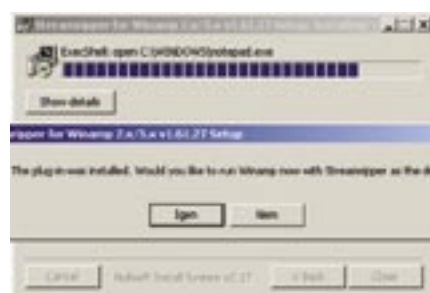
Indítsuk el a webrádió adását (például a *www.shoutcast.com* címen), majd kattint-

sunk a *Streamripper Start* gombjára. Az ablakban a *Buffering*, majd a *Ripping* feliratot fogjuk látni, ez jelzi, hogy jól működik a felvétel.

Az általunk megadott könyvtárban megtaláljuk a felvett számokat. Jó webrádiózást!

1. LÉPÉS: TELEPÍTÉS

Telepítsük fel a Winamp 2.x vagy 5.x verzióját, majd indítsuk el a *Streamripper* telepítését! A megjelenő kérdésre vála-

HARDVERBEN A LEGNAGYOB

http://prohardver.hu

Digitális nővérek

Végre megindult az egészségmegőrzés, a gyógyítás és az IT összefonódása. Nincs messze az a pillanat, amikor az új eszközök forradalmasítják ezt a területet. Digitális otthonban, gépek felügyelete alatt fogunk megőregedni?

Napjaink egyre felkapottabb kifejezése a *digital health*, amely a kommunikációs technológiák és az egészségmegőrzés összefonódására utal. Az „IT alkalmazása a gyógyászatban” szavak hallatán olyan rendszerekre gondolhatunk, mint az adhoc hálózatok létesítésére képes gyógyászati eszközök, a távoli orvos-beteg kapcsolattartás, valamint a speciális betegségek, például Parkinson-kóros betegek számára kifejlesztett interaktív laptop. De ide sorolhatók azok az RFID címkét használó rendszerek is, amelyekkel idősek, betegek napi rutin-jait próbálják feltérképezni.

A fejlett nyugati társadalmakban egyre nagyobb az öregedők száma, miközben egyre kevesebb a fiataloké, akik gondoskodnak róluk. A mutatók szerint ez a különbség tovább fog nőni, ahogy a krónikus megbetegedések száma is olyan betegségekkel gyarapodik, mint a kóros elhízás. Mivel az egészségügyi ellátás így is nagyon megterhelt, a vezető informatikai és egészségügyi cégek szerint a gondoskodásnak új, innovatív és költséghatékony módjait kell megtalálnunk. A cél a *Telehealth*: a távoli gondoskodás a betegről.

A tapasztalat azt mutatja, hogy a betegek, amíg tehetik, szívesebben maradnak otthon. Az új orvosi eszközökkel a folyamatos kontrollra szoruló krónikus betegek, például a szív-, vérnyomás- és

cukorbetegség esetén a felügyelet távolból is megoldható. Otthon ők maguk végzik a méréseket, a műszerrel elmentik az eredményeket, majd interneten keresztül egy központi szerverre küldik. Az orvosuk pedig jelszó segítségével rendszeresen ellenőrzi ezeket az adatokat, és idejében intézkedik, ha szükség van rá.

De nemcsak az orvos érhető el így módon, hanem a rendszer képes naponta SMS-t küldeni az aggódo felnőttek is, hogy a hozzátartozó minden gyógyszert időben bevett, tehát „nagyamával minden rendben van”. Noha még csak a tesztelésnél tartanak ezek a rendszerek, az

BEMUTATÓ AZ IDF-EN: teljes életjeleket ellenőrző eszköztár

orvosok és nővérek számára az időbeli, a kórházak számára az erőforrásbeli hatékonyságuk nyilvánvaló.

Mit akar az Intel?

A hardveripar vezető vállalatai és az egészségügy kiemelkedő cégei az *Intel* vezetésével 2006 júniusában egy közös szervezetet hoztak létre. A *Continua Health Alliance* célja, hogy a gyártók közös szabványokat alkalmazzanak a digitális orvosi eszközökben. Nem új szabványokat hoznak létre, hanem a meglévő, bevált szabványokat fogják alkalmazni, mint a *Bluetooth*, az *USB*, a *Wi-Fi*, a *Z-Wave* (ez utóbbi egy otthonra kifejlesztett vezeték nélküli technológia többek között a fényvezérlés, a tűzriasztók és a távirányítás számára) és a *ZigBee* (kis fogyasztású eszközök hálózata). A szabványok révén az orvosi eszközöket gyártó cégek olyan termékeket és szolgáltatásokat kínálhatnak, amelyek képesek együttműködni más orvosi eszközökkel, akár saját hálózatot alakítva. A szervezet védjegyét viselő termék ezt garantálja, leghamarabb 2008 elején.

A legnagyobb chipgyártó cég 2002 óta kiemelkedő szerepet vállal a fenti folyamatban. Külön kutatórészlegeiben három fő irányt különítettek el. Az első egy olyan technika kifejlesztése, amely a holnap öregedő populációján segít, hogy a páciens

kórház helyett otthon tölthesse idős éveit. A második a krónikus betegségben (pl. rákban, érrendszeri betegségekben, cukorbetegségben) szenvedők igényeinek megfelelő eszközök kifejlesztésére koncentrál. A harmadik kutatási terület pedig az egészségesekeket célozza: az új eszközök az aktív egészségmegőrzést hivatottak szolgálni. Az Intel tehát nem az orvosi eszközgyártásba akar betörni, hanem a meglévő eszközök köré épülő rendszerek és chippek tervezésében lát lehetőségeket.

Nincs többé szükség nővérekre?

Az Intel kutatói részéről többször is elhangzik, hogy nem a doktor vagy nővér laptopal való helyettesítése a cél. Olyan eszközöket próbálnak fejleszteni, amelyek a jelenlegiekénél hatékonyabban segítik a gondozók munkáját. A kórházak például hosszú ideje próbálják a szükségleteikhez igazítani a meglévő információs eszközöket, a mobiltelefonról kezdve a PDA-kon át a laptopokig. De úgy látszik, hogy ezek a speciális szoftverekkel kiegészített hardverek nem mindig elégítenek ki minden orvosi igényt.

Az Intel az idei IDF-en adott hírt arról, hogy belekezdtek egy új mobil platform fejlesztésébe, amelynél a legfőbb szempont a kórházak szükséglete volt. A mobil kórházi számítógép tud majd RFID címkét letapogatni, gyógyszerekhez vonalkódot olvasni, és fertőtlenítővel mosható burkolatot kap. Videokamerájával jobban nyomon követhető a beteg állapotváltozása. Bluetooth-szal kapcsolódik az életjeleket mérő érzékelőkhöz, és vezeték nélküli kapcsolatával fér hozzá az elektronikus kórlaphoz. Azt azonban egyelőre nem lehet tudni, hogy a kis súly és az ütésálló külső milyen belső hardvert takar majd.

Digitális gyógyszeres doboz

Az Intel új megoldásainak egyike egy számítógép-vezérelt gyógyszeres doboz, amely figyelmeztetéssel segít a betegnek bevenni az előírt gyógyszeradagot. A készülék érzékelők segítségével napi bontásban állítja meg a bevett mennyiségeket és a köztük eltelt időt. Rögzíti ezeket az adatokat, összeveti őket az orvos által előírt tervvel, és elkészíti a páciens gyógyszereszedési szokásait. A gyógyszeradag távolról is módosítható, illetve a doboz figyelmeztetőt tud küldeni egy közeli barátának vagy az orvosnak, ha a beteg el-

felejt bevenni a tablettákat, vagy a gyógyszereszedési szokások nagyon eltérnek a tervezettől.

Parkinson-kór monitor

Szintén a szeptemberi IDF-en mutatták be azt a laptop-hoz hasonló, PDA hardverre épülő eszközt, amellyel a Parkinson-kóros betegek fejlődését mérik. A gép ugyanazokat a tesztek végzi el, amelyeket az orvosok használnak ennél a betegségnél a változás nyomon követésére. Az egyik tesztben a páciensnek műanyag pálcikákat kell áthelyeznie egyik lyukból a másikba. A gyorsaságból és a korábbi tesztek eredményeiből meg tudják állapítani a remegés növekedését. Egy másik tesztben egy „4”-t kell kiejteniük hangosan, és olyan sokáig, ameddig csak tudják. A gép a hangerőből és a hangszínváltozásból is következtet az elmozdulás mértékére, ugyanis ezek a betegek idővel elvesztik a hangjukat.

RFID érzékelőkből álló hálózat

A digitális otthoni környezetben az öregedéssel járó problémák is kezelhetőbbé válnak. Ahhoz, hogy az emberek valós igényeinek megfelelő szolgáltatásokat nyújtsanak, a kutatás során vezeték nélküli érzékelők segítségével adatokat gyűjtenek a hétköznapi életéről. A Berkeley-ben található kutatóközpont RFID node-okat fejlesztett ki, amelyeket hétköznapi használati tárgyakra

KÜLÖNLEGES LAPTOP: a Parkinson-kór előrehaladtát méri

SZÁMÍTÓGÉPVEZÉRELT HÁZIPATKA: időben figyelmezteti a beteget

AZ INTEL MOBILPLATFORMJA: kimondottan kórházi használatra

– a fogkefétől a kávéscsészéig – helyeztek el. A címkék mozgásából következtetni tudnak a különböző csoportok – rákos betegek, magas vérnyomással küzdők – mindennapi tevékenységére. Ez teszi lehetővé, hogy hosszú távon számítógépes segédeszközöket alkossanak.

Az RFID szenzoros rendszer más alkalmazási lehetőségeit is keresik. Ilyen például, ha egy beteg elesik, akkor a rendszer figyelmezteti az ápolót, vagy a cipőben elhelyezett érzékelő, amely a beteg járását figyeli, és megelőzhet egy bénulást, törést okozó esést. Hardver szempontjából a szenzoros hálózatokat kicsi, elemmel ellátott egységek alkotják, amelyek rádiójeles kapcsolattal adhoc hálózatra képesek. Az adatsomagok ugrálva haladnak, az egyik érzékelő mindig a szomszédjának adja tovább őket. Egy ilyen hálózat számára a résztvevők számának növelése a kritikus mozzanat, márpedig a megfigyeléshez pont erre lenne szükség. Az adatcsere úgy gyorsítja, hogy a szenzoros hálózat fölé 802.11-es, vagyis hagyományos vezeték nélküli csomópontokat helyeznek, amivel kétszeres sebességnövekedést érnek el. Az érzékelőnél a gazdaságosság és a minél kisebb méret a cél. Igyekeznek minden eszközt egy platformra integrálni: a CPU magot, az analóg és digitális rádióegységeket, a flash- és SRAM memóriát.

Egyes becslések szerint már tíz évet sem kell várni, és az öregedési hullám eléri a jóléti társadalmakat, az idősök száma jelentősen megnő. Az azonban még kérdés, hogy az új információs technológiák sikerrel tartják-e majd kordában az egészségügyi kiadásokat.

Mindenesetre sokan bizakodva tekintenek az új fejlesztésekre, és úgy várják a megnyugtató eredményeket, mint a délelőtti SMS-t, hogy „nagyamával minden rendben van”.

Összehasonlító teszt

A legerősebb noteszsek

Egy teljes értékű asztali számítógép ereje tized akkora helyen – ez a DTR (Desktop Replacement) noteszgépek legfőbb jellemzője. Legyen szó munkáról, multimédiáról vagy játékról, végre nem kell több áldozatot hoznunk a hordozhatóságért.

U3-teszt

A következő generációs pendrive

Amikor az USB pendrive-ok előzönlöttek mindent, odafönn gondoltak egyet, és kiötlöttek valami újat és nagyszerűt. Így jött létre az U3, az USB-s háttértárak intelligens változata, amelyről úgy futtathatunk programokat, hogy azokat nem kell a memlemezre másolni.

Gyakorlati tippek-trükkök

Így mentünk flash videókat

Rövid leírásunkban megmutatjuk, hogyan rögzíthetjük kedvenc videókat például a manapság rendkívül népszerű YouTube-ról. Egyszerű jobb klikkel ugyanis hiába is próbálnánk a Flash Video formátumban sugárzott videókat megőrizni az utókornak...

CHIP További témáink

Feltört Vista és PS3: nincs akadály

A háború alapján úgy tűnik, hogy a hackereknek még a legújabb szoftverek és hardverek feltörése sem jelent különösebb akadályt.

Ingyen programok a CHIP CD és DVD mellékletén

Finomhangolja gépét az Paragon Drive Backup 8.0-val és a TuneUp Utilitieszel! Teljes, időkorlát nélküli szoftverek a következő lemez mellékletünkön.

Új telefonos PDA-k

A gyártók ismét nekifutottak, hogy tökélyre vigyék a mobiltelefon és a PDA keresztesését. A CHIP utánajárt, hogy ezúttal melyik modell járt a legközelebb a sikerhez.

Vista és a játékosok

Lassulás vagy gyorsulás?

A játékosok már most tudják, a DirectX 10 miatt előbb-utóbb mindenképpen Vistára kell váltaniuk. Arról azonban, hogy az új operációs rendszer nagyobb hardverigényei miatt jelenlegi játékaik mennyivel fognak lassabban futni, még csak halvány sejtelmek lehetnek. A CHIP utánajárt, hogy ezekből pontosan mennyi fog beigazolódni.

Robotok egymás közt

A filmek és a regények évek óta sokkolnak minket az „emberien” kommunikáló mesterséges intelligenciákkal, a valóság ettől azonban messze jár. Következő számunkban egy olyan projektet mutatunk be – a fizikai testet öltött, kommunikáló ágensek fejlesztéseit –, amelynek a célja a technológiai eszközök és az emberi lények közötti információcsere drasztikus javítása.

Ezeken felül mindezt még megtalálhatja a következő CHIP-ben:

- ▶ **Bemutatók:** több tucat vadonatúj hardvertermék
- ▶ **Tippek-trükkök:** közel 20 oldalon
- ▶ **Professzionális összehasonlító tesztek**
- ▶ **Freeware és open source:** a legfrissebb programok
- ▶ **CHIP megateszt:** minden, ami kapható
- ▶ **Szoftverbemutatók:** dobozos újdonságok
- ▶ **Olvasószolgálat:** a CHIP segít a hardvergondokon
- ▶ **CD/DVD:** teljes, időkorlát nélküli programok